

**קובץ
ספרי
ערב
רב**

**ספר א': ספר הערב רב וכל המסתעף על פי
ספרי קבלה**

ספר ב': ביאת המשיח חלק א'

ספר ג': לב יצחק על פורים

ט"ז בתמוז תשס"ז לפ"ק

יום שנעשה בו העגל על ידי הערב רב

עיה"ק בית שמש טובב"א

הוצאת:

"חברה מזכיי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס

כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI

MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross

The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הערב רב

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים

ולכל אחד ואחד מישראל – להציל את עם ישראל מן הערב רב

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/3 • רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/3

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

011-972-548-436-784

בעזהש״ת

קובץ ספרי ערב רב כרך חמישי

ספר א': ספר הערב רב וכל המסתעף
חלק י"ט – על פי ספרי קבלה

ספר ב': ספר ביאת המשיח חלק א'

ספר ג': ספר לב יצחק על פורים – ה'
אופנים על ארור המזן וברוך
מרדכי

יום הנורא ט"ז תמוז

שהערב רב עשו את העגל

יום הנורא "ט"ז תמוז" שהערב רב עשו את העגל ב שנת ב' אלפים תמ"ט לבריאת העולם: טעו ישראל בהיותם למרגלות הר סיני (!), כי משה רבינו עליו השלום בושש לרדת מההר, וערבב השטן את העולם בחושך ואפילה, שיטעו לחשוב שמת (רש"י תשא), ויקהל הערב רב על הזקנים ותבעום לעשות להם אלהים אחרים אשר ילכו לפניהם וכו', ומשלא שמעו להם הרגום (תנחומא בהעלותך, י"ד).

הערב רב שחטו את חור

ויפנו לחור בן כלב ומרים הנביאה, ויוכיחם, ויהרגו גם כן (סנהדרין ז.), ויבואו לאהרן "ויבן (= הבין) מחור הזבוח לפניו" ונתיירא שלא ירצחוהו נפש, ויעש ביצוע בדין (שם), ויצא העגל הלז שנעשה מתכשיטי האספסוף ומעשה שטן הצליח שהיתה בו רוח חיים (רש"י תשא, ור' תוספות שאנץ סוטה י"ב).

הנשים לא התפרקו, על כן ניתן להם ראש חודש כיום מועד שלא תעשינה בו מלאכה (אורח חיים סימן תי"ז). ועיין עוד בלוח דבר יום ביומו מנהגי ראש חודש, ביום ל' בתשרי וביום א' בתמוז).

מהראוי לקרוא קריאת שמע בחצי היום כי בא שש, לפי מה שכתוב בתיקונים, תיקון ע' להגביר האמונה נגד הכפירה (מל"ח ט, ט).

כעורח
השם
יחברך

ספר
הערב רב

וכל המסתערך

חלק י"ט

על פי

ספרי

קבלה

יוצא לאור בעזהש"ת על ידי
הוצאת "ועד גילוי פני הערב רב"

* * *

מנחם אב תשס"ד לפ"ק
עיה"ק ירושלים תובב"א

המלחמה נגד הערב רב

מעשה נורא מהחפץ חיים:

ויעמד משה בשער המחנה ויאמר:

"מי לה' אלי"

ויאספו אליו כל בני לוי (שמות לב כו)

החילוק הגדול (אחר מעשה העגל), בין אלו ששמעו את משה שצועק מי לה' אלי, ורצו תיכף ומיד לקראת משה רבינו עליו השלום, ובין אלו שלא שמעו את הכרוז ולא הקשיבו בקולו של משה רבינו ע"ה.

בספר ליקוטי חפץ חיים דף קס"ח וזה לשונו:

רב אחד ביקר אצל החפץ חיים זצ"ל כשעמד לפניו שאלו החפץ חיים זצ"ל האם הוא כהן או ישראל? השיב לו הרב "ישראל" אני, אמר לו החפץ חיים "אני כהן" – חזר בעל החפץ חיים ושאלו: היודע אתה מה הנפקא מינה בזה שאני כהן ואתה ישראל? – ומיד השיב בעצמו: לכשיבא משיח צדקינו במהרה בימינו, יעלו כולם לירושלים וכל אחד מישראל יחפוץ להכנס לעזרה ולהקריב קרבנות ולעבוד את עבודת בית המקדש.

כולנו נרוץ אל שערי בית המקדש, וכשיגיע עד השער יעמדו שם שוערים ויבדקו את כל הרוצים להכנס, ואז יפרידו בין שנינו. לי יתנו להכנס פנימה, ואילו אתה תידרוש להישאר בחוץ.

קנאת הנשארים בחוץ תהיה גדולה עד מאוד, שהנה הכהנים יזכו לדבר הנכסף – לעבוד את עבודת הקודש, ולישראלים לא תינתן רשות לעבודה, המשיך החפץ חיים ושאל" היודע אתה מהו הגורם למצב זה? הבה ואספר לך: לפני כשלושת אלפי שנה, עמד משה במדבר וקרא: מי לה' אלי, אבות אבותי נזדרזו לשמע הקריאה והתייצבו לפני משה, אבות אבותיך לא נענו לקריאה. כשכר על היענותם לקריאה, זכו אבות אבותי במעלת הכהונה. וסיים החפץ חיים את דבריו באמרו: "לשם מה אני מספר לך את כל זה?

היות שלכל איש מישראל יש רגעים בימי חייו, שבהם הוא שומע קול פנימי המכריז ואומר:

מי לה' אלי?

כאשר תשמע קריאה זו ביום מן הימים מהדהדת בליבך פנימה, חושה, אל תעמוד!!! אל תחזור על השגיאה של אבותיך! אשר הפסידו לנצח דבר נפלא שיכלו לקבל בקלות, ולא נענו לקריאה. אלא רוץ מיד לקול הקריאה, לבל תחמיץ את ההזדמנות!!!

* * *

✿ ספר מבוא לחכמת הקבלה ✿
 להמקובל האלקי
 מורינו רבי שמואל טולידאנו זיע"א

ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א' שער ז'
 פרק ז'

בהאיר "אור יסוד עליון", גימטריא "הקל קול יעקב", אז הקליפות בטלין במהרה בימינו אמן – כי "הקל קול יעקב" גימטריא "יום השביעי" של אלף השביעי – אשר לפני יבוא "מלך המשיח" גימטריא בביטול הג' קליפות הידועות של ישמעאל עשו וערב רב, אשר כנגדן נכתב ג' פעמים כי אמילם

(עה) שם אהו"ה במילוי אלפין, כזה, אלף הא ואו הא, גימ' קול, והוא בבחי' דעת, משה, פנימיות יעקב. ויוצא מבין חו"ב אשר שם ב' שמות ע"ב ס"ג גימ' הקל. לכן נאמר הקל קול יעקב בגימ' הוד, במילוי כזה, הא ואו דלת, כי בינה בבחי' אתפשטותא דילה, סוד הדעת, עד הוד כנודע. ואז ידי עשו בגימ' שק בטלים, כי כל יניקתם מהוד בסוד ויגע בכף ירך יעקב ובסוד כל היום דוה אותיות הוד. ואז התורה, דרגא דת"ת, יעקב, חוגרת שק ח"ו.

לכן בהאיר "אור יסוד עליון", גימטריא "הקל קול יעקב", אז הקליפות בטלין במהרה בימינו אמן. כי הקל קול יעקב גימטריא יום השביעי של אלף השביעי. אשר לפני יבוא "מלך המשיח" גימטריא בביטול הג' קליפות הידועות של "ישמעאל", עשו, וערב רב, (כל הג'ל בגימטריא תנ"ג – "ישמעאל" בגימטריא תנ"א, ועם השני קליפות שהם עשו וערב רב הוא גם כן תנ"ג), אשר כנגדן נכתב ג' פעמים כי אמילם גי' כי יאירו מוחי חו"ב במלכות, לכן במספר קדמי.

**ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק ב' שער ו'
פרק ז'**

טעם לגלות מצרים רד"ו שנה, כדי להעלות משם הניצוצות שירדו עם הכלים בזמן שבירתם, ובעלייתם ממצרים התחיל התיקון, כמו שכתוב וגם ערב רב עלה אתם וכו' – ובתורה כתיב נקדים חסר ו' גימ' ר"ד בסוד לך רד, בד' גלויות, והכוונה שבעבור עולם הנקודים צריך אתה גם כן לרדת בד' גלויות לגמור כל הברורין של ניצוצות הנזכרים למעלה

והנה עולם הנקודים היה כלול מד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וכולם דב"ן, כמו שית' א"ה, לכן ד"פ ב"ן בגימ' ר"ח בגימ' יצחק ועם ב' אותיות הרי רד"ו כמספר נקודים גימ' ביצחק כנזכר למעלה. לכן כאן טעם לגלות מצרים רד"ו שנה כדי להעלות משם הניצוצות שירדו עם הכלים בזמן שבירתם. ובעלייתם ממצרים התחיל התיקון, כמו שכתוב וגם ערב רב עלה אתם וכו'. ובתורה כתיב נקדים חסר ו' גימ' ר"ד בסוד לך רד, בד' גלויות, והכוונה שבעבור עולם הנקודים צריך אתה גם כן לרדת בד' גלויות לגמור כל הברורין של ניצוצות הנזכרים למעלה. לכן בכל מדי יון אדום גימ' נקדים.

**ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק ב' מאמר א'
על דבר חנוכה**

כמו יעקב בקדושה כולל כל הג' מדות דג' אבות והן חסד דין רחמים, כמו כן להבדיל בין זה לזה בקליפת יון הכוללת כל ג' אבות הטומאה בסוד "חשך", ראשי תיבות ח'מור ש'ור כ'לב, חמור קליפת אברהם בסוד ישמעאל, שור קליפת יצחק בסוד עשו, וכלב קליפת יעקב בסוד עמלק, ערב רב

וידוע יון קליפה שלישית הנק' חושך המתנגדת לקדושה שלישית דאור אמת דיעקב בסוד תהו, בהו, חשך, כדרשת חז"ל, תהו קליפת בבל, בהו קליפת מדי ופרס, חשך קליפת יון. וכמו יעקב בקדושה כולל כל הג'

מדות דג' אבות והן חסד דין רחמים, כמו"כ להבדיל בין זל"ז בקליפת יון הכוללת כל ג' אבות הטומאה בסוד חשך ראשי תיבות, חמור שור כלב, חמור קליפת אברהם בסוד ישמעאל, שור קליפת יצחק בסוד עשו, וכלב קליפת יעקב בסוד עמלק, ערב רב. אשר לכן כל"ב גימטריא אותיות אמצעיות של שז"ר ח'מור, ו' מ"ו גימטריא.

"חכמה יונית" גימטריא "אמת ואמונה" של יחוד אור וחשך המתבטל ח"ו, חושבן סוד הדעת הנעדר ח"ו, הוא העדר האמת, כי "דעת" גימטריא "כח האמת", לכן חכמה זו החשיכה לגמרי את עיני זרע יעקב, כי רצו לשכחם מתורתם דייקא אשר כל עצמותה אור בהיר בשחקים. והיינו הטעם שלא נשאר רק פך אחד של שמן חתום בחותמו של כהן גדול, כי ירדו ישראל פלאים, ורק האמונה יען כולם מאמינים בני מאמינים נשארה קיימת בעומק לבם ובה נחתמו בחותמו של מלך מלכי המלכים ית"ש המכונה כהן גדול כביכול, ו"כהן גדול" גימטריא חושבן "א-ל אחד א-ל גדול", והאמונה כלי ותכלית צמצום לראית האמת דחכמה, כטעם בא חבקוק והעמידן על אחת, אשר משום זה לא היה בו כדי להדליק רק יום אחד, כי אמונה בחינת דיום אחד – והנס הנפלא הוא שמכח אמונתם זו הטהורה נתקנה ראות עיניהם, והיינו השבעה ימים הנוספים שהאירה המנורה, היות כל גילוי דעולם הזה בחי' ז' ימים דמעשי בראשית

לכן "חכמה יונית" גימטריא "אמת ואמונה" של יחוד אור וחשך המתבטל ח"ו, חושבן סוד הדעת הנעדר ח"ו, הוא העדר האמת כי "דעת" גימטריא "כח האמת". לכן חכמה זו החשיכה לגמרי את עיני זרע יעקב, כי רצו לשכחם מתורתם דייקא אשר כל עצמותה אור בהיר בשחקים. והיינו הטעם שלא נשאר רק פך אחד של שמן חתום בחותמו של כהן גדול, כי ירדו ישראל פלאים ורק האמונה, יען כולם מאמינים בני מאמינים, נשארה קיימת בעומק לבם ובה נחתמו בחותמו של מלך מלכי המלכים ית"ש המכונה כהן גדול כביכול כנודע, ו"כהן גדול" גימטריא חושבן "א-ל אחד א-ל גדול". והאמונה כלי ותכלית צמצום לראית האמת דחכמה,

כמעט בא חבקוק והעמידן על אחת, אשר משום זה לא היה בו כדי להדליק רק יום אחד, כי אמונה בחינת דיום אחד, והנם הנפלא הוא שמכת אמונתם זו הטוהרה, נתקנה ראות עיניהם, והיינו השבעה ימים הנוספים שהאירה המנורה, היות כל גילוי דעולם הזה בחי' ז' ימים דמעשי בראשית כנודע.

❀ ספר מעולפת ספירים ❀

להמקובל האלקי הגאון הגדול
מורינו רבי גיסים שלמה אלגאזי זיע"א
מראשוני גדולי הלוחמים נגד כת ט"ץ ימ"ש

ספר מעולפת ספירים – יום תשעה עשר אות י"ג

מזוהמת הנחש שהטיל בחוה, יצא קין שהרג הבל שהיה בכור אדם הראשון – זהו בשגם הוא משה – לכן משה לכסות ערות אביו לקח בת יתרו לאשה שכתוב בו ובני קני חותן משה – ולמה נקרא קני, שנפרד מקין – וגם רצה לכסות עליהם להחזיר ערב רב לקבלם בתשובה, ואמר לו הקב"ה, לא תקבלם שהם גזע רע, ועליהם אמר לו הקב"ה אמחנו מספרי, לפי שהם מגזע עמלק שכתוב בהם תמחה את זכר עמלק

וכתב בספר בראשית דף כ"ח ע"ב, כי מזוהמת הנחש שהטיל בחוה, יצא קין שהרג הבל שהיה בכור אדם הראשון, וזהו (בראשית ו, ג) בשגם, הוא משה, ולכן משה לכסות ערות אביו לקח בת יתרו לאשה שכתוב בו (שופטים א, טז) ובני קני חותן משה, ולמה נקרא קני, שנפרד מקין וגם רצה לכסות עליהם להחזיר ערב רב לקבלם בתשובה, ואמר לו הקדוש ברוך הוא, לא תקבלם שהם גזע רע, ועליהם אמר לו הקדוש ברוך הוא (שמות לב, לג) אמחנו מספרי, לפי שהם מגזע עמלק שכתוב בהם, (דברים כה, יט) תמחה את זכר עמלק.

ספר מעולפת ספירים – יום תשעה עשר אות ט"ו

ה' מיני ערב רב הם, עמלקים גבורים רפאים נפילים ענקים – בלעם ובלק הם מצד עמלק, טול ע"ם מן בלעם ב"ק מן בלק ונשאר בלל, כי שם בלל ה'.

וכתב בספר בראשית דף כ"ה ע"א, ה' מיני ערב רב הם, עמלקים גבורים רפאים נפילים ענקים. בלעם ובלק הם מצד עמלק, טול ע"ם מן בלעם ב"ק מן בלק ונשאר בלל (בראשית יא, ט) כי שם בלל ה'.

ספר מעולפת ספירים – יום עשרים ואחד אות ל"ב

למה נקראו המצריים ערב רב, וכי אומות הרבה יצאו עם ישראל ממצרים, והרי לא היו אלא מצריים – כי אלו שיצאו ממצרים היו מכשפים, ובראשם יונוס ויומברוס המכשפים הגדולים, ובשעות היום היו עושים הכישוף מעת נטיית השמש מראש שבע שעות עד ראש תשע שעות, ובאלו הכישופים היו עושים מה שרוצים – ולזה נקראו ערב רב – ויש כישופים אחרים, ונקראו ערב קטן, לפי שהם שולטים מתחלת תשיעית עד חצי הלילה, ושני ערב הן, אבל זה נקרא ערב רב

וכתב בספר שמות בענין הכשוף, דף קצ"א ע"א, טעם, למה נקראו המצריים ערב רב, וכי אומות הרבה יצאו עם ישראל ממצרים, והרי לא היו אלא מצריים. והשיב, כי אלו שיצאו ממצרים היו מכשפים, ובראשם יונוס ויומברוס המכשפים הגדולים, ובשעות היום היו עושים הכשוף מעת נטיית השמש מראש שבע שעות עד ראש תשע שעות, ובאלו הכישופים היו עושים מה שרוצים, ולזה נקראו ערב רב. ויש כשופים אחרים, ונקראו ערב קטן, לפי שהם שולטים מתחלת תשיעית עד חצי הלילה, ושני ערב הן, אבל זה נקרא ערב רב.

❁ ספר עשרה מאמרות ❁
 לרבינו המקובל האלקי
 ר'בי מ'נחם ע'זריה מפאנו זיע"א

ספר עשרה מאמרות – מאמר חקור דין – חלק
 ג' פרק כ"ב

בצאת ישראל ממצרים מכור הברזל, מיד נעשינו ממלכת
 כהנים – וזכינו לדגלים שהם דוגמא ממש למחנה שכינה –
 וראוי היה שלא לקבל עוד ביציאת מצרים, לקיים ה' בדד
 ינחנו, ואם המה מתגיירים מאליהם דאסיקנן במסכת
 יבמות דבדיעבד אפילו טבלה לנדתה או טבל לקריו למי
 שאינו מחוסר אלא טבילה מהני אף על גב דלכתחלה בעינן
 טבילה באפי תלתא אנן נעביד להו תקנתא למיסב בר
 מינייהו בת הנותנים ועבדי שלמה דהא בימי דוד ושלמה נמי
 לא היו מקבלים גרים ואיגיוור מאה וחמשים אלף מאליהם
 וגזרו עליהם שלא יבאו בקהל לנו – וכן יהיה לימות משיחנו
 אם רבים מעמי הארץ יהיו מתיהדים – אך בקש משה
 להפסיק הזהמא מערב רב עלה אתנו, לפיכך קבלם ומל
 אותם, ורובם נספחו על שבט שמעון, ויחשבה לו צדקה, כיון
 שעדיין לא ניתנה תורה – אף הוא החיה את מיכה – ולפי
 שהעביר בים צרה, וכביכול קצר המצע מהשתרר עליו שני
 רעים, היו משה ובני ישראל כבדי שפה בסוף שירת הים
 באמרם ה' ימלוך לעולם ועד, ולא אמרו ה' מלך, כי מתנאי
 המלוכה האמתית הוא אבדן כל מערער ומקטרג כמו שיהיה
 באחרית הימים, והשתא מיהת לא אסתייעא מלתא, אדרבא
 נספחו אלה בערבוביא עלינו עד שהחטיאו אותנו וגברה
 הקטיגוריא, כי שבו האלילים כהתר ונגזרה המדה כנגד

מדה להביאנו אל המקום הזה נוטרים כרמים בטהרה עד ירחמנו עושנו

בצאת ישראל ממצרים מכור הברזל כאמור מיד נעשינו ממלכת כהנים וזכינו לדגלים שהם דוגמא ממש למחנה שכינה וכתוב כן חנו לדגליהם וכן נסעו כי היו המסעות מ"ב שכנגדן למעלה תוצאות חיים לבאי הארץ העליונה ירושלים הבנויה במרום. ועל זה נאמר ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' אמר כי הכתיבה בעצם וראשונה היתה לפירוש שהם סבה אמתית למסעיהם בכון מופלא ואלה מסעיהם למוצאיהם שגם המה כוונת המסעות מול המוצאות ודוגמתן ושב הכתוב הזה יפה אף נעים בכפל ובחפוך. וההקש לנו בו לכל התורה שמדברת בעצם בעליונים ורומזות בשניות בתחתונים אף על פי שהרמב"ן בפרשת בראשית לא כתב כן כי נמשך אחר המאמר המפורסם דברה תורה כלשון בני אדם אף אנו נאמר דברו בני אדם כלשון התורה והכל אמת על און שומעת. וראוי היה שלא לקבל עוד ביציאת מצרים לקיים ה' בדד ינחנו ואם המה מתגיירים מאליהם דאסיקנן במסכת יבמות דבריעבד אפילו טבילה לנדתה או טבל לקריו למי שאינו מחוסר אלא טבילה מהני אף על גב דלכתחלה בעינן טבילה באפי תלתא אנן נעביר להו תקנתא למיסב בר מינייהו בת הנתינים ועבדי שלמה דהא בימי דוד ושלמה נמי לא היו מקבלים גרים ואיגיוור מאה וחמשים אלף מאליהם וגזרו עליהם שלא יבאו בקהל לנו וכן יהיה לימות משיחנו אם רבים מעמי הארץ יהיו מתידיים אך בקש משה להפסיק הוזהמא מערב רב עלה אתנו לפיכך קבלם ומל אותם ורובם נספחו על שבט שמעון ויחשבה לו צדקה כיון שעדיין לא ניתנה תורה אף הוא החיה את מיכה כמו שנזכר בסמוך ולפי שהעביר בים צרה וכביכול קצר המצע מהשתרר עליו שני רעים היו משה ובני ישראל כבדי שפה בסוף שירת הים באמרם ה' ימלוך לעולם ועד ולא אמרו ה' מלך כי מתנאי המלוכה האמתית הוא אבדן כל מערער ומקטרג כמו שיהיה באחרית הימים והשתא מיהת לא אסתייעא מלתא אדרבא נספחו אלה בערבוביא עלינו עד שהחטיאו אותנו וגברה

הקטיגוריא כי שבו האלילים כהתר ונגזרה המדה כנגד מדה להביאנו אל המקום הזה נוטרים כרמים בטהרה עד ירחמנו עושנו.

בא וראה כמה העון גורם, שאלמלא חטאנו בעגל, לא נחלקה מלכות בית דוד, ולא תעינו אחרי חטאות ירבעם, שבשבילם גלינו מארצנו ונוטל כבוד מבית חיינו

בא וראה כמה העון גורם שאלמלא חטאנו בעגל לא נחלקה מלכות בית דוד ולא תעינו אחרי חטאות ירבעם שבשבילם גלינו מארצנו ונוטל כבוד מבית חיינו. וכאן הבן שואל אלמלא אירע כך במה היתה מתקיימת מראה בין הבתרים דכתיב בה אימה חשכה גדולה נופלת עליו ודרשו חכמים ארבע מלכיות מד' תיבות אלה ואל תשיבני מהיותו יתברך נורא עלילה כי אין זה מספיק למביני מדע אלא ודאי הכל נאמר על גלות מצרים אימה בצרופ דור אנוש כי בימיו הציף אוקיינוס שליש העולם חשכה בדור המבול שלא שמשו בו המאורות גדולה זו הפלגה שגדל המרד בבנין המגדל נופלת זו מהפכת סדום עליו בנבול נחלתו שהוא מלך גדול מארץ ישראל ואנחנו עונותיהם סבלנו כי הדורות הראשונים גרמו לנו גזרת היאורה תשליכוהו שנתקיימה במשה כל הבן הילוד שהוא שקול ככל ישראל ועלמה היה לו מאסר התיבה כאילו שמש ירח קדרו וכאילו הוכה בסנורים כאנשי סדום ותחמרה אמו בחמר ובזפת לטהר את החמר שהיה להם לחומר לבוני המגדל והזפת מבעיר כבשונות לשרפת הלבנה לאבן ותחת בלבול לשונם הוצרך משה רבינו ע"ה לחיות כבד פה וכבד לשון וידוע ממעוט פורענות של דור הפלגה בערך לגדל עונם כי המה פשטו ידיהם בזבול העליון אלא שהיו שפה אחת חבור עצבים על כן לא שלח ידו בגופותם ועוד כי קרוב עונם שהיה בשנת מ"ח לאברהם אבינו ע"ה ואז הושלמה הכרתו את בוראו אף על פי שהתחיל לחקור בה בעיונו והוא בן ג' שנים. ולפיכך כבד עלינו ענשם והוצרכנו לסבול בשבילם עבודת פרך בחומר ובלבנים ולהתמעך קצתו בדימוסי בנין ומיכה שניצול במצרים מדין הפלגה לשכים בעינינו ולצנינים בצדנו פלגה עשה במלכות שמים ובמלכות בית דוד.

תנא הוא מיכה הוא נבט הוא שבע בן בכרי וגרם לנו ולבנינו הנפוץ ובמצרים כתיב ויפץ העם ומשה שהצילו נענש להיות בן בנו תועה אצלו והיה עשנו מתערב עם עשן שיל"ה בגימטריא משה, והוא בגימטריא אלהים אחרים, לאכפייה לן, והיינו חרו"ן א"ף כמספר מש"ה, שכן קברו של משה משקיע את פעו"ר, בגימטריא מש"ה

כי הא דאמור רבנן תנא הוא מיכה הוא נבט הוא שבע בן בכרי וגרם לנו ולבנינו הנפוץ ובמצרים כתיב ויפץ העם ומשה שהצילו נענש להיות בן בנו תועה אצלו והיה עשנו מתערב עם עשן שיל"ה בגימטריא משה והוא בגימטריא אלהים אחרים לאכפייה לן והיינו חרו"ן א"ף כמספר מש"ה שכן קברו של משה משקיע את פעור בגימטריא משה ועשתי עשרה קלפין שזכרנו במאמר הנפש והוא משקיע גם כן אף וחימה הנלוים אליו כדברי רבותינו. והלוי הזה כהן למיכה היה בן גרשום ששעבדו אביו בתנאי כתובה לעבודה שהיא זרה לו כדפתר לה דוד לשבואל כי צפה היות יתרו עתיד להתגייר תחלה ולא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים מיהו ברית כרותה לשפתים וסביביו נשערה מאד והיה גרשום ממראה מתניו ולמעלה י לפיכך כשנמה לחוץ פגע באלהים אחרים וכשחזר ונתקן שרתה עליו שכינה ואליעזר ממראה מתניו ולמטה. וכבר רמזנו מזה בשניהם בחלק הראשון פרק כ"ג ובחלק השני פרק ט"ו.

אנשי סדום לקרבת זמנם והיותם מגבול ארצנו, כבדה ידם עלינו, ומתו מנין רב מפושעי ישראל בשלשת ימי אפלה, הדא הוא דכתיב נופלת עליו דווקא, והכי דייק תנא דאבות דקתני וקבל עליו שכר כלם, עליו דוקא כאמור, ומי שלא הבין את זאת שבש את הגרסא

הדרן לצרוף אבותינו במצרים כי אנשי סדום לקרבת זמנם והיותם מגבול ארצנו כבדה ידם עלינו ומתו מנין רב מפושעי ישראל בשלשת ימי אפלה הדא הוא דכתיב נופלת עליו דווקא והכי דייק תנא דאבות דקתני וקבל עליו שכר כלם עליו דוקא כאמור ומי שלא הבין את זאת שבש את הגרסא והאמת מה שבארנוהו.

**ספר עשרה מאמרות – מאמר אם כל חי – חלק
א' סימן ג'**

ואיש נבוב ילבב בפקודי משה ואהרן במדבר סיני, שלא
נאמר פקודיו במספר שמות אלא בשבט שמעון לבדו – שרוח
הקדש דואג עליהם: "אשר טפחתי ורביתי אויבי כולם",
לפי שנספחו עליהם רבים מערב רב, ונשאו אחר כך נשים
מבנות שמעון וילדו להם, מעין מה שאירע לדינה בת יעקב
שהטיל בה החויא זוהמא קודם שנשאת לשמעון, וילדה לו
זמרי בן סלוא הוא שאול בן הכנענית, אלא איפה חטאו
והחטיאו, וגם יד ה' היתה בס ויהי המתים במגפה כמספר
הרוגי שכם, אחרי שנכנסו בברית המילה שלא לשמה –
והדבר ידוע בפקודי משה ואלעזר בערבות מואב, שהיה
שבטו של שמעון ירוד מאד באותו מנין, ויש במשמע פקודיו
האמור שם המנין, לדאבון נפש, בשביל החסרון שהיה עתיד
וצפוי אליהם – ואולם היתה שרה אמנו בפקידה, ודעת חנה
בה נכנסת במספר צבאות מעלה ומטה, על דרך המוציא
במספר צבאם

ואיש נבוב ילבב בפקודי משה ואהרן במדבר סיני שלא נאמר פקודיו
במספר שמות אלא בשבט שמעון לבדו שרוח הקדש דואג עליהם אשר
טפחתי ורביתי אויבי כלם לפי שנספחו עליהם רבים מערב רב ונשאו
אחר כך נשים מבנות שמעון וילדו להם מעין מה שאירע לדינה בת יעקב
שהטיל בה החויא זוהמא קודם שנשאת לשמעון וילדה לו זמרי בן סלוא
הוא שאול בן הכנענית אלא איפה חטאו והחטיאו וגם יד ה' היתה בס
ויהי המתים במגפה כמספר הרוגי שכם אחרי שנכנסו בברית המילה
שלא לשמה. והדבר ידוע בפקודי משה ואלעזר בערבות מואב שהיה
שבטו של שמעון ירוד מאד באותו מנין ויש במשמע פקודיו האמור שם
המנין לדאבון נפש בשביל החסרון שהיה עתיד וצפוי אליהם. ואולם
היתה שרה אמנו בפקידה ודעת חנה בה נכנסת במספר צבאות מעלה
ומטה על דרך המוציא במספר צבאם.

**ספר עשרה מאמרות – מאמר אם כל חי – חלק
א' סימן כ"ב**

ממה שידענו שאין בשר המת מרחיב את העור ורשעים בחייהם קרוים מתים, לפיכך בהתחבר אברם ללוט כתיב ולא נשא אותם הארץ – כתיב אין שלום לרשעים, שאין שנאת חנם ושלילת השלום מצויה אלא בנשמות פגומות, וכל שכן אם בשכבר כשלו איש באחיו – לא מתו בני שמעון אלא מזרעו של ערב רב שנשאו נשים באותו השבט

ממה שידענו שאין בשר המת מרחיב את העור ורשעים בחייהם קרוים מתים לפיכך בהתחבר אברם ללוט כתיב ולא נשא אותם הארץ ואין זה מקרא קצר כדברי המפרשים אלא אותם פירשו האות שלהם כטעם אות אמת ואות חוט השני שדרשו חכמים בדברי רחב וכן ויתנבלו אותו לא יצדק ההתפעל בפשט הכתוב המורגל למפרשים אלא במה שבארנוהו שדמו בעצמם אחי יוסף היותם מספיקים להשלים האות שלו בדגלים ובצבאות ה' ואחר כך יוכלו להמיתו ולא ימשך מזה גרעון במחנה שכינה לפי דעתם והיה זה במדת השלום שהחזיקו בו בינותם בלב שלם ובכחו זה שתפו שכינה עמהם כי הוא לבדו מספיק להמשיך בעולם חסד אל מתליסר מכילין דרחמי שכן י"ג פעמים חסד בגימטריא שלום במספר אותיות גדולות של מנצפ"ך וכתיב אין שלום לרשעים שאין שנאת חנם ושלילת השלום מצויה אלא בנשמות פגומות וכל שכן אם בשכבר כשלו איש באחיו צא ולמד מתלמיד רבי עקיבא שלא חלקו כבוד זה לזה בזכרם עון שטים שלא הטהרו ממנו עד אשר יחדו יכליון דמיתו מותא תניינא באותו פרק ודוק סמיכות הכתובים בפרשת פנחס ובני קרח לא מתו כתיב בתריה בני שמעון כריך ותני לא מתו בני שמעון אלא מזרעו של ערב רב שנשאו נשים באותו השבט וכבר זכרנו מזה למעלה.

כתבי הרמ"ע מפאנו – ספר יונת אלם – פרק פ"ד

כל דור המדבר היה מבחינת לאה זו שתחלת נבואתו של משה לא היתה אלא להם וזהו חשיבותו של אותו הדור שזעיר מסתכל בהם תמיד – "דעת" בגימטריא "זה דור המדבר" עם הכולל, וכן "ערב רב" בגימטריא הכי הוה, אלא שהראשונים מן הקדושה ממדתו של משה, ואלה מן הקליפה ממדתו של בלעם הרשע שהיה מושל בכתרין תתאים כלן

וכל דור המדבר היה מבחינת לאה זו שתחלת נבואתו של משה לא היתה אלא להם וזהו חשיבותו של אותו הדור שזעיר מסתכל בהם תמיד וחנה דעת בגי' זה דור המדבר עם הכולל וכן ערב רב בגי' הכי הוה אלא שהראשונים מן הקדושה ממדתו של משה. ואלה מן הקליפה ממדתו של בלעם הרשע שהיה מושל בכתרין תתאים כלן.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר הנפש – חלק ב' פרק ד'

וא"ת מהיכן ידעו מלאכי השרת שעתידין בניו של ישמעאל להמית גלות ישראל בצמא, ומהיכן ידע השטן שהיה מתדיין עם מיכאל בשעת העקידה כדלקמן שעתידין ערב רב להטעות את ישראל העגל, י"ל כי דברים ודומיהן ידועים לחיל שמיא בסוד כל פעל ה' למעניהו וגם רשע ליום רעה, לרעה לא נאמר לפי שהללו יודעים הזמנת הדבר בלבד אבל הרשות נתונה לבחור בטוב, לפיכך נאמר ליום רעה שתלוי ועומד – לו חכמה ישכילו זאת להחזירו למוטב ורעה לא תמצא בו, כי יש לכל יום מעין ברכותיו ואין בחיל שמיא ודיירי ארעא ממה שנבחר בלתי ה' לבדו, ואם גלה סוד לנאמן ביתו והראהו בסיני דור דור ופרנסיו ולא נעלם ממנו מה ששינו ג' מלכים וד' הדיוטות אין להם חלק לעוה"ב,

ואף מה שבקשו למנות מלך אחד להרבות בכפרותו ומן השמים נרמז להם שאין צורך, וכיוצא בדברים הללו שאין לפנינו משניות סדורות, נאמן בית שאני דכתיב ביה ותמונת ה' יביט על דרך המפורש לנו במקומו, ובכל כגון אלו אמרו בספרי, דברים צוה אותי לאומרים ביני לבין עצמי כי נוסף על סודות התורה שהותרו לו לאמרם דוקא לשנותם ולסדרם בפיו הנה האלה העתידות הבחירות יובן מלת לאמרם כמו אמרתי אני בלבי

ויש אמנם למחשבות אדם חלוקים רבים, אדברה וירוח לי בפתח להם שער אשר גבלו ראשונים, ומקום הניחו לי להתגדר בו, ומה גם עתה ישמע חכם ויחכם עוד. הנה המחשבות בכלל יש מהן טובות ורעות והכל צפוי בסקירה אחת אל היוצר יחד לבם ידע מה בחשוכא ונהורא עמיה שרא, וכתיב און אם ראיתי בלבי, פי' אין דבר נעלם מהאל יתברך, העונש הוא לא ישמע ה', פירוש את תפילתי שזכר תחלה בפסוק שלמעלה, אליו פי קראתי ורומם תחת לשוני, מה כתיב בתריה אכן שמע אלקים, לא מיבעיא ה' שהוא רחמים כי גם אלקים שאינו אלא דין ואעפ"כ הסכים במידת הדין לאותה שמועה, והוא ראה גמורה שלא הביט און לא ראה עמל, זה פשט נכון אמיתי בעצמו.

ולמדרשו שאין אדם נתפס על הרהורי לבו אם לא בהבלי נבר יאמר, אם און ראיתי בלבי בשאר עבירות לא ישמע ה' שום קטרוג כי אין להם רשות על זה, אבל הוא יתברך רואה כליות ולב ודן על הכל ברחמים. ואולם המחשבות הרעות כולן אף אם תהיינה טמונות וגנוזות במעמקי לבו של אדם מ"מ הן ידועות אל המסית הרובץ על מפתח הלב כדאיתא בפרק הרואה לפי שהוא הגורם אל האדם לחטוא בהנה והוא השליח כמו דכתיב תפוס את בני ישראל בלבם כי הוא המתעה והדר הולך רכיל ותופס ברשות גבוה. והשגתו בהן מעיקרא איננה מעלה אליו כי אם פחותות וגרעון גדול דליסטאה בלוסטיותיה ידע גם זה ורעה רבה שאין ידיעתו בהן אלא בשעתן בתחילת צמיחתן כי הוא משתתף מוטפל בהם

בעצם מתחיל בנגותם ומסיים במפלת בעליהון, ונוסיף לקח בזה בפ"ח, אבל הקב"ה יודע מחשבות אדם לפי זמן כמעט כי המה הבל משפטו כאשר יפרשו בזמן שאין בהם ממש לא יום אחד ולא יומים אלא מן העולם ועד העולם, וכבר ביארנו במקום אחר כי ידיעתו יתברך הוא התורה עצמה תוכה ופנימיותה מצפוני סתריה דאתמר בה אין מוקדם ומאוחר בתורה פ"י אעפ"י שלגבי דין הוא תורה קדומה וידיעה מוקדמת לכל דבר הנה לגבי ידיה אין מוקדם ומאוחר לא הידיעה מוקדמת ולא הבחירה מאוחרת כי הכל הנה לפניו צפוי ממש אין הזמן מוגבל בשלימותו מאומה ואין שם עבר ועתיד. הוא הדבר שאמרו הרמב"ם כי אין ידיעתו כידיעתנו, ולא פירש, ואני כאן מגלה סודו להרבות כבוד שמים, ואין מקום עם זה להשגת הראב"ד, אך הבאים להשכלה זו מכח קושיא טועים בהתחלות, כי אין הידיעה העליונה טענה לפטור הרשעים מן העונש, ולא למעט שכרן של צדיקים, כי מאז ידע בחירת הרשעים הזמין תשלום גמולם לחול עליהם בעד הראוי, וכן משצפה צדקת הצדיק הוכן בחד שתקובל שועתו וכל דבר לא יחד מן המלך העליון שאין כמותו.

וא"ת מהיכן ידעו מלאכי השרת שעתידין בניו של ישמעאל להמית גלות ישראל בצמא, ומהיכן ידע השטן שהיה מתדיין עם מיכאל בשעת העקידה כדלקמן שעתידין ערב רב להטעות את ישראל העגל, י"ל כי דברים ודומיהן ידועים לחיל שמיא בסוד כל פעל ה' למעניהו וגם רשע ליום רעה, לרעה לא נאמר לפי שהללו יודעים הזמנת הדבר בלבד אבל הרשות נתונה לבחור בטוב, לפיכך נאמר ליום רעה שתלוי ועומד. לו חכמה ישכילו זאת להחזירו למוטב ורעה לא תמצא בו, כי יש לכל יום מעין ברכתיו ואין בחיל שמיא ודיירי ארעא ממה שנבחר בלתי ה' לבדו, ואם גלה סוד לנאמן ביתו והראהו בסיני דור דור ופרנסיו ולא נעלם ממנו מה ששנינו ג' מלכים וד' הדיוטות אין להם חלק לעוה"ב, ואף מה שבקשו למנות מלך אחד להרבות בכפרתו ומן השמים נרמז להם שאין צורך, וכיוצא בדברים הללו שאין לפנינו משניות סדורות, נאמן בית

שאני דכתיב ביה ותמונת ה' יביט על דרך המפורש לנו במקומו, ובכל כגון אלו אמרו בספרי, דברים צוה אותי לאומרם ביני לבין עצמי כי נוסף על סודות התורה שהותרו לו לאמרם דוקא לשנותם ולסדרם בפיו הנה האלה העתידות הבחירות יובן מלת לאמרם כמו אמרתי אני בלבי.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר הנפש – חלק ה'

פרק י'

מצאנו ראינו לג' הפרצופים הגרועים, אשר אמרנו כי טוב הוא להרחיקם בברכותינו מעל גבול ישראל אשר יש להם ייחס ודמיון קצת עם הג' דיוקנין קדושים לבושין ראשונים לנשמה העצמית כמו שבארנו שכנגדם שפחה ועבד ואמה בעולמות הפירוד ממטה למעלה, ויובן עם זה מארז"ל ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, חלילה לכבוד העליון שתהא שפחה בישה מערב רב זוכה להסתכל ולהורות באצבע זה אלי ואנוהו, ועדיין לא ניתנה תורה שיהא דין אמה העבריה נוהג, ועוד אמה כתיב בה, ואמתהון שמשמעותא מרבונתא, או נערה ראויה להיות אם בישראל ע"י יעוד בסוד מה נאמר ומה נספר, אבל לא תקרא שפחה בשום פנים לפי הפשט זולתי הכנענית שגופה קנוי קנין עולם להתנחל אותה לדורות מבנותיו של ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו והנוטים עקלקלות כמותו

מצאנו ראינו לג' הפרצופים הגרועים, אשר אמרנו כי טוב הוא להרחיקם בברכותינו מעל גבול ישראל אשר יש להם ייחס ודמיון קצת עם הג' דיוקנין קדושים לבושין ראשונים לנשמה העצמית כמו שבארנו שכנגדם שפחה ועבד ואמה בעולמות הפירוד ממטה למעלה, ויובן עם זה מארז"ל ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, חלילה לכבוד העליון שתהא שפחה בישה מערב רב זוכה להסתכל ולהורות באצבע זה אלי ואנוהו ועדיין לא ניתנה תורה שיהא דין אמה העבריה נוהג, ועוד אמה כתיב בה, ואמתהון שמשמעותא מרבונתא, או נערה ראויה להיות

אם בישראל ע"י יעוד בסוד מה נאמר ומה נספר, אבל לא תקרא שפחה בשום פנים לפי הפשט זולתי הכנענית שגופה קנוי קנין עולם להתנחל אותה לדורות מבנותיו של ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו והנוטים עקלקלות כמותו.

אמנם לא אמרו חכמים ראתה שפחה אלא כלפי פרצוף אחר תחתון מכלל לבושי הנפש דעשיה שהוא זכתה לכל אותו הדור אנשים גדולים וקטנים אפי' עוברים במעי אמם, במה שלא זכה יחזקאל במדריגות הרוח, אע"פ שהיה צפייתו במרכבה ע"י מדריגת היצירה כנודע, לא שנגרע יחזקאל הנביא מערכם של עוברים הללו, אך המה היו באותה שעה יוצאים ביד רמה דרך לעבור גאולים והוא על נהרות בבל הלך ילך ובכה לחורבות ירושלים על כן דימהו לבן כפר וישעיהו בן מלכים בשעתה ובן כרך שהעיר על תלה, ובזהר סוף פ' יתרו אמרו כי בשעת מתן תורה זכו עוברין אשר במעי אמן לכך, והנה ראת"ה שפח"ה הוא בנימטריא מטטרו"ן ש"ר הפני"ם כי נפשם תתעלה למדריגת הרוח בהתעוררות הגאולה, וראתה בבירור מה שלא ראה יחזקאל בסבת הגלות אלא מתוך כמה מראות, וכבר נתעורר בזה הרשב"א הלוי נאה דורש ונאה מקיים כי גדול כבודם של בנות ישראל באותה שעה שהיה כרים כספירים בלתי חוצץ ולא מנעו לעוברים שבמעיהם לחזות בנועם ה' וכל יקר ראתה עינם, והיה זה כעין תפוח עקבו של אדה"ר שהיה מכהה גלגל חמה, ואפשר נמי שכל אחד מנשי ישראל תקרא שפחה כמו שנאמר על האנשים השלמים לשבח כל בני עבדים, ואמתיה דרבי דמשתבחי בה רבנן היתה מניצוץ הדור ההוא, ואף נשים צדקניות שבאותו הדור זכו לתחת התפוח עוררתיך בהשתדלותן, כי ע"כ נתקבלו מהם מראות הצובאות בנדרת המשכן לעשות את הכיור לקידוש ידים ורגלים ועוד שהן מניחות שלימות על עצמן לגדל את בנינו, יעויין מה שאמרנו במאמר ח"ד חלק ד', בתוארים האלה בנים ועבדים והנלוים עליהם, לפיכך זכו לראות את הכבוד העליון ולהורות עליו באצבע, וקדמה שירתן למלאכי השרת כדכתיב בתוך עלמות תופפות שהיו באמצע בין

השרים אלו משה ובני ישראל, ובין הנוגנים שהם המלאכים דכתיב בהו ואשמע את קול כנפיהם קול המולה כקול מחנה רבה, כעין ניגון בבלי, ומזה ידוקדק הכתוב שאמר ותען להם מרים שהרי להן מיבעי ליה, אם לנשים אמרה כך, ועוד למה לא זכר הכתוב מה שהן עונות אחריה כמו שסיפר זכות האנשים שנלוו למשה בשירה הזאת, אלא ודאי אל הנוגנים אמרה מרים שירו לה' לזרום על זה, והוצרכו לכך ממה שדרשו חכמים על פסוק ולא קרב זה אל זה כל הלילה לפיכך אמרה להם השיר יהיה לכם לא על טביעת המצרים אלא על שנכפלה גאותה של מלכות שמים ועל בטול כחו של מזל טלה שהוא חסום של מצרים הרוכב עליו, כי זה וזה נתעלה במרום עד אפס מקום לממשלתם, ודי בזה.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר הנפש – חלק ה'
פרק י"ב

בבראשית רבה אמרו על חנוך בן ירד שהיה חנוף וסלקו הקב"ה בבחרותו קודם שיחטיא חלילה לחכמי האמת והצדק לספר בגנות היחיד בכל הדורות מאדם ועד נח שעלה בגוף ונפש לכהן פאר בשמי מרום, והוא שביעי קודש לאדם הראשון וזכה לתקן בחייו את אשר עוותו בעיניו רואות, לא חנוך מט"ט עבד ה' עבד עברי ודאי עבד נאמן מצד הטוב שביצירה, אף מדת שעתו גרמה לו חן מימין אף משמאל דהיינו טוב ורע – והפלא ממה שאמרו חכמים שסלקו הקב"ה קודם שיחטיא כיוונו בזה להבל שאין בו חטא והוא מיוחס לתינוקות של בית רבן שמט"ט וסנדלפו"ן ראשים עליהם, והם שנים כרובים אשר יחדיו ימתיקו סוד, ואם תשאל בשלמא מטטרו"ן נער הוא שנסתלק חנוך לפני זמנו, אבל סנד"ל הנקרא יהוא"ל בסוד אליהו מאי מינקותיה, י"ל שגם הוא שאל את נפשו למות קודם זמנו ואז נסתלק, והנה מלת תנוקת עם שנים כרובים ממש בגי' תתקע"ד דורות אשר קומטו קודם חטאם, למה שהיה גלוי וידוע לפניו כי רחוק מרשעים ישועה, והם שוברי הלוחות שחטא ערב רב

גרם להם בשביל מה שהיה צפוי כי עתידים היו ישראל להבטל כמותם בימי ירבעם ותקון הקלקול שקדם לחטוא מסור להבל שאין בו חטא אם לדורות שקומטו ותקונם ע"י שנים כרובים שזכרנו, ואם ללוחות שנשברו ותקונם מיועדת בזכות תינוקת שלנו

בבראשית רבה אמרו על חנוך בן ירד שהיה חנוף וסלקו הקב"ה בבחרותו קודם שיחטיא חלילה לחכמי האמת והצדק לספר בגנות היחיד בכל הדורות מאדם ועד נח שעלה בגוף ונפש לכהן פאר בשמי מרום, והוא שביעי קודש לאדם הראשון וזכה לתקן בחייו את אשר עוותו בעיניו רואות, לא חנוך מט"ט עבד ה' עבד עברי ודאי עבד נאמן מצד הטוב שביצירה, אף מדת שעתו גרמה לו חן מימין אף משמאל דהיינו טוב ורע, והנה החנוף הוא ערום כוסה קלון ככה עשה צדיק זה כסה גנו והעמיד על גלדו הרע שבו והגביר החן אל האף עד ששב אצלו אוהב ורע הרי נתקדש בשתי המדות, על החן נאמר בו יתהלך חנוך את האלקים, ועל האף כתיב ואיננו, כי בטל המבטל לרצונו בטובתו, וגופו שהיה מצד הרע בסוד כתנות עור נהפך ללפיד אש כנזכר במקומו. וידוע מה שאמרו חכמים כי מהארץ ועד לרקיע ת"ק שנים ומהלך אדם בינוני מ' מילין בכל יום שהם שמונים אף אמה בת ששה טפחים, תן לכל אמה עשרה טפחים שהן שיעורה של אמת השחי במס' תמיד, יספיקו בקרוב שס"ה שנה לעלות לרקיע בשנותיו של חנוך והן בג' יוסף הצדיק דמסטריה קאתי, וא"ת למה נמדוד לו פ' אלף אמה שחי בכל יום, י"ל עליית חנוך לרקיע היתה בסוד גדלות זעיר שהוא תחלה בן שש קצות ונעשה גדול בן עשר מדות שלימות ודי בזה.

והפלא ממה שאמרו חכמים שסלקו הקב"ה קודם שיחטיא כיוונו בזה להבל שאין בו חטא והוא מיוחס לתינוקת של בית רבן שמט"ט וסנדלפון ראשים עליהם, והם שנים כרובים אשר יחדיו ימתיקו סוד, ואם תשאל בשלמא מטטרו"ן נער הוא שנסתלק חנוך לפני זמנו, אבל סנד"ל הנקרא יהוא"ל בסוד אליהו מאי מינקותיה, י"ל שגם הוא שאל את

נפשו למות קודם זמנו ואז נסתלק, והנה מלת תנוקת עם שנים כרובים ממש בגי' תתקע"ד דורות אשר קומטו קודם חטאם, למה שהיה גלוי וידוע לפניו כי רחוק מרשעים ישועה, והם שוברי הלוחות שחטא ערב רב גרם להם בשביל מה שהיה צפוי כי עתידים היו ישראל להבטל כמותם בימי ירבעם ותקון הקלקול שקדם לחטוא מסור להבל שאין בו חטא אם לדורות שקומטו ותקונם ע"י שנים כרובים שזכרנו, ואם ללוחות שנשברו ותקונם מיועדת בזכות תינוקת שלנו, עיין בזה חלק שני פרק חמישי.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר הנפש – חלק ז'

פרק י"ד

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר מאה קשיטה –

סימן כ"ז

בפרשת יתרו כתיב שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים, כלם בלא וא"ו החבור, חוץ משרי עשרות – אבל במשנה תורה באו כלם בוא"ו, בסוד אות אמת מדתו של משה, כי פיו המדבר באזני כל ישראל – וכן בפ' ויקהל בנדבת המשכן באו ווין רבים שאינם בפ' תרומה, וכלם בנדבת הנשיאים, שמן ובשמים ואבני האפוד, כי הנה משה קבל ערב רב מדעתו, ועכ"ז לכבודו אמר רחמנא מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, אך ערב רב סרחו בעגל, וכבר היו בישראל מי שהעלה לבם טינא, כדכתיב יעשו עגל בחורב, שבקשו לעשות ולא עשו.

והנה דקדקנו בסמוך כי בפרשת יתרו כתיב שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים כלם בלא וא"ו החבור חוץ משרי עשרות אבל במשנה תורה באו כלם בוא"ו בסוד אות אמת מדתו של משה כי פיו המדבר באזני כל ישראל. וכן בפ' ויקהל בנדבת המשכן באו ווין רבים שאינם בפ' תרומה וכלם בנדבת הנשיאים שמן ובשמים ואבני האפוד כי הנה משה קבל ערב רב מדעתו ועכ"ז לכבודו אמר רחמנא מאת כל איש אשר ידבנו לבו

תקחו את תרומתי אך ערב רב סרחו בעגל וכבר היו בישראל מי שהעלה לבם מינא כדכתיב יעשו עגל בחורב שבקשו לעשות ולא עשו.

ואעפ"י שבגמ' דחו הדרשה דאז יבנה שלמה בקש לבנות וכו' והעלו שהואיל ולא מיחה בנשיו כתיב אז יבנה והרי בנה היינו משום דדרשי ג"ש של אז יבנה יהושע הא כ"מ שאין שם ג"ש שפיר מצינן למדרש בקשו לעשות ולא עשו – אבל ערב רב פרצו ופגמו במדתו של משה סוד הדעת דכתיב ביה גבי פרעה לא ידעתי את ה', וה"נ לא ידענו מה הי' לו בגימ' בער אביו של בלעם, וכתיב איש בער לא ידע, ואלה בניו כחשו בשם מ"ה ובשם א"ד מספר מה הי', ושני פרצופין אלה הן הם ה' אלקים, שרבו ע שניהם בער כנודע, וגם קראו תגר על המילה שמל אותם משה כשהעלה ממצרים ר"ת לימהל כלומר ולא הועיל, שאעפ"כ לא היה הענן חופף עליהם ומשה עצמו מסתתר מהם, לפי סברתם של אותה שעה, לפיכך בקשו להם אלקים אחרים אשר ילכו לפניו – ועוד כיונו להפוך החסד שבדעת שמלאכו מיכאל בגי' מה היה לו שתשתנה הכרעתו למה ד"ד דכתיב עשה לנו אלקים במספר שוה לכפול מדתו, והוא היה עוונם של דור הפלגה שבקשו להגביר הדין דכתיב ונעשה לנו שם בגימ' עם המלות י"פ אלקים, אז היה ערב רב נראה ונדחה אינו חוזר

ואעפ"י שבגמ' דחו הדרשה דאז יבנה שלמה בקש לבנות וכו' והעלו שהואיל ולא מיחה בנשיו כתיב אז יבנה והרי בנה היינו משום דדרשי ג"ש של אז יבנה יהושע הא כ"מ שאין שם ג"ש שפיר מצינן למדרש בקשו לעשות ולא עשו. אבל ערב רב פרצו ופגמו במדתו של משה סוד הדעת דכתיב ביה גבי פרעה לא ידעתי את ה' וה"נ לא ידענו מה הי' לו בגימ' בער אביו של בלעם וכתיב איש בער לא ידע ואלה בניו כחשו בשם מ"ה ובשם א"ד מספר מה הי' ושני פרצופין אלה הן הם ה' אלקי שרבו ע שניהם בער כנודע וגם קראו תגר על המילה שמל אותם משה כשהעלה ממצרים ר"ת לימהל כלומר ולא הועיל שאעפ"כ לא היה הענן חופף עליהם ומשה עצמו מסתתר מהם לפי סברתם של אותה שעה לפיכך

בקשו להם אלקים אחרים אשר ילכו לפניהם. ועוד כיונו להפוך החסד שבדעת שמלאכו מיכאל בני' מה היה לו שתשתנה הכרעתו למה"ד דכתיב עשה לנו אלקים במספר שוה לכפול מדתו והוא היה עוונם של דור הפלגה שבקשו להגביר הדין דכתיב ונעשה לנו שם בגימ' עם המלות י"פ אלקים אז היה ערב רב נראה ונרחח אינו חוזר.

ונראה שהמספר שוה בהסיר כל הווין של שמוש שאינם מעיקר הכונה, לפיכך הקהיל משה את ישראל בלבד לנדבת המשכן ותקן באות וא"ו שלו במבחר הנדבה כאמור, אבל הכל צפוי, ומעקרא נמי נאמרו הדברים נפרדים בלא וא"ו החבור, שאם היו ערב רב משותפים בס, לא היה המשכן עולה יפה בצרוף חלקיו, הוא הדבר המפורש בספר עזרא – וגם מתני' היא במספר שקלים, שנאמר לכותיים לא לכם ולנו לבנות בית לאלקיננו, וכך א"ל רחמנא למשה מאת כל איש אשר ידבנו לבו בגימ' תורה, ששכר מצוה מצוה בגי' מאת כל איש, כאלו אמר מאת כל איש תורה זו מצוה ראשונה, תקחו את תרומתי זו מצוה שניה, לאפוקיה ערב רב דלאו בני תורה ולבם לא נכון

ונראה שהמספר שוה בהסיר כל הווין של שמוש שאינם מעיקר הכונה לפיכך הקהיל משה את ישראל בלבד לנדבת המשכן ותקן באות וא"ו שלו במבחר הנדבה כאמור אבל הכל צפוי ומעקרא נמי נאמרו הדברים נפרדים בלא וא"ו החבור שאם היו ערב רב משותפים בס לא היה המשכן עולה יפה בצרוף חלקיו הוא הדבר המפורש בספר עזרא וגם מתני' היא במספר שקלים שנאמר לכותיים לא לכם ולנו לבנות בית לאלקיננו וכך א"ל רחמנא למשה מאת כל איש אשר ידבנו לבו בגימ' תורה ששכר מצוה מצוה בגי' מאת כל איש כאלו אמר מאת כל איש תורה זו מצוה ראשונה תקחו את תרומתי זו מצוה שניה לאפוקיה ערב רב דלאו בני תורה ולבם לא נכון.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר מאה קשיטה –
סימן נ"ג

נקטינן כי השפע הראוי למלכות לצרכה ממש איננו נעצר לעולם אא"כ היא מונעת עצמה ממקצתו כטעם ותקצר נפשו בעמל ישראל – וממה שהיה מזומן לתת לה לצורך העולם, הנה חלק הרשעים ראויה היא ליטול ואין לה עד שיבא צדיק זוכה בחלקו ובחלק חברו ויטול לו ולה, בסוד תוספת כח בגבורה של מעלה, וחלק הצדיקים הנמנע מהם לפי שאין הדור כדאי, הלא הוא כמוס בתוכה בסוד עצרת חתום באוצרותיה, עד יערה עלינו רוח ממרום, הוא הרוח של תחיית המתים שיחול על הרושם הנשאר ממנו בנפש דבי קברי עלינו דוקא, וכתוב תמים תהיה עם ה' אלקיך, והתהלכתי בתוכם, ואולך אתכם קוממיות, בסוד שתי קומות ושתי מרדעות שאין קורים בהם לאור הנר בשבת, כי לילה כיום יאיר – ושתי קומות הללו הם דו פרצופין עלאין כוללים ז' ענני כבוד שהיו קולטים את ישראל ולא ערב רב – ושני מרדעות אני שונה בהם שני מרי דעות, בעלים ממש, וידוע כי ענני הכבוד היו בזכות אהרן בגי' רנ"ו כנפי החיות, אי בעית אימא בחולם או בשורק, דרוש וקבל שכר, דהשתא מיהת כתיב בצל כנפיך אחסה, ולעתיד כתיב ולא יכנף עוד מוריך, וזכור תקראי אישי בסוד יהי אור ובת אצל האם בארנוהו למעלה ולא תקראי לי עוד בעלי, שיכלו נשמות שבגוף

ומה שיפורש בזה על יסוד לדברי הכל הוא הדבר שאנו נאשרהו ונקיימהו המלכות ג"כ נקטינן כי השפע הראוי למלכות לצרכה ממש איננו נעצר לעולם אא"כ היא מונעת עצמה ממקצתו כטעם ותקצר נפשו בעמל ישראל וממה שהיה מזומן לתת לה לצורך העולם הנה חלק הרשעים ראויה היא ליטול ואין לה עד שיבא צדיק זוכה בחלקו ובחלק חברו ויטול לו ולה בסוד תוספת כח בגבורה של מעלה וחלק הצדיקים הנמנע מהם לפי שאין הדור כדאי הלא הוא כמוס בתוכה בסוד עצרת

חתום באוצרותיה עד יערה עלינו רוח ממרום הוא הרוח של תחיית המתים שיחול על הרושם הנשאר ממנו בנפש דבי קברי עלינו דוקא וכתוב תמים תהיה עם ה' אלקיך והתהלכתי בתוכם ואולך אתכם קוממיות בסוד שתי קומות ושתי מרדעות שאין קורים בהם לאור הנר בשבת כי לילה כיום יאיר ושתי קומות הללו הם דו פרצופין עלאין כוללים ז' ענני כבוד שהיו קולטים את ישראל ולא ערב רב. ושני מרדעות אני שונה בהם שני מרי דעות בעלים ממש וידוע כי ענני הכבוד היו בזכות אהרן בני רנ"ו כנפי החיות אי בעית אימא בחולם או בשורק דרוש וקבל שכר דהשתא מיהת כתיב בצל כנפיך אחסה ולעתיד כתיב ולא יכנף עוד מוריך וזכור תקראי אישי בסוד יהי אור ובת אצל האם בארנוהו למעלה ולא תקראי לי עוד בעלי שיכלו נשמות שבגוף.

כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר שבתות ה' מכ"י

– חלק ג'

ולפי מה שבארנו כי לא היה המן יורד לשבטים האחרונים שבכל דגל ודגל אלא פנימה להם, על זה נאמר והממעט לא החסיר, כי לא המטיר ה' אלקים מן חוץ למחנה כלל, והרצועות הללו כל אויר שבין שבט לשבט, הן מקום שכבת הטל דאומר בה סביב למחנה, וכלם לא היו רשאים לצאת בשבת אפילו אמה אחת מגבול הקדושה אל מקום שאין המן יורד בו בחול, ויבא כפשוטו אל יצא איש ממקומו, שכל מחנה ישראל מקומו הוא אע"פ שאסור הוצאת הכלים ללקוט המן מתחיל איש איש לפתח אהלו, שכלם פתוחים לרשות הרבים באותו האויר שבין שבט לשבט – אבל חוצה לו למחנה ישראל מקום הפקר היה לערב רב, שהם בגי' לילת חסר יו"ד שניה כשנוסיף במספרה ארבע אותיות שמה, כי המה בניה, וכן עמלק במלוי אותיותיו יהיה המספר מכוון

ולפי מה שבארנו כי לא היה המן יורד לשבטים האחרונים שבכל דגל ודגל אלא פנימה להם על זה נאמר והממעט לא החסיר כי לא המטיר ה' אלקים מן חוץ למחנה כלל והרצועות הללו כל אויר שבין שבט לשבט הן מקום שכבת הטל דאומר בה סביב למחנה וכלם לא היו רשאים לצאת בשבת אפילו אמה אחת מגבול הקדושה אל מקום שאין המן יורד בו בחול ויבא כפשוטו אל יצא איש ממקומו שכל מחנה ישראל מקומו הוא אע"פ שאסור הוצאת הכלים ללקוט המן מתחיל איש איש לפתח אהלו שכלם פתוחים לרשות הרבים באותו האויר שבין שבט לשבט אבל חוצה לו למחנה ישראל מקום הפקר היה לערב רב שהם בגי' לילת חסר יו"ד שניה כשנוסיף במספרה ארבע אותיות שמה כי המה בניה וכן עמלק במלוי אותיותיו יהיה המספר מכוון.

**כתבי הרמ"ע מפאנו – מאמר 'צבאות ה' – חלק
שני**

סוד יהו"ה שומ"ר א"ת גרי"ם בטעם ואביו שמר את הדבר – וראשי התיבות האלה ישאג דכתיב ה' כאריה ישא"ג שאוג ישאג על נוהו, כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, והוא מצפה מתי וישלם לאלה הברור והצרוף, שהוא המעמיד המקדש על מכונו בטעם אין מקבלים גרים לימות המשיח, ולא קבלום ג"כ בימי דוד ושלמה, ועל הדבקים בה' ההולכים בדרכיו כתיב אחרי ה' ילכו כאריה ישאג – עוד שומ"ר את גרי"ם בגימט' אלף יומין דחול בצירוף רבוע אלקים שהוא מקורן, שהן עתידין להתקדש על ידם בכח אל שם של רחמים המקרבין, ויש לו י"ב צירופין שכל אחד מהם כלול עשר פעמים עשר במספר שוה, ואם החפץ העליון דרכם יחפוץ משם יזכו אחר כך לשכר פרי הבטן, דכתיב ביה ותחת הסרפד יעלה הדס וכתיב והוא עומד בין ההדסים – והדברים עתיקין

(ו) ויש כאן סוד יהו"ה שומ"ר א"ת גרי"ם בטעם ואביו שמר את הדבר וראשי התיבות האלה ישאג דכתיב ה' כאריה ישא"ג שאוג ישאג על נוהו כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים והוא מצפה מתי וישלם לאלה הברור והצרוף שהוא המעמיד המקדש על מכונו בטעם אין מקבלים גרים לימות המשיח ולא קבלום ג"כ בימי דוד ושלמה ועל הדבקים בה' ההולכים בדרכיו כתיב אחרי ה' ילכו כאריה ישאג. עוד שומ"ר את גרי"ם בגימט' אלף יומין דחול בצירוף רבוע אלקים שהוא מקורן שהן עתידין להתקדש על ידם בכח אל שם של רחמים המקרבין ויש לו י"ב צירופין שכל אחד מהם כלול עשר פעמים עשר במספר שוה ואם החפץ העליון דרכם יחפוץ משם יזכו אחר כך לשכר פרי הבטן דכתיב ביה ותחת הסרפד יעלה הדס וכתיב והוא עומד בין ההדסים והדברים עתיקין.

דרש רבי תנחומא בפרשת וירא אמר הקב"ה למלאכי השרת באו ונבקר את העולם אמרו לפניו מה אדם ותדעוהו אתה

הולך במקום הטנופת וכו', אמר להם חייכם אלך לי אל הר המור שהוא ערב עלי ממור ולבונה – וכבר יקשה שכבר ידעו מלאכי השרת כמה חבתו של אברהם אבינו, אבל הם הבינו שלא אמר הקב"ה נלך ונבקר את אוהבי, אלא את העולם, שזה תחלת תקונו לקרב רחוקים, והם לא אמרו אלא גבעת הערלות של ילידי ביתו ומקנת כספו שנמולו אתו – פירוש, להיות צוות לו לא לשם שמים אלא לשמוע בקול אברהם, והקב"ה השיבם כי אעפ"כ למה שהם הנפש אשר עשו אברהם ושרה, חביבים הם לפניו, והוא לבדו נשתבח בזה, לא כן יוסף במצרים, ומשה בערב רב, כי אחד היה אברהם ורוצה לזכות את הרבים, אבל יוסף ומשה היו להם צבאות ה' לזכות עמהם, ולמה זה בילדי נכרים יספיקו

ומזה יובן מה שדרש רבי תנחומא בפרשת וירא אמר הקב"ה למלאכי השרת באו ונבקר את העולם אמרו לפניו מה אדם ותדעוהו אתה הולך במקום הטנופת וכו' אמר להם חייכם אלך לי אל הר המור שהוא ערב עלי ממור ולבונה וכבר יקשה שכבר ידעו מלאכי השרת כמה חבתו של אברהם אבינו. אבל הם הבינו שלא אמר הקב"ה נלך ונבקר את אוהבי אלא את העולם שזה תחלת תקונו לקרב רחוקים והם לא אמרו אלא גבעת הערלות של ילידי ביתו ומקנת כספו שנמולו אתו פ' להיות צוות לו לא לשם שמים אלא לשמוע בקול אברהם. והקב"ה השיבם כי אעפ"כ למה שהם הנפש אשר עשו אברהם ושרה חביבים הם לפניו והוא לבדו נשתבח בזה לא כן יוסף במצרים ומשה בערב רב כי אחד היה אברהם ורוצה לזכות את הרבים אבל יוסף ומשה היו להם צבאות ה' לזכות עמהם ולמה זה בילדי נכרים יספיקו.

הא למה זה דומה לקדושת ארץ ישראל שהוא עתידה לקדש את כל סביבותיה כדכתיב צבי הוא לכל הארצות אך צריך לכבוש תחלה כל הנכלל בד' גבוליה המפורשים בתורה מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר. והוא הטעם שסוריא כבוש יחיד הוא ולא חלה עליה קדושת הארץ. והא דתניא ר' שמעון בן אלעזר אומר אין גר תושב נוהג אלא

בזמן שהיובל נוהג. לא שנו אלא אחר שנתנה תורה ונתחדשה הלכה לנו על אודותם דאלו הם עצמם כתיב בהו ראה ויתר עד שיקבלו עליהם מעתה מצות בני נח בב"ד שלנו אבל קודם לכן כל העולם כולו היו חייבים לשמור שבע מצות בני נח ופירשו מקצתן ג"כ בדרכי ישראל שהרי אברהם שמר תרי"ג מצות והיובל בכללם ובביתו היה נוהג דינו של נר תושב כמו שהוא נוהג בישראל לאחר מתן תורה.

גם הערב רב היה ששים רבוא, שבלעם הרשע שקול ככולם, והיה מרע"ה מחזיר לקיים בו ופקדתי על כל בבבל והוצאתי את בלועו מפיו, כטעם וימלוך בלע וימת בלע, ומה בלועו זה העם, לא היה בכלל ישראל אלא ערב רב לבדו, דכתיב ביה כי בר"ע הוא, אותיות ער"ב, אשר הלך חשכים במעשה העגל, ואין נוגה לו, כי לא זכו להתקבל בתשובה, ונזדמנו אליה, ומתו כלם, כטעם ויגף ה' את העם אלו ערב רב, ולא נותר מהם איש

(ח) גם הערב רב היה ששים רבוא שבלעם הרשע שקול ככולם והיה מרע"ה מחזיר לקיים בו ופקדתי על כל בבבל והוצאתי את בלועו מפיו (ירמ' נא, מד). כטעם וימלוך בלע וימת בלע ומה בלועו זה העם לא היה בכלל ישראל אלא ערב רב לבדו דכתיב ביה כי בר"ע הוא אותיות ער"ב אשר הלך חשכים במעשה העגל ואין נוגה לו כי לא זכו להתקבל בתשובה ונזדמנו אליה ומתו כלם כטעם ויגף ה' את העם אלו ערב רב ולא נותר מהם איש.

כתיב ויפול מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש, לימא שלשת אלף איש, אלא כ"ף שבמלת כשלשת ויו"ד שבמלת אלפי לא נכתבו כי אם לדרשה, דנימא הכי כ"ף פעמים שלשת ויו"ד פעמים אלף, הרי ששים רבוא, והיו שקולים כבלעם לבדו, וככה ג"כ היו שקולים כשני בנים לחצאין, שהם שלשת אלופיהם, ואלה השנים בחוץ כקוף בפני נדב ואביהו שנקנסה מיתה עליהם בעון אביהם להשמידו זה כילוי בנים, והועילה תפלת משה לאלעזר ואיתמר – והנה

**בלעם היה בליע"ל במספר שוה, ושני בניו בנ"י בליע"ל
בגימ' ר"ד כי שחת עמך**

והשתא דייק קרא דכתיב ויפול מן העם ביום ההוא בשלשת אלפי איש לימא שלשת אלף איש אלא כ"ף שבמלת בשלשת וי"ד שבמלת אלפי לא נכתבו כי אם לדרשה דנימא הכי כ"ף פעמים שלשת וי"ד פעמים אלף הרי ששים רבוא והיו שקולים כבלעם לבדו וככה ג"כ היו שקולים כשני בנים לחצאין שהם שלשת אלופיהם ואלה השנים בחוץ כקוף בפני נרב ואביהו שנקנסה מיתה עליהם בעון אביהם להשמידו זה כילוי בנים והועילה תפלת משה לאלעזר ואיתמר והנה בלעם היה בליע"ל במספר שוה ושני בניו בנ"י בליע"ל בגימ' ר"ד כי שחת עמך.

**ואם תקשה מן האספסוף שנאמר אח"כ, אלמא לא מתו
כולם – תשובתך, כי הם מן הטף של ערב רב שלא היו בני
עונשין בעגל, וסימנך אספו עם האמור ביואל, וכתוב ביה
אספו עוללים ויונקי שדים, נמצאו כל יוצאי מצרים הגברים
בהחשב אלה ואלה, ע"י צירף א' מחמש מאות בעולם,
ומניינא דוקא בכל גוונא וראשון עקר דלא אתא קרא לעקורו
ערב רב כלל**

ואם תקשה מן האספסוף שנאמר אח"כ אלמא לא מתו כולם תשובתך כי הם מן הטף של ערב רב שלא היו בני עונשין בעגל וסימנך אספו עם האמור ביואל וכתוב ביה אספו עוללים ויונקי שדים נמצאו כל יוצאי מצרים הגברים (בהחשב) [בכ"י – בהחשב] אלה ואלה ע"י צירף א' מחמש מאות בעולם ומניינא דוקא בכל גוונא וראשון עקר דלא אתא קרא לעקורו ערב רב כלל.

**א' מחמשת אלפים הוא כלל השמשות האמצעיות, חוץ מן
הברכים אשר לא כרעו לבעל, סוד האלף השביעי מן המנויין
בחורב, כי הברכים הם הנחשלים שבכלל הקומה – וסימנך
ותקע כ"ף ירך יעקב, אלא שהיה כחו יפה ויזרח לו השמש
דוקא, שהוציא הקב"ה לצרכו מנרתיקה שמש צדקה ומרפא
בכנפיה שכנגדה בחוץ, בביטול האנדרטי של נבוכדנצר, אין**

הדבר נגמר עד כי התגזרת אבן די לא בידין ומחת לצלמא על רגלוהי – אלמא בשמירת הברכים של קדושה והתרחקם מן העבירה הוא תכלית התיקון שפתח בו המלך החסיד אשר לא הלך בעצת רשעים – וכל הפה אשר לא נשק לו הוא סוד האלף הראשון, מהם שהיו בסוד נשיקין למי שזכה אליו, כי לא הוגלם כמו האחרים, ויש כאן תיקון גמור מכף רגל ועד ראש בביטול ההיזק שן ורגל בסוד תתחדש כנשר נעורייכי ובסוד החלב לתנוק שמועיל להלוך הרגלים ולדבר השפתים, כי מי שאין לו שינים, אפילו גדול, בלעגי שפה ידבר, ובפרט באותיות זסצר"ש הם שבעת אלפים – לפיכך יציאת מצרים טפילה לקיבוץ גליות, כי היא היתה כוללת בסוד ה' מדות מגבורה עד קץ חי עלמין שהגינו עלינו בשעתן אאימה חשיכה גדולה נופלת עליו בהבחן הגלות הרביעית ימין ושמאל נופלת השמאל עליו הוא הימין, הרי שתים שהיה כח אברהם אבינו מעורב בהם – אמנם הגאולה העתידה כוללת ז' מדות בתוס' גוג ומגוג

(ט) והנה א' מחמשת אלפים הוא כלל השמשות האמצעיות חוץ מן הברכים אשר לא כרעו לבעל סוד האלף השביעי מן המנויין בחורב כי הברכים הם הנחשלים שבכלל הקומה וסימנך ותקע כ"ף ירך יעקב אלא שהיה כחו יפה ויזרח לו השמש דוקא שהוציא הקב"ה לצרכו מנרתיקה שמש צדקה ומרפא בכנפיה שכנגדה בחוץ בביטול האנדרטי של נבוכדנצר אין הדבר נגמר עד די [בכ"י – כי] התגזרת אבן די לא בידין ומחת לצלמא על רגלוהי אלמא בשמירת הברכים של קדושה והתרחקם מן העבירה הוא תכלית התיקון שפתח בו המלך החסיד אשר לא הלך בעצת רשעים ויבא עוד מזה בסמוך וכל הפה אשר לא נשק לו הוא סוד האלף הראשון מהם שהיו בסוד נשיקין למי שזכה אליו כי לא הוגלם כמו האחרים ויש כאן תיקון גמור מכף רגל ועד ראש בביטול ההיזק שן ורגל בסוד תתחדש כנשר נעורייכי ובסוד החלב לתנוק שמועיל להלוך הרגלים ולדבר השפתים כי מי שאין לו שינים אפילו גדול בלעגי שפה ידבר ובפרט באותיות זסצר"ש הם שבעת אלפים לפיכך יציאת מצרים

מפילה לקיבוץ גלויות כי היא היתה כוללת בסוד ה' מדות מגבורה עד קץ חי עלמין שהגינינו עלינו בשעתן אימה חשיכה גדולה נופלת עליו בהבחן הגלות הרביעית ימין ושמאל נופלת השמאל עליו הוא הימין הרי שנים שהיה כח אברהם אבינו מעורב בהם אמנם הגאולה העתידה כוללת ז' מדות בתוס' גוג ומגוג.

❀ ספר ש'ני ל'וחות ה'ברית ❀
 לרבינו המקובל האלקי רבי ישעיה
 בהר"ד אברהם הלוי הורוויץ זי"ע

ספר השל"ה הקדוש – שער האותיות – עמק
 ברכה אות ו'

כמו שיעקב ועשו היו בגוף אחד, כן תמצא בגוף האדם שנקרא עולם קטן שני עניינים עיקרים שחיותו תלוי בהם, שהם נגד יעקב ועשו, וזהו הקנה והוושט – הקנה סוד הדבור הנאצל מהנשמה שמשכנה בעולם הבא, נגד יעקב – הוושט שהוא ענין אכילה ושתייה הוא סוד עשו – וגם הוושט כשנתפשט הוא ו' מושט נעשה שטן שהוא סמא"ל שרו של עשו – ולבתר דשט ו' מן ושט בריבוי אכילה דגזיל, אתאריך ואתעביד 'שטן', ומאן גרים דא, שטו העם ולקטו, שטותא דלהון דאתערבו ערב רב שטן דתאווה דלהון אכילה ושתייה וכו' – ודא גרים דאתפשט שטן באכילה ושתייה, ואתגבר על כל איברין וערקין בשס"ה לא תעשה, כחושבן השט"ן חסר חד, דא יום הכפורים דלית בה אכילה ושתייה, ואיהו כגוונא דקנה

ובמו שיעקב ועשו היו בגוף אחד, שרומז להשתלשלות העולמות בדפירשתי לעיל, כן תמצא בגוף האדם שנקרא עולם קטן שני עניינים עיקרים שחיותו תלוי בהם, שהם נגד יעקב ועשו, וזהו הקנה והוושט.

הקנה שהוא סוד הדבור הנאצל מהנשמה שמשכנה בעולם הבא נגד יעקב, והוושט שהוא ענין אכילה ושתייה הוא סוד עשו, וגם הוושט כשנתפשט הוא ז' מושט נעשה שטן שהוא סמא"ל שרו של עשו. וזה הדבר מבואר ברעיא מהימנא בפקודא לשרוף הקדשים (זח"ג רלב, א) וזה לשונו, אמר רעיא מהימנא, ודאי בתר דאיברין וערקין דליבא אינון בעקא, דדמיין לישראל, צריכין לאתערא בקנה דאיהו שופר, ודא קנה דריאה. בתר דכנפי ריאה לא יכלין לשככא רוגזא דמרה דאתגברת על ערקין דליבא ועל כל ערקין דכל איברין דנופא, ההוא רוחא דנשיב בהון סליק בקנה איהו שופר. ושט דוגמא לעלמא דין, וביה אכילה ושתייה. ולבתר דשט ז' מן ושט בריבוי אכילה דגזיל, אתאריך ואתעביד 'שטן' ומאן גרים דא, שטו העם ולקטו, שטותא דלהון דאתערבו ערב רב שטן דתאוה דלהון אכילה ושתייה וכו'. עד ודא גרים דאתפשט שטן באכילה ושתייה, ואתגבר על כל איברין וערקין בשם"ה לא תעשה, כחושבן השט"ן חסר חד, דא יום הכפורים דלית בה אכילה ושתייה, ואיהו כנוונא דקנה, עד כאן לשונו. סוד סעיף ב' מששת מעלות שכתב אדוני אבי, שאל ימלא אדם גרונו כבהמה כי מביאו לידי ביזה ושמה.

ספר השל"ה הקדוש – מסכת שבועות – פרק תורה אור אות מ"ו

"אנכי ה' אלהיך" – הלא בכל התורה כולה כתוב אני ה' אלהיכם, למה אמר כאן לשון אנכי – התירוץ, אנכי הוא לשון מצרי אינו מספיק אלא לערב רב שקבל משה ונתגייירו, אבל ישראל אמרו רבותינו ז"ל בויק"ר שנגאלו בזכות שלא שינו את שמם, אם כן הוה ליה למימר לשון אני

עוד אפשר בענין אחר טעם כל הדברות נאמרו בדבור אחד, שכולם הם ביאור על אנכי ה' אלהיך. בפסוק אנכי יש להקשות, הלא בכל התורה כולה כתוב אני ה' אלהיכם, למה אמר כאן לשון אנכי. והתירוץ אנכי הוא לשון מצרי אינו מספיק אלא לערב רב שקבל משה ונתגייירו, אבל

ישראל אמרו רבותינו ז"ל (ויק"ר לב, ה) שנגאלו בזכות שלא שינו את שמם, אם כן הוה ליה למימר לשון אני.

ספר השל"ה הקדוש – מסכת תענית – דרוש מטות מסעי אות כ"ד

"על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון, על ערבים בתוכה תלינו כנורותינו", על הערבים ערב רב, תלינו כנורותינו – רצה לומר כשהיינו טובים אז היה נשכח פקודת העגל, כי תליית כנור של דוד היה תיקון לזה
והואיל והמזמור (על נהרות בבל תהלים קלז) אתא לידן, ומצוה מוטל על כל לעורר על החורבן והגלות, אפרש אותו... אי נמי על הערבים ערב רב, תלינו כנורותינו רצה לומר כשהיינו טובים אז היה נשכח פקודת העגל, כי תליית כנור של דוד היה תיקון לזה כאשר הארכתי בהג"ה בעמק ברכה.

ספר השל"ה הקדוש – מסכת יומא – הלכות תשובה אות ס"ב

בראשית חכמה שער התשובה פ"א: ראוי שיתעורר לשוב בתשובה כשיחשוב שהשכינה גולה בסבתינו, כדכתיב ובפשעכם שולחה אמכם, והתרתה מהגלות תלויה על ידי תשובתינו, למה לא יתעורר כל אחד ואחד בתשובה להקל מעליה עול הגלות, ולהאיר מה שפגם בה – ובחינה זו ביארו בתקונים: ווי לון לבני נשא דקודשא בריך הוא אסיר עמהון בגלותא, ושכינתא אסירת עמהון, ואתמר בה אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין, ופורקנא דילה דאיהי תשובה אימא עילאה, איהי תלויה בידיהון, דחמשין תרעין דחירו עמה לקבל חמשין זמנין דאיזכר יציאת מצרים באורייתא, דא הוא ויפן כ"ה וכ"ה, באילין חמשין אתוון דמייחדין בכל יומא פעמים שמע ישראל, דאית בהו כה וכה אתוון. וירא כי

אין איש דאתער לה בגינייהו, ואיהו משגיח מן החלונות דאתמר בהון חלו נא פני אל ויחוננו, לההוא דאתמר ביה אל נא רפא נא לה דאסוותא בידיה דאיהו ידו פשוטה לקבל שבים, וירא כי אין איש, והיא בעד החלון נשקפה ותייבב בתרועה דאיהו יבבא, דאתמר בה ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה, ודא יום הכפורים, דתיבת נח איהי אימא עילאה, חלון דילה איהו עמודא דאמצעיתא, דביה אור ותורה אור ואיהו אור הגנוז, ויפן כה וכה מציץ מן החרכים, אלו עשרת ימי תשובה, וירא כי אין איש – ועוד משגיח מן החלונות אילין חלונות דבי כנישתא, דאבא ובנוי אינון בבית הכנסת אסירן, ואיהי בכל יומא אשגחותא עלייהו ויהיב לון מזונא, ויפן כה וכה אם אית מאן דאתער בתיובתא לתברא בית איסורין דלהון, הדא הוא דכתיב לאמור לאסורים צאו ולאשר בחושך הגלו – ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרכו פנו בעסקין דלהון, באורחין דלהון איש לבצעו מקצהו בבצא דהאי עלמא, לירתא האי עלמא – ולא אינון מסיטרא דאלין דאתמר בהון אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע, אלא וירא כי אין איש, אלא כלהו צווחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים הב הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחי, כתבינו לחיים, ואינון ע"פ ככלבים דאינון אומין דעלמא עובדי עבודה זרה דצווחין לגביה ולית לון בושת אנפין, דלא אית מאן דקרא לו בתיובתא דיחזיר שכינה לקודשא בריך הוא, כגוונא דיחזיר לגבייהו, ואידמיין לכלבים דאתמר בהו ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואינון ערב רב דכל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין – הרי בפירוש כמה ראוי שנתעורר בתשובה לאהבת השכינה להקימה מהגלות ולא על מנת לקבל פרס, ולא נדמה לערב רב או לגויים

וזה לשון ספר ראשית חכמה פרק ראשון משער התשובה, ראוי שיתעורר לשוב בתשובה כשיחשוב שהשכינה גולה בסבתינו, כדכתיב (ישעיה נ, א), ובפשעכם שולחה אמכם, והתרתה מהגלות תלויה על ידי תשובתינו,

למה לא יתעורר כל אחד ואחד בתשובה להקל מעליה עול הגלות, ולהאיר מה שפגם בה, כמו שהארכנו בשער היראה היאך אנו פוגמין בה ואנו מאריכין הגלות. ובחינה זו ביארו בתקונים (תקון לט, עט, ב) זה לשונם, ווי לון לבני נשא דקודשא בריך הוא אסיר עמהון בגלותא, ושכינתא אסירת עמהון, ואתמר בה אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין. ופורקנא דילה דאיהי תשובה אימא עילאה, איהי תלויה בדיהון. דחמשין תרעין דחירו עמה לקבל חמשין זמנין דאידיכר יציאת מצרים באורייתא, דא הוא ויפן כ"ה וכ"ה, באילין חמשין אתוון דמייחדין בכל יומא פעמים שמע ישראל, דאית בהו כה וכה אתוון. וירא כי אין איש דאתער לה בגנייהו, ואיהו משגיח מן החלונות דאתמר בהון חלו נא פני אל ויחוננו, לההוא דאתמר ביה אל נא רפא נא לה דאסוותא בידה דאיהו ידו פשוטה לקבל שבים, וירא כי אין איש, והיא בעד החלון נשקפה ותייבב בתרועה דאיהו יבבא, דאתמר בה ויפתח נח את חלון התיבה אשר עשה, ודא יום הכפורים, דתיבת נח איהי אימא עילאה, חלון דילה איהו עמודא דאמצעיתא, דביה אור ותורה אור ואיהו אור הגנוז. ויפן כה וכה מציין מן החרכים, אלו עשרת ימי תשובה, וירא כי אין איש. ועוד משגיח מן החלונות אילין חלונות דבי כנישתא, דאבא ובנוי אינון בבית הכנסת אסירן, ואיהי בכל יומא אשגחותא עלייהו ויהיב לון מזונא. ויפן כה וכה אם אית מאן דאתער בתיובתא לתברא בית איסורין דלהון, דא הוא דכתיב לאמור לאסורים צאו ולאשר בחושך הגלו. ויפן כה וכה וירא כי אין איש, אלא איש לדרכו פנו בעסקין דלהון, באורחין דלהון איש לבצעו מקצתו בבצעא דהאי עלמא, לירתא האי עלמא. ולאן אינון מסיטרא דאלין דאתמר בהון אנשי חיל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע, אלא וירא כי אין איש, אלא כלהו צווחין בצלותין ביומא דכפורי ככלבים הב הב לנא מזונא וסליחה וכפרה וחיי, כתבינו לחיים. ואינון ע"פ ככלבים דאינון אומין דעלמא עובדי עבודה זרה דצווחין לגביה ולית לון בושת אנפין, דלא אית מאן דקרא לו בתיובתא דיחזיר שכינה לקודשא בריך הוא, כגונא דיחזיר לגבייהו, ואידמיין לכלבים דאתמר בהו

ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם, ואינן ערב רב דכל חסד דעבדין לגרמייהו עבדין, עד כאן לשונו. הרי בפירוש כמה ראוי שנתעורר בתשובה לאהבת השכינה להקימה מהגלות ולא על מנת לקבל פרס, ולא נדמה לערב רב או לגויים כנוצר במאמר, עד כאן לשונו.

**ספר השל"ה הקדוש – ספר שמות – פרשת בא
תורה אור אות ג'**

"לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו", אותם ק"ל שנה שהיו ישראל במצרים קודם לידת משה רבינו ע"ה, היו להביא להציל אותם ניצוצות של קרי של אדם הראשון, ולכן נדונו בעבודה קשה לצרפם וללבנם – ניצוצות אלו באו תחילה בדור המבול ובדור הפלגה, גם הם חטאו וכו' כענין אדם והיו משחיתים זרעם – אותם ניצוצות שהיו בני בניהם של אדם ואותם אשר יצאו בדור המבול, הנה אלה הם סוד אלו המצריים שמל יוסף והחזירם אל הקדושה בסוד ברית עליון, לפי שיצאו משם בסוד קרי – וזהו ואת העם העביר אותם לערים מקצה גבול מצרים וכו', כי אלו שהעביר יוסף הם אותם שמל, וטלטלם לצרפם וללבנם ואלו הם הערב רב.

ועתה באתי להודיע מה שכתב מזה האר"י ז"ל, כפי מה שמצאתי כתוב בקונטרס שלו. ואנב אודיע כמה מילי מעליותא אשר ביאר הרב, ומזה יתבארו כמה פסוקים בזאת הפרשה. וזה לשון הקונטרס, לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו כו'. כבר הודעתוך מרז"ל כי יוסף מהל אותם. וסוד הדבר, דע כי הודעתוך שאותם ק"ל שנה שהיו ישראל במצרים קודם לידת משה רבינו ע"ה, היו להביא להציל אותם ניצוצות של קרי של אדם הראשון, ולכן נדונו בעבודה קשה לצרפם וללבנם. וגם הודעתוך כי ניצוצות אלו באו תחילה בדור המבול ובדור הפלגה, גם הם חטאו וכו' כענין אדם והיו משחיתים זרעם כנודע. והנה אותם ניצוצות שהיו בני בניהם של אדם. והנה אותם אשר יצאו בדור המבול, הנה אלה הם סוד אלו המצריים שמל יוסף והחזירם אל הקדושה בסוד ברית

עליון, לפי שיצאו משם בסוד קרי. וזהו ואת העם העביר אותם לערים מקצה גבול מצרים וכו' (בראשית מז, כא), כי אלו שהעביר יוסף הם אותם שמל, וטלטלם לצרפם וללבנם ואלו הם הערב רב.

"ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל", תחילה אמר הנה עם בני ישראל, ואח"כ אמר ויקוצו מפני בני ישראל – סוד הענין, כי הלא עברים היו אותם שנימולו והיו נוהגים בעריהם מנהג ישראל, ואמנם ראה פרעה אלו הנקראים עם בני ישראל ואינם ישראל ממש עצמם – זהו הנה עם בני ישראל וכו', וזהו ויאמר אל עמו הנה, פירוש כי הנה גם אלו היו מצריים, רק שלא היו עמו של פרעה רק עם בני ישראל, ולכן ויאמר אל עמו, אלו המצריים שלו היו עם בני ישראל, ואחר כך ויקוצו מפני בני ישראל שהם ישראל ממש – ובזה תבין קצת טעם למה גלו ישראל במצרים, בשביל ניצוצות אלו שלקטם ערות מצרים והבן – וזהו סוד וגם ערב רב עלה אתם, כי אלו היו סוד הערב, שנתערבו ניצוצות הקדושים אלו במצרים, ולפיכך רצה משה להעלותם – אך הקב"ה ראה שהנה עדיין לא היו מתוקנים וראוים, ולא היה רוצה להוציאם עדיין – ואמנם שני מינים היו ואלו נקראו ערב רב, ויש שנקראים ערב קטן, כזוהר תצא, דאית ערב רב ואית ערב זעירא, כי בסוד בין הערבים, ואלו הם ערב רב שיצאו מסוד הדעת העליון הנקרא רב, לא מצד היסוד הנקרא קטן, ולכן ערב רב בגימטריא דעת, ואלו שחטאו וקצצו למעלה בסוד עם קשה עורף בפרשת עקב

וזהו סוד ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל (שמות א, ט), כי תחילה אמר הנה עם בני ישראל, ואח"כ אמר ויקוצו מפני בני ישראל (שם, יב). וסוד הענין, כי הלא עברים היו אותם שנימולו והיו נוהגים בעריהם מנהג ישראל, ואמנם ראה פרעה אלו הנקראים עם בני ישראל ואינם ישראל ממש עצמם. וזהו הנה עם בני ישראל וכו', וזהו ויאמר אל עמו הנה, פירוש כי הנה גם אלו היו מצריים, רק שלא היו עמו של פרעה רק עם בני ישראל. ולכן ויאמר אל עמו, אלו המצריים שלו היו עם בני ישראל.

ואחר כך ויקוצו מפני בני ישראל שהם ישראל ממש. ובזה תבין קצת טעם למה גלו ישראל במצרים, בשביל ניצוצות אלו שלקטם ערות מצרים והבן. וזהו סוד וגם ערב רב עלה אתם (שמות יב, לח), כי אלו היו סוד הערב, שנתערבו ניצוצות הקדושים אלו במצרים, ולפיכך רצה משה להעלותם. אך הקב"ה ראה שהנה עדיין לא היו מתוקנים וראוים, ולא היה רוצה להוציאם עדיין. ואמנם שני מינים היו ואלו נקראו ערב רב, ויש שנקראים ערב קטן. כנזכר בזהר פרשת כי תצא, דאית ערב רב ואית ערב זעירא, כי בסוד בין הערבים, ואלו הם ערב רב שיצאו מסוד הדעת העליון הנקרא רב, לא מצד היסוד הנקרא קטן, ולכן ערב רב בנימטריא דעת, ואלו שחטאו וקצצו למעלה בסוד עם קשה עורף בפרשת עקב, וע"ש בסוד ד' דאחד.

"קדש לי כל בכור" – תחלה אמר השי"ת קדש לי כל בכור, ומשה לא עשה כן רק ויאמר משה אל העם זכור וכו', ואח"כ בפרשה שניה אז ציוס מצות השי"י והעברת פטר רחם וכו', וזהו תימא גדול – אך הענין כי הלא כבר בארנו כי משה רבינו ע"ה היה רוצה להכניסם תחת כנפי השכינה, ולא כן השי"ת לפי שלא היו ראויים, אמר קדש לי כל בכור בבני ישראל, ולא בעם שהוא הערב רב, לפי שעדיין לא היו מתוקנים, ולכן אין ראוי לקדש את בכורותיהם, ובפרט כמו שידעת כי סוד עון הקרי עולה עד הדעת העליון הנקרא בכור, ואמנם משה רבינו ע"ה ראה שאם עתה מצוה שהיתה ראשונה בצאתם ממצרים, והיה נותנה לישראל ולא להם, היו חוזרין למצרים בראותם שאינם נכנסים בסוג אחד. כמו שעשו אח"כ בעגל, שראו הארון נוסע לפני בני ישראל ולא לפניהם, ולזה אמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו – מפחד זה התחיל משה לומר מצוה זו השוה לשניהם להם ולישראל, שהיא מצות החמץ, ובכלל דבריו הודיעם שאין להם חלק במצות קדושת בכורות – והענין, הלא תחלה נאמר בלשון רבים אשר יצאתם, היום אתם יוצאים וכו', וכל שאר הפרשה נאמר בלשון יחיד, כי יביאך וגו' – והוא כי בתחלה

דבר עם ערב רב, אמר זכור וכו', ואמר מבית עבדים, פירוש שמצרים נקראים בית עבדים שנשתעבדו שם ישראל, ואין הכוונה שהם נשתעבדו שם – וזהו ויאמר משה אל העם שהם הערב רב, ואומר כי בחוזק יד וכו', ופירש כי לבני ישראל לא היה צריך כל כך חוזק, כי בטענה גדולה בא משה אל פרעה, שלח את בני ישראל ויעבדוני, אך אלו שהיו מצרים כמותם, לולי חוזק יד והנסים והמופתים לא היה משלחם פרעה, וזהו כי בחוזק יד כו', ולכן גם אתם ולא יאכל חמץ

וזהו קדש לי כל בכור וגו'. כי יש קושיא אחת גדולה בכתובים אלו, כי תחלה אמר השי"ת קדש לי כל בכור, ומשה לא עשה כן רק ויאמר משה אל העם זכור וכו', ואח"כ בפרשה שניה אז ציום מצות השי"ת והעברת פטר רחם וכו', וזהו תימא גדול. אך הענין כי הלא כבר בארנו כי משה רבינו ע"ה היה רוצה להכניסם תחת כנפי השכינה, ולא כן השי"ת לפי שלא היו ראויים. והנה אמר קדש לי כל בכור בבני ישראל, ולא בעם שהוא הערב רב, לפי שעדיין לא היו מתוקנים, ולכן אין ראוי לקדש את בכורותיהם. ובפרט כמו שידעת כי סוד עון הקרי עולה עד הדעת העליון הנקרא בכור. ואמנם משה רבינו ע"ה ראה שאם עתה מצוה שהיתה ראשונה בצאתם ממצרים, והיה נותנה לישראל ולא (להם), היו חוזרין למצרים בראותם שאינם נכנסים בסוג אחד. כמו שעשו אח"כ בעגל, שראו הארון נוסע לפני בני ישראל ולא לפניהם, ולזה אמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו (שמות לב, א). מפחד זה התחיל משה לומר מצוה זו השווה לשניהם להם ולישראל, שהיא מצות החמץ. ובכלל דבריו הודיעם שאין להם חלק במצות קדושת בכורות. והענין, הלא תחלה נאמר בלשון רבים אשר יצאתם, היום אתם יוצאים וכו', וכל שאר הפרשה נאמר בלשון יחיד, כי יביאך וגו'. והוא כי בתחלה דבר עם ערב רב, אמר זכור וכו', ואמר מבית עבדים, פירוש שמצרים נקראים בית עבדים שנשתעבדו שם ישראל. ואין הכוונה שהם נשתעבדו שם, וזהו ויאמר משה אל העם שהם הערב רב, ואומר כי בחוזק יד וכו', ופירש כי

לבני ישראל לא היה צריך כל כך חוזק, כי במענה גדולה בא משה אל פרעה, שלח את בני ישראל ויעברוני (שמות ז, טז), אך אלו שהיו מצרים כמותם, לולי חוזק יד והנמים והמופתים לא היה משלחם פרעה, וזהו כי בחוזק יד כו', ולכן גם אתם ולא יאכל חמץ.

כי כבר הודעתוך שערב רב הם בסוד הדעת העליון ד'בינה', וסוד מלכות של הבינה, והוא סוד המצה השמורה העליונה, והיא ד' דאחד רבתי, ולכן נצטוו ישראל במצה – וגם שם הוא סוד דעתן של נשים קלה, כי מצה בגימטריא 'קלה' – והנה אמר היום אתם יוצאים, הציע להם הקדמה זו, לומר כי תשמעון שאני מצווה מצוה זו אחת לישראל ולא לכם, אל תתמהו על זה, כי אין אתם צריכין לה, לא לפי שאין הקב"ה חפץ בכם, כי הלא מצות מצה הנוגעת לכם כבר נתתיה לכם גם כן, אבל זו האחרת אתם פטורים בה, והטעם כי הלא אתם יוצאים היום וכו', פירשו כי ישראל נצטוו על פטר רחם לפי שניצולו בכורי ישראל ולכן נצטוו עליהם, ואמנם זה היה בלילה אחר חצות בעבור מכת בכורות, ולכן שלחם פרעה ולכן מחויבים במצוה זו, אבל היום אתם יוצאים ולא בלילה, ואתם פטורים ממצות קדושת בכורות

והענין כי כבר הודעתוך שערב רב הם בסוד הדעת העליון ד'בינה', וסוד מלכות של הבינה, והוא סוד המצה השמורה העליונה, והיא ד' דאחד רבתי, כמו שבארתי בסודי המצה וע"ש, ולכן נצטוו ישראל במצה. והנה גם שם הוא סוד דעתן של נשים קלה, כי מצה בגימטריא 'קלה'. והנה אמר היום אתם יוצאים, הציע להם הקדמה זו, לומר כי תשמעון שאני מצווה מצוה זו אחת לישראל ולא לכם, אל תתמהו על זה, כי אין אתם צריכין לה, (לא) לפי שאין הקב"ה חפץ בכם, כי הלא מצות מצה הנוגעת לכם כבר נתתיה לכם גם כן, אבל זו האחרת אתם פטורים בה. והטעם כי הלא אתם יוצאים היום וכו', פירשו כי ישראל נצטוו על פטר רחם לפי שניצולו בכורי ישראל ולכן נצטוו עליהם, ואמנם זה היה בלילה אחר חצות בעבור מכת בכורות, ולכן שלחם פרעה ולכן מחויבים במצוה זו.

אבל היום אתם יוצאים ולא בלילה, ואתם פטורים ממצות קדושת בכורות.

ואחר שפייסם הפך פניו נגד ישראל ודבר עמהם בלשון יחיד, ולפי שמצות ישראל בענין החמץ היא טעם משונה מטעם ערב רב, בעבור זה עשה ה' לי ולא בעבור הערב רב, ולכן חזר ואמר להם מצות החמץ בדרך אחרת, ולהשוותם עם ערב רב במצוה זו – ואחר כך אמר עיקר הכוונה שהיא מצות קדושת הבכורות, וזהו והעברת כל פטר רחם וכו', עד כאן לשון הקונטרס

ואחר שפייסם הפך פניו נגד ישראל ודבר עמהם בלשון יחיד, ולפי שמצות ישראל בענין החמץ היא טעם משונה מטעם ערב רב, בעבור זה עשה ה' לי ולא בעבור הערב רב, ולכן חזר ואמר להם מצות החמץ בדרך אחרת, ולהשוותם עם ערב רב במצוה זו. ואחר כך אמר עיקר הכוונה שהיא מצות קדושת הבכורות, וזהו והעברת כל פטר רחם וכו', עד כאן לשון הקונטרס.

**ספר השל"ה הקדוש – ספר שמות – פרשת כי
תשא תורה אור אות ג'**

חביבין ישראל למקום שהוא לנו לאלהים ואנחנו לו לעם, בחר בנו מכל העמים ואין אמצעי בינינו, על כן כשחוטאים אינם נקראים עם ה' – מתחילה אמר הקב"ה למשה ועתה לך ואשלחך אל פרעה והוציא את עמי בני ישראל, וכיון שעשו אותו מעשה מה כתיב תמן, לך רד כי שחת עמך – אמר משה לפני הקב"ה, רבונו של עולם, כד אינון חטאי ידי, וכד אינון זכאין דידך, בין חטאי בין זכאי דידך אינון, והם עמך ונחלתך, למה ה' יחרה אפך בעמך – אמר ר' סימון, לא זו מחבבן עד שקראן עמו, שנאמר וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו

חביבין ישראל למקום שהוא לנו לאלהים ואנחנו לו לעם, בחר בנו מכל העמים ואין אמצעי בינינו, על כן כשחוטאים אינם נקראים עם ה'. ובמדרש (קה"ר ו, יא), ר' ברכיה בשם ר' לוי, משל למלך שהיה לו כרם ומסרו לארים, כד הוה עביד חמר טב אמר מה חמרי דכרמי, וכד הוה עביד ביש אמר מה ביש חמרא דארים. אמר ליה הארים, אדוני המלך, כי הוה עביד חמר טב הוא דידך, וכד הוה עביד חמר ביש הוא ידי, בין טב בין ביש דידך הוא. כך מתחילה אמר הקב"ה למשה ועתה לך ואשלחך אל פרעה והוציא את עמי בני ישראל, וכיון שעשו אותו מעשה מה כתיב תמן, לך רד כי שחת עמך. אמר משה לפני הקב"ה, רבונו של עולם, כד אינון חטאי ידי, וכד אינון זכאין דידך, בין חטאי בין זכאי דידך אינון, והם עמך ונחלתך, למה ה' יחרה אפך בעמך. אמר ר' סימון, לא זו מחבבן עד שקראן עמו, שנאמר (שמות לב, יד), וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו, עד כאן.

ישראל לא חטאו רק על ידי הערב רב, ואמר הקב"ה למשה, לך רד כי שחת עמך ערב רב אשר קבלת – וכשאמר ואכלה אותם, עמד בתפלה ויחל וגו' למה ה' יחרה אפך בעמך דהיינו ישראל, בשלמא עמי ערב רב ניחא, אכן בעמך למה ה'

יחרה אפך – והודה לו הקב"ה, וזהו שאמר וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו ישראל, הרי ישראל עם ה', ולא זו שהם עם ה', אלא חתומים בחותם אל, כמו יעקב ויקרא לו אל אלהי ישראל, ופירשו אלהי ישראל קראו אל – ומשה נקרא אלהים – וכל זה הדביקות באמצעות התורה, שפסקה זוהמת הנחש כשעמדו בהר סיני, ובעשיית העגל חזר הזוהמא.

וקרוב לזה נראה לפרש בענין אחר, כי ידוע ישראל לא חטאו רק על ידי הערב רב (תנחומא תשא כא), ואמר הקב"ה למשה (שמות לב, ז), לך רד כי שחת עמך ערב רב אשר קבלת. וכשאמר ואכלה אותם, עמד בתפלה ויחל וגו' למה ה' יחרה אפך בעמך דהיינו ישראל, בשלמא עמי ערב רב ניחא, אכן בעמך למה ה' יחרה אפך. והודה לו הקב"ה, וזהו שאמר וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו ישראל. הרי ישראל עם ה'. ולא זו שהם עם ה' אלא חתומים בחותם אל. כמו יעקב ויקרא לו אל אלהי ישראל, ופירשו אלהי ישראל קראו אל (מגילה יח, א). ומשה נקרא אלהים. וכל זה הדביקות באמצעות התורה, שפסקה זוהמת הנחש כשעמדו בהר סיני, ובעשיית העגל חזר הזוהמא.

כל מה שתמצא בנחש תמצא בעגל – חטא העגל בכלל ובפרט – בכלל ענין העגל עבודה זרה – בפרט כיצד, רז"ל אמרו העולם חוטאין מיעוטן בעריות ורובן בגזל וכולן באבק לשון הרע כו' – כן בכאן, ויקומו לצחק פרש"י עריות – לשון הרע שאמרו במדרש שהוציאו לשון הרע, שאמרו אלה אלהיך ישראל – חטאו בגזל, במסכת ברכות אצל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית, אביו הקב"ה אמו כנסת ישראל, מאי חבר הוא לאיש משחית, חבר לירבעם בן נבט שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים, רצה לומר בעגלים אשר עשה – הרי מעשה עגל גזילת השפעה, וכביכול התשת כח שלמעלה – רמז לדבר, אין פשע אין שפע – וכך הנהנה בלא ברכה גוזל – הרי שלושת אלו בפרט היו בחטא עגל, עריות, גזל, לשון

הרע – וכן עג"ל ראשי תיבות שלושת אלה – וזהו רמזו רבותינו ז"ל אין לך כל חטא וחטא שאין בו מפקודת עגל, כי כל החוטא הוא מהרוב או מהמיעוט או מהכל

וכל מה שתמצא בנחש תמצא בעגל. חטא העגל בכלל ובפרט, בכלל ענין העגל עבודה זרה. בפרט כיצד, רז"ל אמרו (ב"ב קסה, א) העולם חוטאין מיעוטן בעריות ורובן בגזל וכולן באבק לשון הרע כו'. כן בכאן, ויקומו לצחק פרש"י עריות. לשון הרע שאמרו במדרש (ילקוט ריש תשא) שהוציאו לשון הרע, שאמרו אלה אלהיך ישראל. חטאו בגזל, במסכת ברכות (לה, ב) אצל הנהגה מן העולם הזה בלא ברכה, גזל אביו ואמו ואומר אין פשע חבר הוא לאיש משחית, אביו הקב"ה אמו כנסת ישראל, מאי חבר הוא לאיש משחית, חבר לירבעם בן נבט שהשחית את ישראל לאביהם שבשמים, רצה לומר בעגלים אשר עשה. הרי מעשה עגל גזילת השפעה, וכביכול התשת כח שלמעלה. רמז לדבר, אין פשע אין שפע. וכך הנהגה בלא ברכה גזל. על כן רמז להם משה הרגו וכו' ולתת עליהם 'ברכה'. הרי שלושת אלו בפרט היו בחטא עגל עריות ג זל ל שון הרע, וכן עג"ל ראשי תיבות שלושת אלה. וזהו רמזו רבותינו ז"ל (סנהדרין קב, א) אין לך כל חטא וחטא שאין בו מפקודת עגל, כי כל החוטא הוא מהרוב או מהמיעוט או מהכל.

ספר השל"ה הקדוש – ספר שמות – פרשת ויקהל ופקודי תורה אור אות ב'

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" – הכא כתיב "בני ישראל", ובציווי מלאכת המשכן כתיב "מאת כל איש", ומה זה "קחו מאתכם" – וכתב הזוהר שציווי מלאכת המשכן מפי הקב"ה למשה, דהיינו ויקחו לי תרומה, זה היה קודם שעשו העגל, ואז אמר הקב"ה מאת כל איש תקחו תרומה אפילו מערב רב – אבל ציווי משה לישראל היה לאחר מעשה העגל במחרת של יום כיפור, וקלקול העגל היה על ידי הערב

רב, על כן ויקהל משה עדת בני ישראל דוקא, ואמר קחו מאתכם דוקא ולא מערב רב

דרוש ויקהל. ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' (שמות לה, א). קשה, מאי שנא הכא כתיב בני ישראל, ובציווי מלאכת המשכן כתיב שמות כה, ב), מאת כל איש. הוזהר (ח"ב קצח, א) הקשה קושיא זו. ועוד מזה זה קחו מאתכם (שמות לה, ה). וכתב שציווי מלאכת המשכן מפי הקב"ה למשה, דהיינו ויקחו לי תרומה, זה היה קודם שעשו העגל, ואז אמר הקב"ה מאת כל איש תקחו תרומה אפילו מערב רב. אבל ציווי משה לישראל היה לאחר מעשה העגל במחרת של יום כיפור, וקלקול העגל היה על ידי הערב רב, על כן ויקהל משה עדת בני ישראל דוקא, ואמר קחו מאתכם דוקא ולא מערב רב, עיין שם. אבל רש"י מנגד דבריו בפרשת כי תשא בפסוק (שמות לא, יח) ויתן אל משה ככלותו עיין שם, וכן הוא בתנחומא בפרשת תרומה (פ"ח). ובאמת תמיהה גדולה על רש"י במה שרוצה שם להוכיח דאין מוקדם ומאוחר בו, ומוכיח דהא לא צוה משה רק ממחרת יום כיפור זהו אמת, אבל מנא ליה דציווי הקב"ה למשה לא היה קודם העגל, וכן הוא דעת הוזהר.

ספר השל"ה הקדוש – ספר במדבר דברים – במדבר נשא בהעלותך תורה אור אות י"ג

ישראל סמכו את ידיהם על הלויים, והם היו מכפרים על עון העגל שעשו ישראל – נמצא קדושת הלויים היא גורמת להיות ישראל קדושים – הלויים הם שלוחים של ישראל, ושליח של אדם כמותו – הרי יתבאר בכאן מחנה ישראל, ישראל קדושים הם ונטהרו מעון העגל, ונסמך אחר כך לטהרת העגל פרשת פסח שני – הנה ישראל כשעשו העגל המירו את כבודו בתבנית שור, מכח ערב רב שהסיתו אותם, שעבדו מתחלה מזל טלה, וכשראו שנלקה בחרו במזל של אחריו, על כן בא מצות פסח שני באייר, שהוא על סדר חדשים במזל שור, כי הפסח מורה על בטול כחות המזלות,

ומורה בפרטות על ביטול מזל טלה, שהוא הראשון היותר גבוה, והך הכפתור וירעשו הסיפים – ואלה הרשעים הערב רב שוטים היו, ולא היו מבינים אם הראשון נלקה מכל שכן הבא אחריו

היא נגד מחנה ישראל. כי רמז הכתוב קח את הלוי מתוך בני ישראל, כי הלוי נתנו כפרה תחתיהם, על כן סמכו ישראל את ידיהם על הלוי. והם היו מכפרים על עון העגל שעשו ישראל, כמו שהביא רש"י בשם רבי משה הדרשן. נמצא קדושת הלוי היא גורמת להיות ישראל קדושים. על כן הוזכרו ישראל בפסוק ואתנה את הלוי נתונים וגו' (במדבר ח, יט) חמש פעמים, נגד חמשה חומשי תורה כמו שפירש רש"י. ומהם נמשך חמש מדריגות הנשמה שזכרתי בפרשת נשא, נפש רוח נשמה חיה יחידה. והלוי הם שלוחים של ישראל, ושליח של אדם כמותו. הרי יתבאר בכאן מחנה ישראל, ישראל קדושים הם ונטהרו מעון העגל, ונסמך אחר כך לטהרת העגל פרשת פסח שני. הנה ישראל כשעשו העגל המירו את כבודו בתבנית שור, מכח ערב רב שהסיתו אותם, שעבדו מתחלה מזל טלה, וכשראו שנלקה בחרו במזל של אחריו, על כן בא מצות פסח שני באייר, שהוא על סדר חדשים במזל שור. כי הפסח מורה על בטול כחות המזלות כמבואר במקומו, ומורה בפרטות על ביטול מזל טלה, שהוא הראשון היותר גבוה, והך הכפתור וירעשו הסיפים (עמוס ט, ח), ואלה הרשעים הערב רב שוטים היו, ולא היו מבינים אם הראשון נלקה מכל שכן הבא אחריו.

ספר השל"ה הקדוש – ספר במדבר דברים –

פרשת חוקת תורה אור אות ב'

תורת יהו"ה, תורת אלהים, תורת אמת, תורת האדם – ד'
 כתות ולהם ד' שמות – א' עם, ב' קהל, ג' עדה, ד' קהל ה' –
 עם, השיווי במושכלות והם ערב רב, עם שיש תוספת
 קדושה מה – קהל, למעלה מזה, אמרו רז"ל קהל גרים אקרי

קהל, והם נכנסים למצות התורה וטעמיה – עדה, למעלה מהם עדה הקדושה השלימה יודעים שמו יתברך – קהל ה', סוד נשמה לנשמה חזרת הנשמה למקומה

נחזור לענין ד' אלה, תורת יהו"ה, תורת אלהים, תורת אמת, תורת האדם. ד' כתות ולחם ד' שמות. א' עם, ב' קהל, ג' עדה, ד' קהל ה'. עם, השיווי במושכלות והם ערב רב, עם שיש תוספת קדושה מה. קהל, למעלה מזה, אמרו רז"ל (יבמות נו, א), קהל גרים אקרי קהל, והם נכנסים למצות התורה וטעמיה. עדה, למעלה מהם עדה הקדושה השלימה יודעים שמו יתברך. קהל ה', סוד נשמה לנשמה חזרת הנשמה למקומה.

**ספר השל"ה הקדוש – ספר במדבר דברים –
פרשת ואתחנן תורה אור אות א'**

הזמזומים הם מבירור חכמה לשון מחשבה, כמה דאת אמר כאשר זמם, ומאלו היה הערב רב, וכל מי שיש לו הרהור ומחשבות רעות הוא מהם

ובקונטרסי האר"י ז"ל מצאתי, יש לדעת למה בשבעה עממין ציוה הש"י לא תחיה כל נשמה, ובשעיר ועמון ומואב ציוה שלא להלחם. והענין כי שבעה עממין הם שבע קליפות, השבעה כלים שנשברו, ואז כבר יצא מהם כל הקדושה. אבל של שלוש ראשונות עדיין היה בהם קדושה, והם קני קניזי קדמוני, שהוא מה שנתברר מג' ראשונות. ולעתיד יגמור לצאת כל הקדושה מהם, ואז גם מהם לא נחיה כל נשמה. ואלו הג' הם שעיר ועמון ומואב. שעיר רמז לראשונה, כמה דאת אמר משעיר מלכין, מז א ב לשון אב' חכמה, עמון נועם בינה. ושעיר הוא אדום, והשבעה מלכים שמלכו שם אינם ממנו רק מלכו בארצו, לכן כתיב בכל אחד מהם שם ארצו כי לא היו מאדום. והזמזומים הם מבירור חכמה לשון מחשבה, כמה דאת אמר כאשר זמם, ומאלו היה הערב רב, וכל מי שיש לו הרהור ומחשבות רעות הוא מהם. סיחון לשון סייחים ועגלים, והוא קליפת

חמור, והוא הערלה שעל הברית. ועוג הוא עור הפריעה המקיף הברית, וזהו עג עוגה (תענית יט, א), והיא קליפה קשה במאוד, גם כי דקה היא יותר קרובה לקדושה.

ואלו הם שני מלכי האמורי שהוא היסוד, כמה דאת אמר שנים שלשה נגרגים בראש עמיר (ישעיה יז, ו). אשר בעבר הירדן, הירדן הוא יסוד הנקבא, ולכן לא היה אפשר להלחם בם ולנצחם אלא משה רבינו ע"ה, שהוא עמודא דאמציעתא ומשתלשל בברית קודש, והוא שוברים ולקח הקדושה מהם. ולכן שני מלכי האמורי ראשי תיבות 'משה'. והשם יתברך אמר לו (דברים ב, לא), ראה החילותי 'תת' לפניך, שכפת השר שלו לפניו. וארץ ישראל היא הנקבא, והירדן יסוד, וזהו שאמר (תהלים ג, ב), מציון מכלל יופי, פירוש שבה נכלל היופי שהוא יסוד הזכר הנקרא יופי, בסוד יפה תואר ויפה מראה. יוסף בגימטריא ציון. וזהו שאמר (דברים לא, יא), בבוא כל ישראל לשון ביאה ממש בו, עיין שם שהאריך. הרי ארץ ישראל מפנימיות הקדושה, ושבעה עממין אשר השרים אליהם וכל אלהי העמים אלילים כל שבעים אומות, על כן אסור להתחתן בהם כי הם מזוהמת הנחש טיפה סרוחה, וז' האומות שהם שורש פורה ראש, אסור להתחתן בהם אפילו בנרות. ובא הציווי בכלל האומות לא תחנם, שלא לחון ולחמול על אחד מהם, כי הם אינם משורש החמלה והחנינה, רק מצד הקליפה הקשה אכזרים הם.

**ספר השל"ה הקדוש – ספר במדבר דברים –
פרשת ואתחנן תורה אור אות ג'**

סוד גדול בפסוק "ויתעבר ה' בי למענכם" בשם המקובל מהר"ר חיים תלמיד מובהק של האר"י ז"ל, ויתעבר ה' בי וגו', בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל הערב רב, ובזה לא היה מיתה ולא גלות לעולם, שנאמר "חרות על הלוחות" – והוא קבלם בחשבו כי טוב להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמו

שנאמר "העם אשר אנכי בקרבו", וכתוב "וכל העם אשר ברגליך", ולזה רצה לתקנם – ואדרבה הם קלקלו לישראל – וזהו שאמר "לך רד כי שחת עמך", נשחת לא נאמר אלא שחת, שחת לישראל – ועתה רוב הדור מהם – ולזה הוצרך לבוא משה בעיבור אחד לחמשים שנה, למי שהוא השורש ישראל לתקנו שלא יטעוהו ערב רב

גם יש סוד גדול רמזו בפסוק ויתעבר ה' בי למענכם, הנוגע גם כן לפרשה של מתנה טובה של תורה. וזהו הלשון אשר מצאתי כתוב בשם המקובל מהר"ר חיים תלמיד מובהק של האר"י ז"ל, ויתעבר ה' בי וגו', בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל הערב רב, ובזה לא היה מיתנה ולא גלות לעולם, שנאמר (שמות לב, טז), חרות על הלוחות. והוא קבלם בחשבו כי טוב להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמו שנאמר (במדבר יא, כא), העם אשר אנכי בקרבו, וכתוב (שמות יא, ח), וכל העם אשר ברגליך, ולזה רצה לתקנם. ואדרבה הם קלקלו לישראל, וזהו שאמר (שמות לב, ז), לך רד כי שחת עמך, נשחת לא נאמר אלא שחת, שחת לישראל. ועתה רוב הדור מהם, ולזה הוצרך לבא משה בעיבור אחד לחמשים שנה, למי שהוא השורש ישראל לתקנו שלא יטעוהו ערב רב.

וקודם שחטאו ישראל היה משה בתכלית השלימות והיה משיג שער החמשים של נ' שערי בינה הגדול מכלם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו, וזהו שאמר לך רד, רצה לומר רד ממנין לך. וזה שאמרו רז"ל (ר"ה כא, ב), נ' שערי בינה נבראו בעולם, ונתנו למשה חסר אחד. פירוש, מעיקרא כלם נתנו לו, ואח"כ חסרהו אחד, וזהו שאמר (תהלים ח, ו), ותחסרהו מעט מאלהים, כי מעיקרא שלם היה, אלא שאחר כך חסרתו היותר מעט מאלהים שהוא אות א'. או פירושו שחסרתו הרבה ולא נשאר לו אלא מ"ט, כמו שכתוב בילקוט אל תקרי מעט אלא מ"ט, והמ"ט הם מעט מזער בערך שער החמשים שהוא גדול ונפלא מכלם. והנה להיות שכוונת משה היתה טובה, הש"י לא ימנע טוב להולכים בתמים, ובעת

תוסף רוחם יגועון לא יגרע מצדיק עינו, וזהו שאמר (דברים לד, א), ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו, 'נבו' נ' בו, ונכנס ה'נ' בשמו ונעשה נשמה, וידוע כי נשמה בבינה.

כמה תפילות התפלל משה שלא יבא בעיבור בכל דור ולא נענה, זהו שאמר משה "ויתעבר ה' בי למענכם", שאני בא בעיבור בכל דור בשבילכם, כי אתם גרמתם לי, והיה מדבר עם ערב רב – או ידבר עם ישראל ופירוש למענכם כדי לתקן אתכם

והנה כמה תפילות התפלל משה שלא יבא בעיבור בכל דור ולא נענה, וזהו שאמר משה (דברים ג, כו), ויתעבר ה' בי למענכם, שאני בא בעיבור בכל דור בשבילכם, כי אתם גרמתם לי, והיה מדבר עם ערב רב. או ידבר עם ישראל ופירוש למענכם כדי לתקן אתכם, ומלת 'בי' רומז ל"ב חדשים, שיש עיבור ל"ב חדשים, כענין רבה תוספאה (יבמות פ, ב). ולא שמע אלי, שלא קבל תפילתי בזה.

ויאמר ה' אלי רב לך, כי בתחלה היה רבן של נביאים, אך אח"כ בכל דור יצטרך לרב שיבא אליהו ז"ל וילמדוהו, ויתנוצץ בו הדור, ובתחלה יהיה כאלם לא יפתח פיו. ומצינו שאף באותו הזמן נתקיים בו קצת מזה, כמו שאמרו רז"ל לא אוכל עוד לצאת ולבוא בדברי תורה, מלמד שנסתמו ממנו מעיינות חכמה (סוטה יג, ב), והיה צריך ללמוד מיהושע. וזהו גם כן רב לך, כבר יש לך רב וחוא יהושע. וזה נרמז בפסוק (דברים יח, יח), נביא א קים ל הם מ קרב אחיהם, ראשי תיבות אלם, ואח"כ ונתתי דברי בפיו שיהיו נובעים דברי מקרבו, ואח"כ יעלה יותר שאצונו ואדבר עמו בגלוי. וזהו שנאמר (תהלים לט, ג), נאלמתי דומיה, דום י"ה, פירוש יה גזר עלי להיות אלם, החשתי מטוב, ואין טוב אלא תורה, וכאבי נעכר, הם היסורין שבאים עליו, וכמו שאמרו בספר הזוהר כי בתחלה משה יהיה שמ"ה ושממה.

"ויתן את רשעים קברו", פירוש שנכנסת ונקברת נפשו בסוד עיבור בגופות של הדורות הללו שהם כרשעים לגבי

דידיה – לכן "אחלק לו ברבים", רצה לומר שיקח שכר כנגד כולם, כיון שזיכה לכל הדורות – ובודאי שקול משה כנגד כל ישראל, כמו שאמרו רז"ל משה זכה וכו' זכות הרבים תלוי בו – "ואת עצומים יחלק", פירוש הוא יקבל חלקו מהקב"ה ממש, ושאר הצדיקים יקבלו על ידו, תחת אשר הערה למות נפשו בכל דור – ולזה כתיב "משה משה" בלי הפסק, לרמוז שבכל דור הוא בא – "ואת פושעים נמנה והוא חטא רבים נשא", שעל ידו נגמר לימחל חטא הדורות, וחטא אדם וחווה שהם רבים פירוש גדולים

וזהו שאמר הנה ישכיל עבדי (ישעיה נב, יג), הוא משה והוא משיח, כי שילה בגימטריא משה. ואמרו רז"ל (במ"ר יא, ג) כגואל ראשון כך גואל אחרון, וכן הדור שהולך הוא הדור שבא, וזהו שנאמר (מיכה ז, טו), כימי צאתך מארץ מצרים וגו', היה לו לומר אראך, או כימי צאתו, אלא רמז שאתה עצמך יצאת ממצרים, ואמר אראנו לומר שאתה הוא אותו הדור. ואמר הנה ישכיל וגו', כי המעלות יהיו בהדרגה, בתחלה ישכיל, ואחר כך ירום, ואח"כ ונשא, ואחר כך וגבה, ואח"כ מאד אותיות אדם, כי יהיה כמו אדם קודם חטאו, ואז יתוקן הכל וסוף המעשה בתחילת המחשבה, וזוהי היותר עליונה. והולך הפסוק ומגלה מה שיעבור עליו באלו הדורות, עד שבשכיל כך ראוי לעלות לכל אותה מעלה. ואמר (ישעיה נב, יד), כאשר שממו עליך רבים בן משחת מאיש מראהו, מאיש זה משה, מראהו ותארו זה קירון אור פניו שקרן אז, אך באלו הדורות בא באחד העם, ועליו מדברת כל הפרשה. ואמר מי האמין וכו' וזרוע ה' על מי נגלתה, פירושו אפשר שזהו שנגלה עליו זרוע ה', כמו שנאמר (דברים לד, יב), ולכל חיד החזקה כו', ואמר ויתן את רשעים קברו, פירוש שנכנסת ונקברת נפשו בסוד עיבור בגופות של הדורות הללו שהם כרשעים לגבי דידיה. לכן אחלק לו ברבים, רצה לומר שיקח שכר כנגד כולם כיון שזיכה לכל הדורות. ובודאי שקול משה כנגד כל ישראל, וכמו שאמרו רז"ל (אבות ה, יח), משה זכה וכו' זכות הרבים תלוי בו. ואת עצומים יחלק, פירוש הוא יקבל חלקו מהקדוש ברוך הוא ממש, ושאר הצדיקים

יקבלו על ידו, תחת אשר הערה למות נפשו בכל דור. ולזה כתיב (שמות ג, ד) משה משה בלי הפסק, לרמוז שבכל דור הוא בא. ואת פושעים נמנה והוא חטא רבים נשא, שעל ידו נגמר לימחל חטא הדורות, וחטא אדם וחוה שהם רבים פירוש גדולים, עד כאן מצאתי.

"ויתעבר ה' בי למענכם", היו לאחר שחטאו ישראל, אז ומשה עלה אל האלהים שהיא הבינה, והשיג אף שער החמשים – ואף שכל ישראל היו במעלה גדולה, היה משה עולה עליהם – ואז היה משה באספקלריא המאירה, אור בהיר מאור הגנוז, מאחר שהשיג גם כן שער החמשים – על שזכה בקבלת תורה לכל נ' שערי בינה נתקיים שם הבל, כי משה גלגול הבל, וכבר לקח ה'ה' לשמו דהיינו משה, עתה עלה בהר הבוער באש עד ל"ב השמים, שהם ל"ב נתיבות חכמה מצד השפעתם לבינה – כי כשזכה לכל נ' שערי בינה ממילא קיבל השפעתו ל"ב נתיבות חכמה, הרי נשלם שם 'הבל', וגם ב'ה' הוסיף הארה בה' חומשי תורה – בהאר"י ז"ל, ב'עלותי ה'הרה ל'קחת ראשי תיבות ה'ב"ל – והנה משה רבינו ע"ה עניו מכל אדם, לפי גדולתו ענותנותו – וכן היה הילל נשיא בישראל והיה עניו גדול, כי היה ענף ממשה רבינו ע"ה, לכך חי ק"ך שנה כמו משה רבינו ע"ה

והנה ויתעבר ה' בי למענכם היו לאחר שחטאו ישראל, אז ומשה עלה אל האלהים שהיא הבינה, והשיג אף שער החמשים. ואף שכל ישראל היו במעלה גדולה, היה משה עולה עליהם. וזהו סוד אנכי עומד בין ה' וביניהם, וכבר ידוע כי סוד אנכי בבינה, וכמו שאמר אנכי אגאל (רות ד, ד), והבינה היא היובל הדרור. ואז היה משה באספקלריא המאירה, אור בהיר מאור הגנוז, מאחר שהשיג גם כן שער החמשים. ובזה יובן מה שנאמר (דברים ה, ד), פנים בפנים דיבר ה' עמכם, משמע שלא היה הפסק ביניהם, ואיך אמר אנכי עומד בין ה' וביניהם. אלא משה רבינו ע"ה לא הוה הפסק, כי הוא לא היה מחיצה רק אור בהיר וזהיר. ועל שזכה בקבלת תורה לכל נ' שערי בינה נתקיים שם הבל, כי משה גלגול

הבל כנודע. וכבר לקח ה' לשמו דהיינו משה, עתה עלה בהר הבוער באש עד ל"ב השמים, שהם ל"ב נתיבות חכמה מצד השפעתם לבניה. כי כשזכה לכל נ' שערי בינה ממילא קיבל השפעתו ל"ב נתיבות חכמה, הרי נשלם שם 'הבל'. וגם בזה הוסף הארה בה' חומשי תורה. ומצאתי בקונטרסי האר"י ז"ל, ב עלותי ה' הרה ל קחת ראשי תיבות הבל. והנה משה רבינו ע"ה עניו מכל אדם, לפי גדולתו ענותנותו. וכן היה הילל נשיא בישראל והיה עניו גדול, כי היה ענף ממש רבינו ע"ה, לכך חי ק"ך שנה כמו משה רבינו ע"ה. ותמצא בע"ב שמות של ויסע ויבא ויט, שני שמות סמוכין מה"ש לל"ה הם אותיות מש"ה הל"ל. וכן בכאן נרמז ה' הרה ל קחת ל וחות ראשי תיבות הל"ל. וכן ל קחת ל חות ה' אבנים גם כן ראשי תיבות הל"ל. ושניהם לפי גדולתן ענוותנותן. וזהו רמז על הארץ הראך את אשו הגדולה, במי נתקיים התורה שנתנה באש, במי שמשפיל את עצמו כארץ. וההר בוער באש עד לב השמים, ומשה עלה לשם וזכה ללב, ול"ב עם ה' חומשי תורה נשלם הבל הנתגלגל במשה.

"את הקול מתוך החושך וההר בוער באש", כמעט החושך והאש הם שני הפוכים – יש בזה סוד, כי האש שהוא שלהבת, 'שלהבת' אותיות 'הבל' 'שת' שהם מגולגלים במשה רבינו ע"ה, והחושך ירמוז על קין שהלך חשיכים – על פי הסוד של האר"י ז"ל, ענין אדם וחווה וקין והבל – אדם הוא מחכמה, ופירש 'חכמה' 'כח' 'מה', פירוש הנשמה וכח דזעיר הנקרא 'מה' בגימטריא 'אדם' – חווה היא מבינה אם כל חי – קין והבל הם מהדעת – הבל מצד החסדים, ה' ב"ל ל"ב נתיבות חכמה – וקין ה' גבורות שבו מצד הבינה, הנקרא קן ובית לחכמה ויש בה בחינת חכמה גם כן – ולזה ה"י' שהיא מהחכמה היא בין שתי אותיות קן, וזהו סוד ודרור קן לה – וקין היה מצד חווה – קין בגימטריא ק"ס, אהי"ה דיודי"ן, לכן יש בקין 'ן' ארוכה רמז לנ' שערי בינה – 'הבל' ה' פעמים ל"ב בגימטריא 'קין', רק שקין מגולה והבל סתום, והם כלולים זה בזה – ('קרח' 'הבל' בגימטריא

מש"ה) – אך בקין גובר בחינת בינה ובהבל חכמה, ושניהם בסוד הדעת

והנה כתיב את הקול מתוך החשך וההר בוער באש (דברים ה, כ), וכמעט החשך והאש הם שני הפוכים. אבל נראה דיש בזה סוד, כי האש שהוא שלהבת, 'שלהבת' אותיות 'הבל' 'שת' שהם מגולגלים במשה רבינו ע"ה, והחושך ירמוז על קין שהלך חשיכים. ויתבאר זה על פי הסוד שמצאתי בקונטרס האר"י ז"ל, וזה לשונו, ענין אדם וחווה וקין והבל. אדם הוא מחכמה, ופירש 'חכמה' 'כח' 'מה', פירוש הנשמה וכת דזעיר הנקרא 'מה' בגימטריא 'אדם'. חווה היא מבינה אם כל חי. קין והבל הם מהדעת. הבל מצד החסדים, ה' ב"ל ל"ב נתיבות חכמה. וקין ה' גבורות שבו מצד הבינה, הנקרא קין ובית לחכמה ויש בה בחינת חכמה גם כן, ולזה ה"י שהיא מהחכמה היא בין שתי אותיות קין. וזהו סוד ודרור קין לה, ונה"ק דקין רבתין פירוש דרור שהיא הבינה, יובל חרות קין לה שהיא קין לחכמה. וקין היה מצד חווה, וזה סוד (בראשית ד, א), ותאמר קנתי איש את ה', כלומר אני קנתי ולא אדם. ולזה היה בכור, משל לשפופרת שפיה צר וכו', טפת אדם שהוא הבל נכנס תחילה, ואח"כ הזריעה היא את קין, וכשיצאו יצא קין הראשון. קין בגימטריא ק"ס, אה"ה דיודי"ן, ולכן יש בקין י' ארוכה רמז לנ' שערי בינה. 'הבל' ה' פעמים ל"ב בגימטריא 'קין', רק שקין מגולה והבל סתום, והם כלולים זה בזה. [הגהה, לעיל בפרשת קרח כתבתי, 'קרח' 'הבל' בגימטריא משה]. אך בקין גובר בחינת בינה ובהבל חכמה, ושניהם בסוד הדעת.

ספר השל"ה הקדוש – הגהות לספר בראשית – וישב מקץ ויגש

האר"י כתב "לכו אל יוסף כל אשר יאמר אליכם תעשו", אמרו רז"ל כי יוסף מל אותם – סוד הדבר, אותם ק"ל שנה שהיו ישראל במצרים קודם לידת משה רבינו ע"ה, היו להביא להציל אותם ניצוצות של קרי של אדם הראשון, לכן

נידונו בעבודה לצרפם וללבנם. – ניצוצות אלו באו תחלה בדור המבול ובדור הפלגה, גם הם חטאו כו' כענין אדם והיו משחיתים זרעם – אותם ניצוצות שהיו בני בניהם ואותם אשר יצאו בדור המבול, הנה אלה היו סוד אלו מצריים שמל יוסף והחזירם אל הקדושה בסוד ברית העליון, לפי שיצאו משם בסוד קרי – וזהו "את העם העביר אותם לערים מקצה גבול מצרים" – כי אלו שהעביר יוסף הם אותם שמל וטלטלם לצרפם וללבנם, ואלו הם הערב רב

ומצאתי בקונטרס האר"י שכתב וזה לשונו, לכו אל יוסף כל אשר יאמר אליכם תעשו וכו'. כבר הודעתך מה שאמרו רבותינו ז"ל (ב"ר צא, ה) כי יוסף מל אותם. וסוד הדבר, דע כי הודעתך שאותם ק"ל שנה שהיו ישראל במצרים קודם לידת משה רבינו ע"ה, היו להביא להציל אותם ניצוצות של קרי של אדם הראשון. ולכן נידונו בעבודה לצרפם וללבנם. וגם הודעתך כי ניצוצות אלו באו תחלה בדור המבול ובדור הפלגה, גם הם חטאו כו' כענין אדם והיו משחיתים זרעם כנודע. והנה אותם ניצוצות שהיו בני בניהם והנה אותם אשר יצאו בדור המבול, הנה אלה היו סוד אלו מצריים שמל יוסף והחזירם אל הקדושה בסוד ברית העליון, לפי שיצאו משם בסוד קרי. וזהו את העם העביר אותם לערים מקצה גבול מצרים כו', כי אלו שהעביר יוסף הם אותם שמל וטלטלם לצרפם וללבנם, ואלו הם הערב רב, עכ"ל.

ספר השל"ה הקדוש – ווי העמודים – פרק ו'

מי הוא הגורם לזה – מה כתיב באהרן תורת אמת היתה בפיהו – תעלה על דעתך שאהרן עבד אלילים, והלא עיכב עד שיבוא משה – יש אומרים כדרך שנתכוון יעקב אבינו ויתנו אל יעקב כל אלהי נכר קיים יעקב התורה קודם שנתנה לבניו כך נתכוון אהרן – ואעפ"כ העלה עליו הכתוב כאלו עבד ע"ז – אם כן הרי לך לפניך שאהרן עשה מה שיעקב עשה – ועדיין לא שבנו מטעותינו מאחר שהגרים עשו העגל ואם כן חס ושלום להתרעם על מה שקבלו הגרים וכענין שפירש

רש"י גבי שחת עמך שחת העם לא נאמר אלא עמך ערב רב שקבלת מעצמך וגיירתם ולא נמלכת בי ואמרת שידבקו גרים אם כן לא יפה עשו שקבלו הגרים – שור בזכות אברהם כי למדו מאברהם לקבל גרים כמאמר רז"ל על נאספו עם אלקי אברהם ולא אלקי יצחק ויעקב, אלא אברהם שהיה ראש לכל הגרים והיה מגייר גרים כענין ואת הנפש אשר עשו בחרן, וזכות זה בא להם מאברהם, ומשום הכי קאמר שור בזכות אברהם – "אברהם ראש לגרים" – יצחק ראש לנמולים לח' ימים

והשתא שפיר דורש מאחר שראה הפסוק שפתח בשור שנעשה מתועבה והוקשה לו והא אין קטיגור נעשה סניגור על כן אמר מי הוא הגורם לזה, עז זה יעקב כמבואר בתנא דבי אליהו וילקוט הביאו פרשת כי תשא (רמז שצא פסוק וישב העם), מה כתיב באהרן תורת אמת היתה בפיך, וכי תעלה על דעתך שאהרן עבד אלילים והלא עיכב עד שיבוא משה, ויש אומרים כדרך שנתכוון יעקב אבינו ויתנו אל יעקב כל אלהי נכר קיים יעקב התורה קודם שנתנה לבניו כך נתכוון אהרן, ואף על פי כן העלה עליו הכתוב כאלו עבד עבודה זרה וכו', ואם כן הרי לך לפניך שאהרן עשה מה שיעקב עשה, ולזה הטעם דורש המדרש עז בזכות יעקב הוא שעמדה לו שלא נחשב לו לעבירה ולכן מקריבין ממנו, ועדיין לא שבנו מטעותינו מאחר שהגרים עשו העגל ואם כן חס ושלום להתרעם על מה שקבלו הגרים וכענין שפירש רש"י גבי שחת עמך שחת העם לא נאמר אלא עמך ערב רב שקבלת מעצמך וגיירתם ולא נמלכת בי ואמרת שידבקו גרים אם כן לא יפה עשו שקבלו הגרים, ולכן מסיק שור בזכות אברהם כי למדו מאברהם לקבל גרים כמאמר רז"ל (סוכה מט, ב) על נאספו עם אלקי אברהם ולא אלקי יצחק ויעקב, אלא אברהם שהיה ראש לכל הגרים והיה מגייר גרים כענין ואת הנפש אשר עשו בחרן, וזכות זה בא להם מאברהם, ומשום הכי קאמר שור בזכות אברהם. ומה שדורש כשב בזכות יצחק כוונתו לפי דרשת רבי יצחק משפט אדם ומשפט בהמה שוין, אדם נמול לשמונה ימים, וזה היה זכותו של יצחק שנתן זמן

לקרבן כומן שיש במילה ח' ימים, וידוע המדרש (חגיגה ג:) אברהם ראש לגרים, יצחק ראש לנמולים לח' ימים, אם כן זכותו גרם שזמן הקרבת הקרבן כומן המילה.

❀ ספר דרך עץ חיים ❀
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

ספר דרך עץ חיים להרמח"ל זיע"א

בהבל פיהם של תינוקות העולם מתקיים, וזה כי התורה מתחלשת לפעמים, ולפעמים מתחזקת מתחלשת על בני האדם מפני החטאים, ובפרט הערב רב שבישראל, כמו שאמרו בתיקונים, והקדוש ברוך הוא עושה בסיס לתורה מזה ההבל שאין בו חטא ובו התורה מתחזקת, כי כבר הוא מוכן לזה להמשיך כח התורה – "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז", והוא ממש "יסדת" – וזהו "למען צורריך", שהם הערב רב – "להשבית אויב", שהוא הסיטרא אחרא, "להשבית" ממש – ואמר "ומתנקם" והוא סוד הנחש שהוא נוקם ונוטר – וזהו סוד לנחש קצצו רגליו, שנאמר בו "על גחונך תלך", ולנקום זה הוא רודף אחר הרגלים שהוא ענין "ברכי דרבנן דשילהי", והן סוד הרגלים של מעלה התומכות לגוף, ובהן תלוי כח תמיכות התורה לחזיק אותה שלא תמוט, בסוד "ותומכיה מאושר"

ותדע בודאי בהבל פיהם של תינוקות העולם מתקיים, וזה כי התורה מתחלשת לפעמים, ולפעמים מתחזקת. מתחלשת על בני האדם מפני החטאים, ובפרט הערב רב שבישראל, כמו שאמרו בתיקונים, והקדוש ברוך הוא עושה בסיס לתורה מזה ההבל שאין בו חטא ובו התורה מתחזקת, כי כבר הוא מוכן לזה להמשיך כח התורה כנאמר למעלה.

וזהו "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז" – והוא ממש "יסדת", וזהו "למען צורריך" – שהם הערב רב, "להשבית אויב" – שהוא הסימרא אחרא, "להשבית" ממש. ואמר "ומתנקם" – והוא סוד הנחש שהוא נוקם ונוטר, וזהו סוד לנחש קצצו רגליו, שנאמר בו (בראשית ג יד): "על גחונך תלך", ולנקום זה הוא רודף אחר הרגלים שהוא ענין (ברכות ו) "ברכי דרבנן דשיליה", והן סוד הרגלים של מעלה התומכות לגוף, ובהן תלוי כח תמיכות התורה לחזיק אותה שלא תמוט, בסוד (משלי ג יח): "ותומכיה מאושר".

נמצא שהנחש רודף אחר ענין זה שלא להניח סמך לתורה חס וחלילה, כי הנחש הוא שיקרא דלא קאי – אך התורה היא קושטא קאי, והוא היה רוצה להנקם מזה ולגרום לתורה חס וחלילה, שלא יהיה לה סמך בישראל, ותסתלק ותשכח מהם חס וחלילה – והבל פה התינוקות מתקן ממש תיקון זה, כי הם תלויים ממש באלו הרגלים העליונות הנקראות "תינוקות של בית רבן", והם סמכי קשוט בסוד קושטא קאי, וזהו "להשבית אויב ומתנקם"

נמצא, שהנחש רודף אחר ענין זה, שלא להניח סמך לתורה, חס וחלילה, כי הנחש הוא – שקרא דלא קאי, אך התורה היא – קושטא קאי, והוא היה רוצה להנקם מזה ולגרום לתורה חס וחלילה, שלא יהיה לה סמך בישראל, ותסתלק ותשכח מהם, חס וחלילה. והבל פה התינוקות מתקן ממש תיקון זה, כי הם תלויים ממש באלו הרגלים העליונות הנקראות "תינוקות של בית רבן", כמפורש בזה, והם סמכי קשוט בסוד קושטא קאי, וזהו "להשבית אויב ומתנקם".

❁ ספר אדיר במרום ❁
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

ספר אדיר במרום ח"א – תניא אמר רבי
 שמעון

כמו שהיו"ד כוללת תלת קוצין, שהם סוד התלת גוונים של
 הקש"ת, כנגד זה יש ג' כסויים, שלהעבירם צריך מילה
 ופריעה ואטיפו דדמא – וסודם "עשו" ו"ישמעאל" ו"ערב
 רב", והם ממש מקבילות לג' אבות – עשו וישמעאל באים
 מיצחק ואברהם, וערב רב נתערב בזרעו של יעקב, כי כל זה
 תלוי במצות המילה – זהו סוד "ולכל בני ישראל היה אור
 במושבותם"

ואפרש לך עתה ענין הכסויים האלה. כי הנה כמו שהיו"ד כוללת תלת
 קוצין, שהם סוד התלת גוונים של הקש"ת, כנגד זה יש ג' כסויים,
 שלהעבירם צריך מילה ופריעה ואטיפו דדמא. וסודם עשו וישמעאל
 וערב רב, והם ממש מקבילות לג' אבות. כי עשו וישמעאל באים מיצחק
 ואברהם, וערב רב נתערב בזרעו של יעקב, כי כל זה תלוי במצות
 המילה. וזהו סוד, ולכל בני ישראל היה אור במושבותם (שמות י, כג).

ענין המילה – כשאין ערלה מכסה, אז החסדים מתפשטים מן החזה ולמטה, והם ע' בסוד ע' נפש – וזהו ממש מקום הישוב, שהוא המקום שרחל מצויה שם – וזהו במושבותם – בהיות האור הזה מתפשט שם, אזי ישראל הם בגדולה – אך בשלוט הערלה נאמר, השיב אחור ימינו מפני אויב, ואז נשאר החושך והגלות – עד מתי אלהים יחרף צר, כנגד הערלה – ינאץ אויב שמך לנצח, כנגד הפריעה – למה תשיב ירך כו', כנגד אטיפו דדמא

וכבר נתבאר ענין המילה במקומו, כי כשאין ערלה מכסה, אז החסדים מתפשטים מן החזה ולמטה, והם ע' בסוד ע' נפש. וזהו ממש מקום הישוב, שהוא המקום שרחל מצויה שם, וזהו, במושבותם. ובהיות האור הזה מתפשט שם, אזי ישראל הם בגדולה. אך בשלוט הערלה נאמר, השיב אחור ימינו מפני אויב (איכה ב, ג), ואז נשאר החושך והגלות. וז"ש, עד מתי אלהים יחרף צר (תהלים עד, י), כנגד הערלה. ינאץ אויב שמך לנצח, כנגד הפריעה. למה תשיב ירך כו', כנגד אטיפו דדמא.

הספירות בסוד ש"ד דשד"י הם שמות של אלהים – ע"ז
נאמר עד מתי אלהים יחרף צר – אלו הה' אותיות עצמן המה
אותיות מנצפ"ך שסודם צ"ר – זה סוד ונחש עפ"ר לחמו ר"ל
ע', נקודות אלהים – פ"ר מנצפ"ך – והערלה עצמה נקראת
חרפ"ה, בסוד גלותי את חרפת מצרים מעליכם, וכן וחרפת
עמו יסיר – נמצא שהצר מחרף

וזה כי כבר שמעת, היאך הספירות בסוד ש"ד דשד"י הם שמות של אלהים. ועל זה נאמר, עד מתי אלהים יחרף צר. כי אלו הה' אותיות עצמן המה אותיות מנצפ"ך שסודם צ"ר. וזה סוד, ונחש עפ"ר לחמו (ישעיה סה, כה), ר"ל, ע' – נקודות אלהים, פ"ר – מנצפ"ך. והערלה עצמה נקראת חרפ"ה, בסוד, גלותי את חרפת מצרים מעליכם (יהושע ה, ט), וכן, וחרפת עמו יסיר וכו' (ישעיה כה, ח). ונמצא שהצר מחרף.

יש עוד בחינת ישמעאל, שיש לו מילה ולא פריעה – נמצא
שהוא מנאץ את השם שהוא סוד הי' הזאת, שנאמר בה אני

ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן – ועד שלא נפרעת היה נקרא שהאויב מנאץ השם, כי תראה כי פר"ע הוא בגי' שמ"י, והוא סוד פריעה, פרע י"ה – בהיות ישמעאל (נ"א ישראל) בסוד נצח, ועשו בסוד הוד, אמר ינאץ אויב שמך לנצ"ח

ויש עוד בחינת ישמעאל, שיש לו מילה ולא פריעה. ונמצא שהוא מנאץ את השם שהוא סוד ה' הזאת, שנאמר בה, אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן (ישעיה מב, ח). ועד שלא נפרעת היה נקרא שהאויב מנאץ השם, כי תראה כי פר"ע הוא בגי' שמ"י, והוא סוד פריעה – פרע י"ה. ובהיות ישמעאל [נ"א, ישראל] בסוד נצח, ועשו בסוד הוד, אמר, ינאץ אויב שמך לנצ"ח.

אך הנה עוד יש הערב רב שבעבורם גם כן אין החסדים האלו מאירים לישראל, ועליהם אמר למה תשיב ירך וימינך מקרב חיקך כלה – והוא גם כן מה שכתוב השיב אחור ימינו, כי הם החסדים החוזרים לאחור, וחוזרים ממש אל החיק שהוא המקום שמשם היו מתגלים – בזרוע יש ב' בחינות, בחינת יד ובחינת יד ימין – כי היד הוא סוד הי"ד פרקים שהם שייך לימין ולשמאל – ויש בחינת ה' אצבעות, שהם סוד הה' חסדים – י"ד הוא סוד כל השבטים, כי י"ב שבטים הם, ולוי מתחלק לב' כהן ולוי, הרי י"ד – ובסוד הה' חסדים נעשים ע', דהיינו ה' פעמים י"ד, והוא סוד הע' חסדים שאמרנו שמתגלים – וכל זה צריך להיות שב אחור מפני הערב רב

אך הנה עוד יש הערב רב שבעבורם גם כן אין החסדים האלו מאירים לישראל, ועליהם אמר, למה תשיב ירך וימינך מקרב חיקך כלה (תהלים עד, יא). והוא גם כן מ"ש, השיב אחור ימינו, כי הם החסדים החוזרים לאחור, וחוזרים ממש אל החיק שהוא המקום שמשם היו מתגלים. והנה בזרוע יש ב' בחינות, בחינת יד ובחינת יד ימין. פירוש – כי היד הוא סוד הי"ד פרקים שהם שייך לימין ולשמאל. ויש בחינת הה' אצבעות, שהם

סוד הה' חסדים. והנה י"ד הוא סוד כל השבטים. כי הלא י"ב שבטים הם, ולוי מתחלק לב' כהן ולוי, הרי י"ד. ובסוד הה' חסדים נעשים ע', דהיינו ה' פעמים י"ד, והוא סוד הע' חסדים שאמרנו שמתגלים. וכל זה צריך להיות שב אחור מפני הערב רב.

בשוב אלה החסדים לאחור, נאמר בז"א כביכול תשש כחו כנקבה שהוא ממש סוד אחור, בסוד אחור וקדם צרתני – שלא נשאר רק בחינת הנוקבא שזה סוד אחור באחור – אך כשחוזרים החסדים להאיר, הנה אפילו הגבורות מאירות בבחינת זכר וגורמות הישועה, כי הם הישועות, בסוד כו"ס ישועו"ת – וזהו סוד ואלהי"ם מלכי מקדם פועל ישועו"ת בקרב הארץ

ותדע גם כן שבשוב אלה החסדים לאחור, נאמר בז"א כביכול תשש כחו כנקבה (ברכות לב א) שהוא ממש סוד אחור, בסוד, אחור וקדם צרתני (תהלים קלט, ה). והיינו שלא נשאר רק בחינת הנוקבא שזה סוד אחור באחור. וכבר נתפרש דבר זה במקום אחר ואין פה מקום להאריך בזה. אך כשחוזרים החסדים להאיר, הנה אפילו הגבורות מאירות בבחינת זכר וגורמות הישועה, כי הם הישועות, בסוד, כו"ס ישועו"ת (תהלים קטז יג), וזהו סוד, ואלהי"ם מלכי מקדם פועל ישועו"ת בקרב הארץ (תהלים עד, יב).

ספר אדיר במרום ח"א – ומחצדי חקלא זעירין אינון

מפני החטאים אשר חטאו ישראל, ומה שגרמו למשה לחטוא בסלע, ועניני הערב רב וכל שאר קלקולים שהיו בעולם, הם גורמים סיתום הס"א – ונשמותיהם של צדיקים מתקנות בעד ישראל הרבה, כי הם סובלים חטאיהם, בסוד והוא מחולל מפשעינו – והם צריכים להיות במלחמה הזאת הנראית לפנינו ביניהם – ובאמת אינו אלא כנגד הס"א – ועל כן הנה רעיא מהימנא המשיך ההארה הזאת להם, והיתה

הולכת להעביר סיתום הרעה הנמשך, מאחר שאין תלמידי חכמים למטה לומדים לשם שמים כראוי, והם בתחלה היתה הארתם חזקה בסוד המגן, ולכן נצולו מן האבן, כי לא הוצרכו למחץ, ואז היה ממשיך המשך יותר גדול בסוד שית אבנין, שלבחינתם לא היה להם זה הכח

והנה כל אלה הדברים נראים כדברי קנטורים, אך הוא הדבר אשר דברתי לך, כי כח הארות הנמשכות בגבורה הם מעבירים סיתום הס"א. והוא סוד, הוכח לחכם ויאהבך (משלי ט, ח), והאמת כי מפני החטאים אשר חטאו ישראל, ומה שגרמו למשה לחטוא בסלע, ועניני הערב רב וכל שאר קלקולים שהיו בעולם, הם גורמים סיתום הס"א. ונשמותיהם של צדיקים מתקנות בעד ישראל הרבה, כי הם סובלים חטאיהם, בסוד, והוא מחולל מפשעינו (ישעיה נג, ח). והם צריכים להיות במלחמה הזאת הנראית לפנינו – ביניהם, ובאמת אינו אלא כנגד הס"א. ועל כן הנה רעיא מהימנא המשיך ההארה הזאת להם, והיתה הולכת להעביר סיתום הרעה הנמשך, מאחר שאין תלמידי חכמים למטה לומדים לשם שמים כראוי. והם בתחלה היתה הארתם חזקה בסוד המגן, ולכן נצולו מן האבן, כי לא הוצרכו למחץ. ואז היה ממשיך המשך יותר גדול בסוד שית אבנין, שלבחינתם לא היה להם זה הכח, וכל זה תבין עוד כאשר אפרש לך ענין הקירטא בס"ד.

ועוד החזירו ההמשכה אליו, להעביר הרע מה שמתאחז מפני חטאו בסלע ובסוד הערב רב – והבן היטב, כי כל אלה הם תיקונים גדולים שנתקנים תמיד למעלה על ידי הס' רבוא נשמתין דמתיבתא עילאה ומתיבתא דרקיע, וסודם שורש כל נשמות ישראל – כי כבר נתבאר במקומות רבים איך הנשמות הם כפולות – שיש חלק אחד עליון והוא עומד למעלה, וחלק אחד עומד למטה בתוך הגוף וסביבו, בסוד נר"ן ונשמה לנשמה – לכל משריין דנשמתין דמקננין עמד בדיוקנא דילך – בסוד הדיוקנא של הנשמה מתלבשות הנשמות האחרות לעשות התיקונים הצריכים להעשות עמהם – בסוד השרשים האלה עומדות כל הנשמות של

ישראל בסוד ס' רבוא – אע"פ שלמטה נתפשטו הנשמות לפרטות הרבה, אך בשרשם הם רק ס' רבוא – וכל נשמה כשחוזרת למקומה, הולכת תחת השורש שלה ונכללת שם – ואלה הם ס' רבוא הם נשרשים במתיבתא עילאה ובמתיבתא תתאה – ובמתיבתא תתאה הם הקושיות והמלחמות, ובמתיבתא עילאה אינו כן

ועוד החזירו ההמשכה אליו, להעביר הרע מה שמתאחז מפני חטאו בסלע ובסוד הערב רב. והבן היטב, כי כל אלה הם תיקונים גדולים שנתקנים תמיד למעלה על ידי הס"ר נשמתין דמתיבתא עילאה ומתיבתא דרקיע, וסודם שורש כל נשמות ישראל. והיינו כי כבר נתבאר במקומות רבים איך הנשמות הם כפולות, והיינו שיש חלק אחד עליון והוא עומד למעלה, וחלק אחד עומד למטה בתוך הגוף וסביבו, בסוד נר"ן ונשמה לנשמה. וכן נאמר במאמר לקמן, לכל משריין דנשמתין דמקננין עמד בדיוקנא דילך, ע"ש. כי בסוד הדיוקנא של הנשמה, מתלבשות הנשמות האחרות לעשות התיקונים הצריכים להעשות עמהם. והנה בסוד השרשים האלה עומדות כל הנשמות של ישראל בסוד ס"ר, אע"פ שלמטה נתפשטו הנשמות לפרטות הרבה, אך בשרשם הם רק ס"ר. וכל נשמה כשחוזרת למקומה, הולכת תחת השרש שלה ונכללת שם. ואלה הם ס"ר הם נשרשים במתיבתא עילאה ובמתיבתא תתאה. ובמתיבתא תתאה הם הקושיות והמלחמות. ובמתיבתא עילאה אינו כן, כמ"ש בז"ח בפרשת יתרו.

ספר אדיר במרום ח"א – למגזר מלין דקשוט

אודיעך כאן סוד גדול – כי הנה ודאי כל אחד נוטל חלקו בתורה, ונמצא שסיני אינו נשלם אלא כשכל אחד בא לעולם וגילה את חלקו – וא"כ מי שבא לעולם ולא נשתדל בתורה לגלות חלקו, איך התורה נשלמת – אך האמת הוא, שעל זה אמרו, שמשה הוא כבד פה וכבד לשון בגלות – והענין, כי סיני הוא הפה – והיה ראוי שיהיה פתוח ברווחה, להוציא

התורה בכל חלקיה – ומפני שבאו הערב רב וגרמו סיתום לתורה, גורמים במאסם אותה, למשה שלא יכול להוציא כל מה שהיה ראוי – ובאמת אינו מוציא אלא מעט – והוא סוד עתידה תורה שתשתכח מישראל – והנה כלל החלקים האלה נאמר בהם, הכל יהא מונח עד שיבא אליהו, כי ישלים הוא בעד הכל, ואז מיד משה יפתח פיו ברווחה, ויצאו כל האורות לאכול לשבעה

ואודיעך בכאן סוד גדול. כי הנה ודאי כל אחד נוטל חלקו בתורה, ונמצא שסיני אינו נשלם אלא כשכל אחד בא לעולם וגילה את חלקו. וא"כ מי שבא לעולם ולא נשתדל בתורה לגלות חלקו, איך התורה נשלמת. אך האמת הוא, שעל זה אמרו, שמשם הוא כבד פה וכבד לשון בגלות. והענין, כי סיני הוא הפה כנ"ל. והיה ראוי שיהיה פתוח ברווחה, להוציא התורה בכל חלקיה, ומפני שבאו הערב רב וגרמו סיתום לתורה, גורמים במאסם אותה, למשה שלא יכול להוציא כל מה שהיה ראוי. ובאמת אינו מוציא אלא מעט, והוא סוד, עתידה תורה שתשתכח מישראל (שבת קלח ב). והנה כלל החלקים האלה נאמר בהם, הכל יהא מונח עד שיבא אליהו (ב"מ לו א), כי ישלים הוא בעד הכל. ואז מיד משה יפתח פיו ברווחה, ויצאו כל האורות לאכול לשבעה.

ספר אדיר במדרם ח"ב – מאמר ביאור ז'

מלבין

כיון ששלטו החושים, הלכו בני האדם אחר החומריות, שהוא מה שרואים בעיניהם – לכן לא חששו על דברי העוה"ב ועל עניני הקדושה, שאין טובה מורגש ונראה – ואז נאמר "היו צריה לראש", שהם הערב רב, שנאמר בהם "הם הגבורים אשר מעולם", כי הם מושלים בכח, שהם בעלי זרוע, מפני העושר שיש להם – ואז נאמר "ואיש זרוע לו הארץ" – וכל זה הוא מפני החושך השולט בעוה"ז – זה סוד "סערות תימן", שבעבורם אין אדם רואה אלא הדברים

החומריים כנ"ל – "וחתו גיבוריך תימן", ואלה הם הגבורים שעתידים להיות חיתים לעתיד לבוא, בסוד עליונים למטה ותחתונים למעלה – והנה המלכות היא נתנה להם מקום כל זמן המצאם – זה סוד משגיא לגוים – וזהו רשע שהשעה משחקת לו – וזהו "מארץ התימני" – מלכות הנותנת שליטה לזה התימן, שאז הוא זמן שנאמר בו בושו והכלמו וחפו ראשם

והנה אמר כאן, מארץ התימני, וה"ם גדול. כי הנה כתוב (עובדיה ט) וחתו גיבוריך תימן, וכן (זכריה ט, יד) ה' אלקים בשופר יתקע והלך בסערות תימן. הנה כיון ששלטו החושים, הלכו בני האדם אחר החומריות, שהוא מה שרואים בעיניהם. ולכן לא חששו על דברי העה"ב, ועל עניני הקדושה, שאין טובה מורגש ונראה. ואז נאמר (איכה א, ה) היו צריה לראש, שהם הערב רב, שנאמר בהם (בראשית ו, ד) הם הגבורים אשר מעולם, כי הם מושלים בכח, שהם בעלי זרוע, מפני העושר שיש להם. ואז נאמר (איוב כב, ח) ואיש זרוע לו הארץ. וכל זה הוא מפני החשך השולט בעה"ז. וז"ס סערות תימן, שבעבורם אין אדם רואה אלא הדברים החומריים כנ"ל. ואלה הם הגבורים שעתידים להיות חיתים לע"ל, בסוד (ב"ב י ע"ב) עליונים למטה ותחתונים למעלה. והנה המלכות היא נתנה להם מקום כל זמן המצאם, וזה סוד (איוב יב, כג) משגיא לגוים, וזהו (ברכות ז ע"ב) רשע שהשעה משחקת לו, כמבואר במקומו. וזהו מארץ התימני – מלכות הנותנת שליטה לזה התימן, שאז הוא זמן שנאמר בו (ירמיה יד, ג) בושו והכלמו וחפו ראשם.

אבל אח"כ נאמר "וארץ רפאים תפיל", כי איננה עוד משחקת לו, אלא אדרבא, משיבה גמולו בראשו – והנה באותו הזמן נתחברו אי' ונוק' ביחד, ואז לא תצטרך עוד נוק' להראות פנים לרשע, אלא תתעורר הדיקנא העליונה, ומיד יעביר חושך זה – ואז נאמר ונגלה כבוד ה' וכו' – ולכן לא ירדפו עוד בני האדם אחר הבלי העולם, אלא אחר אמת – וזהו ה' אלקים בשופר יתקע והלך בסערות תימן", "אדני

**יקוק", נוק' ואי', בשופר יתקע, בדיקנא עילאה, ומיד, והלך
בסערות תימן, להעבירם מן העולם – וישאר הכל אור בלא
חושך בגילוי, ויתדבקו בני האדם בחכמה ובקדושה, ולא
בחושים ובחמריותם – ועל כן ונבאו בניכם ובנותיכם**

אבל אח"כ נאמר (ישעיה כו, יט) וארץ רפאים תפיל, כי איננה עוד
משחקת לו, אלא אדרבא, משיבה גמולו בראשו. והנה באותו הזמן
נתחברו אי' ונוק' ביחד. ואז לא תצטרך עוד נוק' להראות פנים לרשע,
אלא תתעורר הדיקנא העליונה, ומיד יעביר חשך זה. ואז נאמר (ישעיה
מ, ה) ונגלה כבוד ה' וכו'. ולכן לא ירדפו עוד בני האדם אחר הבלי
העולם, אלא אחר אמת. וזהו (זכריה ט, יד) אדני יקוק – נוק' ואי', בשופר
יתקע – בדיקנא עילאה. ומיד, והלך בסערות תימן – להעבירם מן
העולם. וישאר הכל אור בלא חשך בגילוי, ויתדבקו בני האדם בחכמה
ובקדושה, ולא בחושים ובחמריותם. ועל כן (יואל ג, א) ונבאו בניכם
ובנותיכם וכו'.

**❀ ספר תיקונים חדשים ❀
לרבינו המקובל האלקי הדמח"ל
ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א**

ספר תיקונים חדשים – הקדמה

כמה אלקים אינון דמתפרשאן דרגא בתר דרגא, ומתמן
מתאחדין זינין מסאבין לתתא, אבל בזמנא דסליק שרשא
לעילא לגבי ההוא מקורא דכלא דמתמן נפקין, כדין כלהו
מסאבין מתברן משלשליהון – ורזא דא רומה על השמים
אלקים, על השמים ודאי, דא בינה אלקים חיים – ורזא ה'
רמה ידך, יד שמאלא, כדין בל יחזיון – בההוא זמנא וארץ
רפאים תפיל – ורזא דא ערב רב אמרו אלה אלהיך ישראל,
לאפרשא אל"ה ממ"י – וכדין מתמן מתתקפן אלקים

**אחרים, מגו אלקים דקדושה – ורזא דא קום עשה לנו
אלקים אשר ילכו לפנינו, לפנינו דייקא ולא דיסתלקון לעילא
לגבי אי', דאי' אייהי מארא דדינא – ובזמנא דאלקים דלתתא
סליק לגבה, אתקשר כלא בקדושה עלאה, ואלקים אחרים
מתברן כמה דאתמר**

הכא תלת ממי"ן ואינון ק"כ, בהו אתכלילו י"ב שבטין ארבע לחד. ורזא
דמלה [אצ"ל – דכלא] תלת הוי"ן עלאין דנחתן מלעילא, והכי אתפרשו
בי"ב אתוון. ובאלין ק"כ יתבסמון ק"כ צירופין דאלקים. וכמה אלקים
אחרין יתברון בההוא זמנא. ורזא דא (תהלים נז ו) רומה על השמים
אלקים על כל הארץ כבודו הכא רזא סתים, דכמה אלקים אינון
דמתפרשאן דרגא בתר דרגא, ומתמן מתאחדין זינין מסאבין לתתא, אבל
בזמנא דסליק שרשא לעילא לגבי ההוא מקורא דכלא דמתמן נפקין,
כדין כללו מסאבין מתברן משלשליהון. ורזא דא רומה על השמים
אלקים, על השמים ודאי, דא בינה אלקים חיים. ורזא ה' רמה ירך
(ישעיה כו יא) יד שמאלא, כדין כל יחזיון. בההוא זמנא וארץ רפאים
תפיל (שם שם יט). ורזא דא ערב רב אמרו אלה אלהיך ישראל (שמות
לב ד) לאפרשא אל"ה ממ". וכדין מתמן מתתקפן אלקים אחרים מגו
אלקים דקדושה. ורזא דא קום עשה לנו אלקים אשר ילכו לפנינו (שם
שם א) לפנינו דייקא ולא דיסתלקון לעילא לגבי אי'. דאי' אייהי מארא
דדינא, ובזמנא דאלקים דלתתא סליק לגבה, אתקשר כלא בקדושה
עלאה, ואלקים אחרים מתברן כמה דאתמר.

**כדין על כל הארץ כבודך, בגין דארץ רפאים תפיל דאינון ערב
רב, דכדין יתעברון מעלמא ויפלון בגיהנם – ורזא דמלה
תהומות יכסיומו, לאתמשכא זינא בתר זיניה – לבתר, רע
יתעבר מעלמא, וטוב אשתאר – כדין על כל הארץ כבודך –
דבזמנא אחרא כי קללת אלקים תלוי – ועשו באלקים אלין
אתתקף ודאי – וד' אלקים ואתוון דלהון איהו השט"ן ודא
עשו – ולקבליה משיח דאיהו נחש, דאתמר ביה ועם עקש
תתפתל, דנחש איהו עקלתון, ומשיח לקבליה אצטריך**

**למיהך אבתריה, לאעקרא ליה מכלא – וכד דא יתעבר
מעלמא, כדין על כל הארץ כבודך**

כדין על כל הארץ כבודך, בגין דארץ רפאים תפיל דאינון ערב רב, דכדין יתעברון מעלמא ויפלון בניהנם. ורזא דמלה תהומות יכסיומו (שם טו ה) לאתמשכא זינא בתר זיניח. לבתר רע יתעבר מעלמא וטוב אשתאר, כדין על כל הארץ כבודך. דבזמנא אחרא כי קללת אלקים תלוי (דברים כא כג). ועשו באלקים אלין אתתקף ודאי. וד' אלקים ואתוון דלהון איהו השט"ן ודא עשו. ולקבליה משיח דאיהו נחש, דאתמר ביה ועם עקש תתפתל (תהלים יח כז) דנחש איהו עקלתון, ומשיח לקבליה אצטריך למיהך אבתריה לאעקרא ליה מכלא. וכד דא יתעבר מעלמא, כדין על כל הארץ כבודך.

ספר תיקונים חדשים – תיקונא תמינאה

תרין משיחין לאתקנא תרין דרגין עץ החיים ועץ הדעת, דאתמר בהו ויצמח ה' אלקים וכו' ועץ החיים בתוך הגן, דא מב"ד – ועץ הדעת ט"ו דא מב"י, דקיימין בגו גנתא, כללא דכל ישראל – ובגין דלא אתתקנו מילין כדקא יאות, אתמר במב"י ומעץ הדעת ט"ו לא תאכל ממנו – דלית לאתערא ליה, אלא עד דיתתקן כדקא חזי – ואימתי הוה מתתקן, אלא ביומא דשבתא – אי הוה אוריך אדם, דכדין הוה ההוא רע תב ואתהדר לטוב, ומב"י אשתזיב ממותא – דכדין אתמר ביה וירא אלקים את כל אשר עשה וכו' והנה טוב מאד, דא מות דאתהדר לטוב – אבל בגין דחב אדם אצטריך לאורכא עד יומא דקבילו ישראל אוריתא על טורא דסיני – בגין כך ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, דהא כדין אתהדר רע למיהוי טוב – עד לא אתתקן עץ הדעת לאתחברא בחיבורא חד בהדי עץ החיים, עץ החיים לא אשתכח ולא אתגליא בעלמא, דכתיב לשמור את דרך עץ החיים – אבל כיון דעץ הדעת אתתקן, תב עץ החיים לאתפשטא

ועוד תרין משיחין לאתקנא תרין דרגין עץ החיים ועץ הדעת. דאתמר בהו ויצמח ה' אלקים וכו' ועץ החיים בתוך הגן (בראשית ב ט) דא מב"ד. ועץ הדעת ט"ו דא מב"י. דקיימין בגו גנתא, כללא דכל ישראל. ובגין דלא אתתקנו מילין כדקא יאות, אתמר במב"י ומעץ הדעת ט"ו לא תאכל ממנו (שם שם יז) דלית לאתערא ליה, אלא עד דיתתקן כדקא חזי. ואימתי הוה מתתקן. אלא ביומא דשבתא. אי הוה אוריך אדם, דכדין הוה ההוא רע תב ואתהדר לטוב, ומב"י אשתזיב ממותא. דכדין אתמר ביה וירא אלקים את כל אשר עשה וכו' והנה טוב מאד (שם א לא) דא מות דאתהדר לטוב. אבל בגין דחב אדם אצטריך לאורכא עד יומא דקבילו ישראל אוריתא על טורא דסיני. בג"כ ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, דהא כדין אתהדר רע למיהוי טוב. הה"ד היטיבו כל אשר דברו (דברים ה כה) היטיבו לאחרנא, אלא היטיבו דאתהדרו רע לטוב. וכדין

אתיהיבת לון לוחות מסטרא דעין החיים. דער לא אתתקן עין הדעת לאתחברא בחיבורא חד בהדי עין החיים, עין החיים לא אשתכח ולא אתגליא בעלמא, דכתיב לשמור את דרך עין החיים. אבל כיון דעין הדעת אתתקן, תב עין החיים לאתפשטא.

לבתר תבו ערב רב לקלקלא מילין ואהדרו פגימו דעץ הדעת לאתריה – אימתי? אלא בשעתא דכתיב וירא העם כי בשש משה, באה שש – ודא זמנא דאתפגים על ידוי דאד"ק נמי – בגין כך מאי דהוי להו חרות, חירות אתנטיל מנייהו – ואתמר בהו אכן כאדם תמותון דא דאד"ק – וכאחד השרים תפולו דא מב"י, חד מאינון תרין שרים – דבגין האי אצטריך ליה מותא, לאתקנא ההוא עץ הדעת דאתפגים – וכמה דצריך איהו מותא לאתקנא פגימו דא, הכי אינון אתמר בהו לבתר, במדבר הזה יתמו ושם ימותו – ומב"י נמי ביומא שתיתאה בתר פלגו דיומא אתחזיאת ליה מותא, לאתקנא תיקונא שלים – ומתמן ולהלאה יתחברון תרין אילנין כחדא למיהוי בשלימו חד

לבתר תבו ערב רב לקלקלא מילין ואהדרו פגימו דעין הדעת לאתריה. אימתי. אלא בשעתא דכתיב וירא העם כי בשש משה (שמות לב א) באה שש. ודא זמנא דאתפגים על ידוי דאד"ק נמי. בג"כ מאי דהוי להו חרות, חירות, אתנטיל מנייהו. ואתמר בהו (תהלים כב ז) אכן כאדם תמותון דא דאד"ק. וכאחד השרים תפולו דא מב"י, חד מאינון תרין שרים. דבגין האי אצטריך ליה מותא לאתקנא ההוא עין הדעת דאתפגים. וכמה דצריך איהו מותא לאתקנא פגימו דא, הכי אינון אתמר בהו לבתר, במדבר הזה יתמו ושם ימותו (במדבר יד, לה). ומב"י נמי ביומא שתיתאה בתר פלגו דיומא אתחזיאת ליה מותא, לאתקנא תיקונא שלים. ומתמן ולהלאה יתחברון תרין אילנין כחדא למיהוי בשלימו חד:

ועכ"ד אריכו דגלותא, ותיקונין דאתתקנו ביה, משיזבין ליה ממותא – וזכותא דמארי קבלה מתקפין ליה לההוא טוב לאתפרשא מגו רע בלא האי מותא – בגין כך והמשכילים

יזהירו כזוהר הרקיע וכו' בזמנא דאתמר ביה והיתה עת צרה וכו', כדין והמשכילים יזהירו לאתקפא בנהירו דילהון למיהב ליה חיין ודאי – כדין ותרא אותו כי טוב הוא ותחמול עליו ודאי – דבההיא שעתא אתמר ביה ותשם בסוף, בסוף יומיא – על שפת היאור, בזמנא דאתהדר חזיר מיער, חזיר מיאור – ותתצב אחותו מרחוק דא שכינתא – לדעת מה יעשה לו ודאי, כדין ותחמול עליו

ועב"ד אריכו דגלותא, ותיקונין דאתתקנו ביה, משיזבין ליה ממותא. וזכותא דמארי קבלה מתקפין ליה להחוא טוב לאתפרשא מגו רע בלא האי מותא. בג"כ והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע וכו' בזמנא דאתמר ביה והיתה עת צרה וכו' (דניאל יב א) כדין והמשכילים יזהירו לאתקפא בנהירו דילהון למיהב ליה חיין ודאי. כדין ותרא אותו כי טוב הוא ותחמול עליו ודאי. דבההיא שעתא אתמר ביה ותשם בסוף, בסוף יומיא. על שפת היאור, בזמנא דאתהדר חזיר מיער (תהלים פ יד) חזיר מיאור. ותתצב אחותו מרחוק דא שכינתא. לדעת מה יעשה לו ודאי, כדין ותחמול עליו.

בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני אתיהיבת להון לוחין מסטרא דעץ החיים, וכדין הות אורייתא בלא מחלוקת, ולבתר אתיהיב להו מסטרא דעץ הדעת ט"ו – וכדין אשתכח תמן ימינא ושמאלא, היתר ואיסור, כשר ופסול, טהור וטמא – דעץ החיים איהו כלל, תמן מתחברן ימינא ושמאלא בחיבורא חד – אבל עץ הדעת ט"ו איהו פרט, תמן אשתמודען מילין כל חד לסטריה – בגין כך דא מכשיר ודא פוסל, דא מטמא ודא מטהר, וכלא מההוא יובילא נפיק, דאתמר ביה אלו ואלו דברי אלקים חיים – ואע"ג דמתפרשן לתתא, לעילא כלא איהו חד – וכלא אוקמוה רבנן אל אחד נתנן פרנס אחד אמרן, מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה ומשה היה רועה לדברא עלמין, ושכינתא מסטרא דא, כי רועה היא – וקב"ה איהו כללא דכלהו נהורין עלאין, דאתמר ביה גדול ה' ומהולל מאד – גדול מסטרא דימינא, ומהולל

מאד מסטרא דשמאלא, דתמן ניגונא דליואי, וכלא באן אתר אפקיד, אלא בעיר אלקינו דא שכינתא, בעיר אלקינו מסטרא דעד"א, בג"כ הר קדשו, דהא כמה דרגין מתפרשן בשכינתא, אבל חד נקודה טמירתא איז דלא אתמשכת אלא למלכא, הר קדשו ודאי, ותמן יהיב כלא בחיבורא חדא, כמה דאיהו כליל כלא הכי

ועוד בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני אתיהיבת להון לוחין מסטרא דעץ החיים. וכדין הות אוריתא בלא מחלוקת. ולבתר אתיהיב להו מסטרא דעץ הדעת ט"ו. וכדין אשתכח תמן ימינא ושמאלא היתר ואיסור כשר ופסול טהור וטמא. דעץ החיים איהו כלל, תמן מתחברן ימינא ושמאלא בחיבורא חד. אבל עץ הדעת ט"ו איהו פרט, תמן אשתמודען מילין כל חד לסטריה. בג"כ דא מכשיר ודא פוסל דא מטמא ודא מטהר. וכלא מההוא יובילא נפיק, דאתמר ביה אלו ואלו דברי אלקים חיים (עירובין יג ע"ב). ואע"ג דמתפרשן לתתא, לעילא כלא איהו חד. וכלא אוקמוה רבנן (חגיגה ג ע"ב) אל אחד נתנן פרנס אחד אמרן, מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה ומשה היה רועה (שמותג א) לדברא עלמין. ושכינתא מסטרא דא, כי רועה היא (בראשית כט ט). וקב"ה איהו כללא דכלהו נהורין עלאין, דאתמר ביה גדול ה' ומחולל מאד (תהלים מח ב). גדול מסטרא דימינא. ומחולל מאד מסטרא דשמאלא, דתמן ניגונא דליואי. וכלא באן אתר אפקיד. אלא בעיר אלקינו דא שכינתא, בעיר אלקינו מסטרא דעד"א. בג"כ הר קדשו. דהא כמה דרגין מתפרשן בשכינתא, אבל חד נקודה טמירתא איז דלא אתמשכת אלא למלכא, הר קדשו ודאי. ותמן יהיב כלא בחיבורא חדא, כמה דאיהו כליל כלא הכי.

לבתר מתמן אתפרשן מילין בפרט, כל חד לסטריה – על רזא
 דא כתיב תדשא הארץ וכו' למינו – דהא תמן כל אינון חילין
 דאזדרעו בכללא חד, תבין ומתפרשן לזינייהו, כל חד
 באתריה כדקא יאות – דשא עשב וכו', אלין נשמתין
 דצדיקיא, וכלהו בריין נמי

לבתר מתמן אתפרשן מילין בפרט, כל חד לסטריה. על רזא דא כתיב
 תדשא הארץ וכו' למינו (בראשית א יא) דהא תמן כל אינון חילין
 דאזדרעו בכללא חד, תבין ומתפרשן לזינייהו, כל חד באתריה כדקא
 יאות. דשא עשב וכו' אלין נשמתין דצדיקיא, וכלהו בריין נמי.

לבתר תוצא הארץ נפש חיה וכו' (שם שם כד) אלין מלאכיא ממנן
 דאתמניאו על כל מילין דעלמא. וכלא לזיניה אתחזי ונפיק. ורבנן
 אוקמוה כל דבור שיוצא מפי הקב"ה נעשה ממנו מלאך (חגיגה יד.).
 ורזא דמלה בשעתא דנפיק דבור, מיד מלאך חד ודאי נפיק ואזדמן
 לקבלא ליה, ואתמני עליה כדקא חזי. ומאן אתר נפק. אלא מההוא דבור
 ודאי. דאית קול ואית דבור. קול לגו דלא אשתמע, ודיבור לבר
 דאשתמע, ומניה נפקין מלאכין אלין דאתמר בהו גבורי כח עושי דבור
 לשמוע בקול דבור (תהלים קג ב) ולא בקולו. דהא מהאי דבור נפקין
 ומיניה נטלין. אבל ישראל, לשמוע בקולו ודאי, דמחיצתן לפניו ממלאכי
 השרת (דברים רבה א י). דכתיב כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל
 (במדבר כג כג).

לזמנא דאתי כלא יתתקן, בזמנא דיתחברון תרין אלנין אלין
 למהוי חד, דאתמר בהו והיו לאחדים בידך – וכיון דאלנין
 אתחברו, כלהו ענפין הכי נמי מתחברו – בההוא זמנא כתיב
 אפרים לא יקנא את יהודה וכו' – דהא ענפין בתר שרשין
 אזלו, וכיון דאתחברו שרשין לעילא ותתא, מתחברו ענפין
 נמי, דלית ס"א דאפרישת לון, דאתמר בה ונרגן מפריד אלוף
 – מאי נרגן, אלא כד"א דברי נרגן כמתלהמים, וירגנו וכו' –
 דהא ס"א לא אפרישת דרגין אלא מגו קטרוגא דילה,
 דסלקת מאתרה מתתא לעילא – כדין מפריד אלוף דא אל"ף

**ו, דו' דא קב"ה, וא' דא שכינתא, ורזא דמלה ו"א הא ז',
פירודא בין שית לשבע, מפריד אלוף ודאי**

ולזמנא דאתי כלא יתתקן, בזמנא דיתחברון תרין אלנין אלין למהוי חד, דאתמר בהו והיו לאחדים בידך (יחזקאל לו יז). וכיון דאלנין אתחברו כלהו ענפין הכי נמי מתחברן. בההוא זמנא כתיב אפרים לא יקנא את יהודה וכו' (ישעיה יא יג) דהא ענפין בתר שרשין אזלן, וכיון דאתחברו שרשין לעילא ותתא, מתחברן ענפין נמי. דלית ס"א דאפרישת לון, דאתמר בה ונרגן מפריד אלוף (משליטזכא). מאי נרגן. אלא כד"א (שם יח ח) דברי נרגן כמתלהמים, וירגנו וכו' (דברים א כז) דהא ס"א לא אפרישת דרגין אלא מגו קטרוגא דילה, דסלקת מאתרה מתתא לעילא. כדן מפריד אלוף דא אל"ף ו. דו' דא קב"ה וא' דא שכינתא. ורזא דמלה ו"א הא ז', פירודא בין שית לשבע, מפריד אלוף ודאי.

**ולזמנא דתתעבר ס"א מעלמא אתמר הלא מעתה קראת לי
אבי אלוף נעורי אתה – קראת לי אבי, דקב"ה קרי לשכינתא
ברתיה בקדמיתא, בזמנא דאתבניאת מיניה כדן אתמר בה
לו לבת – לבתר אלוף נעורי אתה, בזמנא דאתחבר בה, לו
לבית – כדן חטאת נעורי ופשעי אל תזכור, מאי נעורי. אלא
הכא רזא כד"א כי נשאתי חרפת נעורי, דישראל בזמנא דהוו
שראן לאתתקפא בגזעא קדישא לעלמא באבהן ותריסר
שבטין, מיד אתתקפת ס"א לקבליהו וגלו למצרים, וזמנא
דא איקרי נעורים להו ודאי**

ולזמנא דתתעבר ס"א מעלמא אתמר הלא מעתה קראת לי אבי אלוף נעורי אתה (ירמיה ג ד). קראת לי אבי, דקב"ה קרי לשכינתא ברתיה בקדמיתא, בזמנא דאתבניאת מיניה. כדן אתמר בה לו לבת (אסתר ב ז). לבתר אלוף נעורי אתה, בזמנא דאתחבר בה, לו לבית. כדן חטאת נעורי ופשעי אל תזכור (תהלים כה ז). מאי נעורי. אלא הכא רזא כד"א כי נשאתי חרפת נעורי (ירמיה לא יח). דישראל בזמנא דהוו שראן לאתתקפא בגזעא קדישא לעלמא באבהן ותריסר שבטין, מיד אתתקפת ס"א לקבליהו וגלו למצרים. וזמנא דא איקרי נעורים להו ודאי.

**אלמלא סבלו ישראל גלותא שלימ, פורקנא נמי שלימ הוה,
דלא הוה אבתריה גלותא – אבל כיון דלא יכילו למסבל
גלותא, ואצטריך לאתקצרא, לא נטלו כלהו קליפין כל דלהון
– ולבתר שלטו כל חד באתריה בד' מלכיות – ובשעתא דחבו
במדברא תבו ואתמסרו לאינון ד', במ' שנין דמדברא**

ות"ח דבההוא זמנא אתקשר במצרים קיטרא דמסאבותא, דכלהו ד'
קליפין אתקטרו תמן לשלטאה על ישראל. ולקבלייהו ת' שנין אתגזרו
עלייהו למיהוי בפולחנא. ולקבל דא ד' לשונות של גאולה, למפרק להו
מכלהו ד', פורקנא שלימ. ואלמלא סבלו ישראל גלותא שלימ, פורקנא
נמי שלימ הוה, דלא הוה אבתריה גלותא. אבל כיון דלא יכילו למסבל
גלותא, ואצטריך לאתקצרא, לא נטלו כלהו קליפין כל דלהון. ולבתר
שלטו כל חד באתריה בד' מלכיות. ובשעתא דחבו במדברא תבו
ואתמסרו לאינון ד', במ' שנין דמדברא.

**מאן גרים לון דלא יכלו למסבל, אלא בגין דלא אתגזרו –
ואתמר בהו בה' בגדו כי בנים זרים ילדו, מסטרא דערלה
דאתמר בה לא יהיה בך אל זר, בך ממש דא ערלה – וכדין
מצרים דאיהי ערות הארץ שלטת עלייהו, ואשתעבידו
תחותה ותחות כלהו מסאבין דהוו מתקטריין בה**

אבל ת"ח מאן גרים לון דלא יכלו למסבל. אלא בגין דלא אתגזרו.
ואתמר בהו בה' בגדו כי בנים זרים ילדו (הושע ה ז) מסטרא דערלה.
דאתמר בה לא יהיה בך אל זר (תהלים פא י) בך ממש דא ערלה. וכדין
מצרים דאיהי ערות הארץ שלטת עלייהו, ואשתעבידו תחותה ותחות
כלהו מסאבין דהוו מתקטריין בה.

**כד בעא קב"ה לאפקא לון, יהיב להו דם פסח ודם מילה –
דם מילה לאשתיזבא מההיא ערלה קליפה קשיא – ודם
פסח לאתחברא בגו קדושתא דמאריהון – כדין כתיב גס את
בדם בריתך, לשכינתא אתמר, דאתפרקת בחילא דא –
שלחתי אסיריך, אלין ישראל – בג"כ משכו וקחו לכם –
משכו ידיכם מע"ז דא ערלה, לא יהיה בך אל זר – וקחו לכם**

צאן של מצוה דם פסח ודאי – ועכ"ד כיון דלא אשתלים גלותא, לא אתפרשת ס"א לגמרי – וכד תבו למחטי בעגל ובמרגלים, תבו לאתמסרא בידייהו

וכד בעא קב"ה לאפקא לון, יהיב להו דם פסח ודם מילה. דם מילה לאשתויבא מההיא ערלה קליפה קשיא. ודם פסח לאתחברא בנו קדושתא דמאריהון. כדין כתיב (זכריה ט יא) גם את בדם בריתך, לשכינתא אתמר, דאתפרקת בחילא דא. שלחתי אסיריך, אלין ישראל. בג"כ משכו וקחו לכם (שמות יב כא ומכילתא) משכו ידיכם מע"ז דא ערלה, לא יהיה בך אל זר (תהלים פא י). וקחו לכם צאן של מצוה דם פסח ודאי. ועכ"ד כיון דלא אשתלים גלותא, לא אתפרשת ס"א לגמרי. וכד תבו למחטי בעגל ובמרגלים, תבו לאתמסרא בידייהו כמה דאתמר.

כל מלכיות אלין, חילא משכין לגבייהו מההוא חילא דנטלו בקדמיתא – ובג"כ למען תזכור את יום צאתך וכו', לאדכרא תבירו קדמאה, דלא יתגאון לחרבא עלמא – ולזמנא דאתי, כאשר שמע למצרים וכו', וכתוב כימי צאתך וכו', וכתוב הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים, לתברא שרשא, ויתברון ענפין אבתריה

אבל ת"ח כל מלכיות אלין, חילא משכין לגבייהו מההוא חילא דנטלו בקדמיתא. ובג"כ למען תזכור את יום צאתך וכו' (דברים טז ג) לאדכרא תבירו קדמאה, דלא יתגאון לחרבא עלמא. ולזמנא דאתי, כאשר שמע למצרים וכו' (ישעיה כג ה) וכתוב כימי צאתך וכו' (מזכר ז טו). וכתוב הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים (ישעיה יט א) לתברא שרשא, ויתברון ענפין אבתריה.

במדברא ודאי משיכו ממצרים אתמשך אבתרייהו, והוה אסחר להו – בג"כ אמרו תדיר נתנה ראש ונשובה מצרימה, זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים – והכי כלא, דלא אתפרשו מיניה לגמרי – וכיון דלא אתגזרו במדברא נמי, כ"ש דאתתקפת עלייהו ס"א בחילא דמצרים ודאי – וכד אתגזרו בידא דיהושע, אתמר היום גלותי את חרפת מצרים

מעליכם ודאי, ודא חרפת נעורי, דחילא נטלו מאינן נעורים
 כלהו מסאבין, ומתמן משכין חילא לשלטאה בזמנייהו –
 ולזמנא דאתי וחרפת נעוריך לא תזכרי עוד, דכדין תתחדש
 כנשר נעורייכי, בזמנא דיסתלק כל פגימו, וכל חילא יתנטיל
 ממסאבותא, וכלא יתתקן, כדין חטאת נעורי, ופשעי דלבתר,
 אל תזכור, אלא אלוף נעורי אתה

אבל במדברא ודאי משיכו ממצרים אתמשך אבתרייהו, והוה אסחר להו.
 בג"כ אמרו תדיר נתנה ראש ונשובה מצרימה (במדבר יד ד). זכרנו את
 הדגה אשר נאכל במצרים (שם יא ה). והכי כלא. דלא אתפרשו מיניה
 לגמרי. וכיון דלא אתגזרו במדברא נמי, כ"ש דאתתקפת עלייהו ס"א
 בחילא דמצרים ודאי. וכד אתגזרו בידא דיהושע אתמר היום גלותי את
 חרפת מצרים מעליכם (יהושע ה ט) ודאי, ודא חרפת נעורי. דחילא נטלו
 מאינן נעורים כלהו מסאבין, ומתמן משכין חילא לשלטאה בזמנייהו.
 ולזמנא דאתי וחרפת נעוריך לא תזכרי עוד דכדין תתחדש כנשר נעורייכי
 (תהלים קג ה) בזמנא דיסתלק כל פגימו, וכל חילא יתנטיל ממסאבותא,
 וכלא יתתקן. כדין חטאת נעורי, ופשעי דלבתר, אל תזכור. אלא אלוף
 נעורי אתה.

לזמנא דאתי כלא ודאי יתתקן, דכתיב ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך ה' ישמור וכו' – וכלא באינן תרין ידין דאתחברו למהוי חד, ורזא דמלה ה' צלך על יד ימינך, על ימינך לא כתיב, אלא על יד ימינך, דשמאלא אתחבר בימינא ואתעביד כלא חד – ודא מב"ד דכליל ביה מב"י בחיבורא חדא – וכדין כחדא יפקון מן גלותא, וכל ישראל אבתרייהו, וקב"ה על רישייהו, ה' צלך ודאי – כדין ה' ישמור צאתך, דלא יעכבון חייביא על ידיהו – ובואך דלא יעלון בהדיהו כזמנא אחרא, דכתיב וגם ערב רב עלה אתם – מעתה ועד עולם, דדא תיקונא שלים, דלאו כבקדמיתא דייתי גוג לקטרגא, אלא מעתה ועד עולם ודאי

ר' לזמנא דאתי כלא ודאי יתתקן, דכתיב ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך ה' ישמור וכו' (תהלים קבא ה) וכלא באינן תרין ידין דאתחברו למהוי חד, ורזא דמלה ה' צלך על יד ימינך, על ימינך לא כתיב, אלא על יד ימינך, דשמאלא אתחבר בימינא ואתעביד כלא חד. ודא מב"ד דכליל ביה מב"י בחיבורא חדא. וכדין כחדא יפקון מן גלותא, וכל ישראל אבתרייהו, וקב"ה על רישייהו, ה' צלך ודאי. כדין ה' ישמור צאתך, דלא יעכבון חייביא על ידיהו. ובואך דלא יעלון בהדיהו כזמנא אחרא, דכתיב וגם ערב רב עלה אתם (שמות יב לח). מעתה ועד עולם, דדא תיקונא שלים, דלאו כבקדמיתא דייתי גוג לקטרגא, אלא מעתה ועד עולם ודאי.

ספר תיקונים חדשים – תיקונא תמניסר

ה', אלן ה' חומשי תורה מסטרא דבינה – ואית בינה ואית תבונה ודא ה"ה, ודא תורה ומשנה תורה – ועכ"ד לא מתפרשן דהא כלא חד – ו' אלן שית סדרי משנה, והכא לית אפרשותא דכלא גופא חד – ה' דא גמרא, ואית גמרא ירושלמית מסטרא דלאה, מסטרא דה' עלאה, וגמרא בבליית מסטרא דרחל, ה' תתא, ורזא דמלה ה"ה – וגמרא, גמר סוף פסוק, בה יתפסקון עמלקים מעלמא, דהשתא כתיב ויעבידו

**מצרים את בני ישראל בפרך, אלן ערב רב דנפקו ממצרים,
דגרמין להו לישראל לאשתעבדא בפולחנא קשיא, בחומר
בק"ו ובכל פלפולא דגמרא ודאי, אבל כד אלן יתפסקון
מעלמא, כלא בנייחא יהא**

ה', אלן ה' חומשי תורה מסטרא דבינה. ואית בינה ואית תבונה ודא
ה"ה, ודא תורה ומשנה תורה. ועב"ד לא מתפרשן דהא כלא חד. ו' אלן
שית סדרי משנה, והכא לית אפרשותא דכלא גופא חד. ה' דא גמרא.
ואית גמרא ירושלמית מסטרא דלאה, מסטרא דה' עלאה. וגמרא בבלי
מסטרא דרחל, ה' תתאה. ורזא דמלה ה"ה. וגמרא, גמר סוף פסוק. בה
יתפסקון עמלקים מעלמא דהשתא כתיב ויעבידו מצרים את בני ישראל
בפרך (שמות א יג) אלן ערב רב דנפקו ממצרים, דגרמין להו לישראל
לאשתעבדא בפולחנא קשיא, בחומר בק"ו ובכל פלפולא דגמרא ודאי.
אבל כד אלן יתפסקון מעלמא כלא בנייחא יהא.

ספר תיקונים חדשים – תיקונא תמניא ועשרין

ולכל היד החזקה וכו', אלן תיקונין דאתקין להו משה
לישראל – ולכל היד החזקה מסטרא דנשמתא מסטרא דלגו,
ואתמר בה נר ה' נשמת אדם, נר יאקקויק"ק יאקלוקקי"ס
יאקדונק"י, חופש כל חדרי בטן מסטרא דלגו ולגו קיימת –
עלה כתיב נעשה אדם בצלמנו, דא נשמתא דאתעבידת
בצולמא דלעילא ממש – אבל גופא כדמותינו ולא בדמותינו –
דלעילא לית צורה דגופא, אלא כדמותינו דיוקנא לפום רזין
עלאין – ונשמתא מסטרא דילה בניס אתם לה' אלקיכם,
אלן בנין דשלטין בנכסי אבוהון, אלן דעיילין בלא בר,
דכמה נטורין ממנן קיימין על תרעין, וכד נשמתא סלקת
צריכין למסגד קמה, ואיהי אעלת לגו בכל אתר ולית דימחי
בידה, ורזא דא ולכל היד החזקה

ולכל היד החזקה וכו' אלן תיקונין דאתקין להו משה לישראל. ולכל
היד החזקה מסטרא דנשמתא מסטרא דלגו. ואתמר בה (משלי כ כז) נר

ה' נשמת אדם. נר יאקקו"ק יאקלוקק"ם יאקדונק". חופש כל חדרי
 בטן מסטרא דלגו ולגו קיימת. עלה כתיב (בראשית א כו) נעשה אדם
 בצלמנו דא נשמתא דאתעבדת בצולמא דלעילא ממש. אבל גופא
 כדמותינו ולא בדמותינו. דלעילא לית צורה דגופא, אלא כדמותינו
 דיוקנא לפום רזין עלאין. ונשמתא מסטרא דילה בנים אתם לה' אלקיכם
 (דברים יד א) אלין בנין דשלטין בנכסי אבוהון. אלין דעיילין בלא בר.
 דכמה נטורין ממנן קיימין על תרעין, וכד נשמתא סלקת צריכין למסגד
 קמה, ואיהי אעלת לגו בכל אתר ולית דימחי בידה. ורזא דא ולכל חיד
 החזקה.

**במתן תורה אתתקנת נשמתא בישראל, אבל גופא נמי
 אתתקן בהדה, דהא במצרים אתבר מאינון גופין כל רע,
 ובמתן תורה אתפרש מינייהו – ואתמר בהו ישראל שעמדו
 על הר סיני פסקה זוהמתן – כדין חרות על הלוחות, חירות –
 ואי לא חאבו בעגל חירות הוה להו ממש – כיון דחאבו תבת
 זוהמא, ועב"ד לאו כבקדמיתא – במדבר הזה יתמו ושם
 ימותו, דהא תמן אצטריך לאתעברא זוהמא דלהון, בג"כ
 יתמו, אבל בג"כ ושם ימותו, עד דאסתלק זוהמא דא – ועל
 רזא דא כתיב וגם יד ה' היתה וכו' עד תומם, עד דאתהדר
 מת תם – ובהווא זמנא יתמו חטאים מן הארץ, כדין
 ורשעים עוד אינם**

אבל בזמנא דגופא אתבר קמי נשמתא, אתמר בה להחיות רוח שפלים
 וכו' (ישעיה נז טו). ובמ"ת אתתקנת נשמתא בישראל, אבל גופא נמי
 אתתקן בהדה. דהא במצרים אתבר מאינון גופין כל רע. ובמ"ת אתפרש
 מינייהו ואתמר בהו ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן (שבת
 קמו.). כדין חרות על הלוחות (שמות לב, טז) חירות (תיקו"ז תי' נ"ו דף
 צא.). ואי לא חאבו בעגל חירות הוה להו ממש. כיון דחאבו תבת זוהמא,
 ועב"ד לאו כבקדמיתא. ובשעתא דב"נ מית, נשמתא אסתלקת מגופא
 וס"א אתיין ושריין עליה ומסאבין ליה, עד דאתעכלת גו עפרא ואתרכי.

כדין יקומון לזמנא דאתי גופא ונשמתא כלא בקדושה בתיקונא שלים כדקא יאות.

והא אליהו נביאה מהימנא אתי פתח ואמר, ר' ר' כתיב יתמו חטאים מן הארץ (תהלים קדלה) לזמנא דאתי דאתמר ביה בלע המות לנצח (ישעיה כה ח) ודא מת דאתהדר תם. דער דס"א אתפשט בעלמא מותא אשתכחת בעלמא. כיון דהאי אתעבר ואסתלק, כדין מותא לא אשתכחת. בג"כ בלע המות מסטרא דמות ודאי דאתהדר תם. כגונא דא במדבר הזה יתמו ושם ימותו (במדבר יד לה). דהא תמן אצטריך לאתעברא זוהמא דלהון, בג"כ יתמו. אבל בג"כ ושם ימותו, עד דאסתלק זוהמא דא. ועל רזא [דא] כתיב וגם יד ה' היתה וכו' עד תמם (דברים ב טו) עד דאתהדר מת תם. ובההוא זמנא יתמו חטאים מן הארץ, כדין ורשעים עוד אינם.

"יתמו חטאים" אליון ערב רב, דבכל דרא אשתכחן מינייהו, ומתעברן מגו עמא קדישא – דהא בקדמיתא לא יכילו ישראל לאתדכאה מינייהו כלא בזמנא חדא, ואתדכיין הכי זעיר בכל דרא – עלייהו כתיב וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם – דערב רב אינון דגרמו לישראל למעבד עגלא, ואינון נטלין עונשא דלהון בכל דרא, ואתעברן מגו עמא קדישא

ועוד, יתמו חטאים אליון ערב רב, דבכל דרא אשתכחן מינייהו, ומתעברן מגו עמא קדישא. דהא בקדמיתא לא יכילו ישראל לאתדכאה מינייהו כלא בזמנא חדא, ואתדכיין הכי זעיר בכל דרא. עלייהו כתיב וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם (שמות לב לד). דערב רב אינון דגרמו לישראל למעבד עגלא, ואינון נטלין עונשא. דלהון בכל דרא, ואתעברן מגו עמא קדישא.

מאי ביום פקדי? כל דרא אזדמן קמי מלכא עד לא ייתי לעלמא – והיינו דאוקמוה דור דור וחכמיו דור דור ודורשיו – כיון דאשתלים דרא, תב קב"ה וקביל ליה בחושבנא ודאי – בההוא זמנא אעבר מההוא דרא אינון ערב רב דאתעריבו ביה – בגין כך ביום פקדי ופקדתי וכו' – דהא הכי בדר לון קב"ה בכל דרא לאעברא לון – ועל רזא דא כתיב ויניעם במדבר וכו'

עד תום כל הדור – ומלה סלקת לזמנה, וסלקת לזמנא דאתי – דהא במדברא דא ס"א בגלותא אנע לון לישראל עד דישתלים דרא דערב רב, דאתמר בהו קשים גרים לישראל כספחת, אלין גרים דגייר לון משה וגרמו כל האי בישא לישראל – ולזמנא דאתי יתמו חטאים אלין ערב רב – בההוא זמנא אין מקבלין גרים לימות המשיח, אלא גרים גרורים הם לקבלא עלייהו מרותא עלאה, ולא לאתערבא בגו כללא קדישא

ואי תימא מאי ביום פקדי. אלא ת"ח כל דרא אודמן קמי מלכא עד לא ייתי לעלמא. והיינו דאוקמוה (סנהדרין לח ע"ב) דור דור וחכמיו דור דור ודורשיו. כיון דאשתלים דרא, תב קב"ה וקביל ליה בחושבנא ודאי. בההוא זמנא אעבר מההוא דרא אינון ערב רב דאתעריבו ביה. בג"כ ביום פקדי ופקדתי וכו'. דהא הכי בדר לון קב"ה בכל דרא לאעברא לון. ועל רזא דא כתיב ויניעם במדבר וכו' עד תום כל הדור (במדבר לב יג). ומלה סלקת לזמנה, וסלקת לזמנא דאתי. דהא במדברא דא ס"א בגלותא אנע לון לישראל עד דישתלים דרא דערב רב, דאתמר בהו קשים גרים לישראל כספחת (יבמות מז ע"ב) אלין גרים דגייר לון משה וגרמו כל האי בישא לישראל. ולזמנא דאתי יתמו חטאים אלין ערב רב. בההוא זמנא אין מקבלין גרים לימות המשיח (יבמות כד ע"ב), אלא גרים גרורים הם לקבלא עלייהו מרותא עלאה, ולא לאתערבא בגו כללא קדישא.

ערב רב בגינייהו בשרא לא אתתקן בגלותא, דאינון אמרו מי יאכילנו בשר, בשרא סומקא מסטרא דדינא דתמן תוקפא דמסאבותא, ואינון תאיבו ליה – ובשרא דא אלקים, דבגיניה אמרו קום עשה לנו אלקים – דחולקא דישראל הוי"ה קדישא, דכתיב כי חלק ה' עמו – ואינון קום עשה לנו אלקים, ודא עגל – אלקים וט"ו אתוון כגונא דא א' א"ל אל"ק אלק"י אלקי"ם – ותרין רזין דלהון, דא עגל ודאי – ובגינייהו אתמר בישראל "חשך משחור תארם" – דבגין דבההוא בשרא אתתקף ס"א, אצטריך לאתגרעא – ואלין אינון דאזלין בתר הנאין דעלמא, סטרא דבשר, ושבקין לה

לאורייתא – ולזמנא דאתי יתמו חטאים מן הארץ, כדין וראו כל בשר יחדיו – דהא בההוא זמנא והיה אור הלבנה כאור החמה, ואיהו לעילא ואיהו לתתא – והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, בהאי זוהר קדישא דבשרא יתוב לאתקדשא בקדושתא עלאה ולאנהרא כגונא דנשמתא ודאי

וערב רב בניייהו בשרא לא אתתקן בגלותא. דאינון אמרו מי יאכילנו בשר (שם יא ד) בשרא סומקא מסטרא דדינא דתמן תוקפא דמסאבותא, ואינון תאיבו ליה. ובשרא דא אלקים, דבגנייה אמרו קום עשה לנו אלקים (שמות לב א). דחולקא דישראל חו"ה קדישא, דכתיב כי חלק ה' עמו (דברים לב ט). ואינון קום עשה לנו אלקים. ודא עגל, אלקים ומ"ו אתוון כגונא דא א' אל"ק אלק"י אלקי"ם ותרין רוין דלחון, דא עגל ודאי. ובגניייהו אתמר בישראל חשך משחור תארם (איכה ד ח). דבגין דבההוא בשרא אתתקף ס"א, אצטריך לאתגרעא. ואלין אינון דאזלין בתר הנאין דעלמא, סטרא דבשר, ושבקין לה לאורייתא. ולזמנא דאתי יתמו חטאים מן הארץ. כדין וראו כל בשר יחדיו (ישעיה מ ה). דהא בההוא זמנא והיה אור הלבנה כאור החמה (שם ל, כו), ואיהו לעילא ואיהו לתתא. והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע, בהאי זוהר קדישא דבשרא יתוב לאתקדשא בקדושתא עלאה ולאנהרא כגונא דנשמתא ודאי.

ספר תיקונים חדשים – תיקונא חמשין וחמש

ולכל היד החזקה דא תיקונא דחובא דקין – ולכל המורא הגדול תיקונא דחובא דאדם – בשעתא דחב אדם גרים לס"א לאתפשטא – כיון דחב קין גרים לה לשלטאה על סטר קדישא – לזמנא דאתי כלא יתתקן – ודא ולכל היד החזקה, לאהדרא סטר קדישא על תוקפיה, דלאו לאשתעבדא תחות סטר מסאבא – ולכל המורא הגדול, לאהדרא מילין לאתרייהו בתיקונא שלים

ולכל היד החזקה דא תיקונא דחובא דקין. ולכל המורא הגדול תיקונא דחובא דאדם. ת"ח בשעתא דחב אדם גרים לס"א לאתפשטא. כיון דחב קין גרים לה לשלטאה על סטר קדישא לזמנא דאתי כלא יתתקן. ודא ולכל היד החזקה, לאהדרא סטר קדישא על תוקפיה דלאו לאשתעבדא תחות סטר מסאבא. ולכל המורא הגדול, לאהדרא מילין לאתרייהו בתיקונא שלים.

עם זו יצרתי לי אליו ישראל, ורזא דא גוי אחד בארץ ודא "זו", ז' דא שכינתא, ו' דא צדיק – מגו יחודא דלהון נפקין ישראל – בגין כך תהלתי יספרו, לאתקנא לה לשכינתא – דהא בגין כך תיקונא דא להו אתמסר ולא לאחרא – וערב רב בזמנא דעבדו עגל, הא אתמר דאפרידו בין שש לשבע – כלא בגין למיהב תוקפא לאמהון חייבתא דא לילית שפחה בישא – ורזא דא אמלאה החרבה – ועגל דא ק"ב, כגונא דא מ"ו ל"ז י"ט – מסכה אליו ק"כ צירופין דאלקים וה' אתון דיליה, בגין דבכלא אתאחידו בהוי"ה ובאלקים

והא מטט' שרא רבא אתי פתח ואמר, ר' ר' (שם מג כא) עם זו יצרתי לי אליו ישראל. ורזא דא גוי אחד בארץ (שמואל-ב ז כג) ודא זו. ז' דא שכינתא, ו' דא צדיק. מגו יחודא דלהון נפקין ישראל בג"כ תהלתי יספרו, לאתקנא לה לשכינתא. דהא בג"כ תיקונא דא להו אתמסר ולא לאחרא. וערב רב בזמנא דעבדו עגל, הא אתמר דאפרידו בין שש לשבע (ת"ז תי"ג כח ע"ב). כלא בגין למיהב תוקפא לאמהון חייבתא דא לילית שפחה

בישא. ורזא דא אמלאה החרבה (יחזקאל כו ב). ועגל דא ק"ב כגונא דא מ"ו ל"ז י"ט. מסכה אלין ק"כ צירופין דאלקים וה' אתוון דיליה. בגין דבכלא אתאחידו בחו"ה ובאלקים.

רזא עלאה ודאי לוחות אבן מסטרא דשכינתא ודא אלקים – אבל אבן דא ב"ן דאזדמן לקבל תלת דשריין עליה, ואינון עס"מ, ואלין אתוון דחקיקין בלוחיא – כיון דחאבו ערב רב אעברו האי ב"ן מאתריה – במאי, אלא אינון באלקים אתאחידו ודאי, ומתמן אתתקפו לאעברא האי ב"ן מאתריה, ומאינון עס"מ נפק לבר ההוא ק"ב דאיהו קב חרובין, ודא עגל – כדין אתוון פרחו מאינון לוחות, ולוחות אתברו – כדין אתהדר חובא דאדם לאתריה, וגרמו לס"א לאתפשטא בעלמא – כדין מותא דאתעברת, תבת, הה"ד אכן כאדם תמותון

אבל ת"ח רזא עלאה ודאי לוחות אבן מסטרא דשכינתא ודא אלקים. אבל אבן דא ב"ן דאזדמן לקבל תלת דשריין עליה, ואינון עס"מ. ואלין אתוון דחקיקין בלוחיא. כיון דחאבו ערב רב אעברו האי ב"ן מאתריה. במאי. אלא אינון באלקים אתאחידו ודאי, ומתמן אתתקפו לאעברא האי ב"ן מאתריה. ומאינון עס"מ נפק לבר ההוא ק"ב דאיהו קב חרובין (תענית י). ודא עגל. כדין אתוון פרחו מאינון לוחות, ולוחות אתברו. כדין אתהדר חובא דאדם לאתריה, וגרמו לס"א לאתפשטא בעלמא. כדין מותא דאתעברת, תבת, הה"ד אכן כאדם תמותון (תהלים פב ז).

לבתר במרגלים תבו לאתקפא ס"א יתיר, וכדין חובא דקין אתהדר לאתריה, ואתר אתיהיב לס"א לשלטאה על קודשא – בההוא זמנא אתגזרת גזירה לאתחרבא בי מקדשא, והא אתמר ואינון במדברא מיתו, בגין דתמן יתדכון ממסאבותא דאתתקף עלייהו, ורזא דא במדבר הזה יתמו, תמים ודאי, אבל בגין כך ושם ימותו, דהא מותא תמן אצטריכת להו בגין לאתדכאה – ולזמנא דאתי כל אלין חובין יתתקנון כחדא – ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול ודאי – ועוד ולכל היד החזקה דא רזא דקרבא

לבתר במרגלים תבו לאתקפא ס"א יתיר וכדין חובא דקין אתהדר לאתריה, ואתר אתיהיב לס"א לשלטאה על קודשא. בההוא זמנא אתגזרת גזירה לאתחרבא בי מקדשא והא אתמר (תענית כט.). ואינון במדברא מיתו, בגין דתמן יתדכון ממסאבותא דאתתקף עלייהו. ורזא דא (במדבר יד לה) במדבר הזה יתמו, תמים ודאי. אבל בג"כ ושם ימותו, דהא מותא תמן אצטריכת להו בגין לאתדכאה. ולזמנא דאתי כל אלין חובין יתתקנון כחדא. ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול ודאי. ועוד ולכל היד החזקה דא רזא דקרבא.

ספר תיקונים חדשים – תיקונא שבעין

בזמנא דנשמתא חדא מישראל נפקת למיתי לעלמא, בחיבורא דדו"ן נפקת ודאי – כגונא דא בשעתא דתבת לאסתלקא מעלמא, תבת לאתקשרא במקורא עלאה דילה, כדין תבין דו"ן לאתחברא בגינה, לכנשא לה לגבייהו – בגין כך ברוך אתה בבואך, למיתי לעלמא, וברוך אתה בצאתך, לנפקא מעלמא לאתהדרא לאתרה – ואומין דעלמא אתמר בהו ילדי (זנונים) [פשע] זרע שקר, דהא מס"מ ובת זוגיה נפקין, ואלין עמלקים ערב רב

ובזמנא דנשמתא חדא מישראל נפקת למיתי לעלמא בחיבורא דדו"ן נפקת ודאי. כגונא דא בשעתא דתבת לאסתלקא מעלמא, תבת

ה"ערב רב" וכל המסתעף

רפט

לאתקשרא במקורא עלאה דילה. כדין תבין דו"ן לאתחברא בגינה,
לכנשא לה לגבייהו. בג"כ ברוך אתה בבואך, למיתי לעלמא. וברוך אתה
בצאתך, לנפקא מעלמא לאתהדרא לאתרה. ואומין דעלמא אתמר בהו
ילדי (זנונים) [פשע] זרע שקר (שם נו ד) דהא מס"מ ובת זוגיה נפקין,
ואלין עמלקים ערב רב.

222 דהא קו"ש מתחברן כחדא בכמה חיבורין עלאין. ורזא דא חופה וקידושין. מאי אינון. אלא ת"ח קדושין עזקא באצבעא, דא עטרה בראש צדיק, ודא ז' ואתמר (ת"ז תי' י' כה ע"ב). ואי תימא שכינתא ודאי איהי עזקא, אצבעא דא צדיק, אי הכי אתחזי דנוק' אצטריך לה למיהב קדושין לדכורא עזקא באצבעא אבל ת"ח כלא רזא עלאה, דאוקמוה הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל. משה דא מקורא סתים. וישראל דא ישראל זוטא. שכינתא דת דלהון איהי ודאי. ורזא דא ה' בחכמה יסד ארץ (משלי ג יט) דמסטרא דיליה איהי עזקא. ומינה אתיהיבת ליה לישראל, דכתיב וגם אמנה אחותי בת אבי וכו' ותהי לי לאשה (בראשית כ יב) והא אוקמוה (זוהר ח"ג ק ע"ב). חיבורא לא אשתכח אלא בסטרא דחכמה. אבל כלא בגין דקו"ש אינון מין במינו, דהכי הוו מחוברין לעילא מן קדמת דנא. ורזא דא בחכמה יו"ד, ו"ד דא קו"ש בחיבורא חדא, וכלא איהי י' סתימא. ודא טבעת עזקא. דהא בגין חיבורא דא דאתחברו הכי לעילא, הכי מתחברן לתתא. ודא אתיהיב לה לשכינתא, לסימנא דחיבור קדמאה, דמיניה מתחברן השתא תנינות. ודא קדושין, קדש ודאי מסטרא דחכמה (ת"ז תי' י"ב כז.). וחופה מסטרא דאי', דאיהי חופה על רישיהו ואוקמוה. כדין מתחברן קו"ש בחיבורא חדא ברזא דיחודא ודאי, למהוי כלא חד ביחודא חד. וישראל מתמן נפקן, מגו יחודא קדישא עלאה. אבל סטרין אחרנין אתמר בהו אין אישות לגוי (עי' סנהדרין פב.). דלא קיימין ברזא דחיבורא, אלא ברזא דפירודא. ואומין דעלמא, בנין דלהון ילדי זנונים אינון, זרע שקר לקבל זרע אמת:

דהא קו"ש מתחברן כחדא בכמה חיבורין עלאין. ורזא דא חופה וקידושין. מאי אינון. אלא ת"ח קדושין עזקא באצבעא, דא עטרה בראש צדיק, ודא ז' ואתמר (ת"ז תי' י' כה ע"ב). ואי תימא שכינתא ודאי איהי עזקא, אצבעא דא צדיק, אי הכי אתחזי דנוק' אצטריך לה למיהב קדושין לדכורא עזקא באצבעא אבל ת"ח כלא רזא עלאה, דאוקמוה הרי את

מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל. משה דא מקורא סתים. וישראל דא ישראל זוטא. שכינתא דת דלהון איהי ודאי. ורזא דא ה' בחכמה יסד ארץ (משלי ג יט) דמסטר דיליה איהי עזקא. ומינה אתיהיבת ליה לישראל, דכתיב וגם אמנה אחותי בת אבי וכו' ותהי לי לאשה (בראשית כ יב) והא אוקמוה (זוהר ח"ג ק ע"ב). חיבורא לא אשתכח אלא בסטרא דחכמה. אבל כלא בגין דקו"ש אינון מין במינו, דהכי הוו מחוברין לעילא מן קדמת דנא. ורזא דא בחכמה יו"ד, ו"ד דא קו"ש בחיבורא חדא, וכלא איהי י' סתימא. ודא טבעת עזקא. דהא בגין חיבורא דא דאתחברו הכי לעילא, הכי מתחברן לתתא. ודא אתיהיב לה לשכינתא, לסימנא דחיבור קדמא, דמיניה מתחברן השתא תנינות. ודא קדושין, קדש ודאי מסטרא דחכמה (ת"ז ת' י"ב כז.). וחופה מסטרא דא", דאיהי חופה על רישיהו ואוקמוה. כדן מתחברן קו"ש בחיבורא חדא ברזא דיתודא ודאי, למחוי כלא חד ביחודא חד. וישראל מתמן נפקן, מגו יחודא קדישא עלאה. אבל סטרין אחרנין אתמר בהו אין אישות לגוי (עי' סנהדרין פב.). דלא קיימין ברזא דחיבורא, אלא ברזא דפירודא. ואומין דעלמא, בגין דלהון ילדי זנונים אינון, זרע שקר לקבל זרע אמת:

ואוריתא כגונא דא ברזא דא נפקת ודאי. בג"כ אוריתא וישראל כלהו ברזא דא אינון, ודא אתחזי לדא דוקא. ואוריתא אתקריאת ראשית, וישראל כגונא דא אקרן ראשית, האי אתחזי להאי ודאי. וחכמות אחרנין קיימין לבר. דאתמר בהו ובילדי נכרים ישפיקו (ישעיה ב ו). דהא מילין דאוריתא כגונא דנשמתין הכי אינון מההוא מקורא עלאה נפקין ודאי. ומילין דלבר כגונא דא מגו חיבורא דס"מ ונוק' נפקין. דהא אלין מילין אתיהיבו להו לאתפרנסא בהון, ולאן לישראל. דישאל אתמר בהו כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים (דברים ד ו). דהא אוריתא כללא דכלא איהי מסטרא דלגו. ואומין אחרנין לא נטלין אלא מילין דלבר ומינייהו אתזנון. ובגין דישאל אתמשכו אבתריהו, כמה ביש גרמו לגרמייהו. דהא כדן אתמשכו לבר ואוריתא אתנשיאת מינייהו. ורזא דא ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעין החיים וכו' (בראשית ג כב). דאוריתא

אייה עץ החיים, ומילין דלבר עץ הדעת טוב ורע. ומאן דאתמשך אבתריהו אתפתי בתר ההוא רע ואשתקע ביה, ושביק ליה לאוריתא. ואוריתא אתנטילת מיניה, דלא אתחזיאת ליה יתיר. וכמה מלאכיא קיימין לשמשא לכל את ואת מאוריתא וכלהו נשמתין עלאין דאתמרו, דכלהו תליין באינון אתוון דאוריתא. בזמנא דשבקו ישראל אוריתא בגין אינון חכמות דלבר, כלהו אתקלקלו מסידוריהו ונפקו לבר בגלותא, וכלהו אתחלשו בלא חילא ודאי. ואית מאן דאשתדל בהו דאתמר ביה לא תלמד לעשות (דברים יח ט) אבל אתה למד וכו' (שבת עה.). דדא מאן דאשתדל בהו לתפסא בהו ס"מ ונוק' ככלבין דמתפסן בשלשלאה דעל צואריהון. ודא מאן דלא נטיל רגלוי מאוריתא, אלא קביע בה ודאי, ותב ותפס באלין כלבין. אבל מאן דאתפתי אבתריהו ושביק אוריתא, אשתביק מסטר קדישא לגמרי:

ולזמנא דאתי בלא לאתתקנא אצטריך. במאי. אלא בנהירו דאוריתא דאתגליא בעלמא, דאתמר ביה (בראשיתא ג-ה) ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, דא זוהר נהירו דאוריתא ודאי. כדין ויבדל אלקים בין האור ובין החשך, לאשתכחא כל חד בסטריה. דעד דחשוכא שליט ואתמר ביה ושפחה כי תירש גבירתה. (משלי ל כג) דא גרים לנהירו דאוריתא דלא יתגלי, דחשוכא אחשיך עליה. בההוא זמנא ויבדל אלקים בין האור ובין החשך, ותהדר אוריתא לישראל בנהירו שלים. אימתי. אלא בזמנא דכתיב ויקרא אלקים לאור יום, למאיר ובא (פסחים ב.) דא זוהר נהירו דאוריתא מסטרא דימינא. דאתמר ביה הולך ואור עד נכון היום (שם דיה). כדין ולכל היר החזקה ולכל המורא הגדול, בזמנא דיתהדרון ענפין לאתקשרא במקוריהון בקב"ה ושכינתיה, דלאו כדקדמיתא. אלא בלא באתריה יתתקן כדקא יאות בתיקונא שלים. זכאה חולקהון.

❀ ספר קנאת ה' צבאות ❀
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

ספר קנאת ה' צבאות – חלק שני

המשיח יושב על פתחי רומי >.

והנה נגד זה יש המשיח, והיא היחידה המוכנת לעטר בה שני המשיחים, שהיא גם כן לפעמים בסוד מטה. ואז נא' (תהלים קי, ב), "מטה עוזך ישלח ה' מציון", ואז (תהלים שם), "רדה בקרב אויבך". והוא סוד (במדבר כד, יט), "יורד מיעקב", כי במקומו עומד המשיח, ובכח שליטתו רודה האומות, ומעלה כל הברורים הצריכים, אך כשהמטה נהפך, הנה משיח גם כן הוא כמנין נח"ש, ונמסר לו תקון בדרך אחר – שילך ויתלבש בקליפות, וישב שם אסור בבית הסוהר בחסרון אור והשפעה, והוא סבילת החולאים. ואומר לך שזהו ענין מה שאמרו (סנהדרין צח). שהוא יושב אפתחא דרומי, והוא ענין ממש "ויתן את רשעים קברו", כי משה הוא צריך לתקן ישראל במה שיהיו מנוקים מן הערב רב, וזהו הברור המגיע לו, לכן הוא קבור שם עמהם. וכבר פירש רשב"י בפ' תצא ענין קבורת משה, שהוא בצולמא דלאו איהי הגון ליה, כמו שנפרש בס"ד המאמר ההוא. אך המשיחים צריכים להיות אפתחא דרומי, וזה נקרא להם קבורה, בהיותם צריכים להיות מלוכשים בתוך הקליפה, והיא קליפת עשו וישמעאל, שהם האומות השולטות על ישראל, והם צריכים להשתעבד תחתיהם ע"י המשיחים האלה. אך יש רומי רבתא, ויש רומי זעירתא, ושם יושבים המשיחים אחד מבחינת רומי רבתא, ואחד מבחינת זעירתא. ומשם מבררים הניצוצות הצריכים לישראל. ובסבלם הצער מקילים מעל ישראל.

<עשרה הרוגי מלכות>.

ועתה אודיעך ענין הטפות האלה. כי יוסף הוא עצמו סוד היסוד, ומעשיו בסוד תקוני מב"י היו. ובחטאו במחשבה הזאת – נפגם היסוד, ויצאו משם עשר טפות האלה. וכבר ידעת מה הם אלה הנצוצות היוצאים מן הדעת. ואלה הוצרכו לבוא בעולם, ולהמסר למיתה בכמה גלויות, כדי לתקן מה שנפגם בצאתם הם לס"א. והנה אלה העשר הם עשרה הרוגי מלכות. אף כל ההרוגים שהיו בכל הדורות כלם הם מסוד זה. וסוד הענין, כי בחינת מב"י הוא שנפגם, והוא עצמו היה צריך למות בסוף הכל. כי אין מיתת ההריגה בידי נכרים אלא תקון למה שנמסר ביד הם"א, להעלות הקדושה ממנה. וכל האחרים שנהרגו, נקראים כלם ענפים ממנו, כי כלם לבחינת תקון זה של מב"י הם הולכים. אך העשרה עקרים, שהם כמו שרשים לכל האחרים, הם העשרה ההרוגים הנזכרים שהם בחינת העשר טפות עצמם, שכל השאר הם כמו ענפים. והעיקר בעשרה עצמם הוא ר"ע בן יוסף, שהוא היה בחינת מב"י עצמו. וע"כ הוא הנזכר במדרש, שראה אותו משה ואמר "זו תורה" כו', והאחרים לא נזכרו, כי הוא העיקר בזה התקון. והנה צריך שתדע כי ע"י גלות מצרים וגאולתו עד מתן תורה נתקנו הקלקולים הראשונים, עד שבמ"ת נמצאו בני חורין, בסוד (שמות לב, טז) "חרות על הלוחות". אך כאשר חטאו ישראל בעגל, חזר הקלקול הראשון למקומו. והעגל הוא ממש בבחינה זו, שהוא בסוד "פני השור מהשמאל" שהוא מב"י. והערב רב היה שעשוהו, כי הם היוצאים ממצרים. והנה הקלקול הראשון גרם קלקול אחר, שאח"כ בא ירבעם שהוא עצמו היה מב"י, וחטא בסוד זה שעשה העגלים.

❀ מאמר ויהי מקץ ❀
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

מאמר ויהי מקץ לרמח"ל ז"ל

ות"ח, מזמנא דעבדו ערב רב ההוא עגל, אתערב ערבוביא בישא דמסאבותא בגו ישראל, ובניניה לית נהורא נהיר לישראל, דלא אשתכח לגביה קטרוגא. אבל קב"ה מאי עביד, גו טמירו דקטרא מסתדרן מילין. בין כך ובין כך לבר מסתחרן גלגולין משניין, דהא ס"א קאים בקטרוגא תקיפא לערבבא מילין, אבל בטמירו דלגו אתוקמן מילין באתריהו. בסופא דכלא אתגליין כל אינון גלגולין עמיקין וטמירין דאטמרו לגו, וישתמודע דכלא מגו ההוא רזא נפיק, אע"ג דאתחזו באורח אחרא.

❀ פירוש על התורה ❀
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

פירוש הרמח"ל על התורה – ספר בראשית

אח"כ אומר, "וירא ישראל" וגו', ואמרו רז"ל, בשביל שראה רשעים שהיו צריכים לצאת מזרעו לכך לא היה חפץ לברכם. סוד זה הענין שנתערב זה הרע בזרעו של יוסף, אפרים ומנשה נולדו במצרים מקום שליטת הס"א הרבה, בסוד הערלה, ומבחי' זה המקום שנולדו שם, נתערב זה הרע בזרעו של יוסף, וכיון שהיה זה הרע לא היה רוצה יעקב לברך.

אבל עוד יש כאן סוד שאמר זה הלשון של "מי אלה". ירבעם היה עתיד לצאת משם, והוא פגם בשם אלהים, שהפריד מי מאלה, בעשותו העגלים החזיק פגם העגל שהפרידו מי מאלה כידוע, באמרם "אלה אלהיך". וכן עשה ירבעם באמרו "הנה אלהיך ישראל", החזיק פגם הראשון בשם של אלהים. וכיון שהיה עתיד ירבעם לצאת משם, אמר – וכי אני אברך מי שעתיד לפגום בזה השם הקדוש, להפריד מי מאלה. אבל יוסף השיב לו, "בני הם", והיינו מה לך לחשוב אם יצאו מהם בנים שיפגמו בשם אלהים ויפרידו מי מאלה, הלא הם עצמם יוצאים מבחינת אלהים מתוקן, ומחזיקים זה השם באותיותיו כולו, שלם ביחד. ולכך השיב לו בזה השם של אלהים דוקא, הפך הקלקול שהוא הזכיר, ואמר לו "אשר נתן לי אלהים", אלהים דייקא, הבנים שלו יצאו מבחינת אימא שהיא אלהים. והסוד הוא, אפרים הוא סוד אפר מי, שהם הה' גבורות העומדות באימא. ועוד – שניהם יוצאים מאימא. והסוד הוא, אסנת כבר ידוע ששרשה הוא בא', ומנשה ואפרים שיצאו ממנה הרי שהיו יוצאים מבחינת אימא, ולכך אמר יוסף – אעפ"י שיצאו מהם בנים שיפרידו מי מאלה, הם – אדרבא מבחינת אלהים מתוקן, ולכך הם ראויים לברכה. ואז אמר לו יעקב "קחם נא אלי ואברכם", כאן אמרו חכמים, "ואנכי תרגלתי לאפרים", אנכי נתתי רוח הקדש ליעקב כדי שיתברך אפרים, זה ממש מכוון למה שאמרנו, שאנכי שהיא א', נתגלתה בסוד רוח הקדש כדי שיתברך אפרים, שהשרש נתגלה כדי שיתברך הענף, אפרים הוא בא' נתגלה שרשו כדי שיתברך. [א].

פירוש הרמח"ל על התורה – ספר שמות

ויאמר ה' אל משה נטה וגו' ויהי חושך וגו'. (י, כא-כג). הקדושה היא אור והקליפה היא חשך, וס"ז, "ויבדל אלהים בין האור ובין החשך". ובזמן הגלות כמה בחינות של אור הלכו בתוך הקליפות, ועכשיו שהיו מתבררים נשארה הקליפה בחשך גמור, ומזה נמשך החשך למטה במצרים, כמ"ש, "והיה ביום ההוא יפקוף ה' על צבא המרום במרום" וגו'.

וס"ז מ"ש רז"ל, שהחשך היה כדי שיחפשו בכליהם וישאלו אח"כ הממון, ואם היו אומרים שלא היה להם, היו אומרים בזה המקום הם. וענין "ושאלה אשה משכנתה", הוא סוד בירור אוכל מתוך פסולת, ומכת חשך היה הכנה לזה כמ"ש. ועוד אמרו רז"ל, שמכת חשך היתה בשביל מיתת הרשעים. והענין הוא, ששני קלקולים נעשים בזמן הגלות, עירוב חול בקדש ועירוב קדש בחול. ואלו הב' דברים נתקנו במכת חשך, במיתת הרשעים נברר החול שנתערב בקדש ונדחה לגמרי. וזה היה, לפי שעד שהחול נתערב בקדש מקבל איזה הארה וקיום בעודנו שם, אבל כשנדחה נשאר בחשך לגמרי. וזה היה בירור פסולת מתוך אוכל. ובענין חיפוש בכלי מצרים, היה הכנה לברר אוכל מתוך פסולת. ואמר הקב"ה למשה שיטה ידו לשמים, שמים הוא ת"ת רז"א, ומשה נשרש שם נידוע, ובהרים ידו לשמים היה מורה קבלת כח משרשו לעשות הפעולה הזאת.

אבל לבאר הענין בפרטות, הסוד הוא — שמים הוא בת"ת שהוא חיבור חסד וגבורה ביחד, וס"ז שמים — אש ומים. ועכשיו היה צריך לעשות פעולה אחת שתהיה חסד ודין בזמן אחד, דין לאומות העולם בסוד חשך, וחסד לישראל להמשיך להם אור, ולכך — "על השמים" דוקא. ואמר, "ויהי חשך על ארץ מצרים", אינו אומר על מצרים לבד, אלא — "על ארץ". ידוע שבקדושה הזכר גובר על הנקבה, וס"ד, "כי הוא אדוניך והשתחוי לו", אבל בקליפה להפך, בסוד יותרת הכבוד — הנקבה גוברת. ולכך עכשיו שהיה הזמן להכניע קליפת מצרים, העיקר היה להכניע חלק הנקבה שבה, וממילא נכנע גם חלק הזכר, ולכך "על ארץ", ארץ דוקא — הכנעת הנוק". "וימש חשך", כבר פירשוהו מלשון ממשש בצהרים, דהיינו שהיה חשך עב, שכיון שניטלו כל הרוחניות שהיה בה, בסוד אורות הפנימים שניטלו ממנה, נשאר בחינה גסה ועבה.

ואומר אח"כ, "ויט משה את ידו על השמים" — שקבל כח מן שרשו לעשות הפעולה הזאת, כמ"ש. "ויהי חשך אפלה", והענין הוא שנתפשט זה החשך בכל חלקי הקליפה להוציא ממנה האור והטוב, ולכך — "בכל"

דוקא. "זיהי חשך", כבר נתפרש שג' ימים ראשונים היה חשך ולא כל כך גדול, ובג' ימים האחרונים היה חשך כפול ומכופל, שהדברים צריכים לילך בהדרגה, ובג' ימים הראשונים שעדיין לא נכנעו הכנעה גדולה למעלה, גם למטה לא היה חשך גמור, ובג' ימים אחרונים שהיו הולכים ונכנעים הרבה למעלה, גם למטה הגיע חשך כפול.

ואומר אח"כ, "לא ראו איש את אחיו", סוד הראיה הוא ענין ההשגחה בידוע, "וגם את זה לעומת זה עשה האלהים", וכמו שבפרצופי הקדושה, העליון משגיח על התחתון להעמידו בסדר ראוי ונכון, כך בקליפה, הפרצופים העליונים משגיחים על התחתונים להעמידם גם כן באותו סדר הראוי להם. ובאותו הזמן ניטל זה הכח מהם ולא היו משגיחים עוד זה לזה. ולכך — "לא ראו איש את אחיו" — למעלה בקליפות, "ולא קמו איש מתחתיו" — למטה במצרים. שמי שהיה עומד לא היה כח בידו אפילו לישב, ולהפך גם כן, מי שהיה יושב לא היה יכול לעמוד, שכך הוא הסדר — כיון שנכנע השרש למעלה נכנע גם הענף למטה הכנעה גמורה. וס"ז, "יפקוד ה' על צבא המרום" — בתחלה, ואחר — "על מלכי האדמה" למטה, כמו שנאמר. ולכך — "לא ראו איש את אחיו" למעלה, "ולא קמו איש מתחתיו" למטה. "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם", להורות שזהו כח הקדושה בתוך החשך עצמו להוציא האור, ולכך — "במושבותם" דייקא, אעפ"י שהיו יושבים במקום טומאה — במצרים, משם יצא להם אור. [א].

דבר נא באזני העם וגו' (יא, ב). אלו השאלות הם סוד הברורים שהיה צריך לברר משם. והטעם שהפסוק הקפיד לומר, "וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה", שהיה יכול לומר, וישאלו ממצרים כלי כסף. אבל הם"א מתחלקת בסוד זכר ונקבה כמו הקדושה, כי "גם את זה לעומת זה עשה האלהים". והניצוצות היו משוקעים בתוך הקליפות, חלקים מהם בזכר וחלקים מהם בנקבה. ולעשות הברור של שניהם, הוצרך דווקא "איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה".

ואמרו רז"ל, "נא", אין נא אלא לשון בקשה וגו', שהעבודה והעינוי של ישראל במצרים היתה לברר הברורים, ולכך אמר אח"כ, "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" שאלו הם הברורים שעלו עמם על ידי שכר השעבוד והעינוי. ואם לא היו מוציאים עמם הכלים שהם סוד הברורים, היה יכול לומר אברהם "עבדום וענו אותם קיים בהם" – הם עשו את שלהם, ולא עלה בידם התיקון של הוצאת הברורים, ולכך הקב"ה צוה לקיים "ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", לרמוז שזכו להוצאת הברורים בשכר העבודה והקושי שלהם. ולפי שהנשמות מתחלקות לב', מצד הימין ומצד השמאל, לכך אומר, "כלי כסף" – מצד הימין, "וכלי זהב" – מצד השמאל. "ושמלות" זהו בסוד הלבושים של הנשמות, שיעלו הם ולבושיהם, להעלות התיקון כראוי. [א].

התאנה חנטה פניה וכו' (שיר השירים ב, יג). התאנה פורחת כמה פעמים, וזה ענין הגאולה שנמצאת כמה פעמים בעולם, הכל ממקור אחד, והיינו גאולת מצרים וגאולה העתידה, ששניהם ממקור אחד, כמו שכתוב, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". ואמר, "התאנה חנטה פניה", שהם תרין משיחין, וכמו שהפנים הם מתוקים, כך המשיחים עומדים למתק מידת הדין בכמה תיקונים שהם מתקנים, וכשנמתקת אז באה הגאולה. והנה קודם שיהיה נשלם המיתוק אין נראה הפרי של התיקונים, ונחשבים כאילו הם ח"ו לבטלה. אבל בתשלום הענין – "הגפנים סמדר נתנו ריח" ועשו פעולתם. ואז – "קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך". ולפי שהיתה בשפל בגלות, נאמר בה, "קומי". ואחר כך מן הגלות הולכת אל מקום הקודש, דהיינו בית המקדש. [ו ח].

קול דודי הנה זה בא (שיר השירים ב, ח). מדבר על משיח בן דוד, שבא מדוד, והוא דודי. על ידי מה מתגלה, על ידי הז' כורתי ברית, וזהו, "הנה זה בא" – ז' אותיות לז' האלה. עם כל זה – באיזה כח יוכל להתחזק, אלא בכח התורה על ידי משה. שכמו שהקדימו נעשה לנשמע, כן תוכל הגאולה להיות ממהרת לבא, כענין, "אני ה' בעתה אחישנה", וזהו, "מדלג

על ההרים", מדלג למחר בבח החר, שבו ניתנה התורה, "מקפץ על הגבעות". [ו ח] ליל שימורים הוא לה' להוציאם וכו' (שמות יב, מב). "שמורים" הם התרין משיחין, ובסודם הוא משה ואהרן במצרים, וזהו, "ליל שימורים הוא לה' להוציאם" וכו'. אבל עוד בכל דור ודור נמצאים התרין משיחין לצורך הגאולה האחרונה, וזהו, "שימורים לכל בני ישראל לדורותם", כי בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל. [ו ח].

ועוד, ליל שמורים הוא לה' וכו'. יש ליל, ויש לילה. ליל – חצי הלילה הראשונה, לילה – חציה האחרונה. בשעה שבא הלילה, כמה מיני מזיקים מתפשטים בעולם, ויש להם רשות להזיק. אבל בזה הלילה, בשעה שיוצאות הקליפות בשאר הלילות, מתעורר הכח של יציאת מצרים, שהיתה בחצי הלילה, ואז אין להם רשות עוד להזיק. ולכן אמר, "ליל שימורים הוא לה'" – אפילו הליל הוא שמור. למה, אלא "להוציאם מארץ מצרים", שכבר היתה הלילה מוכנת ומזומנת, ועל כן ניטל מיד כח הקליפות, שלא ישלטו. וכן בכל דור ודור כח הלילה הזה גורם שאפילו הליל יהיה שמור, וזהו, "הוא הלילה הזה לה' שמורים". [ו ח].

ועוד, "ליל שמורים הוא לה'", זה שאמר הכתוב, "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב וכו'". מי הוא זה הכלב, אלא זה ס"מ. בכל שעה שהקב"ה עושה טובות לישראל הוא מתעורר ונובח ככלב לקטרג. אבל באותה השעה – "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו", שלא יהיה קטרוג לטובה שלהם. וזהו, "ליל שמורים הוא לה'" – שמורים מן הקטרוג. בסוף הגלות גם כן – "הוא הלילה הזה לה' שמורים לכל בני ישראל לדורותם". בכח מה, אלא בכח מה שאנו מזכירים יציאת מצרים, ורואים עצמנו כאילו אנחנו יצאנו משם. כך הכלב הזה נכנע מפניו, ולא יכול לקטרג כלל. [ו ח].

קול דודי הנה זה בא וכו' (שיר השירים ב, ח). מדבר על ישראל שהם מעלים כמה קולות לפני הקב"ה בזמן הגלות, ומבקשים ממנו את מלך המשיח. בשעה שיהיו מתחברים כלם ביחוד אחד, נחשבים כאיש אחד,

כמו שהיה במתן תורה, שנאמר שם, "ויוחן שם ישראל נגד החר". וכן מה שישאל נקראים דודים, אז נקראים דודי. והקב"ה אומר, "קול דודי" – מה שישאל היו מבקשים בקולם, עתה – "הנה זה בא". והוא מתחזק בכח האבות שהם מתחברים בת"ח הנמצאים בדורות האחרונים, ונמצאים האבות על גביהם, כמו ההרים, והת"ח שתחתיהם הם נקראים לגביהם גבעות, וזהו, "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". [ו ח].

ויאפו את הבצק וגו' (יב, לט). בצק זה היא ס"א שהיה צריך לבטל אותה לגמרי, אבל לא נתבטלה לגמרי, אלא נעשית לה אפיה, ולא נשרפה לגמרי. וזה יען הערב רב נתערב בהם, ואז לא בטלה הס"א. אך עם כל זה לא היתה שולטת כמו מתחלה, כי הערב רב עצמם. . . [קל] להם תיקון, וזהו, "עוגות מצות כי לא חמץ", כי אינם חמץ גמור. וא"ת למה היה כך, אלא – "כי גורשו ממצרים" וגו', כי לא היה להם כח להתעכב הרבה – שלא היה להם זכות. ואם היו יושבים יותר, היתה הס"א מתאחזת בהם, לכן הוצרכו לצאת בחפזון, ואז נתערב בהם הערב רב, כי היו הדברים בלא שלימות תיקון, וזהו, "ולא יכלו להתמחה". ואמר, "וגם צידה לא עשו להם" וגו' – לא יכלו להזמין להם תיקונים מתחלה, כי קושי השעבוד לא הניחם, וזה גרם זה הקלקול האחר שיתערב הערב רב כנ"ל, ולא תוכל הס"א להתאבד לגמרי, אלא להתחיל ליבטל. אבל לע"ל – "כי לא בחפזון תצאו", כי הכל יהיה בשלימות, ואז תבטל הס"א מן העולם לגמרי. [ו ח]:

התאנה חנטה פניה וגו' (שיר השירים ב, יג). בשעה שתתפשט החכמה בעולם, התאנה הזאת מפרחת עליה מתחלה, ואח"כ גומרת פירותיה, כך אין החכמה מתגלית באדם מיד, אלא מתחלה האדם נולד ומתגדל, ואח"כ עושה פירות בחכמה. וכשמוציאה תולדותיה, נאמר, "חנטה פניה וחגפנים סמדר נתנו ריח", אפילו הקטנים מתחילים לעשות פרי. אז, "קומי לך" וגו', שא"א לגאולה לבא אלא בהתגלות החכמה. ובהגלותה אפילו לקטנים, אז מיד, "קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך", שכיון שיש גילוי

החכמה אין עוד פחד, דכתיב, "לא ירעו וכו' כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים". [ו ח] קול דודי וגו' (שיר השירים ב, ח). הקב"ה מכריז לישראל, "שובו בנים שובבים ארפא" וגו', וכשישראל מתעוררים אל הקב"ה ונמשכים לכרוז הזה, קוראים לו בשם דודי, שכבר נעשו לו אוהבים, והוא אוהב להם. ואז, "הנה זה בא", כי זה הקול עצמו הוא הבא לגאול. ותשלום הענין הוא מראש אמנה ששם נאמרת השירה. ואז, "ומשתי את עון הארץ ההיא ביום אחד". ולכן, "מדלג על ההרים", משם — "מקפץ על הגבעות" שהם תרין משיחין לגאול בהם. [ו ח] ועוד, "קול דודי" וגו'. הוא קול השופר, שנאמר בו, "ביום ההוא יתקע בשופר גדול" וגו', כי בכח קול השופר הזה מתקבצים האומות עשו וישמעאל לבא לעבודת הקדושה. וזהו, "מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות". [ו ח] בבית אחד יאכל לא תוציא וגו' (יב, מז). הענין, כי הקב"ה רוצה שבפסח יהיה הכל בתיקון בפנים לישראל, שהם"א לא יהיה לה חלק כלל. ולכן בבית אחד יאכל", בתוך הבית שהיא החיצוניות. והנה יש לפעמים, שצריך להמשיך האורות הפנימיים לתקן החיצוניות. וביבם נאמר, "אשר לא יבנה את בית אחיו". אבל לפנימיים צריך ב' דרכים לתקן בפנים. וזהו הפסח, ולכן "לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה", וגם "עצם לא תשברו בו", כי כמו שאין לבשר לצאת מן הבית, כך אין למוח לצאת מן העצם. [ו ח] משכני אחריו וגו' (שיר השירים א, ד). ישראל אומרים לקב"ה "משכני" — תן לנו התעוררות לשוב אליך. ובהתעוררות שתתן לצד א' — כל הצדדין ימשכו אחריו, לפיכך, "משכני אחריו חוצה". וכל זה בתיקון שכבר הוכן בזמן מתן תורה. אלא שבעבור החטאים לא יכלה התורה להתגלות כראוי, וכשישובו — "נגילה" וגו' בכ"ב אותיות, ואז, "נזכירה" וגו' "יין" — ע' אומות, וכל זה בעבור האהבה שאהבוך ישראל — "מישרים אהבוך". [ו ח]:

ויקרא משה לכל זקני ישראל, ויאמר אליהם משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח (יב, כא-כב). ודאי הגאולה אינה יכולה לבא לישראל, כי אם כשקליפת נוגה תהיה נתקנת. וכך בגאולת מצרים

כשרצו בגאולה, נצרכו לתקן קליפת נוגה, ואח"כ נגאלו. זה מה שמשנה ציוה לזקני ישראל, שהם הע' סנהדרין שהיו באותו הזמן, שלהם מגיע לתקנה, ולעשות שגם ישראל יתקנו החלק שמגיע להם. ואמר להם, "משכו וקחו לכם".

כאן יש לדקדק, מפני מה אומר, "משכו וקחו לכם", היה לו לומר בתחילה, "קחו לכם צאן וכו' ומשכו אותו" וכו', מפני שבתחילה צריך ליקח אותו, ואח"כ לעשות לו מה שרוצים. אבל קליפת נוגה, כדי שתהיה נתקנת, שתהיה משתעבדת לקדושה, בתחילה צריך למשוך אותה אליהם. ואח"כ לקחת אותה בקדושה, וזה שכתב בתחילה, "משכו", אח"כ, "קחו לכם". וצאן היא קליפת נוגה, שכמו שבקדושה צאן היא מלכות, שהיא השכינה הקדושה, כך בס"א צאן היא קליפת נוגה, שהיא חציה טוב וחציה רע. ולתקנה צריך לעשות שיהיה כולה טוב. והמצרים כשהיו רואים שהיו ממשיכים אותו לכרעי המטה, אז היה בא להם כעס גדול.

צריך לדעת מפני מה היו ממשיכים אותו לכרעי המטה. המטה היא השכינה, לכך הם היו ממשיכים אותה לכרעי המטה, שהיו משעבדים אותה תחת הקדושה, וזה מה שהיה עושה לס"א כעס גדול, מפני שכבר היא יודעת שכל כוחה הוא בקדושה. והכח היה לה מצד קליפת נוגה, שהיא קרובה אל הקדושה. וזה שהיא היתה חציה טוב וחציה רע, מפני שמה שהיה נותן הכח לס"א זה היה הקדושה, ומה שהיה מצד הס"א זה היה תחצי הרע. וגם מה שהיה עושה להם יותר כעס, היה מה שנצטוו מפי הקב"ה כששחטו אותו, והיו אוכלים אותו — שהעצם לא ישרבו, והם היו עוברים בדרך, והיו רואים, הכלבים, שהיו אוכלים אותם, והקב"ה היה עושה שלא יאכלו אותם — כי אם הכלבים, שהם הס"א עצמה, בסוד "והכלבים עזי נפש". וזה סוד, "וסכסכתי מצרים במצרים", שהס"א עצמו יאכל את שלה בעל כרחו. ואח"כ אומר, "ושחטו הפסח", כדי שנוגה יהיה מתוקנת לגמרי, צריך לשחטה ולהוציא ממנה כל דמה, שהוא הדין, שהיא הס"א שיש בתוכה. "ושחטו הפסח" ודאי. ואח"כ, "ולקחתם אגודת

אזוב", שהם הג' קליפות אחרות. וזה מה שאמרו חכמים, אין אגודה אלא שלש.

"ומבלתם בדם אשר בסף", שהוא זה הדם של קליפת נוגה, כדי שכל הס"א יהיה ביחד, שאף על פי שנאמר, "יתפרדו כל פועלי און", אבל בזמן שצריך להעבירה מן העולם, צריך שיהיה כולם ביחד, שלא יהיה צריך ליתן המכה אחת אחת. "והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות", ואם תאמר והלא נאמר, "ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם", ואם כן גם בזמן שהיה ביהמ"ק קיים היה צריך ליגע הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, ומפני מה היו זורקים אותו על [קיר] המזבח. אבל צריך לידע שיש הפרש בין כשהיו במצרים או בארץ ישראל. שבמצרים היה המכה בכל בית, כמו שכתוב, "כי אין בית אשר אין שם מת", ומפני זה הוצרך שיגיעו בזה הדם על כל בית, מפני "שכיון שניתנה רשות למשחית לחבל אינו מבחין בין טוב לרע", ושיראו שבהם לא יש שום ס"א. אבל בארץ ישראל לא היה צריך ליגע הדם בכל בית, מפני שאז לא היה המכה בכל בית שבאומות העולם, והיו צריכים להראות שבהם לא יש ס"א, ולא היה אלא לתקן קליפת נוגה, ולהוציא את דמה, כנ"ל. ומפני זה לא הוצרכו לזרוק אלא על המזבח, והוא יותר טוב [שיחד] היו זורקים כל דם הפסחים של ישראל, ונאמר, "ויחן שם ישראל" ביחוד ודאי.

אבל צריך לדעת מפני מה היו נוגעים בזה הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, ואע"פ שנאמר, "וראיתי את הדם ופסחתי עליכם", וכי הקב"ה לא היה יודע הבתים של ישראל והבתים של מצרים, שהוצרך ליגע בזה הדם על המשקוף וכו', אלא ודאי צ"ל שהגיעה בזה הדם על המשקוף היה מפני שאז היו מתקנים קליפת נוגה, והיו מבערים הג' קליפות אחרות, ואז לא היה עוד בחירה של בני אדם, והקב"ה רצה שיהיה הבחירה, מפני שהיה רוצה ליתן להם התורה, והיה רוצה שהם יזכו במעשיהם, כדי שיקבלו בדין, ולא בצדקה, ושיהיו אומרים "נעשה ונשמע" בבחירה שלהם. ומפני זה רצה שיגיעו בזה הדם, שהוא הס"א, על

המשקוף ועל שתי המזוזות, כדי שיהיה נשאר הבחירה לבני אדם. ואם לא כן, לא היה עוד בחירה.

ומפני מה על המשקוף ועל שתי המזוזות – היו יכולים ליתנו בתוך בתיהם. אבל משקוף הוא יסוד שנקרא משקוף, שכל האורות מביטים שם, ורצה שיהיו נוגעים שם, כדי שיוציא אורותיו להם. ועל שתי המזוזות, שהם נצח הוד, שנקראים עדים, תרין סהדי, ו"על פי שנים עדים יקום דבר", שכדי שהם יעידו שהוציאו הם"א מבתיהם, שהיא שקר, ונשארו אמת – ישראל זרע אמת ודאי. ואעפ"כ נשאר מה שצריך לבחירה, והם ראויים ליתן להם התורה. ומפני זה היו נוגעים בדם על המשקוף ועל שתי המזוזות. ואומר, "ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר", וכאן יש לדקדק – והלא ישראל יצאו ממצרים בחצי הלילה, ונאמר, "ויקם פרעה לילה וכו' ויאמר קומו צאו מתוך עמי" וכו'. ומה זה שאומר הכתוב, "ואתם לא תצאו וכו' עד בוקר". אבל זהו מתורץ עם מה שנאמר בזוהר בר"מ, שפסח שיצאו ישראל ממצרים בלילה היה מאיר כתקופת תמוז, והוא כי הלבנה באותו הלילה היה מאירה להם כשמש ביום, כש"ה, "והיה אור הלבנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתים" וכו'. ואז נתקיים חצי מזה, שהוא שהלבנה יהיה מאירה כשמש, וזה סוד, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". וזה, "ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר", כי אף על פי שאתם תיקנתם את הכל, ואין עוד לכם מורא מכל קטרוג כלל, אם כל זה לא תצאו עד בוקר, שלא תלכו כמי שבורח מאדון שלו, אלא בכל הכבוד שיוכל לימצא. ושכולם יראו שאתם בנים למקום, ושום רע לא יכול לשלוט בכם, כי אם (כ)שהקב"ה מתרצה (כדי) לטהר אתכם מכל טומאה. וכן בגאולה העתידה נאמר, "כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון, כי הולך לפניכם ה' ומאספכם אלקי ישראל". [1].

ויקרא משה לכל זקני ישראל וגו' (יב, כא). קרא לזקנים להזמין להם הגאולה. אבל רצה לעורר הזקני ישראל העליונים שהם או"א – "זקני

ישראל" דווקא, שימשיכו מוחין, שבזה היתה תלויה הגאולה. וידוע שבאותו הזמן באו המן חין שלא כסדר, בתחלה מוחין דגדלות ואח"כ מוחין דקטנות. וז"ש, "ויאמר אליהם", "ויאמר" אלו מוחין דגדלות שהם בסוד חסד – אמירה דווקא. "אליהם" הוא אלקים, שהם המוחין דקטנות שהם בסוד דין. אבל – "משכו", משכו מעבודה זרה כמ"ש חז"ל, ובזה תגרמו שתתרחק הס"א מן הז"א, ובזה יהיה בסוד מוחין. אבל צריך לעשות דבר אחר – והוא לתקן הנוק' ג"כ ולהתפשט בה מוחין ג"כ, ולכך – "וקחו לכם צאן" שהיא השכינה, כמ"ש, "רחל מבכה על בניה". וצאן ג"כ הוא ק"ם, שהוא התפשטות הד' מוחין בנוק' שהיא ק' ברכאן.

ובזה – "למשפחותיכם", ז"ש, משפחת אב קרויה משפחה ומשפחת אם אינה קרויה משפחה, וסוד הוא ודאי. בזמן הגלות צריך לומר כך, לפי שהשכינה היא בתוך הקליפות, ואם היינו רוצים לומר שמשפחת אם היא משפחה ושישראל הם הבנים שלה, באותו הזמן היה פתחון פה לאומות העולם חו"ג"כ לומר שהם הבנים שלה, שהיא מלוכשת שם, ולכך באותו הזמן יותר טוב לומר שמשפחת אם אינה קרויה משפחה, משום אומות העולם. אבל מצד המלך שהוא יושב למעלה באצילות, ואינו מלוכש בתוך הקליפות כמו המלכות, מצד שלו נאמר, שישראל הם בני משפחה שלו – משפחת אב קרויה משפחה. אבל בזמן התיקון שהשכינה היא בחוץ, אז לא יש עוד יראה שיאמרו שגם הם בנים שלה, ואז נוכל לומר ג"כ משפחת אם (ג"כ) קרויה משפחה. ולכך אומר, "למשפחותיכם", שצריך לתקן זה – שהשכינה תצא בחוץ, ושנוכל לומר שישראל לבד הם בני משפחה שלה. אבל זה בשחיטת הפסח, שבזה היו גורמים הכנעת הס"א. אבל זה יהיה כשיתפשטו ה' חסדים במלכות, וזה, "הפסח" – ה' פסח, שהיא המלכות שהיא פה סח, שהשכינה היא פה ס"ח כשמדברת ומגלה אורותיה, אבל סח – אקיק חויה אקיק שהם ס"ח, והם השלשה מוחין המתפשטים בה. [ב].

ויקרא משה לכל זקני ישראל וכו', עד, ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בוקר (יב, כא-כב). זה שאמר הכתוב, "משכני" וכו'. דע כי בזמן גאולת מצרים, בכח הע' הזקנים נכנעו ע' שרי האומות. ועל כן משה לקח אותם עמו לעשות התקון שלם, ונתחזקו בשני בחינות השכינה – לאה ורחל. כי על כן אומר, "משכו וקחו לכם צאן", כי כבר ידוע שכינתא תתאה מכנעת האומות, ושכינתא עילאה מכנעת השרים. ועל כן אומר, "משכו" – להמשיך כח משכינתא עילאה – לאה. "וקחו לכם צאן" – להמשיך מרחל, שכינתא תתאה, צאן ודאי. ואומר, "למשפחותיכם", אלו הם הע' הנ"ל, ככתוב, "בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה". כי ירדת ישראל למצרים היה בעבור הע' נפש האלה, להתחזקם בקדושה, ולהכניעם] הם"א. על כן, "ושחטו הפסח" – זהו ס"מ, שהוא פסח. אבל כשהוא רוצה להיות עולה מדרגה לעלות למעלה לקטרג על ישראל, ולהעשות פסח, בסוד פה סת, צריך מיד לחתוך הסימנים שלו, כדי שהקול לא יגיע למעלה. על כן "ושחטו הפסח" – כי בכח השחיטה הזאת נסתם פיו, והקול נפסק באמצעות מהלכו:

וזה נעשה בכח ישראל שנמשלו לאזוב השפל, ועמם שורה השכינה, ככתוב, "ואת דכא ושפל רוח", כשהם אגודה אחת בכח החיבור, אז השכינה שורה עליהם, ויש להם כח להכניע את כל האומות. על כן, "ולקחתם אגודת אזוב וטבלתם בדם" – דם פסח ממש. כי הנה כתוב, כי הדם הוא הנפש, בהיות שהחיות של ס"מ הוא דם. אבל בתיקון כשהוא נשחט, הדם הזה הוא מוסר מנמנון ונכלל בתיקון, והוא נשאר פגר מת. על כן, "וטבלתם בדם אשר בסף", כי זהו מה שנתקן מהפה סת. כי סף נשאר למטה בסוד סף הבית – אפר תחת כפות רגלי הצדיקים. וי"ג הנשארים מפה סת, זהו אחר הנתקן, ככתוב, "אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וגו' ולעבדו שכם אחד", כי זה הנתקן מהם, והוא הטוב שלהם, החיות שלהם – הדם שאמרנו, וזה, "מן הדם אשר בסף". והנה זהו זמן בירור להכניס בפנים ולא להוציא בחוץ, ועל כן, "ואתם לא תצאו" וגו', כלומר לא תוציאו אלא הכל ישאר בפנימיות בתיקון.

וכל זה בכח מה נעשה, אלא בכח ג' אבות – משקוף שהוא לשון השקפה "הביטו אל צור חוצבתם" וגו'. ובזכות עצמם ג"כ, שהם ב' מצות שנמסרו בנאות מצרים, שתי המזוזות – דם פסח ודם מילה. על כן, "והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות", והגעתם ממש, שר"ל התחזקו בכח זה. זש"ה, "משכני אחריו נרוצה", כי בתחילה השכינה מעוררת את ישראל בבחינת התחתונה – "משכני אחריו". אבל כשהם מתעוררים, אח"כ משיגים גם בחי' לאה עלמא עילאה, ועל כן אומר "נרוצה" – לאה ורחל. ואז, "הביאני המלך חדריו" בסוד הזיווג, ביאה ממש, ושם יש הגילה והשמחה, "נגילה ונשמחה בך", כי הכל נחשב לכח ולהתעוררות ישראל, "בך" – בכוחך. "נזכירה דודך מיין" כי בכח זה הקב"ה מזכיר הדודים שהם הע' זקנים של ישראל – יותר מן הע' אומות, והם שולטים עליהם – "ויקרא משה לכל זקני ישראל" ממש. ואז, "מישרים אהבוך" – קב"ה ושכינתו, בזמן שנכנע הנחש העקלתון ה"מישרים" שולטים בתיקון שלם. [ו].

ליל שמורים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים, הוא הלילה הזה לה' שמורים לכל בני ישראל לדרתם (יב, מב). הגלות נקרא בשם לילה. והלילה עצמה מתחלקת לשתי בחינות, אחת הוא תחילת הלילה והיא נקראת בשם ליל, והב' היא סוף הלילה שנקרא לילה. וכן הגלות עצמו – תחילת הגלות הוא ליל, וסוף הגלות הוא לילה. והטעם – מפני שכשהגאולה באה בתחילת הגלות, אז השכינה אין לה עדיין כל כך כח לגלות אורותיה כראוי, מפני שישראל לא סבלו עדיין די סיפוקם. ואז השכינה היא נסתמת, מפני שאין לה כל כך כח. וזה הה' שחסרה מלילה, שהיא השכינה, שהיא בסוד ה' של השם הקדוש יקו"ק ב"ה. ובאותו הזמן נאמר, "אחד מעיר ושנים ממשפחה", מפני שלא סבלו כל צרכם. ואז השימור מן החבלים אינם כי אם לה' – למי שהם טובים, והוא בסוד ז"א, שהוא דין, שמי שהם טובים שיחיו והרשעים שימותו. וכן היה בנאות מצרים, שיצאו קודם זמנם, שהיה ארבע מאות שנה, ולא עמדו בגלותם אלא כמנין רד"ו, שאז הוצרך שהקב"ה ישלח החושך, כמו שאמרו רז"ל

— כדי להמית הרשעים שבישראל, ושהמצרים לא ידעו מאומה. אבל ודאי שכל העשר מכות היו כדי להיטיב לישראל, ואם כן איך אפשר שזה היה להרע לישראל, אם לא לזה הטעם. אבל ודאי גם החושך היה להיטיב לכל ישראל.

והטעם שהוצרך החושך היה זה, מפני שכל העשר מכות שהקב"ה הביא על המצרים במצרים, היה כדי להכניע כל העשר מדרגות טמאות שלהם כנ"ל. והחושך היא המכה ה', שהיא כנגד היסוד של קליפה, ויסוד כבר ידוע שיש לו מן הטבע לגלות האורות. והקב"ה רצה שכנגדו יהיה החושך, כדי להפך הסדר שלהם. ומה שביסוד יש גילוי גדול — כנגדו יהיה החושך, שהוא סיתום גדול. ואחר כך אמר, "להוציאם מארץ מצרים", שהם מי שמצרים לישראל בזמן גלותם. אבל כשהגאולה באה בסוף הגלות, אז אין עוד מורא ורעדה כלל, ואז גם הרשעים הם מתוקנים מרוב קושי והצרות שלהם, והשכינה יכולה לגלות אורות הגאולה בראוי. וזה "הלילה" שהיא השכינה, היא בגילוי. ואז הגאולה היא גם לרשעים שבישראל, וזה, "לכל בני ישראל" — לכל דייקא. וכן במצרים, כל הנשמות שהיו משוקעות בגלות, ולא היו יכולות לצאת אלא אחר שנכנע השר שלהם למעלה, בלילה הזאת ניתן כח להם שיצאו. וכן כל הנשמות שיוצאות עכשיו בזמן הגלות, יוצאות כולם בכח הלילה הזאת, עד שיוכלו כולם לצאת וזה מה שארז"ל, אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף. וזהו, "הוא הלילה הזה וגו' לה' לדרתם", שהוא לדור תם, עד שיכלו כולם מן הגוף. ואז אין עוד מורא כלל, "שמורים לכל בני ישראל לדרתם". ודאי. [ו].

ליל שמורים כו' (יב, מב). זה נאמר בא"א, בראשו יש תלת רישין, ושם יש י"ב הויות וחד דכליל לון, וזה "ליל". אלה האורות למעלה שומרים לכל הקדושה למטה, והם י"ב פרצופים, והם ה' ג"כ, בסוד שם יקו"ק, ולכך אומר, "הוא" שהיא י"ב, "ליקו"ק" שהם בסוד ה'. ואומר, "שמורים", שכמה מיני שמירות צריך, שמירה מן הס"א, שמירה שלא ירד השפע בריוח

גדול (או) [אלא] במעט, ולכך אומר, "שמורים" בלשון רבים, שכל אלו השמירות נעשים בא"א בסוד הדיקנא. "להוציאם מארץ מצרים", הוצרך שיתגלה דווקא א"א לצורך הגאולה, כמ"ש בזוהר, בעתיקא תליא מלתא. והטעם הוא, לפי ששם יש שרש האחדות, והוצרך שיתגלה זה השרש ליחד כל הספירות באחדות, ולהפריד הם"א. וכמ"ש לעתיד לבא "יהיה ה' אחד", אחדות יהיה לע"ל כשיתגלה זה היקין"ק, שהוא ל', שהם התלת רישין, ששם יש שרש האחדות כמ"ש. ובבחי' שרש הוא בסוד "ליל", ובבחינת מה שמוציא כל הה' פרצופים הוא "לילה", שהה' הם ה' פרצופים היוצאים ממנו, וז"ש, "הוא הלילה". ובודאי שלימות התיקון הוא שהז"א יקבל הארה מא"א ויתעלה במדרגתו, והנוק' גם היא בסוד כתר מלכות, וזה, "לדרתם" – לדר תם, דור היא השכינה, תם הוא הז"א שנאמר בו, "ויעקב איש תם", שיתעלה גם הוא במדרגת א"א שהוא ליל כמ"ש. [ב].

ליל שמורים הוא לה' – באבא. השכינה בגלות היא "ליל", ואפילו באותו הזמן היא נשמרת מאבא, שנאמר בו, "ואביו שמר את הדבר". ושני מיני שמירות צריכות לה, יש חלק א' ממנה שנשארת שם עם המלך, ובסוד "אני ה' לא שנית", וצריך שמירה שהם"א לא תרגיש בזה ח"ו. ויש חלק אחר ממנה שהולכת בתוך הקליפות, וצריך לה שמירה גדולה. וידוע שאבא מתחלק לב' – אבא וי"ס, מאבא שהוא מקום גבוה, מקבלת כח – זה החלק שנשאר באצילות, שהיא במדרגה גדולה, ומיש"ס מקבלת כח – זה החלק התחתון ההולך בתוך הקליפות. ולכך אומר, "שמורים" בלשון רבים, ששני מיני שמירות צריך לה. וכל זה מאבא ודאי, שנאמר בו, "ואביו שמר", כמ"ש, וזאת השמירה היא גם כן לצורך הז"א, וז"ש, "הוא לה", לפי שהחלק העליון צריך שמירה כדי שהז"א יזדווג בה. והחלק התחתון צריך ג"כ שמירה לצרכו, שאם היו אווזים בה היו עולים למעלה במלך ח"ו, ולכך – "לה" דווקא. ואחר כך מתחברת עם הזכר, בתחלה "בזה" שהוא היסוד, ואחר כך "ביקו"ק" שהוא בת"ת. ואז נתקנת בסוד הה' חסדים שנותן לה הזכר, ואז היא לילה.

ואז, "שמורים לכל בני ישראל", שבזמן הגלות יש נשמות שנשארות למעלה ואין הם"א שולטת בהם, ויש נשמות שהולכות בתוך הקליפות, והשכינה אינה יכולה לשמור אותם כתיקון, אבל באותו הזמן – "שמורים לכל בני ישראל", כל הנשמות נשמרים. וזה הכל הוא לפי שנתקן השרש שהיא המלכות, והמלכות מתחלקת לב' בסוד לאה ורחל, ואלו הם שני דורות – "לדרתם". והכל נעשה בסוד אבא ודאי, שהוא המתקן השכינה, בסוד, "ה' בחכמה יסד ארץ". [ב].

ליל – באימא. אי' יש בה ע' ניצוצין דאלקים כידוע, וזה ליל, ובכח אלו הגבורות היא שומרת הקדושה. וכתוב, "ושמרת את החקה הזאת למועדה", חק הוא באי', והיא שומרת השכינה שהיא "זאת". ואימתי השכינה נשמרת, כשנתחברה באי' בסוד "מועד". לפי שא' הגבורות שלה הם בסוד יין המשמח, אבל כשהדברים בקלקול ח"ו הם בסוד יין המשכר, וצריך שתתחבר השכינה בה, ואז הכל בסוד מועד, הכל בסוד שמחת. ואז, "מימים ימימה", יש ים באי' בסוד נ' שערי בינה, ויש ים במלכות, בסוד, "כל הנחלים הולכים אל הים", ואז השני ימים מתחברים כאחד ונעשה ק'. ואז השכינה היא בסוד ק' ברכאן, שהיא מקבלת השפע מכל קומת הקדושה שהיא בסוד ק'. ואז "ליל שמורים" – הע' ניצוצין ששומרים. ואז נשמרים ג"כ הענפים, וזה "הוא" שהם הי"ב שבטים, הכל הוא לפי שכבר נשמר השרש, שהם ד' אותיות של שם יקו"ק – "לה".

"לחוציאם מארץ מצרים" – מצר ים, שהם"א רודפת הקדושה בזאת הבחינה של ים שהיא רוצה לקבל השפע, אבל כשנתקן הים דקדושה אז הים אחר הלך לאבדון. אבל בגבורה (ח"ו) הם"א אוחת איזה דבר ח"ו, וצריך שתהיה גבורה נמתקת בחדר, ואז הוא לילה, ואז נאמר, "הזה לה", שהכל הוא בקדושה ולא יש כלום לס"א, כמו כשהיה בסוד ליל שמורים. "לכל בני ישראל", אי' היא שומרת זו"ן, וזעיר בבחי' ישראל אין לו צורך בשמירה, שהוא במדרגה גדולה, והשמירה הוא במדריגת יעקב ששם צריך שמירה, שנאמר בו, "מי יקום יעקב כי קטן הוא". ובאותה הבחינה

נמי, עיקר השמירה היא בנה"י, שבחג"ת הס"א אינה אוחות כל כך, כי הם במדריגה גדולה, ולכך אומר, "שמורים", השמירה היא ליסוד שהוא "כל", ול"בני ישראל" שהם נ"ה, שישראל הוא תפארת והבנים הם נ"ה. "לדרתם" – לדור תם, דור היא השכינה, תם הכל דווקא בבחי' יעקב, שנאמר בו, "ויעקב איש תם". [ב].

ליל שמורים – בז"א. הז"א יש לו ב' מיני מוחין, מוחין דגדלות ומוחין דקטנות. המוחין דקטנות הם בסוד "ליל", שהם בסוד דין. ואלו צריכים בזמן הגלות, שאם לא היו מוחין כלל, הם"א היתה אוחות ח"ו, ולכך אלו המוחין שומרים אותו שלא תשלוט הם"א כל כך, ולכך אומר, "ליל שמורים הוא לה". וכשבאים המוחין דגדלות, לא בשביל זה הולכים המוחין דקטנות, אלא גם אלו נשארים. ואלו דווקא שהם בסוד דין מצילים באותו הזמן ישראל מן הקליפות, וזהו, "להוציאם מארץ מצרים". והמוחין דגדלות שהם בסוד לילה, אלו הם להגדיל ישראל, וזהו, "לכל בני ישראל". וזה מ"ש, "שומר מה מלילה שומר מה מליל", הז"א שהוא מ"ה, הוא שומר השכינה לעולם, בין כשהוא בסוד לילה בין כשהוא בסוד ליל. וזה סדר תיקון המוחין – בתחלה הולכים במלכות ובונים אותה, ואח"כ מסתלקים ממנה והולכים במלך, וזה, "לדרתם", לדור שהיא השכינה בתחלה, ואח"כ בתם שהוא הז"א. [ב].

ליל שמורים הוא לה' – במלכות. סוף התיקון הוא לחבר זכור בשמור. זכור – בזכר, שמור – בנקבה. זכור בזכר, כמ"ש, "זכור את יום", שמור בנקבה כמ"ש, "ושמרתם את הדבר הזה", וכתוב, "שמור את יום השבת", שהוא התיקון לחבר שמור ביום. ואז באותו הזמן כך היה, "שמורים הוא לה", נתחברו שניהם ביחד. ואז כל הע' שרים נכפו תחת השכינה, וזה – "ליל" שהוא ע'. ואז ישראל למטה יצאו ממצרים, כמ"ש, "והיה ביום ההוא יפקוד ה' על צבא המרום במרום" – בתחלה, ואח"כ, "על מלכי האדמה". וזה "להוציאם מארץ מצרים". וזה היה לפי שהאירה אי' על המלכות, וזה

"הוא הלילה". והע' שרים הם "ליל", והמלכות שהיא בורא אותם, "לילה" נקראת, כמ"ש, בה' בראם.

ועוד, ידוע שבידים אוחזת הס"א בסוד עשו וישמעאל, אבל בתפארת לא. וכן בכל הב' קוים ימין ושמאל הס"א יש לה איזה אחיזה ח"ו, אבל בקו האמצעי לא יש לה אחיזה. ובזמן הגלות לא היה כל כך בחיבור כל קו האמצעי, ולכך הס"א היתה מגעת גם שם, אבל באותו הזמן הוצרך שיתחבר כל הקו האמצעי ביחד. וזה "הלילה", הוא הדעת, "ליל" בסוד הגבורות שיש בו, והה' בסוד הה' חסדים. ואז נתחבר – "הלילה" ו"הזה" שהוא היסוד, וה"יקו"ק" שהוא התפארת, נתחברו שלשתם ביחד, ולכך באה הגאולה. ואז נשמרו גם נה"י – "לכל בני ישראל". והכל לתיקון השכינה שתהא תמה, שהס"א לא תאחזו בה כלל, וזה, "לדרתם" – לדרתם. תם. [ב].

והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין עיניך וכו' (יג, טז). זש"ח, "כי אשא אל שמים ידי" וכו'. הנה ידוע ששלימות האדם למטה אינו אלא בנוק, וכן שלימות הז"א אינו תלוי אלא בנוק' שלו. כי כפי מה שהיא נקשרת בו ומוכנת לקבל ההשפעות העליונות, כך הם בחי' המוחין הבאים לו לעטרו ולתקנו. ונראה ההפרש בחול ושבת, שבחול שהנוק' היא למטה נקשרת ביסוד לברר תוך הס"א, מוחין הבאים בז"א אינם אלא מתבונה ראשונה. ובשבת שנקשרת בתפארת, בסוד שבת – ש' בת, והיא מוכנת לקבל ההשפעות, המוחין שבאים בז"א – מא"י ממש, והמקיפים נעשים פנימים כידוע. וזהו, "כי אשא אל שמים ידי" וכו' כלומר שבזמן שנוק' נקשרת בשמים שהוא תפארת, אז "ואמרת חי אנכי לעולם", שהחיות הוא מא"י ממש, "אנכי" דייקא. וזהו הטעם שבזמן שצוה הקב"ה מצות התפילין לישראל צוה להניח בתחלה תפילין של יד, שהוא לקשר הנוק' בזרוע שמאל דז"א, כמ"ש, נוק' בשמאל אתקשרת, ולהניחה נגד הלב שהיא נגד התפארת. ואח"כ התפילין של ראש, שהוא סוד המוחין של ז"א הבוקעים המצח ויוצאים, לפי המקום שנוק' נקשרת בו. וזהו, "והיה לאות

על ידכה וכו' כי בחזק יד", שהיא נוק' נקשרת במקום החוזק שהיא בחג"ת, "הוציאנו ה' ממצרים", שהוא ז"א, בזמן שבאו לו כל בחי' המוחין עד הגדלות ב', כלם בפעם אחת, (ו)מיד נגאלו ממצרים. [1]. בשלח.

ואתה הרם את מטך וגו' (יד, טז). ידוע שאין היסוד דז"א נתקן בשלימות אלא בגילוי א"א, ולכך באותו זמן שהיו מתגלים אורות א"א כמ"ש בזוהר, היה נתקן היסוד בשלימותו. וזהו אומרו, "מה תצעק אלי" – בעתיקא תליא מילתא. והענין הוא, שבו"א ששם יש הנחגת המשפט צריך זכות להגאל, וכשלא יש זכות צריך גילוי של א"א, ולכך בעתיקא תליא, כיון שלא היה זכות, כמ"ש רז"ל, ששרו של מצרים קטרג באמרו הללו עע"ז והללו עע"ז. וזהו שאומר אח"כ, "ויסעו" – במזלא, והיינו לפי שישראל מדרגתם הפשוטה היא בז"א, ובאותו הזמן היו צריכים ליסע ממקומם ולעלות למזל ונקה שהוא בדיקנא דא"א, לקבל כח להגאל, שבו תלויה הגאולה כידוע, בסוד, "והיה יום אחד הוא יודע לה". ולכך כיון שהיה גילוי של א"א, הגיע תיקון היסוד, וזהו שאמר למשה "ואתה הרם את מטך", המטה הוא ביסוד כידוע, בסוד, "ואת המטה הזה". ובזמן הגלות נאמר בו, "כי שבע יפול צדיק", אבל באותו הזמן "וקם" – הגיע זמן הרמתו, בכח גילוי של א"א. ודוקא בבחי' מטה היה צריך להרימו, כדי להכניע ולהכות הס"א לגמרי.

ואומר אח"כ, "ונטה את ירך על הים ובקעהו", מלכות נקראת ים, בסוד "כל הנחלים הולכים אל הים", שכל נחלי ההשפעה מתקבצים בה, והיא המשפעת אח"כ לכל העולמות, והיא סוף, סופא דכל דרגין, שהיא הספירה התחתונה שבכולם. ובזאת הבחינה שהיא "ים", דהיינו שמשפעת לכל העולמות, היתה בחינה ג"כ שמשפעת למצרים, ובזאת הבחינה של "סוף" דווקא היתה יונקת קליפת מצרים, לפי שהס"א אין לה אחיזה אלא בסוף המדרגות, ולכך באותו הזמן נעשה קריעת ים סוף, דהיינו אותו

החלק של המלכות שהיתה משפעת למצרים – שלא תשפיע עוד להם, אלא תבא כל ההשפעה לישראל.

עוד, סוד קריעת ים סוף, המלכות בבחי' מה שהיא סוף, סוף כל המדרגות הולכת בתוך הקליפות, והחיצונים נדבקים בה, וכשהלכו בגלות מצרים היה זה הענין. והוצרך עתה ליקרע ים סוף לשני חצאים, דהיינו ליקרע ולהבדיל בין הקדש והחול שנתערב בה. וזה היה בכח יד החזקה של משה להכניע הס"א, וז"ש, "ונטה ידך".

ואומר אח"כ, "ויבואו בני ישראל", לפי שכבר ידוע בסוד "אמלאה החרבה", שכשהקליפות שולטים גורם גלות לישראל, אבל כשהקליפות נכנעים – אדרבא ישראל נכנסים בקדושה כניסה גמורה. וז"ש, "בתוך הים" ולא אמר, "בים". והענין הוא, הקליפות אפילו בזמן היניקה שלהם אינם יונקים אלא בחיצוניות המלכות, אבל ישראל כשנכנסים בקדושה נכנסים בעובי הקורה ובפנימיות, וז"ש, "בתוך הים", בתוך דייקא – בפנימיות המלכות. וענין ה"יבשה" שאומר אח"כ, רומז שהיה מתיבש המקור שהיה משפיע למצרים, ושלא תבא ההשפעה כי אם לישראל. [א]

ויושע ה' ביום ההוא וגו' (יד, ל). באותו הזמן נתגלה א"א, כמ"ש, בעתיקא תליא מלתא, וזה, "ויושע" אלו הם הש"ע נהורין שיש בפנים דא"א, שנתגלו באותו הזמן. והטעם שנתגלו הוא, לפי שאלו הפנים נקראים פנים שוחקות לפי שיש לעולם שמחה שם. ובזמן הגלות שהם נסתרים אסור בשחוק, ולע"ל שיתגלו, נאמר, "אז ימלא שחוק פינ". והטעם שיש ש"ע נהורין, לפי שאלו הפנים גורמים שישבו בשמחה כל הפנים של ה' פרצופים, ולכך – ש' כנגד א"א ואו"א, והע' – כנגד הז"ת, להתרחק הע' שרים משם. ולכך "ויושע", אלו הש"ע נהורין שנתגלו. ולכך נתגלה כל השם יקו"ק וגרמו שכל הפנים של ה' פרצופים ישבו בשמחה, ונתרחקה העצבות משם, וזה, "ויושע ה'". ובאותו הזמן כל ה"ב פרצופין היו בסוד יום, וזה, "ביום ההוא", "הוא" שהוא י"ב, היו בסוד יום. ואז נושעו ישראל

מיד מצרים שהיא לילית שהיא יד רשעים, והיא מצרים שהיא מצרנית לא".

ובאותו הזמן – "וירא ישראל את מצרים מת", זה שאמרו, מת מתוך שחוק סימן יפה לו, כשמתגלה זה השחוק כל כך שהם"א היא מת, סימן יפה לו ר"ל לשחוק, אז הוא סימן שנראה שזה הגילוי עשה פעולה גדולה. ובאותו הזמן נתגלה זה השחוק, ולכך – "וירא ישראל את מצרים מת". ובאותו הזמן נשתקעו כולם בנוק' דתחומא רבא, וזה, "על שפת הים", "על" כמו עם. אבל "בשפת" הים ולא בים, לפי שנשתקעו בחיצוניות הגמור – "בשפת". ושפת היא לילית שהיא פת, והיא רוצה להתחבר בחג"ת שהם ש', כמו השכינה בקדושה. אבל באותו הזמן נכרת שרו של מצרים, כמו שאמרו, "וירא ישראל את מצרים מת" זה שרו של מצרים, ובאותו הזמן נכרתה גם היא, והלכו שניהם לאברון. [ב].

אז ישיר משה ובני ישראל (טו, א). סוד קריעת ים סוף, ים סוף היא מלכות סופא דכל דרגין. וכשהיו ישראל בגלות במצרים, המלכות היתה בתוך הקליפות, ונעשה עירוב גדול חול בקדש. והוצרך עתה ליקרע המלכות לשני חצאים ולהפריד בין הקדש והחול. וביציאתם ממצרים התחיל זה התיקון, אבל לא נשלם עד אחר כך, ואז נעשה היחוד הגמור ואמרו שירה. וז"ס, "אז ישיר משה" וגו', "אז" הוא סוד היחוד:

ואז הלכו הפרצופים התחתונים להודות אל הפרצופים העליונים שבבחסם נעשה הקריעת ים סוף, וז"ס מ"ש, "מה תצעק אלי", לאו בדידי תליא מלתא אלא בעתיקא, שבו"א נאמר בו, אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, והוצרך שיתגלה א"א. ובתחלה הלכה המלכות להודות לז"א, שהיא מקבלת כל כחה ממנו, וז"ס, "ישיר משה", שהלכה המלכות שהיא שיר להודות לז"א דווקא בבחינת "שירה" שהוא משה. ובאיזה כח עשתה זה, מכח שנתפשטו בה המוחין, שבלאו הכי לא היה לה כח לעשות זה, וז"ש, "ובני ישראל את", דישאל הוא ת"ת, "ובני ישראל" הם נ"ה, ובכח שנתפשטו הנ"ה בסוד מוחין, הלכה ה"את" שהיא מלכות להודות "לה"

שהוא ז"א. ואז "ויאמרו לאמר", ז"ס מה שאמרו, לאמר – לאחרים, הלכו זון להודות לא"א ולאז"א, שבבחתם נעשתה הנאולה כמ"ש. בתחילה הולכים לא"י שהיא הסמוכה להם, וזהו, "אשירה" שהיא א"י. ואחר כך "לה" שהם אריך ואבא, שהכל דבר אחד, בסוד היוד של הוי"ה שא"א הוא הקוץ ואבא. למה, "כי גאה גאה", כי אז נתגלתה הדיקנא שהראתה גאותה וממשלתה על כל העולם.

ואומר ב' פעמים "כי גאה גאה", לפי שהתיקון הראשון של הדיקנא הוא אל, ויש ב' אל כידוע, לכך אומר ב' פעמים "כי גאה גאה". ועוד, כי אז נתגלה מזל ונקה כמו שיהיה לע"ל, בסוד, "והיה יום אחד הוא יודע לה", והמזל ונקה הוא בחיבור לעולם עם המזל נוצר, בסוד זכר ונקבה, ולכך אומר ב' פעמים. ואז, "סוס ורוכבו רמה בים", שהם זון דקליפה, נשתקעו כלם בנוק' דתהומא רבא שהיא "ים נגרש", והקדושה נתעלתה בתיקונה לעד ולעולמי עולמים. [ב]:

ה' איש מלחמה וגו' (טז, ג). הז"א נקרא "איש מלחמה" שהוא לוחם עם החיצונים, ונאמר בו, "ה' כגבור יצא כאיש מלחמות" וגו'. וזהו שהשם של הויה הוא בסוד חרב כידוע, י' – ראש החרב, ו' – גוף, ה' ה' – ב' פיות. ובשביל זה הוא אומר, "ה' איש מלחמה", ולמה הוא כך, בשביל ש"הוי"ה שמו", והוי"ה הוא סוד החרב להרוג החיצונים. [א].

שמעתי את תלונות בני ישראל דבר אליהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני ה' אלקיכם (טז, יב-טז). הנה אחר שיצאו ישראל ממצרים, הרגישו קושי השעבוד של מצרים, כדרך העושים מלאכה שאינם מרגישים עמלם עד אחר שנחים ממלאכתם. וזה היה כל תלונות בני ישראל, לפי שהיו מוצאים עצמם חלשים מן העבודה שעבדו, ועל זה אומר, "שמעתי את תלונות בני ישראל".

"דבר אליהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם", שהיא השפעתם בסוד החו"ג. "בין הערבים", שהוא זמן הדין, "תאכלו בשר", שה"ס הדין כידוע, "ובבקר תשבעו לחם", בסוד חסד. וזהו הטעם ג"כ

שבבין הערבים אומר "תאכלו" ובבקר – "תשבעו", לפי שכיון שבלילה הוא זמן שליטת הדין אין צריך לאכול אלא כדי קיומו, כדי שהקליפה לא תתנבר ממנו. שכן בז"א בלילה אין בו אלא כדי קיומו, שאין נשאים בו אלא פנימים דא"י כידוע. אבל "בבקר תשבעו לחם", שביעה ממש, כי כיון שהחסד שולט, והמזון הוא ג"כ בבחי' חסד, אין מורא מן חס"א כלל ועיקר.

ואומרו, "וידעתם כי אני ה' אלקיכם", הוא לפי שכל זה היה כדי לחזק נשמותיהם כדי לקבל את התורה. ועל זה אומר, "ויהי בערב ותעל השלו", ואמרו במדרש, צדיקים אוכלים אותו בשלוה וכו', שר"ל שאע"פ שהיה בשר, ואמרו, אין ארי נוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר, אעפ"כ חס"א לא היתה יונקת ממנו כלל:

"ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה", הוא [כ"י] השפע שמשלתשל מלמעלה, כמו שהוא משתלשל ממדריגה למדריגה, כך משתנה ענינו ושמנו כידוע. כי מחכמה סתימאה עד מוחי הז"א נקרא טל, וממוחי ז"א עד היסוד שלו נקרא מן, וכשיוורד מיסוד לנוק' נקרא לחם, ובו ניזונים התחתונים. ובמדרב, כדי שיהיו ראויים לקבל את התורה הוצרך שיאכלו מן המן, שהוא השפע בעורו בז"א עד היסוד שלו, כמ"ש. ועל זה אמרו רז"ל, לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, לפי שהתורה היא בת"ת דז"א, והם שהיו ניזונים מן השפע מבחי' הז"א, הם היו ראויים לקבל את התורה. שטל היה לחזק נשמותיהם, ולזה היה הטל למעלה ולמטה והמן באמצע, כדי להאיר למן הזה מכל צדדיו לעשות פעולתו, וזהו, "ותעל שכבת הטל".

"והנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפור על הארץ ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא", כאן יש לדקדק, מהו "כי לא ידעו מה הוא", ודאי כיון ששאלו – לא ידעו מה הוא. אבל הענין הוא, לפי שהם היו ניזונים מן הלחם, שהוא בזמן שהשפע הוא בנוק', לפיכך אמרו "איש אל אחיו מן הוא", לפי שלא ידעו שהוא השפע הבא

מז"א שהוא מ"ה כידוע. ומשה השיב להם – "הוא הלחם" עצמו שאתם אוכלים, אבל בבחי' יותר עליונה, וזהו, "אשר נתן ה' לכם לאכלה", שהוא ז"א כידוע. והטעם למה השפע מז"א עד היסוד שלו נקרא מן, הוא, לפי שעד שהוא במוחין דז"א אז מתחלק לד' חלקים, בסוד כתב"ד, וזהו מ'. ואח"כ מדעת עד יסוד. . . [חסר כמה תיבות] ה' מדריוגות, וזהו נ', ועל זה נקרא מן. [ו].

שבת היום לה' (טז, כה). נוק' נקשרת בג' אבות, היא ש'בת, בסוד מנוחה, וזה כשיתגלה מזל ונקח שהוא היום הידוע, בז"א שהוא הוי' ואז ו"ק חוזר י"ק, בסוד, וקיק, "והיה יום אחד" ודאי. שני קשרים הם, ז"א במזל ונקח, ונוק' בחג"ת, וזה סוד הפסוק, "והיה יום אחד", שהוא מזל ונקח, שאז, "הוא יודע לה", א"א יתגלה לז"א, ותסתלק הנהגת הזמן – "לא יום ולא לילה". ונוק' תתקשר בחג"ת, ויאיר האור אליה, "והיה לעת ערב יהיה אור", יאיר ל"עת" שהיא מלכות. אבל מה שהיא בסוד ערב בסוד רעב – ברע, יעשה אז ערב, בכח הזיווג רבע, ולס"א – ברוח משפט וברוח בער. וזה כי בגלות היא חולה שאינו מכיר חליו מכובד החולי, אבל בהתחיל האורות להתגלות וזהו בג"ה, כי היא נחתת לרגלין, וזהו, "כי את המלך ה' צבאות ראו עיני", כי המלך – ז"א מתגלה בג"ה – ה' צבאות. ואז היא מרגשת צערה. ואומרת, "אוי לי כי נדמיתי", כד אתפרש קול מדיבור, בסוד, "נאלמתי דומיה החשיתי משוב", ובעבור זה נדבקת הס"א. אבל בשפתי הים לבד, בהתלבשה בקליפות, וזה בעבור עונות ישראל שגם בשפתם נדבקה הס"א, וזה, "ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב", ובעבור זה, "איש טמא שפתים אנכי", כי נוק' בהלחמה עם הס"א מתנהגת כזכר ונקראת איש.

ואז, "שמעתי ותרגז בטני" – ת"ת, בסוד, "שמעו שמוע ברגז קולו", לברור ישראל מהאומות, בסוד, "בחיק יוטל את הגורל ומה' כל משפטו", כי מתעורר הז"א בכח גבורה לטהר השפתים האלה, ולכן, "לקול צללו שפתי", כי בזמן ההוא הס"א הרוגזת למטה, "ותחת ארגז" היתה רוצה

להידבק בפנימיות – "בא רקב בעצמי", וזה בעקבות משיחא. ונמצא שהנוק' נדחת מלמעלה ומלמטה, "ותרגז בטני וגו' ותחתי ארגז", אגרא דכלה דוחקא. אבל בעלותה לחג"ת שהם "עם" תנוח באי, אשר תתגלה בנבורות שלה שהם צ"ר, ונוק' – ה', "אשר אנוח ליום צרה לעלות לעם יגורנו", כי יעשה קשר ואגד גדול בכח היחוד, והס"א תפרד, וזה סוד, "יגורנו" ג"כ "גורו אילנא". ואז יקוק תחזור יקיק, ונוק' תתקשר בחג"ת – ש' בת, וא"א במזל ונקה יאיר לז"א ויקשר בו, ואז, שבת היום לה', בשלימות העולם. יעקב [ד]:

ויאמר ה' אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים (יו, יד). כשיצאו בני ישראל ממצרים, הקב"ה היה רוצה להעביר הס"א מן העולם, אבל הערב רב גרמו שזה התיקון לא נעשה. ואעפ"כ הקב"ה רצה על כל פנים להתחיל התיקון, וכל זמן הגלות הולך ומתתקן, עד שבסוף הכל יעביר אותה לגמרי. והתיקון הזה יעשה על ידי מלכות – "כתוב זאת" בסוד מלכות, שכללות כל האורות כדא דז"ן, וזהו, "זכרון" – זכר נ', שהוא יסוד אבא כלול ביסוד אי' שהיא נ'. וצוה למשה שיכתוב, להקים זה התיקון, כמו שכתוב בזוהר, תורה שבכתב בגין דאיהי סתימא לא קיימא אלא בכתב, וזה בכח יסוד אבא המתגלה בת"ת דז"א. "בספר" – מלכות בבחי' יסוד ששם הכתיבה. "ושם באזני", לפי שאזן [בין השורות] (עולה חן וכולל כל הג' שמות.) כלל כל האצילות, וכל זה להרחיק זה הזכרון מן הס"א, כדי שלא (ת)תעכב התיקון, והעלה זה עד אצילות ששם אין אחיזה לס"א. אעפ"כ הס"א מתחזקת להבנות הפרצופים שלה, ובשביל זה אומר, "כי מחה אמחה", בסוד, "המה יבנו ואני אהרוס". ובכח בנין הפרצופים העליונים וזיווג היסודות של הקדושה, בסוד הקמת הברית, פרצופים של הס"א, וזיווג שלה מתחלש, עד שבסוף הכל לא ישאר לה כח ואחיזה כלל – "מחה אמחה את זכר עמלק", ואז יתגלה היחוד הגמור בב"א. [ה]

ויבן משה מזבח וגו' (יז, טו-טז). יהושע החליש כחו של עמלק למטה, וזה היה מורה התגברות המלכות על קליפת עמלק למעלה. שפני יהושע כפני לבנה. ולכך משה בנה מזבח להחזיק אותו התיקון הנעשה במלכות, שמזבח הוא סוד מלכות כידוע. וקרא שמו "ה' נס", והסוד הוא, המלכות מצד עצמה, הקליפות אותזים בה, ואם אי' מאירה עליה, ניצולת. ולכך בנה מזבח בסוד מלכות, ולהאיר אי' עליה קרא שמו "ה' נס", שהנסים נמשכים מאי':

ואומר אח"כ, "ויאמר כי יד על כס יה" וגו', אמרו רז"ל, אין השם שלם וגו'. קליפת עמלק כבר ידוע שהיא בסוד הערלה, והיא חפצה להפריד הזיווג העליון, ועליה נאמר, "ונרגן מפריד אלוף", ולכך באמת לא יש זיווג שלם עד שימחה שמו של עמלק. וכבר אמרו בזוהר הרבה פעמים, שהזכר בלתי הנקבה אינו נקרא שלם עד שיתחברו שניהם ביחד. וזהו מ"ש, אין השם שלם — שמו של הוי"ה ב"ה העומד בז"א אינו שלם לפי שהנוק' אינה עמו. וכן הנוק' אינה שלימה, והיא "כס" לבר, שאינה נשלמת גם היא בכל אורותיה אלא בזמן שיש זיווג שלם. ובשתמחה הקליפה הזאת יהיה זיווג שלם, ויהיה השם והכסא שלמים. וצריך לעולם מלחמה עם הקליפה הזאת, כמ"ש, "מדור דור", לפי שאם רגע אחד היתה נפסקת המלחמה הזאת היתה יכולה לקלקל כל העולמות. עד יבא זמן מחייתה לגמרי, ויתקיים מקרא שכתוב, "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד". [א]

יתרו.

בחדש השלישי לצאת בני ישראל וגו' (יט, א-ד). זהו מה שכתוב, "כי בחפז יצאת מארץ מצרים". כשהגשמות עולות מתוך הקליפות, אי אפשר לעלות מעט מעט, שאם היו עולים בזה הדרך, הקליפות היו מרגישים ומקטרגים בדבר, ולכך צריך שברגע אחד יעלו למדרגות עליונות כדי שהם"א לא תעכב העליה. וז"ס שבאותו הזמן באו המוחין שלא כסדר כידוע, כדי שהם"א לא תקטרג. ולכך מיד כשעלו ממצרים,

לא די שעלו בזו"ן, אלא עלו במקום יותר גבוה, ביסוד א" – מקום שאין הם"א מגעת. וזהו מ"ש, "ביום הזה" – לא הוצרך כל כך ימים וכל כך עיכוב, אלא באותו היום עצמו עלו ל"מדבר סיני" שהוא יסוד אימא. ואומרו לצאת "מארץ מצרים", ואינו אומר "ממצרים", שזהו כחם של ישראל – לעלות ממדרגה תחתונה דקליפה למקום גבוה שבקדושה, ולכך יצאו מבח"י התחתונה דקליפה – מנוקבא שלהם, אל יסוד אימא:

ואומר אח"כ, "ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני", כל קלקול צריך לתקן דבר בהפכו. ברפידים פגמו בתורה, וכמאמרם ז"ל, וילחם עם ישראל ברפידים שרפו ידיהם מן התורה, ולתקן זה הוצרכו לעלות ולהתתקן עצמם במקור העליון שהוא יסוד א", שמשם יוצאת התורה כידוע, בסוד משה קבל תורה מסיני. וזהו מ"ש, "ויסעו מרפידים" שהוא בחינת הקלקול, ועלו למדבר סיני – תיקון נגד קלקול. ואומר אח"כ, "ויבאו מדבר סיני ויחן שם ישראל נגד ההר", נגד ההר ר"ל לצד מזרח, שכל מקום שאתה מוצא נגד, פנים למזרח. מזרח הוא בת"ת דז"א, וישראל שרשם הוא ממש בת"ת דז"א, ולכך באותו הזמן הוצרכו להתקשר בשרשם שהוא בת"ת כדי שיוכלו ג"כ לקבל התורה הבאה משם, וזהו סוד חנייתם למזרח. ובדווקא בסוד מזרח, לרמוז להם שעכשיו היו מתחילים לזרוח להם אורות התורה. "ומשה עלה אל האלהים", העלה עצמו מן הגשמיים ונתקשר ברוחניות. ואז, "ויקרא אליו ה'", סוד הקריאה הוא שהשורש מזמין לענף להתקשר בו, וכאן שרשו של משה שהוא בת"ת דז"א הזמינו להתקשר בו, כדי לקבל כח ליתן התורה לישראל, וז"ס, "ויקרא אליו ה'", שהוא שמו של הוי"ה ב"ה שהוא בת"ת דז"א.

ואומר אח"כ, "כה תאמר לבית יעקב", כשישראל היו בגלות היו בבחינת יעקב שהוא סוד קטנות, וכשיצאו עלו למדרגה גדולה, וז"ס ישראל, ובאותו הזמן נתקנו גם כן הבחינות של הקטנות. וז"ס שמזכיר בבאן "יעקב" ו"ישראל", להראות שמה שהיה בסוד יעקב שהוא סוד קטנות, נתקן בסוד ישראל שהוא הגדלות, ושניהם נתקנו כראוי. [א].

ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' וגו' (יט, ג-ה). כל זמן שהיו ישראל במצרים לא היה יכול להיות קשר בין הנשמות. . . [נחסר כמה תיבות] הם"א שהיה משעבדים אותם תחתיה, ונאמר בה, "יתפרדו כל פועלי און". . . כל אחד יעשה התיקון השייך לו. ומיד שיצאו ממנה

וגמרו את התיקון [נתחברו] כלם כאחד ממש, וזהו, "ויסעו מרפידים", שהוא המקום שהם"א רפה את ידיהם של ישראל, ואז, "ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד החר". וכשהיו מחוברים כלם כאחד, משה כללם כולם בו. ואז, "עלה אל האלקים", שהוא להיות בעלה דמטרוניא שהיא כלת משה, שכבר נתבאר שהוא התפשטות מן השכינה עצמה, שהיא עשויה להזדווג בה הנשמות, ונעשים זכרים לגבה, שלצורך זה נכללים כל ישראל במשה, והוא מזדווג עמה. וזה לא היה יכול לעשותו קודם לכן, מפני החומריות שהיה שולט על נשמותיהם. וכשראה הקב"ה את הקשר הזה בין התחתונים והעליונים, מיד — "ויקרא אליו ה' מן החר", כדי ליתן להם מתנת התורה, כדרך הנישואין ממש. וזהו כ"ש בספר הזוהר על פסוק, "עלית למרום שבית שבי", על כלת משה. "לקחת מתנות באדם", שהוא האדם העליון. וזהו שאומר, "כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני ישראל אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים", שהם המכות שהביא הקב"ה עליהם להכניעם.

ואומר, "ואשא אתכם על כנפי נשרים", הוא לפי שבזמן שהיו ישראל במצרים היו נקבעים בנה"י, ולזה היה מקום לס"א לשעבד אותם תחתיה. אבל בגאולה הקב"ה קבעם בחג"ת, ושם אין מקום לס"א להתאחז בהם, והעליה שלהם היתה לגבי אותם המוחין העליונים, וזהו, "ואביא אתכם אלי".

ואומר, "ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי", שהם ב' דברים שצריך לעשות, א' — להגביר אורות הקדושה, וזה אינו נעשה אלא בכח התורה. והב' — היא שמירת אות ברית קדש, שאורות הקדושה

לא ילכו בתוך הס"א. ואז, "והייתם לי סגולה מכל העמים", שהוא כמ"ש, "והיה ביום ההוא יהיה ישראל שלישיה למצרים". . . (חסר ההמשך). [ו]: ועתה אם שמוע תשמעו וגו' (יט, ה-ו). עבודתם של ישראל – הם מתקנים זו"ן, וכשהם מתוקנים על ידם מקבלים ההארה של כל הה' פרצופים. וזה שאמר להם, "ועתה אם שמעו תשמעו בקולי", לתיקון הז"א שהוא "קול". "ושמרתם את בריתי", לתיקון המלכות. אז בשכר זה תמשיכו ההארה של כל הה' פרצופים. וזה סדרם מלמטה למעלה, "והייתם לי סגלה", שנתקשרו במלכות הנקראת סגולה. עוד נתקשרו בז"א, וזה ג"כ רמזו ב"והייתם לי סגלה", בסוד סגולתא שהם חג"ת דז"א, דהם עיקר פרצופו.

אח"כ אומר, "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים", בסוד או"א הנקראים כהנים כידוע, וכמ"ש רז"ל, שזה ה"כהנים" ר"ל כהנים ממש, שאם לא היו עושים העגל כל ישראל היו כהנים. "וגוי קדוש", זאת היא הארת הא"א, כידוע שקדוש הוא בא"א. ולכך חוזר ואומר, "אלה הדברים", שלא היה צורך – שכבר אמר, "כה תאמר לבית יעקב". אבל כוון לומר – שיאמר להם "אלה הדברים", שהם דברים גדולים – שיקבלו הארת כל הפרצופים. ולכך משה ששמע שישאל הם מוכנים לקבל אפילו הארת א"א, לכך קרא לזקנים – "ויקרא לזקני העם" להמשיך הארת א"א, שהזקנים עומדים בא"א כידוע. ובזמן מתן תורה נתגלה א"א, כמ"ש רז"ל, בסיני נגלה כזקן מלא רחמים, וזה בסוד א"א כידוע. וזה הגילוי היה בסיני דוקא, שסיני הוא יסוד אימא, וע"י אימא מתגלים הארות א"א. ואמרו, "מלא רחמים", לפי שגם בז"א יש רחמים, אבל המקום – מלא רחמים הוא בא"א, כמ"ש, "וברחמים גדולים אקבצך". [א].

כתיב אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים (ב, ב). כי אע"פ שהוא ית' הוציאם ממצרים מתחת הס"א, כדאיתא בזהר בכמה דוכתי, לא יצאו לגמרי עד מתן תורה. כי כתוב, "ועבר בים צרה", ובמתן תורה נתגלה ית"ש בכח אימא שהיא "אנכי". ה' אלקיך" שהוא זעיר ונוקביה, כדי

להוציא את ישראל לגמרי מתחת הס"א. "מארץ" היא נוקבא דס"א – בכח הנוקבא דקדושה, כי את זה לעומת זה וגו'. [ב].

ויעמוד העם מרחוק ומשה נגד אל הערפל אשר שם האלקים (כ, יז). בשעת מתן תורה נתעורר הס"א בכל כחה בקטרוגים גדולים נגד ישראל, והוצרך, כדי להכניעם, שהקב"ה יתגלה בכבודו ובעצמו. והוצרך בתחלה שיתגלה כל כחות הגבורה החזקה, וזהו שאומר, "את הקולות ואת הלפידים" וכו', שהם כלם כחות של גבורה. וישראל שראו כל אלו היו מתיראים, מיד משה אמר להם, "אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים", הבל כדי לראות אם תעמדו בנסיון – בא בכל אלה הכחות. "ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" שלא תחשבו שהשפחה היא גבירה ח"ו, אע"פ שאתם רואים שיש לה כל כך כח. ובשביל זה הניח הקב"ה מקום לס"א שתתעורר בכל כחה – להראות לישראל שהיא כאין נגדו. אעפ"כ הוצרך משה לחזקם, וישראל, להתחזק בכחות גדולים כדי לעמוד נגדה. בתחלה הוצרכו ישראל להמשיך אורות מיסוד אבא, ולפי שאורותיו א"א לקבלם אלא מרחוק, וישראל הם נשרשים בת"ת דז"א, ע"כ, ויעמוד העם מרחק". אבל "משה" שהוא בפנימיות, "נגש" אל ת"ת מסטרא דגבורה "אל הערפל" דוקא, להשקיט הקטרוגים. "אשר" שהוא עטרת היסוד דדכורא. "שם האלקים" בסוד גבורות דמוחין דגדלות – להכניע החיצונים. בכל אלו ההכנות הוצרכו להכין עצמם כדי לקבל התורה. ובכח התורה ישראל מתקיימים בגלות, ובכחה תתגלה הגאולה בב"א. [ה].

משפטים.

כי יבער איש שדה או כרם (כב, ד-ה). יסוד הוא המבער קוצים מן הכרם, כשהוא מלהט את נוק' לטהרה מן הזוהמא הנדבקת אחריה, ושולח הס"מ, מן השדה הקדוש, לנוק' דתהומא רבה שהיא שדה אחר – "ושילח את בעירה וביער בשדה אחר", אבל הוא מטיב את הכל ומתקן שדהו

וכרמו – "מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם", כי כשמבערים השדה מכלים הקוצים והעשבים הרעים.

"כי תצא אש" מן היסוד, "ומצאה קוצים" ובם מתדבק האש לכלות אותם. אבל לפעמים הגבורה המתפשטת נדבקת גם בטובים, "כי מפני הרעה נאסף הצדיק" – "ונאכל גדיש או הקמה או השדה". אבל – "שלם ישלם המבעיר את הבערה". [א].

כתיב, כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה, שלם ישלם המבעיר את הבערה (כב, ה). דע כי הסודות הם כמו האש. כמו שהאש, כל מי שרוצה להתקרב יותר מדי, הוא נשאר ניזוק מן רוב החימום, כך הסודות, כל מי שרוצה להתקרב יותר מדי הוא נשאר ניזוק מן רוב הסודות, שהם עמוקים מאד. ואחר כך אומר, "ומצאה קוצים", שהם האנשים שאינם טובים לידע הסודות. ובמעט שיודעים – הם נלכדים, והם כמו האש שפוגע בקוצים, שמעט הוא עושה להבה גדולה, כך הסודות למי שאינם ראויים הוא עושה רע גדול. ואחר כך אומר, "ונאכל גדיש או הקמה או השדה", שהם התלמוד והמשנה והחמשה חומשי תורה, מפני שאלה הדברים יכולים ללמד גם למי שאינם ראויים כל כך. והגדיש הוא התלמוד, מפני שבתלמוד יש הרבה דברים שהם תירוצים, אבל צריך לבררם, כמו שישאר הדין. כך הגדיש הם השיבולים החתוכות שצריך לבררם מן הקש, וזה הגדיש. והקמה הוא המשנה, מפני שבזכות המשנה יהיה הקיבוץ גלויות, וישראל יקומו מן הגלות, וזה הקמה שהוא לשון קימה. ושדה הוא החמשה חומשי תורה, מפני שהיא כמו השדה, ששם יש הגדיש והקמה. כך בחמשה חומשי תורה שם כלול התלמוד והמשנה וכל התורה. וזה, "ונאכל גדיש או הקמה או השדה", שרצה לומר שזה האיש יהיה לו או תלמוד או משנה או פסוק כנ"ל. אז, "שלם ישלם המבעיר את הבערה", שהוא הרב שלימד הסודות לו, שהוא הבעיר את הבערה. אבל למי שלומד הסודות לאנשים ראויים,

נאמר עליו, "מקימי מעפר דל", שהוא מקים ישראל מן הגלות, דל שהיא כנסת ישראל, שבגלות היא דלה, מקים ודאי. [ו].

שלוש רגלים (כג, יד-יז). וג"כ אמרו רז"ל, שסומך מצות רגלים לעבודה זרה לומר לך שמי שמחלל המועדות כאלו עובד עבודה זרה, וג"כ בוזהר אמרו, לומר לך שמי שאינו שומר המועדות מראה שאינו מאמין בהקב"ה. אבל צריך להבין זה, מפני מה חילול י"ט הוא כאלו עובד עבודה זרה, בחול הקליפה שולטת והשכינה היא בגלות, ושפחה יורשת גברתה, ויש איוה צד מקום למינים למטעות ולומר ב' רשויות הן ח"ו, לפי שרואים שהוא זמן שליטת הס"א. ולכך הקב"ה צוה המועדים, שבאותן הימים מתגלים המאורות העליונים בבחינת אדנותו של הקב"ה, וס"ז, "יראה כל זכורך אל פני האדון ה'", והס"א אין לה אחיזה ושלטיה באלו הימים. ואז נראה למפרע שלא יש כי אם אדון אחד יחיד ומיוחד. ואם הס"א היה לה שליטה בחול – היה לפי רצונו, אבל כשהוא רוצה, מגלה קדושתו בלתי שום מונע. אבל מי שמחלל המועדות ומראה שליטת חול ב"ט, הוא ממש כאלו עובד עבודה זרה, לפי שהוא רוצה להראות שיש שליטה לס"א, אפילו כשאין לה. ולכך סומכם הפסוק זה אצל זה, לומר לך כאלו עובד עבודה זרה. ואומר אח"כ, "שלוש רגלים", כבר ידוע שהג' רגלים הם בסוד נה"י. והענין הוא, עיקר אחיזת הס"א היא בסוף המדרגות, מלכות היא הספירה אחרונה שם יש להם אחיזה גדולה, והיא הולכת בגלות ג"כ. וביסוד ג"כ בסוד הערלה – אוחזים בו. ובנ"ה ג"כ בסוד העקביים יש להם אחיזה. הוד – בסוד, "כל היום דוה". נצח – כבר אמרו עליו, בהדי הוצא לקי כרבא. נמצא שעיקר אחיזת הקליפות הוא בנ"ה ובמלכות. אבל כל זה בחול, אבל ב"ט, אדרבא הספירות שנפגמו בחול נתקנים ב"ט. וז"ס, "שלוש רגלים תחוג לי בשנה", שנה היא מלכות, ושלוש רגלים הם נה"י, והם הספירות שנתקלקלו בחול ונתקנים ב"ט. ולכך בכל שנה צריך לחוג ג' רגלים שהיא המלכות הנתקנת ונכללת בתיקון נה"י. ואמרו, "תחוג לי", לי דייקא בסוד, "תנו עוז לאלהים", שבאתערותא דלתתא אתער לעילא, ומעשיהם של ישראל גורמים כמה

תיקונים במאורות העליונים, ובהרבות השמחה למטה בי"ט, מתרבות גם כן למעלה ונתוספה בהארה, וזה אומרו, "תחוג לי".

ואומר אח"כ, "חג המצות תשמור", הטעם שאומר שמירה בפסח, משא"כ בשאר המועדים. לפי ששאר המועדים ניתנו לשמחת ישראל, שבועות לשמחת התורה, סוכות נאמר בו, "ושמחת בחגך". אבל פסח עיקרו הוא להכנעת ה"א, והיינו ה"א היא חמץ, והקדושה היא מצה, ולכך בפסח שהתיקון בפרט הוא להכנעת ה"א, שם הוא שהם"א מתקנאית יותר משאר המועדים ורוצה לקטרג, ושם צריך שמירה גדולה, ולכך שמירה מזכיר הפסוק דוקא בפסח, ששם צריך שמירה הרבה.

ואומר, "שבעת ימים תאכל מצות", כי אעפ"י שאמרנו שעיקר אחיזת ה"א הוא בנה"י, יש לה איזה יניקה גם כן בכל הז' תחתונות. ולכך צריך לאכול מצה ז' ימים, כדי לנקות הפגם הנעשה בבחי' חמץ בכל הז' תחתונות. ואומר אח"כ, "חדש האביב", ר"ל אב וראשון, זה סוד מ"ש, "החדש הזה לכם ראש חדשים", שעד אותו זמן היו בגלות, וחודש ניסן הוא החודש ראשון שנתגלו המאורות העליונים לישראל. ולכך אומר אח"כ, "כי בו יצאת ממצרים" – הראיה שחודש ניסן היה ראשון לגילוי אורות – שעד אותו זמן לא יצאתם ממצרים:

ואומר אח"כ, "ולא יראו פני ריקם", עיקר ההארה היא באה מחפנים, ששאר הפרצוף הוא מלוכש, וס"ז, "יאר ה' פניו". ובי"ט מתגלית הארת הפנים, כמ"ש, "יראה כל זכורך אל פני" דייקא. ועד שהענפים מרוחקים מן השרש א"א לקבל ההארה הזאת של הפנים, וכדי שיוכלו לקבל ההארה הזאת, צוה הקרבן, שעל ידי הקרבן מתקרבים הענפים אל שרשיהם, ועולה התיקון כראוי. [א].

כי אם שמוע תשמע וגו' (נג, נב-נג). שלימות התיקון הוא חיבור קול ודיבור ביחד, וזה עושים ישראל על. ידי מצות. וזה אומרו, "כי אם שמוע תשמע בקולו" – לתיקון הז"א, "ועשית כל אשר אדבר" – לתיקון הנוק', הרי קול ודבור מתחברים והקליפות נכנעים. וזה, "ואיבתי את אויביך",

כופל הענין, "ואיבתי את אויביך" – להכנעת הקליפות למעלה, "וצרתי את צורריך" – להכנעת האומות למטה.

ואומר אח"כ, "כי ילך מלאכי", זה המלאך הוא מט"ט, כמ"ש חז"ל. ועל ידי מט"ט נכנעים ה' אומות הנזכרים בפסוק. מט"ט הוא ביצירה, ויצירה הוא בסוד ו' קצוות דז"א, ובכח ה' קצוות האלה יהיו נכנעים ה' קליפות הנזכרים בפסוק. [א].

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו (כד, יא). "אצילי" – אלו הם משה ואהרן, שהנשמות שלהם היו בבחינה עליונה מכל האחרות, שהיו מן האצילות, וזהו, "ואל אצילי", והם היו יכולים להסתכל בכבוד העליון יותר מן האחרים, לפיכך לא שלח ידו. "ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו", לפי שכל תענוגם של הנשמות הוא להשיג אור המאציל ית' שמו, וזהו האכילה ושתיה שלהם. וזהו מה שנאמר לעת"ל צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה. [ו].

תרומה:

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה וגו' (כה, א-ט). סוד המשכן הוא, שעד עכשיו השכינה לא הוקבעה בקביעות בארץ, אעפ"י שנתגלתה הקדושה העליונה בזמן מתן תורה ובזמן קריעת ים סוף, הכל היה לפי שעה, ועכשיו היה צריך להיות בקביעות. ולפי שכתוב, "השמים שמים לה" – שלא היה ראוי למאורות העליונים להאיר בזה העולם השפל מרוב גשמיותו. לכך צוה הקב"ה מצות התרומה שהיו מפרישים ממזונם נדבה להקב"ה, ועל ידי דה היו גורמים ששמו של הקב"ה ישרה על זה המזון, אעפ"י שהוא גשמי, וממילא היתה ההארה נמשכת לכל העולם.

והרי מזכיר בכאן ג' תרומות, "ויקחו לי תרומה", "תקחו את תרומתי", "וזאת התרומה". והסוד הוא, לפי ששלימות התיקון הוא חיבור זה העולם השפל עם המאורות העליונים, ולא די שיאירו הפרצופים התחתונים, אלא אפילו העליונים הם צריכים להאיר בזה העולם לשלימות הדברים.

וכבר אמרו בזוהר פ' נשא, שכשישראל זוכים, עינו של א"א משגיח עליהם – זכו עינא דלעילא. זהו סוד אלו הג' תרומות המוזכרים כאן. סוד התרומה הא' היא להפריש העולם מבחינת טומאה ולהעלותו בבחי' חול. והתרומה הב' היא כדי להפרישו ולהבדילו מבחי' חול לבחי' קדש, דהיינו שיהא מוכן לקבל עליו הארת הקדש. ולפי שגם בפרצופים יש הרבה מדרגות, יש קדש שהוא סוד הפרצופים התחתונים, ויש קדש קדשים שהוא סוד הפרצופים העליונים והגבוהים הרבה. ולפי ששלמות התיקון הוא שגם אלו יאירו בזה העולם, זה סוד התרומה הג' – להפריש העולם מבחי' קדש לבחי' קדש קדשים, שיהא מוכן ומזומן לקבל זאת ההארה אעפ"י שהיא גבוהה הרבה. וזה סוד שבתרומה ג' מזכיר י"ג דברים כמו שמנו בזוהר ובמדרש, ואומר, "וזאת התרומה וגו' זהב וכסף" וגו', כאן שמדבר מבחינת קדש קדשים מזכיר י"ג דברים בסוד י"ג תיקוני דיקנא דא"א, שהוא ממש קדש קדשים – הפרצוף הראשון שבאצילות, שמאלו י"ג תיקונים נמשך השפע לעולם, שהם עיקר בירורם של מ"ק כידוע. הרי העולם נתקן בכל צדדיו, בתחלה – מטמא לחול, ואח"כ מחול לקדש, ואח"כ מקדש לקדש קדשים.

ואומר אח"כ, "ועשו לי מקדש", המשכן נקרא מקדש, לפי שהיה עושה ב' פעולות זה תלוי בזה, אחת שהיה משכין השכינה בארץ, וזה סוד משכן. ומזה נמשכת קדושה רבה לישראל, וזה סוד מקדש. ואז, "ושכנתי בתוכם", אינו אומר ושכנתי בם, אלא "בתוכם" – בתוך לבם, דהיינו בפנימיותם, בסוד, "בקרבת קדוש", כידוע.

ואומר אח"כ, "ככל אשר אני מראה" וגו', המשכן הוא סוד מלכות, בבחינה הזאת ששוכנת בארץ, וכבר אמרו, שעיקר שכינה בתחתונים. והקב"ה הראה למשה זאת הבחינה בכללות. ואח"כ הראה לו הכלים, שהוא סוד המדרגות הפרטיות הצריכות להשלים זה הענין. וצוה לו "וכן תעשו" – למטה, כדוגמא של מעלה, להעלות התיקון כראוי. [א].

ועשית שלחן וגו' (נה, נג-ל). השלחן הוא סוד יסוד דנוקבא כידוע, ותיקונה הוא התחברותה עם היסוד של הזכר. ולכך היה צריך לעשות השלחן של עץ, שעץ הוא סוד היסוד של ז"א, והיות השלחן של עץ, מורה התחברות אלו ב' היסודות ביחד. והיה "אמתים ארכו" וגו', בין הכל הם ד' אמות וחצי, וזה כנגד מצב השכינה למעלה, שהם ד' ספירות וחצי, שהיא מתחלת בחזה של זעיר, והם חצי תפארת ונה"ם. ולפי שאין המלכות נשלמת אלא – בא"י המאירה עליה, ולכך כתוב, "וצפית אותו וזהב טהור", שהם סוד הארות אימא הנמשכות לשלחן שהיא המלכות.

ואח"כ אומר, "ועשית לו מסגרת", לפי שהשלחן משם היתה ההשפעה וההארה, בסוד לחם הפנים, ולכך כדי שהם"א לא תהנה הרבה משם, היה צריך לעשות המסגרת שהוא הסגר אחד, עשוי לסגור ההארות בפני החיצונים. והיה צריך לעשות "ארבע טבעות וזהב" בפאות, הם"א עיקר אחיזתה היא בפאות במקום סיום ההארות. ולכך בפאות היה ארבע טבעות וזהב, שהם ארבע הארות של גבורה לחברית משם החיצונים.

אח"כ אומר, "ועשית קערותיו" וגו', מן השלחן היתה באה ההשפעה, ולפי שההשפעה והחיות נמשך משם ההויה ב"ה, היו כאן ד' דברים כנגד ד' אותיות של השם. אח"כ אומר, "ונתת על השלחן" וגו', לפי שבאתערותא דלתתא אתער לעילא, ובהיות תמיד שם זה הלחם, כך היה ממשיך מלמעלה השפע. [א].

תצוה.

ואתה הקרב וגו' (כת, א-ב). כאן ניתן לאהרן כהונה גדולה. הקרבן הוא לעשות הזיווג, וס"ז, "זה קרבן" – לקרב הזכר והנקבה ביחד. וזה נעשה על ידי הכהנים שהיו מקריבים הקרבנות, והעיקר בזה היה כהן גדול, ולכך נקרא גדול, שהוא היה משפיע לכל האחרים, וכולם צריכים אליו. ואהרן היה ראשון שזכה לזה, לפי שהיה אוהב שלום ורודף שלום, שהשלום הוא סוד הזיווג, וכשהיה משים שלום בין איש לאשתו כך היה גורם זיווג למעלה בזו"ן. נמצא שהכהן גדול היה עיקרי בתיקון של

הקרבנות שהוא סוד הזיווג. ולכך היו לו ח' בגדים, להורות שעל ידו נעשה הזיווג העליון בסוד יאקדונק". ומאלו ח' בגדים היו ד' של כהן הדיוט, להורות שהיה כלול בו גם כן כחו של כהן הדיוט, וגם הוא היה צריך אליו, ובשביל זה נקרא גדול.

גם נקרא גדול, לפי שהיה לו מעלה אחרת משאר הכהנים, שהיה יכול להכנס בבית קדש הקדשים. והסוד הוא, באצילות לא יש נפרדים, ומתחילים בבי"ע, והשרש שלהם הוא בהיכל קודש קדשים דבריא, ומשם מתפשטים כל הענפים. כך למטה, כל ארץ ישראל מקביל לענפים שיש בבי"ע, ובית קודש קדשים מקביל להיכל קודש קדשים דבריא, שהוא השורש של כל הענפים המתפשטים אחר כך. וזה המקום מרוב קדושתו לא היה יכול שום אחד להכנס בו, שדה המקום הוא שרש הכל. ואעפ"כ הכהן גדול שהיה עיקרי בזה התיקון – לקרב הענפים אל השרש, לו ניתן רשות ליכנס. ואפילו הוא לא היה יכול ליכנס אלא ביום הכפורים, שבהכנסו שם, שהוא מקום גבוה במעלתו הרבה, היה בסכנה, וביום הכפורים דאין שטן ואין פגע רע היה נכנס, שהארת א"י מאירה הרבה באותו היום, וא"י מקננא דבריא, ולכך באותו היום היה נכנס בבית קודש קדשים המקביל להיכל קודש קדשים דבריא והיה ניצול. והיה צריך להכנס בקטורת שהוא סוד הכרתת הקליפות, שכל אלו היו הכנות להצילו מפגעים רעים. ועכ"ז לפעמים היו מתים אם לא היו נזהרים בקדושה רבה להכנס במקום גבוה כזה. הרי שהכהן גדול נקרא כך על כל אלו המעלות שהיו בו, ואחרן היה ראשון, לכך ונאמר בו, "לכהנו לי".

ולפי שגם אחרן היה צריך לקבל כחו ממשה, כמ"ש בזהר חדש, לכך נאמר, "ואתה הקרב אליך" – שאחרן יתקרב אליו לקבל כח ממנו. והדברים הולכים בהדרגה, אחרן קבל ממשה, ובני אחרן קבלו מאביהם, וזהו אומרו, "ואת בניו אתו". ולפי שהנשמות הגדולות הם צריכים לכלול בהם כל נשמות ישראל – לתקן בשביל כולם, לכך כתוב, "מתוך בני

ישראל". ולפי שבאתערותא דלתתא אתער לעילא, והיה גורם בלבשו הח' בנדים למטה, שהז"א למעלה יתלבש גם הוא בח' בנדים, שהם הארות הנמשכים מא"א לז"א לעשותו כהן גדול. ובעבוד הכהן העבודה למטה ההארה מתרביית למעלה גם כן, לכך אומר, "לכהנו לי", לי דייקא. ואח"כ מזכיר אותם בשם "אהרן" וגו', להמשיך להם כח לפעולה הזאת. וכמו שכתוב ג"כ בבצלאל "ראו קרא ה" וגו'. ואמרו, "בני אהרן", כיון שעל ידו יקבלו כחם.

ואומר אח"כ, "ועשית בנדי" וגו', שימשיך לו כח לתיקון הבגדים, ולכך – "ועשית". וסוד הבגדים הוא, שהם"א עיקר אחיזתה היא בלבושים, שבפרצוף אין לה כל כך אחיזה, ולכך היו הבגדים של הכהנים – להרחיק הם"א מן הלבושים, והם נקראים בנדי קודש שמרחיקים הקדש מן החול. ואומר אח"כ, "לכבוד ולתפארת", זה שלימות התיקון – ת"ת ומלכות מחוברים ביחד, והשכינה כשנתקנים הלבושים שלה נקראת – כבוד, בסוד, ר"י הוה קרי למאניה מכבודתיה, ולכך עכשיו בסוד הבגדים של כהן גדול השכינה נתקנת בתיקון גמור. [א].

שבעת ימים תכפר על המזבח וגו' (כט, לז). שלימות התיקון הוא שהמלכות תקבל ההארות מכל הספירות שלמעלה ממנה. מזבח הוא סוד מלכות, ובסוד זה היה צריך לכפר על המזבח ז' ימים – להמשיך עליה ו' הארות של ז' ספירות העליונות, והם הבינה וז' קצוות של ז"א. אחר כך צריך להמשיך הארת החכמה ג"כ, ובסוד זה "וקדשת אותו", שקודש הוא בחכמה כידוע. אחר כך צריך להמשיך הארת הכתר, ובסוד זה נאמר, "והיה המזבח קודש קדשים". וכשהמלכות מתוקנת, עולמות בי"ע מתקשרים בה ומתקדשים בקדושתה, וזה אומרו אח"כ, "כל הנוגע במזבח יקדש" – לרבות עולמות בי"ע הנוגעים במלכות ומתקדשים בקדושתה. שזה כח הקרבן כידוע להעלות עולמות בי"ע להתקשר באצילות. [א].

פירוש הרמח"ל על התורה – ספר ויקרא

ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים והקרב לפני ה' (ט, ב). ידוע הוא שיש לבוש של אלקים שממנו מתאחזות הקליפות. וכשהלבוש הזה נתקן בקדושה, זה עצמו מכניע את ה"א. ותיקון הלבוש הזה נעשה בסוד הדיקנא, בסוד עתיק יומין יתיב על כורסיא דשביבין לאכפייא להון. וכבר נתפרש שזה היה ענין העגל, שהערב רב רצו להאחיז ה"א בלבוש הזה, שלא תוכל להתתקן בקדושה לכפות ה"א. וגם רצו שאהרן יעשהו, לפי שתיקון של אלקים הוא בימין, וכשאהרן שהוא הימין היה עושהו, בזה היה גורם ששם אלקים לא היה יכול להתתקן. ובזה היו לוקחים כח להחזיק את בנין הרע שלהם. וזהו גם כן מה שהקב"ה צוה בתחילה לאהרן שיקריב עגל בן בקר לחטאת, כדי שיתקן הלבוש הזה של אלקים בקדושה, כדי שזה עצמו יכניע את ה"א. ואומר, "קח לך" דוקא, לפי שתיקון הלבוש הזה היה מגיע לו לבד, שהוא סוד הימין. וגם לפי שזה היה ניתקן בסוד הדיקנא. ונאמר בו, "זקן אהרן שיורד על פי מדותיו", ובקרבן הזה היה סוגר פי ה"א שלא תקטרג נגדו לפי שהיתה סוברת שתתחזק היא בזה, כמו שנתחזקה בראשונה. ואדרבא, הוא עצמו המכניע אותה, כמו שכתבנו שבזמן שהלבוש הזה נתקן בקדושה, הוא עצמו מכניע את ה"א. וזה שאמרו רבותינו במדרש, מלמד שאמר לו משה לאהרן אף על פי שנתרצה המקום לכפר על עוונותיך, צריך אתה ליתן לתוך פיו של שמן, שלח דורון לפניך וכו'. שהוא ממש כמו השעיר לעזאזל ביום הכפורים, שהיה סוגר פי השמן שלא יקטרג, והוא עצמו היה מכניע את ה"א, כידוע.

פירוש הרמח"ל על התורה – ספר במדבר

"את העם", כבר אמרו ז"ל, שהם הערב רב. ויש לדקדק, מהו "אל משה". משה היה רוצה להשלים באותו הזמן תיקון של העולם, ולזה לקח הערב רב, לפי שחשב שבזה יהיה תיקון האומות שיעשה לעת"ל, שנאמר בהם,

"כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה'". אבל לא עלתה בידו מפני הקלקולים שהיו באמצע. וכלב היה רוצה להעמיד גם הוא התיקון הזה, שהיה רוצה משה לעשותו. וזהו, "ויהם כלב את העם אל משה". "ויאמר עלה נעלה", שיעשו כל העליות הצריכות בלא שהם "א" יעמוד נגדם. "וירשנו אותה", שירשו את ה"א", לשון "ירש את האמורי אשר בה". "כי יכול נוכל", שכבר יהיה לנו הכח הצריך להלחם נגדה. אבל זה לא הועיל להם כלום, ועמדו בסברתם כבראשונה, ונאמר, "ויבכו העם בלילה ההוא", שאמרו, קבעו בכיה לדורות, ועם כל זה נאמר, "אני ה' בעתה אחישנה" – זכו אחישנה לא זכו בעתה, שהוא הזמן שהקב"ה רצה לגלות יחודו לעיני כל חי – "למעני למעני אעשה". [ו].

פירוש הרמח"ל על התורה – ספר דברים

האזינו השמים וגו' (לבי א). כבר ידוע כי ביום מיתתן של צדיקים יש עליה למלכות, שכשהם עולים היא עולה עמהם. ולפי שעיקר עליה היא על ידי שיר, לכך משה ביום מיתתו אמר שירה. וקרא לשמים וארץ, כאן כיון לחבר עליונים ותחתונים ביחד, בסוד שמים וארץ. שזה הכח יש לו למשה לחבר החיבור הזה, שהוא עומד בסוד היחוד שמיחד שמים וארץ ביחד. עוד – קרא לשמים וארץ שהם סוד זו"ן. דור המדבר הפרידו בעונותיהם בין זו"ן, וכמ"ש בעון העגל – "כי בשש משה", ופירשוהו בין שש לשבע, שהפרידו בין זו"ן כידוע, וכאן תיקנם וחיברם. ובשמים אומר, אזנה, שמורה יותר קורבת, לפי שמשה עומד בת"ת דז"א שהוא סוד השמים, נמצא שהוא יותר קרוב שם, כיון שהוא שרשו ומקום נשמתו.

ויש כאן סוד שאמרו חז"ל, למה קרא לשמים וארץ, משל לאחד שהיה לו פקדון מונת ביד איש ואשתו, והיה אומר דברים טובים לשניהם, כדי שביד מי מהם שיהיה בידו הפקדון יהיה שמור בטוב. כך קרא לשמים וארץ, שהיה מסופק באיזה מקום שתלך הנשמה שלו, בשמים או בארץ, שנאמר, "מי יודע רוח בני האדם העולה" וגו', ולכך קרא לשניהם, כדי

שתשאר נשמתו ביופי, באיזה מקום שתהיה. וסוד הענין, משה באמת היה לו לעלות במדרגות עליונות מצד נשמתו וזכותו הגדול. אבל מצד ערב רב, ובשביל אותם הפגמים שעשו דור המדבר, היה לו לירד במדרגות תחתונות לכפר על עונם. וכמו שהיה, שנקבר בארץ מואב, שנאמר בו, "והוא מחולל מפשעינו". נמצא שזה הספק היה לו למשה – אולי נשמתו מצד עצמה תעלה לשמים, דהיינו במדרגות עליונות, וכמ"ש, "מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה", או שתרד במדרגות תחתונות בארץ, מצד הערב רב. לכך קרא לשניהם, שבכל מקום שתלך נשמתו, תהיה בטוב. אם תהיה בשמים – ששם יהיו לו כל האורות פתוחים בריוח ובגילוי. ואפילו אם תצטרך לישב בארץ – שעכ"פ אור הקדושה לא יעזבהו גם שם. וכמו שהיה, שאעפ"י שנקבר בארץ ציה, אור הקדושה לא עזבו מעולם. [א].

❁ דרוש ליל טו"ב בשבט ❁
 לרבינו המקובל האלקי הדמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

דרוש בסעודת ליל טו"ב בשבט ה' תצ"ג

רבון כל העולמים, עלת כל עלות, יהי רצון לפניך לקבל ברצון עבודה שלנו ותורה שלנו שאנו מעלים לפניך בשמך הגדול הגבור והנורא יקוק ב"ה לעולם ולעולמי עולמים, ובזאת הסעודה שאנו מסובים בה לפניך, תגלה רצון ושמחה מלפניך להאיר עלינו אור יחודך. וכמו שאנו מסובים על השולחן הזה לשמחת בשמחת תורתך, כן תהיינה נשמותינו מסובות על השלחן הטחור שהיא השכינה, להיות ניוונים מן הלחם הטחור שהם ג' חויות, שנאמר בהם, 'ברכך ה', יאר ה', ישא ה', שבהם, 'ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד'. ורוח הקודש תאציל עלינו ליאור באורך

ולתקשר נשמותינו בקדושה שלך. וגופות שלנו יהיו ניזונים משמן העליון שיורד משמי קדשך, להיות נטהרים בו רמ"ח אברים ושם"ה גידים, שהוא לחם אברים, לחם הנבלע באיברים, שאין בו חלק לס"א כלל. וכן לא תוכל ס"א לידבק בבשר שלנו, שיהיה נתקן באור קדושתך. ואורותיך הקדושים יהיו מעטירים אותם וסובבים אותנו לכל צד, כדבר שנאמר, "כי אתה תברך צדיק ה' כצינה רצון תעטרנו". והקול הזה שאנו מעלים לפניך בתורתך בלא הפסק, תחזיק כחנו לעבדך באמת, ולהעלות את שכינתך הקדושה, עליה שלא תהיה אחריה ירידה, ויתיחדו כל מאורות קדושתך ביחוד שלך, עלת על כל העלות ב"ה וב"ש לעולם ולעולמי עולמים "שמע ישראל" וגו'. ולא יוכלו לנו כל משטין ומונע, בכח שמך הקדוש שדי – משדד המערכות, בו תשדד כחם של ס"מ הרשע וכל כת דיליה, ולא יוכלו לעשות לנו שום קטרוג והיזק כלל ועיקר. ואור תורתך הצפון, שנאמר בו, "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך" וגו', תתגלה עלינו בשמך הקדוש יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שבו, "הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד". ותרים ראשינו על כל אויב, בג' שמות שלך – וה"ו אנ"י וה"ו שהם ר"ת וא"ו כמנין אחד, שבהם אתה מעטיר נשמותיהם של ישראל להתדבק בשכינתך. וזה כלת משה שירדה ממנו בעבור ערב רב שעשו פירוד בישראל. ובשעה שהעביר אותם מן העולם, שנאמר בהם, "כי אז אסיר מקרבך עליזי גאותך", וישארו ישראל גוי אחד בארץ, ויתיחד משה בכלה שלו, וכל ישראל יהיו מתחדשים בעטרות עליונים שלך, ואורות תורתך הקדושה יהיו שולטים בעולם ומתחדשים תמיד מצד שלך, עלת כל העלות, שבך, המחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית. ברוך יהיה שמך לעולם ולעולמי עולמים א"ם.

❀ דרושי "ונתת הכסף" ❀ לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

דרושי "ונתת הכסף" וגו' לרמח"ל ז"ל

כלך יפה רעיתי, מצד צדיק חי עולמים, להתעטר למעלה על ראשיהם של ישראל, דכתיב, "כי רועה היא". "זמון אין בך", זה פיסול של קרבן, שפחה רעה, בה, "כל אשר בו מום לא יקרב", שהרי בשעה שצדיק שולט לא נמצא אלא קרבן תמים, וזה ישראל גוי אחד בארץ, שאין שם ערב רב. וזה, "שמע ישראל" וגו', ישראל ודאי מצד יעקב, שבו תהיה מחדש אותה להיות זרע אמת, דכתיב, "תתן אמת ליעקב". וזה -

וישק יעקב לרחל, שהיא עקרת הבית, ובנשיקה זו היה מפריד ממנה כל רע, להזדמן היא וכל שאר הנשים להוציא משם זרע אמת ודאי. ולפי שערב רב היה מזדמן להתערב אח"כ - "וישא את קולו ויבך", בכמה בכיות של הגלות להתקיף אותו הקול שלו, שבו. "והאלקים יעננו בקול". שהרי לא נתנה תורה אלא מצד יעקב, תורת אמת ודאי, בה, "כי מן השמים דברתי עמכם", [ובזה] תהיה מחדש אותה לעתיד לבא, דכתיב - כי יקח איש אשה חדשה, זה כנסת ישראל. אימתי תהיה חרשה, אלא בזמן "שלא יצא בצבא". שהרי באותו הזמן נאמר, "וגם עד זקנה ושיבה אלקים אל תעזבני", שכן כנסת ישראל נאמר בה, "אל תבוז כי זקנה אמן". . . כמה. . . הזקן, אלא בזמן שלא יצא בצבא, מיד, "אחרי בלותי היתה לי עדנה". "ולא יעבור עליו לכל דבר", בזמן אחר שנאמר בו, "ונהר יחרב ויבש", אלא, "אשר לא יכזבו מימיו", לפי שאימא עלאה שהיא מוצא מים תהיה מתדבקת בו תמיד, ולא כמו שנשאר יוסף יתום מאמו, שאז שלטה אותה הזונה לקטרג עליו, אלא, "יהי מקורך ברוך". מיד, "ושמח

מאשת נעוריד", ולא להתעצב באותה הזונה שהיא עצבון ודאי, ובה, "ויתנהו אל בית הסוהר". אלא, "נקי יהיה לביתו", נקי מצד אי, "שנה אחת", לכלול שם י"ב שבטים, הה"ד, "ששם עלו שבטים שבטי יק עדות לישראל", שהרי לא נשלם בנינה של שכינה אלא בי"ב אלה, מיד "ושמח את אשתו אשר לקח" – במשיח:

ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, ג' אורות תהיה מאיר לנוק' בג' וויין של צדיק חי עולמים. וכלם יתקשרו כאחד בש' דמשיח, שהם שני משיחים, ומשה על גביהם. "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור" במשיח בן דוד. "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור" במשיח בן יוסף "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור" במשה. כלם – "יהי אור", בצדיק בוויין שלו. "ויהי אור", למטה – בש' שלהם.

זרקא מקף וכו'. השכינה תזדרק עטרה בכח צדיק שהוא מורה בקשת שלו, תקיעה שברים תרועה, וזה, מקף שופר הולך, שהרי שכינה נעשית עטרה מקפת צדלק, מיד צדיק הולך ודאי, דכתיב, "ישיש כגבור לרוץ אורח". ובמה הולך, אלא, "הולך וחזק מאד", הרי כאן ג', בג' קולות שלו – סגולתא, קשת שמהם ג' חצים יורדים ומאירים ג' אורות בישראל, שנאמר בהם, "וישראל עושה חיל – חי' ל', בילאו"א.

ויוצא העבד וגו', רבון כל העולמים הרי שכינתך [שם] שנאמר בה, "ופרשת כנפיך על אמתך כי גואל אתה", וזה-צדיק חי עולמים המלאך הגואל, ומט"ט עבד ששמו כשם רבו, ובכנף זה תהיה מציל אותנו מעשו וישמעאל וערב רב, וזה, "כלי כסף כלי זהב ובגדים", וכמה קישוטים ובשמים, באורות שלך תפאר אותנו, שנאמר בהם, "ומגדנות נתן לאחיה ולאמה" וי"ג בשמים שנאמר בהם נרד וכרכום תהיה מקשט אותנו. . . . וכתוב, "ואלבישך רקמה" וגו', בי"ג תיקונים שליטה יש לך, שבהם, "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא". בהם יאמר בכנסת ישראל, "ותיפי במאד מאד",

בתרין משיחין שלימות אדם, "ותצלחי למלוכה", מצד משה שנאמר בו, "ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל".

❀ ראשי פרקים של דברי תורה ❀
 לרבינו המקובל האלקי הרמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

ראשי פרקים של דברי תורה לרמח"ל ז"ל

עד שיש עמלק חסר הא' מכסא, שהוא אהבה, ולבסוף הר קדשו. וכיון שגרמי ונגנן מפריד, צריך לפסוק ראשו, רישיה דעשו וכו'. וד' מיתות בד' אותיות אדנ', איבה כ"ד צירופי אדנ'. ימין הרוממה – שני רם, יסוד ומלכות שהיה דך דך, ומר נעשה רם, ה' רמה וכו'. ואצרוף כבור סיגיד אלו הקליפות, ואסירה וכו' ערב רב, כי עד שיש עמלק – מרור, חיזק אותם, ועכשיו רם, ועמלק החשיך העינים, ותכהין עיניו כו'. וכשיחזרו והיו עיני וכו', ע' – שבועין, בסוד סוד ה' ליראיו, בתחלה הברית בלב ולבסוף גם (בבין), ואלהו יבשר על ההרים ששם מאירים, אשא עיני וכו' עינא וכו', כי בתחלה מים מרים, ולבסוף ויורחו העין – עין החיים חיבור הע' בץ – צדיק, כי צריך העין להשפיע שם, דמשה חיבור התרין משיחין.

ועוד צריך נסיונות להתזיר הלוחות, כי פגם הערב רב בנסיונות, ותיקון ג"כ כך, אז יחזו ויבושו, כי אז נשלם הניסיון ולא יש עוד בושת לישראל, ובראשית – ירא שבת במקום בשת, כי לא יהיה עוד יראה יחזו בראשית ברית אש, אף אש, ע' תיקונין דרשב"י לכלול האף של הנחש, ע' תיקונין דוכל הידות, ע' תיקונים אלו ה' רמה ירך י"ה אדני, כנגדו והיה ארום וכו'. חיל כנגד שני דך – שני' נוקבי', ולע"ל חיל – כדבר רם, שמש מרפה במיתוק, ומה שהיה סיתום יעשה שערים, פתחו לי וכו', ושעריך וכו', חפץ

יתגלה, וחפץ ה' וכו', גבור נמתק בחסד רמ"ח דאברהם, חלק ה' עמו, כי לא תוכל הם"א לאחוז בחלק, יעקב חיבור עקידה, יעקב חבל נחלתו אי' בתחלה.

❁ ספר תקט"ו תפלות ❁
 לרבינו המקובל האלקי הדמח"ל
 ר'בי מ'שה ח'יים ל'וצאטו זיע"א

ספר תקט"ו תפילות – תפילה קי"ג

בקשה על ס"מ הרשע שיעשה ביתו קברו, שלא יספיק לקבל כח מביתו שהיא לילי"ת להתפשט משם להרע ח"ו לישראל

בקהל רפאים ינוח, בכמה נשמות רעות של ערב רב שהם נזמנים שם בקבורה רעה שהיא לילית שפחה רעה, וס"מ יהיה אסור שם שלא יוכל לצאת לקטרג על ישראל כלל, והפה של הקבר הרע הזה יהיה נסתם שנא' בו כי יסכר פי דוברי שקר

אל אחד יחיד ומיוחד קימה ה' קדמה פניו הכריעהו, קודם שיצא הם"מ מן המערה שלו שהיא לילית שפחה רעה שהכל מערין בה, והיא נמלאת כח טומאה מכל זנין בישין שהיא מופקרת לכלם, ואחר שעשתה ניאופין נותנת שוורים לבעלה ס"מ הרשע, ובה הוא מתמלא חימה לבא לקטרג על ישראל, אבל אתה תקדימהו ותכריע אותו בנוק' דתהומא רבא שלו שלא יצא משם, מיד בקהל רפאים ינוח, בכמה נשמות רעות של ערב רב

שהם נזמנים שם בקבורה רעה שהיא לילית שפחה רעה, וס"מ יהיה אסור שם שלא יוכל לצאת לקטרג על ישראל כלל, והפה של הקבר הרע הזה יהיה נסתם שנא' בו כי יסכר פי דוברי שקר כדי שלא (יכול) [יוכל] לצאת משם לעולם, כשהפה העליונה תפתח מיד אמת יצא משם להאיר לכל העולם ובו ונקראה ירושלים עיר האמת והר ה' צבאות הר הקדש, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה קנ"א

תפלה גדולה לעורר רחמים על השכינה שגיטל כחה בגלות המר וניתן לשפחה רעה. וביותר בזמן עקבתא דמשיחא שיכה אין בה ללידה

יש שנה ויש שנה, יש שנה טובה שהיא השכינה הקדושה שמתפללים עליה חדש עלינו שנה טובה, ויש שנה רעה שהיא לילי' שפחה רעה בזמן שהיא שולטת, שהם שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ והם בעקבות משיחא, שבאותו הזמן חוצפא יסגי וחפץ לא נמצא, אלא חפץ מתעלם למעלה, וחצף שולט, שהיא חוצפא מלכותא בלא תגא, וזה שנות ראינו רעה, והיא לילית שפחה רעה שנא' בה כי רעה נגד פניכם, נגד ודאי, שהיא כגון עזר כנגדו, שאמרו עליו זכה עזר לא זכה כנגדו

אל אחד יחיד ומיוחד שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה, שהרי בזמן שנתת שליטה לשפחה רעה שתירש גברתה, השכינה הקדושה שבה כל שמחה ישבה כאלמנה באבילותה, שנא' איכה ישבה בדד היתה כאלמנה, ונא' בה ערבה כל שמחה, שהשכינה היא שמחה שהרי היא חמדת הימים וצדיק שמח בה שנא' בו ושמח את אשתו, ושמח מאשת נעוריו, ובזמן ששליטה ניתנה לשפחה רעה נא' ונרגן מפריד אלוף, ערב כל שמחה ודאי, וזה ערב ברע, שהרע מפריד ביניהם, באותו הזמן נא' בתולותיה נוגות והיא מר לה, והיא שהיא לילית שפחה רעה גורם מר לה שנא' בה

וימררו את חייהם, וכמו שהיא גורמת לה מרירות כך היא שמחה, שנא' בה אויביה שלו שחקו על משבתיה, שהרי נא' אמלאה החרבה, ובזמן שתעביר הרע הזה מיד מה שהיה ברע נעשה ערב, והיה לעת ערב יהיה אור, באותו הזמן אל תשמחי אויבתי לי כי נפלתי קמתי, שנא' בו ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת, מיד קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה, שהרי אין עוד נרגנ מפריד אלוף, מיד חתן שמח בכלה שלו, ושמח מאשת נעוריו, ורשעים בחשך ידמו, שהרי בזמן שהמלך מאיר לשכינה באור שלו שנא' בו ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזה אור שנברא ביום ראשון שגנו הב"ה לצדיקים לע"ל שהם צדיק וצדק מיד ואת המאור הגדול לממשלת היום והיה לעת ערב יהיה אור, מיד והיה אור הלבנה כאור החמה, שהרי בחסרון הלבנה יש ימי עוני שהיא מצה לחם עני, וכמה טרחא ומלחמה שצריכה לעשות עם הס"א, וזה מצה ריב, וכ"כ מדריגות של טומאה שעברו על השכינה שהם ימי עוני, כך כנגדם כמה מדריגות של אורות עליונים נזמנים לימי שמחתה בזמן שהכלה הזאת תכנס לחופה שמחנו כימות עניתנו ודאי, שהם ימים שנא' בהם כל ימי עני רעים, ועוד יש שנה ויש שנה, יש שנה טובה שהיא השכינה הקדושה שמתפללים עליה חדש עלינו שנה טובה, ויש שנה רעה שהיא לילי שפחה רעה בזמן שהיא שולטת, שהם שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ והם בעקבות משיחא, שבאותו הזמן חוצפא יסגי וחפץ לא נמצא, אלא חפץ מתעלם למעלה, וחצף שולט, שהיא חוצפא מלכותא בלא תנא, וזה שנות ראינו רעה, והיא לילית שפחה רעה שנא' בה כי רעה נגד פניכם, נגד ודאי, שהיא כגון עזר כנגדו, שאמרו עליו זכה עזר לא זכה כנגדו, רבון כל העולמים הרי אילה שלך שנא' בה אילת אהבים ויעלת חן צועקת אליך בשבעים קולות שהם ע' תיבות של מזמור יענך ה' ביום צרה, שהרי יום צרה הוא שנא' בו יום צרה (ומבוכה) [ותוכחה] כי באו בנים עד משבר וכח אין ללידה, וזה בעבור הרשעים הסובבים את השושנה, והרי חבלי לידה באים תכופות זו לזו, ועכ"ז אינה יכולה לילד בעבור שאין לה כח, שנא' בה וילכו בלא כח לפני רודף, ועינינו תלויות

אליך שנא' אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, שכן מפתח של חיה ושל תחית המתים הם בידך, אתה שנא' כך גדול אדוננו ורב כח, תן כח לאילה אחובה שלך שנא' כך נותן ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה, שהרי עיניה תלויות אליך שנא' בה קויתי ה' קותה נפשי, נפש דוד, אמור לאסורים צאו ולאשר בחשך הגלו, ומיד כל מר יחזור למתוק, שכן בזמן שאתה מתגלה נראים כל מעשיך שאין אתה פועל כי אם טוב שנא' כך טוב ה' לכל, זכור ה' חבת ירושלים אהבת ציון אל תשכח לנצח, תזכור אילה שלך לרחם עליה, ויאמר בה ויזכור אלהים את רחל ויפתח את רחמה, מיד ותהר ותלד בן, שכן נא' בעתה אחישנה בכמה אורות עליונים שיתגלו באותו הזמן, ותקרא את שמו יוסף זה צדיק אות אמת שמתגלה בכמה אותות ומופתים ומיד השקר מתעבר מן העולם שאין שולט עוד, אלא ואמת ה' לעולם, ה' אל תאחר שכן ישראל מקוים אליך באמת, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה קנ"ד

בקשה להציל את ישראל מחבלי משיח ע"י שיגלה להם רזי התורה בפתיחה ולא בסתום

אל אחד יחיד ומיוחד יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך, להציל מחבלי משיח שהיא חיל כיולדה, שבהם כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה, בעבור השכינה שירדה למטה, וזה חירק שתחת האותיות, בו ישבו לארץ ידמו זקני בת ציון הורידו לארץ ראשם, ובעבור זה ת"ח הם שפלים ונבזים וערב רב שולטים, שנא' בהם היו צריה לראש, ובמה יתתקן זה אלא בחכמת התורה שנא' בה כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, בכמה סודות של התורה שבהם והמשכילים יזהירו וכו' ככוכבים וכו', וזה פתח ו', רקיע ודאי, שכן חכמה צריכה להתפשט בעולם בפתיחה ולא בסתימה, מיד מה שהיה חיל נעשה חיל, וישראל עושה חיל, באותו הזמן בטרם תחיל ילדה בטרם יבא חבל לה והמליטה

זכר, ברחמים שהוא זכר ולא בדין שהיא נקבה, שתשרי הוא שמאל דוחה, אבל ניסן ימין מקרבת ובו והמליטה זכר ודאי, לקיים מה שנא' כימי צאתך מארץ מצרים, מצד ח"ם שהיא פלא, גילוי שלה בא"י שהם נ' שערים, וזה ים סוף שנבקע לפני המטה שהוא צדיק, וכן השכינה למטה נבקעת לפני הצדיק דכתיב הים ראה וינום זה יוסף, דכתיב וינם ויצא החוצא, ובזמן שים זה נקרע מיד כל הסודות העליונים מתגלים לישראל, שע"ז אמרו ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, וזה נפלאות נ' פלאות, וקנה, שהוא יוסף, כדי לעשות קולמוס לגלות בו כל רזי תורה, מיד שיהיה הים נבקע מלפניו נא' בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר בתורה שהיא חסד, דכתיב מימינו אש דת למו, וזה יד ימין שהיא כותבת, בה וברחמים גדולים אקבצך, קוים של ישראל יהיה ממשיך גילוי זה דכתיב יחל ישראל וכו' מיד בכח יחל, חיל יעשה חיל, הה"ד ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל, ימין שכותבת רזי תורה עושה חיל ודאי, ובהם וראיתיה לזכור ברית עולם, בכמה אותות שיהיו מתעוררים בעולם מצד צדיק חי עולמים וזה אות אמת בת"ת שמתחבר עמו "והעמידנו מלכנו לחיים" להקים אותו מעפר, שנא' מקימי מעפר דל, ומיד ישראל גוי אחד בארץ מצד צדיק, שהוא מיחד הכל בחיבור א', וזה מילה ב"ג בריתות של א"א שבו י"ג תיקוני דיקנא, וברחמים גדולים אקבצך, מיד יקימך ה' לו לעם קדוש, יהי חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה קע"ו

ענין החושך של עשו השולט על פני תהום

אל אחד יחיד ומיוחד הרי החשכת לעמך בחשך (דיצחק) [דעשון] שבא מצד (עשו) [יצחק], והוא השולט על פני תהום, מלכות הדר, אותיות המות, שכך נהפכו לתהום דכתיב בהם שקר החן והבל היופי, אבל מי שיורד בו אחריתו מרה כלענה, וזה חזיר פורש מלפיו, עד שיתגלה האור

שלו, שבו ויאמר אלהים יהי אור וכו' שהם סימני מזהרה, ששקר עומד על רגל א' אבל אמת על שתי רגלים, בהם שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד שחרית וערבית, שהם שני עדים, על פי שנים עדים יומת המת, תחום יהפוך למות, מיד בלע המות לנצח, שער שהיה הוד לברו לא יומת על פי עד אחד, וכשנצח מתחבר בו על במותימו תדרוך, מיד בלע המות לנצח, ומה שהיה מכשול לישראל בעגל שהוא מצד בלע ומה שנכלל בו, שעליו אמרו ערב רב אלה אלהיך ישראל אשר העלוך, עתה יתקיים בו והוצאתי את בלעו מפיו ונשאר בלע, מיד בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, רבון כל העולמים לאורך אנו מקוים, יהי אור ויהי אור, שתוציאנו מאפלה לאורה, באמתת יחודך עננו ואל תאחר, ולא נבוש מתוחלתנו, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה קע"ז

תפלה גדולה על ישראל, בנויה על יסוד מ"ש ז"ל אחד מעיר מזכה כל העיר כו', להיות אמונתם ועבודתם של רבינו המחבר ז"ל ובני ישיבתו הק' מתקבלת לרצון לפנינו ית' ונחשבת כאלו היתה עבודת כל ישראל

ה' הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה שהרי לילית שפחה רעה וטמא שמתדבקת בו הם שפת שקר ולשון רמיה שעומדים בקטרוג על מי שרוצה להתדבק בקדושתך ביחודיך ולקשר באהבתך, אבל שמך הקדוש יהוה ב"ה יעמוד לנו להציל נפשנו מהם, ועבודתינו תהי' רצויה לפניך לגלות אמונתך לכל עמך בית ישראל, ולהסיר מחסה כזב מן העולם, שכך לילית שפחה רעה פורשת כנפי' הטמאים על בריות עולמך, ומרמה בני אדם בכמה פיתוים של שוא שנראים שהם מתקיימים בהנהגת עולמך, וזה מחסה כזב נגד אמונתך אמת שעומדת לפנים שאינה מתגלית אלא ליודעי תורתך תורת אמת, בה מה רב טובך אשר צפנת

ליריאיד וכו', ולכן ביחוד תגלה אמתך למקוים לך, שהם מתחזקים ביחודך בתוך כל חשך ואפילה שכן הוא שולט על כל חשך ואפילה, שנא' בו כי אשב בחשך ה' אור לי, ה' הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה

אל אחד יחיד ומיוחד חטאו ישראל לפניך שנא' בהם ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו שהרי הם מעידים לפניך בכל יום ה' אלהינו ה' אחד, ואהבת את ה' אלהיך, ולפי שלא היו מתדבקים לפניך בדביקות באהבה ולפי שלא היו מקבלים אמתת יחודך כסדר סודותיך שהודעת להם, היו כמו מכזבים בך שנא' ובלשונם יכזבו לו, כל זה למה לפי שעזבו אור סודות תודתך שנא' בהם סוד ה' ליריאיו ובריתו להודיעם, וזה ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו, שהרי אמונה שלך אינה מתגלית אלא בסידור כל מדריגותיך הקדושות בסדר שלהם, ומי שאינו יודע סדר מדריגותיך אינו מבין אמונה שלך, וכן מי שאינו מיחד שמך הקדוש בסדר מדריגות קדושתך ואומר בפיו ה' אלהינו ה' אחד ואינו מתכוין בלב ליחד יחודך בלב שלם בכל המדריגות, ואומר ואהבת את ה' אלהיך ואינו מתדבק נפשו ורוחו ונשמתו באהבה לגבך לקשר בהם כל העולמות ביחוד ואהבה אחד, וזהו שנא' ולבם לא נכון עמו ולא נאמנו בבריתו, ולילית שפחה רעה שהיא שפת שקר מתעוררת בעולם ח"ו וכמה קטרוגים היא עושה על כל נשמות קדושיך להפרידם ממקומם קודש עליון ח"ו, רבון כל העולמים הרי אמרת אחד מעיר מזכה כל העיר שנים ממשפחה מזכים את כל המשפחה, הרי אנחנו לפניך מעידים באמונת יחודך ונדבקים באהבתך לגלות אמונה שלך בכל מדריגות קדושתך והאהבה בין כל בריותיך להתקשר בקשר אחד ותמצא מנוח אותה היונה שנא' בה ולא מצאה היונה מנוח וכו', בודאי לעת ערב יהי אור שהוא הזמן ששבה היונה אל נח לעת ערב וזה נח איש צדיק למצוא בו מנוחה, ואם בישראל נא' וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע, הרי קנאת ה' צבאות תעשה זאת שהוא צדיק חי העולמים, שבו קנאתי לציון קנאה גדולה, ויונה תשוב אל נח לתקן הוא בעדה מה שלא ידעו לתקן ישראל

למטה, מיד ותושע לו זרועו וצדקתו היא סמכתהו, ה' הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה שהרי לילית שפחה רעה וטמא שמתדבקת (בה) [בן] הם שפת שקר ולשון רמיה שעומדים בקטרוג על מי שרוצה להתדבק בקדושתך ביחודיך ולקשר באהבתך, אבל שמך הקדוש יהיה ב"ה יעמוד לנו להציל נפשנו מהם, ועבודתנו תהי' רצויה לפניך לגלות אמונתך לכל עמך בית ישראל, ולהסיר מחסה כזב מן העולם, שכך לילית שפחה רעה פורשת כנפי' הטמאים על בריות עולמך, ומרמה בני אדם בכמה פיתוים של שוא שנראים שהם מתקיימים בהנהגת עולמך, וזה מחסה כזב נגד אמונתך אמת שעומדת לפניך שאינה מתגלית אלא ליודעי תורתך תורת אמת, בה מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וכו', ולכן ביחודך תגלה אמתך למקוים לך, שהם מתחזקים ביחודך בתוך כל חשך ואפילה שכן הוא שולט על כל חשך ואפילה, שנא' בו כי אשב בחשך ה' אור לי, ה' הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה ר"ב

ישראל בקומה זקופה ובקומה כפופה

רבון כל העולמים הרי ערב רב הם זרע שקר שהם מתגאים לפניך ואינם עומדים באמונתך, בהם הרבנות מקברת את בעליה, שהיא שפחה רעה שררה מצד עשו בנו הגדול, וזהו שאמר יש לי רב, אבל יעקב בנה הקטן שהוא נקטן לפניך בו מי יקום יעקב כי קטן הוא, תתן אמת ליעקב שבו קרוב ה' לכל קוראיו וכו', באמת, הקול קול יעקב ודאי, וערב רב שהם גאים בעבורם נא' רב לך אל תוסף דבר אלי, ולפיכך דכית ישראל עמך עד שנסתלקו מהם הגאים האלה שנא' בהם ואסיר מקרבך עליזי גאותך והשארתי בקרבך עם עני ודל, והשארתי דייקא, שארית ישראל שיריים, ושארית נחלתו למי שמשים עצמו כשיריים, שארית ישראל לא יעשו עולה

ולא ידברו כזב, שהם זרע אמת מצד יעקב, וע"כ תפלתם נשמעת לפניך, הקול קול יעקב

אל אחד יחיד ומיוחד הרי כחך הגדול שנא' בו גדול אדוננו ורב כח, זהו שיעור קומה רל"ו כמנין ורב כח, תיקונם של ישראל שיאמר בהם ואולך אתכם קוממיות בשיעור קומה שהוא מתוקן, וזה קומה זקופה דאדם, אבל בהמה קומתה כפופה, בה כי שחה לעפר נפשנו בזמן שנא' ואדם ביקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמו, שכן ישראל הולכים שפילי ראש שאין להם כח לתקן תיקונים גדולים כראוי, שבזמן שקומתם שלמה נא' בהם ותגור אומר ויקם לך, צדיק מושל יראת אלהים, מצד השכינה שנא' בה זאת קומתך דמתה לתמר, זה אדם כלל דו"ן, תמר ודאי, אבל בגלות הרי ממשלתה זו ניטלה מהם והם רובצים תחת משאם, קומה כפופה ודאי, כשור לעול וכחמור למשאוי, וזה נ' כפופ' נ' פשוטה, נאמן כפוף נאמן פשוט, לפי שהלכו בקומה זקופה בגאווה כגון נחש טמא שמרד בקונו ונא' בו על גחונך תלך היו דוחקים רגלי השכינה שהיתה נ' פשוטה אדם דמרכבה כלל דו"ן ועשו אותה נ' כפופה, מיד נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל, וישראל מיד נכפפה קומתם דכתיב כפף נפשי, כי שחה לעפר וכו', בשעה שתקום השכינה מנפילתה תעשה נ' פשוט, וכן יקומו ישראל דכתיב קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך, בקומה שלמה שבה מקוה ישראל מושיעו בעת צרה, וזה גאות אדם תשפילנו שלפי שזקפו קומתם נכפפה, ולפי שהיא כפופה תהיה נזקפת בשם שלך שנא' בו כל הזוקף זוקף בשם, אותו שנא' בו אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן, נאמן פשוט ודאי, שנא' בו והיה ה' למלך וכו', ומלכותו בכל משלה, מיד וירד מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ, אבל עתה נא' בו רב לך אל תוסף דבה אלי, אלא נגש וחוא נענה ולא יפתח פיו, כשה לטבח יובל, כשה ודאי, נמשל כבהמות נדמו, ואינו שולט בשליטתו, אבל לע"ל ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, לפי שהם צאן בגלות בקומה כפופה, אדם בקומה זקופה, ורב כח ודאי, נותן ליעף כח ולאין אונים וכו', רבון כל העולמים הרי ערב רב הם זרע שקר שהם מתגאים לפניך ואינם עומדים

באמונתך, בהם הרבנות מקברת את בעליה, שהיא שפחה רעה שררה מצד עשו בנו הגדול, וזהו שאמר יש לי רב, אבל יעקב בנה הקטן שהוא נקטן לפניך בו מי יקום יעקב כי קטן הוא, תתן אמת ליעקב שבו קרוב ה' לכל קוראיו וכו' באמת, הקול קול יעקב ודאי, וערב רב שהם גאים בעבורם נא' רב לך אל תוסף דבר אלי, ולפיכך דכית ישראל עמך עד שנסתלקו מהם הגאים האלה שנא' בהם ואסיר מקרבך עליו גאותך והשארתי בקרבך עם עני ודל, והשארתי דייקא, שארית ישראל שיריים, ושארית נחלתו למי שמשים עצמו כשיריים, שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב, שהם זרע אמת מצד יעקב, וע"כ תפלתם נשמעת לפניך, הקול קול יעקב, לא תאמר עוד רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה אלא שאל ממני ואתנה גוים נחלתך וכו', ומיד ג' אבות יעמדו לפניך בג' תפלות שנא' בהם ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה, מיד וישמע קולי, זה קול קול יעקב, וזכרתי את בריתי יעקוב בו' שלו, שם יחוד, ואו כמנין אחד, שם תקוה בקו שלו, שם אמת שהיא אות אמת, תתן אמת ליעקב, ביחוד תקוה ואמת יאמר באותו שקבור בין רשעים ויתא ראשי עם צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, באותו שנא' בו וירא ראשית לו כי שם חלקת מחוקק ספון, ולפי שהיה צפון ונעלם כך נתעלמה התורה מישראל, למה אלא שנעלמה ממנו הלכה, שהיא הלכה למשה מסיני כלה שלו, והוא ירד לסוף שנא' בו ותשם בסוף על שפת היאור, ונעשה שם שאר, עוד שאר הקטן, שיריים ודאי, אבל עתה יצא משם בגלוי, ויאמר בו לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל, תחת אשר הערה למות נפשו ואת פושעים נמנה ודאי, מיד ויתא ראשי עם, שאר שנעשה ראש, יחוד תקוה אמת, ויאמר לכלה שלו אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי, אמת תקוה יחוד, ה' אל תאחר, אדנ' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה רפ"ט

מתחילה הוכן שהעולם שנברא בדרגא דבי"ת
 דבראשית, ויתתקן באור היחוד שעמד להתגלות
 בלוחות הראשונות בסוד אל"ף דאנכי, כיון שגרמו
 הערב רב בחטא העגל שיסתלק אור היחוד מן
 העולם, אף הלוחות שהם מסט' דבי"ת הוצרכו
 להשתבר, והושרש שב' בתי מקדש יחרבו

לפי שערב רב עשו את העגל ונסתלק יחודך מן העולם כך
 אותיות פרחו מן הלוחות שהם בסוד א' אנכי ומצד ב'
 נשתברו שנתפרשו זה מזה, וכן כשאי' מסתלקת משכינה
 מיד גלות נמצא, וכשמתחברים כא' מיד נא' בהם מי זאת
 עולה, הרי אנו ליחודך מקוים באמת, מיד שזה יתגלה אנכי
 תכנתי עמודיה סלה להתתקן הכל בתיקון שלם, ה' אל
 תאחר

אל אחד יחיד ומיוחד הרי (ד') [ב'] בתים שנחרבו שבהם שלח תשלח את
 האם א' עלאה וא" תתאה, לפי שהעולם נברא בב' ונא' בו והארץ היתה
 תוהו ובוהו וב' היא שנים והיא בית, לפיכך ב' בתים נחרבו בשני לוחות
 שנשברו שהיו באים לקיום העולם שנברא בבי"ת, במה אלא בא' דאנכי
 שכללת אותם בג' אבות כגון זה יוי ובהם נקראת אב לישראל והם מצד
 שלך אבות, ולפי שערב רב עשו את העגל ונסתלק יחודך מן העולם כך
 אותיות פרחו מן הלוחות שהם בסוד א' אנכי ומצד ב' נשתברו שנתפרשו
 זה מזה, וכן כשא' מסתלקת משכינה מיד גלות נמצא, וכשמתחברים כא'
 מיד נא' בהם מי זאת עולה, הרי אנו ליחודך מקוים באמת, מיד שזה
 יתגלה אנכי תכנתי עמודיה סלה להתתקן הכל בתיקון שלם, ה' אל
 תאחר, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה ש"י

הקשת, שה"ס צדיק, כל התעוררותו הוא לעומת
 ישראל בלבד. כל זמן שעשו וישמעאל זוממין
 להתגבר על ישראל, קשת זה מתעורר וג' אבות
 מאירים בו, ומיד עשו וישמעאל נדחים מעל ישראל
 אם ג' קליפות קשות רוצים להתערב בו שהם עשו וישמעאל
 וערב רב הרי מילה ופריעה ואטיפו דדמא עומדים להפריד
 אותם, ובכל זמן שעשו וישמעאל שהם מי המבול רוצים
 להתגבר על ישראל ולהחזיר עולם לתוהו ובוהו, שהם
 שליטת הס"א, קשת זה מתעורר לפניך וג' אבות מאירים
 בה, ומיד מתפרשים אלה הרשעים מישראל, וצדיק מאיר
 להם לישראל

אל אחד יחיד ומיוחד הרי קשת ששמת לזכור ברית עולם, שהוא צדיק,
 שלא מתעורר אלא לגבי ישראל שנא' בהם ועמך כלם צדיקים, ואם ג'
 קליפות קשות רוצים להתערב בו שהם עשו וישמעאל וערב רב הרי
 מילה ופריעה ואטיפו דדמא עומדים להפריד אותם, ובכל זמן שעשו
 וישמעאל שהם מי המבול רוצים להתגבר על ישראל ולהחזיר עולם
 לתוהו ובוהו, שהם שליטת הס"א, קשת זה מתעורר לפניך וג' אבות
 מאירים בה, ומיד מתפרשים אלה הרשעים מישראל, וצדיק מאיר להם
 לישראל, רבון העולמים הרי זמן שתזכור לנו ברית אבות שנא' בו וזכרתי
 את בריתי יעקוב וכו' באות ו' שהיא אות אמת, יחוד שלך שאנו מקוים
 לגביו, ה' אל תאחר, לישועתך קייתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה שע"א

**סוד הג' ספרים – של צדיקים, של בינוניים ושל
רשעים, שבהם נכתבים צדיקי ישראל וב' מיני ערב
רב שיביניהם**

ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום, להוציא ערב
רב שהם ונרגן מפריד אלוף – אותם הרשעים שבהם שלא
רוצים לקבל מרותא דת"ח ושונאים אותם, הרי ספר של
רשעים גמורים, ויאמר בהם ואל אדמת ישראל לא יבואו,
ואותם שמשמעבדים תחתם ועושים עמהם טוב יהיה להם
ספר של בינונים, שכן ערב רב יש מהם שהם רובם רע
ומיעוטם טוב, והם רשעים גמורים, ואחרים שהם מצד טוב
ורע והם בינונים, וחבלי משיח יעברו עליהם, ומיד רע יעבור
מהם וישאר טוב להיות גרים גרורים עם ישראל, אבל
ישראל הם כתובים בספר החיים מקור יקר שלהם שכינתך
הקדושה, הדבקים בה' אלהיכם ודאי, שהם ישראל גוי אחד
בארץ, וחבלי משיח לא ישלטו עליהם כלל

אל אחד יחיד ומיוחד הרי אנו מספרים תהלות ה' שהם תרין נוקבין אשר
בנו שתיהן את בית ישראל, לתת כח לתרין משיחין לתקן אותו הספר
שנא' בו ימלט עמך כל הנמצא כתוב בספר, וכתוב כל הכתוב לחיים
בירושלים, וזה ספר חיים, באותם שנא' בהם ואתם הדבקים בה' אלהיכם
חיים כלכם היום, להוציא ערב רב שהם ונרגן מפריד אלוף, ולנגדם יש
שני ספרים, (על) [של] אותם הרשעים שבהם שלא רוצים לקבל מרותא
דת"ח ושונאים אותם, הרי ספר של רשעים גמורים, ויאמר בהם ואל
אדמת ישראל לא יבואו, ואותם שמשמעבדים תחתם ועושים עמהם טוב
יהיה להם ספר של בינונים, שכן ערב רב יש מהם שהם רובם רע
ומיעוטם טוב, והם רשעים גמורים, ואחרים שהם מצד טוב ורע והם
בינונים, וחבלי משיח יעברו עליהם, ומיד רע יעבור מהם וישאר טוב
להיות גרים גרורים עם ישראל, אבל ישראל הם כתובים בספר החיים

מקור יקר שלהם שכינתך הקדושה, הדבקים בה' אלהיכם ודאי, שהם ישראל גוי אחד בארץ, וחבלי משיח לא ישלטו עליהם כלל, ולפי שאנו מספרים תהלות אלה, אתה תמהר לתקן תיקון זה, אור יחודך שיאיר בכל העולמות, כמו שאנחנו מקוים ליחודך, ה' אל תאחר, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה חשמ"ל

בסיבת הערב רב לא נמצא היום בישראל מי שיהיה לו לב לתקן השכינה בתיקונים עליונים, שבהם נאמר וייתצבו בתחתית ההר, שמתוך שהיו נדבקים למטה לא רצו לעלות לגבי מעלה, ובסיבתם אין היום בישראל מי שיקויים בו עצת התורה – כל אשר נשאו לבו וכו' לתקן השכינה למעלה

בעבור זה לא נמצא מי שיהיה לו לב להשתדל בתיקונים עליונים לתקן לב לשכינה, אלא כלם ראשם כפוף למטה, כמ"ש כפף נפשי, ולא נמצא מאותם הנדיבים, שהם עם אלהי אברהם, שהתחיל לתקן לב לשכינה בזמן שחשך היה שולט בעולם, וזה בעבוד הערב רב שהיו עולים לגבי השכינה, שנא' בהם ויתצבו בתחתית ההר, ונדבקים למטה ולא עולים לגבי מעלה, וקב"ה אומר כל נדיב לב יביאה וכו' וכתוב כל אשר נשאו לבו, ועתה ביחוד שלך אנו מנשאים לבנו לגבך לתקן לב שכינתך

אל אחד יחיד ומיוחד העלנו משאול תחתיה שנא' בו יבואו בתחתיות ארץ, כגון אותם שנא' בהם ויתצבו בתחתית ההר, שהרי הם"א לא עומדת אלא תחת צד הקדושה, הה"ד ואתה תשופנו עקב, ומי שנדבק בה נא' בה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ, שהרי רוח שלהם נושב לגבי מטה, ולא מתקנים בתיקון העליון שנא' בו השמים כסאי, אלא כי

שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו, ובעבור זה לא נמצא מי שיהיה לו לב להשתדל בתיקונים עליונים לתקן לב לשכינה, אלא כלם ראשם כפוף למטה, כמ"ש כפף נפשי, ולא נמצא מאותם הנדיבים, שהם עם אלהי אברהם, שהתחיל לתקן לב לשכינה בזמן שחשך היה שולט בעולם, וזה בעבור הערב רב שהיו עולים לגבי השכינה, שנא' בהם ויתיצבו בתחתית ההר, ונדבקים למטה ולא עולים לגבי מעלה, וקב"ה אומר כל נדיב לב יביאה וכו' וכתוב כל אשר נשאו לבו, ועתה ביחוד שלך אנו (מתנשאים) [מנשאים] לבנו לגבך לתקן לב שכינתך, יר"מ כמו שאנו מצפים ליחודך באמת, כן תתן לנו כח לתקן אותה בדרך אמת, עננו באמתך הושיענו ביחודך, ה' אל תאחר, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה תצ"ה

ג' כפופה וז' פשוטה שיגיהם רומזים לשכינה, בזמן שנחש כרוך על עקבה בסוד הערב רב המתגאים נגדה ונגד ישראל, השכינה כופפת ומעלה את רגליה ומעלמת השגחתה מן התחתונים, ואז היא עומדת בסוד ג' כפופה. אבל בהיגלות אימא עלאה, סוד ס', עליה ותסמכנה, אז ישובו רגליה להתפשט למטה כשהיו בסוד ב' פשוטה

אל אחד יחיד ומיוחד סמוך את נפילתנו שהיא ג' שבה נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל, מי יקים אותה אלא אי' עלאה שהיא ס' סומך ה' לכל הנופלים וזוקף וכו' לעשות אותה ג' פשוטה נאמן פשוט, שבתחלה היה נחש כרוך על עקבה, שהוא ס"מ דל גאה, מלך בקומה זקופה, שדוחק רגלי השכינה וממנו ערב רב בישראל, שהם גסי הרוח שנא' בהם היו צריה לראש, ושכינה וישראל הם כפופים תחתיהם, ג' כפופה ודאי, שנפלו לעפר דכתיב הגר אשר בקרבך יעלה

עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה, ונ' נעשית נחש, עד שאי' עלאה תקים אותה דכתיב ביום ההוא אקים כו', מיד מי זאת עולה מן המדבר, נחש נהפך למטה, שנא' בו מטה עוזך ישלח ה' מציון רדה בקרב אויביך, מיד נחש יהיה נכפה תחת רגליה של השכינה, דכתיב על שחל ופתן תדרוך תרמוס כפיר ותנין, ונ' וס' הוא נס, בו נתת ליריאיך נס להתנוסס, בכמה נסים ונפלאות שנעשה לישראל, מצד אי' עלאה, דכתיב כימי צאתך מארץ כו'

אל אחד יחיד ומיוחד סמוך את נפילתנו שהיא נ' שבה נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל, מי יקים אותה אלא אי' עלאה שהיא ס' סומך ה' לכל הנפלים וזוקף וכו' לעשות אותה נ' פשוטה נאמן פשוט, שבתחלה היה נחש כרוך על עקבה, שהוא ס"מ דל גאה, מלך בקומה זקופה, שדוחק רגלי השכינה וממנו ערב רב בישראל, שהם גסי הרוח שנא' בהם היו צריה לראש, ושכינה וישראל הם כפופים תחתיהם, נ' כפופה ודאי, שנפלו לעפר דכתיב הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה, ונ' נעשית נחש, עד שאי' עלאה תקים אותה דכתיב ביום ההוא אקים כו', מיד מי זאת עולה מן המדבר, נחש נהפך למטה, שנא' בו מטה עוזך ישלח ה' מציון רדה בקרב אויביך, מיד נחש יהיה נכפה תחת רגליה של השכינה, דכתיב על שחל ופתן תדרוך תרמוס כפיר ותנין, ונ' וס' הוא נס, בו נתת ליריאיך נס להתנוסס, בכמה נסים ונפלאות שנעשה לישראל, מצד אי' עלאה, דכתיב כימי צאתך מארץ כו', אי"ו ליחודך אנחנו מקוים באמת, הראנו נסיד ונפלאותיך, הושיענו תשועת עולמים, ה' אל תאחר, לישועתך קויתי ה'.

ספר תקט"ו תפילות – תפילה ואתחנ"ן

תפילה זו האחרונה כלל בה רבינו עיקרים רבים ונכבדים מסתרי היחוד לחיתום הספר, מהם עניני תיקון הנמשכים מגילוי האמת בארץ, ומהם עניני

קלקול המגיעים מהעלם יהודו ית', וכמה תפילות נשגבות להשלמת התיקון בזכות רזי היחוד שנתגלו בספר זה

באותו הזמן ויצמח ה' אלהים, שם מלא, כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל, וזה מלך המשיח, כל זה מב"י, עץ מב"ד, נחמד למראה וטוב למאכל שבזמן אחר היה צדיק ורע לו אבל עכשיו צדיק וטוב לו, ובאותו הרע כאשר שממו עליך רבים, בעבור בה"מ שנא' בו על הר ציון ששם, וזה דרכי ציון אבילות, שהרי כל אותם הנתיבות שהקדושה העליונה היה מתפשטת בהם נעשו שממה, ולפיכך נא' למלך המשיח אם תשים אשם נפשו, שהרי אינו יכול ללכת באלה הדרכים אלא עני ורוכב על חמור שהוא טב מלגו ולבושיה ביש, וכל זה בשביל צ' שלא נתקנה וזה ערלה שחפתה על ברית והכל בעבור אות ברית (שהנשם) בערב רב שהם רע, הפוך רשעים ואינם, ר'ב ע'רב ר"ת רע, ואעפ"י שהיו מתקרבים לתקן שהיו נהפכים כגון לע"ל שנא' אז אהפוך אל עמים וכו' ונעשה ערב רב, אבל לא עמדו כך אלא את העם כי ברע הוא, ולפיכך היה צדיק ורע לו – וגאולה לא נמצאת לישראל באלף הששי שהוא צדיק חי עולמים, לפי שהיה מת ולא חי שנא' בו במחשכים הושיבני כמתי עולם, וזה כי יפול הנופל ממנו, בעבור ה' משפחות של ערב רב שהם ה' דמים טמאים שנא' בהם ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו, וזה בר נפלי שלא הוקם כדי שלא יהנו ממנו אלה הטמאים, וכתוב ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב, וזה חורבן הבית שנא' בו השליך משמים ארץ תפארת ישראל שלא להתקרב שם עד שיטהר, ובמה הוא טהור אלא באש, שבו כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש לפיכך שפך כאש חמתו, וכמה עצים ואבנים מאותם שנא' בהם ישבעו עצי ה', אבנים שנא' בהם וכל גבולך לאבני חפץ, שהם צדיקים שבישראל, עצים בעלי תורה, אבנים בעלי מצות, שחימה זו נשפכה עליהם, שכן אמרו שפך חמתו על העצים ועל האבנים שהם סובלי

חולאים שנא' בהם ואת עצומים יחלק שלל, ובזה האש יהיה
 נבנה בית המקדש בטהרה, כי אתה ה' באש הצתה ובאש
 אתה עתיד לבנותה דכתיב ואני אהיה לה חומת אש סביב
 ולכבוד אהיה בתוכה, בשם אהיה שהוא אש קנאה, אלף הה
 יוד הה, בו קנאתי לציון קנאה גדולה, ויתחבר עמו שם יהוה
 דכתיב נאם יהוה וזה יאההויה – שש שנים יעבוד, אח"כ
 ובשביעית יצא לחפשי חנם אותה שנא' בה והשביעית
 תשמטנה ונטשתה, חנם ודאי, שאין אחיזה בה לס"א כלל,
 אלא ואכלו אביוני עמך תרין משיחין שנא' בהם מקימי
 מעפר דל מאשפות ירים אביון, ויתרם תאכל חית השדה,
 אותם שנא' בהם ודמות פניהם פני אדם, מצד חיה עליונה
 שנא' בה החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל וכל ישראל
 נחתמים בחותמו שהוא חותם אמת, בה ואנכי נטעתיך שורק
 כלה זרע אמת – וא"ת שנטלו בגזילה איזה דבר מן הקדושה,
 לא נטלו אלא מצד יסוד יוסף שנא' בו וישליכו אותו הבורה
 לפי שהוא שכן קרוב שעומד עם השכינה בגלות, אבל ת"ת
 אח רחוק, רחוק מרשעים ה', תתן אמת ליעקב שאין השקר
 שולט בו כלל – ולפיכך בשעה שיעורר יעקב לגבי יוסף אמת
 מארץ תצמח, באותו הזמן ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו
 בהשפטו שלא ימות מב"י, כמ"ש צופה רשע לצדיק ומבקש
 להמיתו, אלא ה' לא יעזבנו בידו מצד יעקב, שכן בו ניצול
 יוסף במצרים, וכן אמרו נזדמנה לו דיוקנו של אביו, מיד
 צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו

אל אחד יחיד ומיוחד הרי כל העולמות בראת במדריונות קדושתך לנהג
 בהם כל דבר בפ"ע בתיקון שלם כראוי, ויחוד שלך עולה למעלה מן הכל
 בד' אותיות שמך הקדוש יהוה ב"ה לעול"ע, ובאלה האותיות שמת
 אמונת ישראל עמך, שהרי אעפ"י שבמדריונות שלך יש שינוי וחילוף אבל
 כך אין שום שינוי כלל ועיקר, וכן שמך הקדוש יהוה ב"ה לעול"ע אין בו
 שנוי כלל דכתיב אני ה' לא שניתי שהרי כל המדריונות אעפ"י שהם אלה
 לימין ואלה לשמאל הכל הולך אל מקום א' בד' אותיות של שמך
 הקדוש ששולט, וזה מה שתגלה בעולמך בזמן שנא' ונגלה כבוד ה' וכו',

באותו הזמן והיה ה' למלך וכו', שהרי בסוד זה בראת אדם בצלמך, בו האלהים עשה את האדם ישר, אדם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א כלל כל המדריגות שלך כראוי שכלם נכללים תחת יחודך להעשות בו אחר, אדם א' מאלף מצאתי, ושכינה שורה על ראשו שהיא עטרה בראש כל צדיק, וזה ה שכל בריות העולם תלויים בה, וזה הכל נכלל באדם, וזה האדם, בזמן שעולה בתיקונו נא' בו האלהים עשה את האדם ישר, וזה אדם הישר שעולה בכל המדריגות, בהם ורגליהם רגל ישרה ובו נכלל כל דברי התחתונים שנא' בהם והארץ הדום רגלי, כאן עיקר שכינה בתחתונים, אדם הישר, האלהים עשה את האדם ישר, ומיד שעולה למעלה עץ החיים מזדמן לקראתו שהוא עץ של חיים מצד יח שהם חיים עליונים, מיד ועץ חיים תאווה באה שהרי ליחוד שלך אין מונע, ובתחלה האדם עץ השדה וזה עץ הדעת ט"ו, שם והמה בקשו חשבונות רבים, אבל מצד יחודך האלהים עשה את האדם ישר, ועץ חיים תאווה באה ודאי, ומצד עץ הדעת ט"ו כששלט רע על טוב נא' בו כן משחת מאיש מראהו ותארו מבני אדם, שעל זה הזהרת בתורתך לא תשחית את עצה, שעץ הוא צלם שבו בצלם אלהים ברא אותו, אבל צלם נשחת עד שיתעורר צלם עליון מצד שם יהוה ב"ה, משם והלאה ועץ חיים תאווה באה, ולמלך המשיח נא' שאל ממני ואתנה גוים נחלתך, באותו הזמן ויצמח ה' אלהים, שם מלא, כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל, וזה מלך המשיח, כל זה מב"י, עץ מב"ד, נחמד למראה וטוב למאכל שבזמן אחר היה צדיק ורע לו אבל עכשיו צדיק וטוב לו, ובאותו הרע כאשר שממו עליך רבים, בעבור בה"מ שנא' בו על הר ציון ששמים, וזה דרכי ציון אבילות, שהרי כל אותם הנתיבות [ש]הקדושה העליונה היה מתפשטת בהם נעשו שממה, ולפיכך נא' למלך המשיח אם תשים אשם נפשו, שהרי אינו יכול ללכת באלה הדרכים אלא עני ורוכב על חמור שהוא טב מלגו ולבושיה ביש, וכל זה בשביל צ' שלא נתקנה וזה ערלה שחפתה על ברית והכל בעבור אות ברית (שהנשם) בערב רב שהם רע, הפוך רשעים ואינם, רב ערב ר"ת רע, ואעפ"י שהיו מתקרבים לתקן שהיו נהפכים כגון

לע"ל שנא' אז אהפוך אל עמים וכו' ונעשה ערב רב, אבל לא עמדו כך אלא את העם כי ברע הוא, ולפיכך היה צדיק ורע לו, וגאולה לא נמצאת לישראל באלף הששי שהוא צדיק חי עולמים, לפי שהיה מת ולא חי שנא' בו במחשכים הושיבני עולם, וזה כי יפול הנופל ממנו, בעבור ה' משפחות של ערב רב שהם ה' דמים טמאים שנא' בהם ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו, וזה בר נפלי שלא חוקם כדי שלא יהנו ממנו אלה הטמאים, וכתוב ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב, וזה חורבן הבית שנא' בו השליך משמים ארץ תפארת ישראל שלא להתקרב שם עד שיטהר, ובמה הוא טהור אלא באש, שבו כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש לפיכך שפך כאש חמתו, וכמה עצים ואבנים מאותם שנא' בהם ישבעו עצי ה', אבנים שנא' בהם וכל גבולך לאבני חפץ, שהם צדיקים שבישראל, עצים בעלי תורה, אבנים בעלי מצות, שחימה זו נשפכה עליהם, שכן אמרו שפך חמתו על העצים ועל האבנים שהם סובלי חולאים שנא' בהם ואת עצומים יחלק שלל, ובזה האש יהיה נבנה בה"מ בטהרה, כי אתה ה' באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה דכתיב ואני אהיה לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה, בשם אהיה שהוא אש קנאה, אלף הה יוד הה, בו קנאתי לציון קנאה גדולה, ויתחבר עמו שם יהוה דכתיב נאם יהוה וזה יאההויה, וזה חיל, ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל, בו חיל ונעשה חיל לישראל, וישראל עושה חיל, מיד ותשב באיתן קשתו זה צדיק חי עולמים, באיתן זה אברהם איתן האזרחי, בו וכאור בקר יזרח שמש שנא' בו והוא יושב פתח האהל כחם היום, יאההויה, בשעה שינתן חיים לצדיק חי עולמים, וזה חוט השדרה שיוורד מן המוח, מוח יאההויה, וג' ווי"ץ יוצאים משם שמזדרקין בהם ג' טיפין, וג' ווי"ץ הם ח"י, צדיק חי עולמים, מיד ואני שלשת החצים צדה אורה בג' יודי"ן שירדו לגביו, בהם יהיה הכל נתקן ביחוד שלך שבו אני ראשון ואני וכו', מיד אז אהפוך אל עמים שפה ברורה, אז יאההויה, לקרוא כלם בשם יהוה ולעבדו שכם אחד, אחד ודאי, איזי באברהם יצחק ויעקב שבהם יורדים ג' טיפות אלה, ועוד יאההויה שני יודין

אברהם יצחק, חוט השדרה ו' באמצעם, הרי א יו', לקרוא כלם בשם יהוה ודאי, ולעבדו שכם אחד, א אברהם יצחק ויעקב ר"ת י"ז טוב, בהם ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, בעבור יוסף שנא' בו רב עוד יוסף בני חי, בו ויחי יעקב ודאי, ויוסף בן שבע עשרה שנה צדיק וטוב לו, מיד מידי אביר יעקב משם רועה אבן ישראל, אבן מוכללת ומעוטרת בה, ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי, וזה אבן המלך שהוא צ', צדיק ודאי, פתחו לי שערי צדק אבא במ אודה יה שהוא צדיק והיא צדק כשמתחברים ביחד נעשה צדקה, אז שם יה מאיר בהם י' בצדיק ה' בצדקה אבא במ אודה יה ודאי, מיד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה, מה שהיה רש בגלות [נ]נא' בו ואנחנו חשבנוהו נגוע מוכה אלהים ומעונה נעשה ראש ביחוד עליון שמאיר עליו, מי העלה אותו לשם, אלא אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו, אבא במ אודה יה ודאי, וזה ט"ו שיר המעלות שבהם עולה מלך המשיח למדרגתו שר יה, מיד ואני נסכתי מלכי על ציון על הר קדשי, ועץ חיים תאווה באה, חיים שאל ממך נתת לו אורך ימים עולם ועד, גדול כבודו בישועתך הוד והדר תשוה עליו, מה שבגלות נא' בו לא תואר לו ולא הדר, עתה הוד והדר תשוה עליו, במה (לא) [אלא] ביה אשרי הגבר אשר תיסרנו יה, וזה הוד תשוה במנין יה, בגלות על זה היה דוה לבנו, אבל עתה הוד והדר תשוה עליו, מיד וה' אלהים אמת הוא אלהים חיים ומלך עולם מקצפו תרעש וכו', שהרי אמת מארץ תצמח, בשעה שירדה לא נראית אלא ט', וזה אמת בחשבון קטן דחונך שבו שש שנים יעבוד, אח"כ ובשביעית יצא לחפשי חנם אותה שנא' [בה] והשביעית תשמטנה ונמשתה, חנם ודאי, שאין אחיזה בה לס"א כלל, אלא ואכלו אביוני עמך תרין משיחין שנא' בהם מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון, ויתרם תאכל חית השדה, אותם שנא' בהם ודמות פניהם פני אדם, מצד חיה עליונה שנא' בה החיה אשר ראיתי תחת אלהי ישראל וכל ישראל נחתמים (בחותמו) [בחותמה] שהוא חותם אמת, בה ואנכי נמעתך שורק כלה זרע אמת, אנכי ודאי זו שכינה שבה פתח קב"ה על הר סיני אנכי ה' אלהיך, שישראל הם חלקה

של השכינה ולהם ניתנה התורה, וזה ישראל מונין ללבנה, אבל א"ה שאינם חלק שלה תורה אינה להם, אלא מגיד דבריו ליעקב זו שכינה, דבר ה' ודאי, וד' אמהות מצד ד' אותיות אדני, בהם מגיד דבריו ליעקב, בהם תתן אמת ליעקב, ישראל שנחתמים בחותמה שנא' בהם כלה זרע אמת, לפיכך חוקיו ומשפטיו לישראל, ת"ת וצדיק שאינם משפיעים אלא בשכינה, וא"ה שאינם מצדה לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום הללויה, וא"ת שנמלו בגזילה איזה דבר מן הקדושה, לא נמלו אלא מצד יסוד יוסף שנא' בו וישליכו אותו הבורה לפי שהוא שכן קרוב שעומד עם השכינה בגלות, אבל ת"ת אח רחוק, רחוק מרשעים ה', תתן אמת ליעקב שאין השקר שולט בו כלל, ולפיכך בשעה שיעורר יעקב לגבי יוסף אמת מארץ תצמח, באותו הזמן ה' לא יעזבנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו שלא ימות מבי, כמ"ש צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, אלא ה' לא יעזבנו בידו מצד יעקב, שכן בו ניצול יוסף במצרים, וכן אמרו נודמנה לו דיוקנו של אביו, מיד צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו, באותו הזמן וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים, שבשעה ששני ידים נתרחקו מצדיק שנא' בהם מידי אביר יעקב משם רועה אבן ישראל נא' בצדיק וילכו בלא כח לפני רודף, אבל בשעה ששני ידים אלה יהיו מתחברים בו מיד ועתה יגדל נא כח אדני זו שכינה שהיא היכל שתהיה נבנית בו דכתיב מקדש ה' כוננו ידיך, מיד וקויי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים מצד יעקב נשר דמרכבה, ועוד כנשרים מצד א"י עלאה שבה כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, וזה הנשר הגדול, באותו הזמן מי זאת עולה מן המדבר, ויאמר בשכינה קוה קויתי ה' ויט אלי וישמע שועתי, ויט ודאוא להיות נכלל בדמות אדם, מיד ושם אשתו מהיטבאל, מ"ה י"ט, קוה קויתי ה' ויט אלי, ה' כ"ו, י"ט מילוי שלו, הכל הוא אד"ם, זו"ן בראם ויקרא את שמם אדם והם לחבר את האהל להיות אחד, שאח לא יהיה עוד אח רחוק אלא אח קרוב להתחבר ביחוד א', אחד ודאי, שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, א"ו קבל תקותנו שאנו מקוים לך באמת ותחברנו בקדושתך ותעלנו מבור שאון מטיט היון כדבר שנא' קוה קויתי ה' וכו' ויעלני מבור וכו' ויקם על

ה"ערב רב" וכל המסתעף

שיסג

סלע רגלי וכו' ויתן בפי שיר חדש תהלה לאלהינו, ואעפ"י שאין בנו כח לעלות משפלותנו הרי בכחך הגדול תמשיכנו אליך, ועוד תחליף לנו כח שנעלה עד מקום עליון שאין שום קטרוג מגיע שם, דכתיב וקוי ה' יחליפו כח וגו' ילכו ולא ייעפו, משם והלאה תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו, וזה קבלה, בה תתקבל צלותהון ובעותהון דכל ישראל קדם אבוהון דבשמיא ואמרו אמון, יאהדונהי, אל מלך נאמן, אי"ו עננו ואל תאחר, תן סוף לגלותנו (תחיה) [תחילה] לפדיון נפשנו, כדבר שנא' אם [יהיה] נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך ומשם יקתך, ה' אל תאחר, לישועתך קויתי ה'.

ברוך ה' לעולם אמון ואמן.

ימלוך ה' לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה.

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

תא א חזי, זכאין דזכאן לאתקשרא בצורא דחיי, [א] בוא וראה, צדיקים הזוכים להתקשר בצרור החיים, הם זוכים לראות בכבוד המלך העליון הקדוש, כמו שאתה אומר לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו. והם המדור שלהם הוא

שלד

חקת ליום שני

זוהר

תרגום הזוהר

יותר עליון מכל המלאכים הקדושים וכל מדריגותיהם, כי מקום עליון זה אין העליונים והתחתונים זוכים לראותו. זהו שכתוב עין לא ראתה אלהים זולתך וגו'.

[ב] וא"ו שאינם זוכים לעלות כל כך כמו אלו, מקום יש להם למטה כפי דרכיהם, ואלו אינם זוכים למקום ההוא ולראות כמו שרואים אלו שלמעלה, ואלו עומדים במקום של עדן התחתון ולא יותר. ואם תאמר מהו עדן התחתון. אלא זה הוא עדן שנקרא חכמה התחתונה, והיא עומדת על הגן שבארץ וההשגחה של עדן הזה עליו, ואלו עומדים בזה הגן ונהנים מעדן הזה.

[ג] מה בין עדן התחתון לעדן העליון. כיתרון האור מן החושך. עדן התחתון נקרא עדנה, שהיא נקבה. עדן העליון נקרא עדן, שהוא זכר, עליו כתוב עין לא ראתה אלהים זולתך. זה העדן התחתון נקרא גן כלפי עדן שלמעלה, וזה הגן נקרא עדן כלפי הגן שלמטה. ואלו הנמצאים בגן שלמטה נהנים מאותו העדן שעליהם, בכל שבת ושבת ובכל חודש וחודש, זהו שכתוב והיה מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגו'. [ד] ועל אלו אמר שלמה, מן החיים אשר המה חיים עדנה, כי אלו הם במדרגה עליונה יותר מהם. מי הם אלו. היינו אלו שכבר מתו וקבלו עונשם שתי פעמים. ואלו נקראים כסף מזוקק, שנכנס לאור פעם ושתיים ויצא ממנו הזוהמא, ונתברר ונעשה נקי. וטוב משניהם את אשר עדן לא היה, היינו הרוח ההוא העומד למעלה ומתעכב מלדת למטה, שזה עומד בקיומו ואין לו לקבל עונש, ויש לו מזון מהמזון ההוא העליון שלמעלה למעלה.

[ה] טוב מכולם, מי שלא נפרד מהקב"ה, ואינו בגלוי, וכל דבריו הם בצנעה. זה הוא זכאי חסיד ששמר מצוות התורה וקיים אותן ועסק בתורה יומם ולילה, זה נאחז ונהנה

אינון זכאן למחמי ביקרא עלאה דמלכא קדישא, כמה דאת אמר (תהלים כז ד) לחזות בנועם יי ולבקר בהיכלו. ואינון מדוריהון יתיר ועלאה מפל אינון מלאכין קדישין וכל דרגין דילהון, דהא ההוא אתרא (נ"א חדרה) עלאה לא זכאן עלאין ותתאין למחמי ליה, דהא הוא דכתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים זולתך וגו'. ב ואינון דלא זכאן כל כך באינון דוכתי, אית לון לתתא כפום ארתיהו. ואלין לא זכאן לסלקא לההוא אתר ולמחמי כמה דתמאן אינון דלעילא, ואלין קימי בקיומא דעדן תתא ולא יתיר. ואי תימא מאן עדן תתא. אלא דא עדן דאקרי חכמה תתא, ודא קימא על גן דבארעא, ואשגחותא דהאי עדן עליה (ולא יתיר), ואלין קימי בהאי גן, ואתהנון מעדן דא. ג ומאי בין עדן תתא לעלאה. כיתרון האור מן החושך. עדן תתא אקרי עדנא, נוקבא. עדן עלאה אקרי עדן, דכר. עליה כתיב עין לא ראתה אלהים זולתך. האי עדן תתא אקרי גן לעדן דלעילא, והאי גן אקרי עדן לגן דלתתא. ואלין דמשפחתי בגן תתא אתהנון מהאי עדן דעליהו, בכל שבת ושבת ובכל ירחא וירחא, דהא הוא דכתיב (שם סו כג) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו. [ו] ועל אלין אמר שלמה מן החיים אשר המה חיים עדנה (קהלת ד ב), דהא אלין בדרגא עלאה יתיר מניהו. מאן אינון. שפכר מתו וקבילו עונשא תרי זמני. ואלין אקרון כסף מזוקק, דעאל לנורא זמנין ותריין, ונפיק מניה זוהמא ואתברר ואתנקי. וטוב משניהם את אשר עדן לא היה. ההוא רוחא דקאים לעילא ואתעכב לנחתא לתתא, דהא קאים בקיומיה, ולית ליה לקבלא עונשא. ואית ליה מזונא מההוא מזונא עלאה דלעילא לעילא. [ז] טב מפלהו, מאן דלא אתפרש ולא אתגליא, וכל מלוי בסתימא אינון. דא הוא זכאה חסידא דנטר פקודי אורייתא וקיים לון, ואשתדל באורייתא יממא ולילי, דא אתאחיד אתהני בדרגא עלאה על כל שאר בני נשא, וכלהו אתאחדן (נ"א אתוקדן) מחפה דהאי:

במדרגה עליונה על כל שאר בני האדם, וכולם נשרפים מחופה של זה:

בעזרה ש"ת

ספר

ביאת המשיח

חלק א'

בו יבואר:

א. שאלות ותשובות ששאלו את כ"ק מרן
אדמו"ר שליט"א בענין ביאת המשיח.

ב. למה משיח לא בא?

ג. מי הם המעכבים את המשיח שיבוא.

ד. מה עשו הצדיקים הקודמים שמשיח יבא?

ה. מה אנו צריכים לעשות שיבא תיכף ומיד
ממש.

ו. מה הם הסימנים האמיתיים לביאת המשיח.

ז. הסימנים לדור של עקבתא דמשיחא

יוצא לאור על ידי

הוצאת אמונה - ברוקלין יצ"ו

שנת תשנ"ב לפ"ק

הוצאת:

"חברה מזכיי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס

כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI

MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross

The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הערב רב

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים

ולכל אחד ואחד מישראל – להציל את עם ישראל מן הערב רב

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

*** * ***

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמין

רחוב נחל לכיש 24/3 • רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/3

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

011-972-548-436-784

קונטרס
ביאת המשיח
 חלק א'

שאלות ותשובות ששאלו את כ"ק מרן אדמו"ר
 שליט"א בענין ביאת המשיח.

שאלה א'

למה משיח לא בא? הלא כתיב "ועמד כולם
 צדיקים"^א, ואם כן היה צריך לבוא תיכף,
 למה לא בא? מי מעכב אותו, הלא כולנו
 מחכים עליו ומוכנים שיבוא תיכף ומיד
 ממש?

תשובה:

(א) ראה בספר נתיב מצותיך שכתב בשם חותנו הצדיק
 מוהר"ר אברהם מרדכי מפינטשוב ששמע מפיו של רבינו
 אלימלך זי"ע שאמר "ינוחו מלחלוק עלי שתי שנים, ואביא
 משיח וגאולה שלימה.

למה משיח לא בא בשנת הכת"ר, שאז היה הזמן לביאת המשיח כידוע?

בספר זוהר דעת דף ס"ג מביא מספר דרך הנשר,
(ומובא גם כן בספר שמרו משפט - שיחות דף ע"ב) וז"ל:

כתב בספר דרך הנשר בשם הגאון ר' יצחק ראב"ד
ווערבא שהרב הצדיק רבי עקיבא יוסף שלעזינגער ז"ל
(חתן הגאון הקדוש רבי הלל מקאלאמייא זצ"ל) כתב
בספרו שמרו משפט שבשנת הכת"ר לפ"ק בערב פסח בא
לבית חותנו איש אחד מאזיען בשם ר' אליעזר ב"ר
שמעון ממדינת טיבעט (שבוא בן יאפאן וחינא) ודבריו
היי רק בלשה"ק ובקשתו הי' מחותנו הה"ק ר' הלל זצ"ל
להיות אצלו פסח בלבד, ורק בתנאי זה כי הסדר יעשה
הוא בעצמו על שלחן מיוחד לו, והוא יתן לו המצות
וצרכי הסדר, ונרצה לו, והיי' כן, ולא אכל בליל פסח, כי
אם כשיעור כזית מצה כהלכה, ושוב לא אכל כל הפסח
עוד מצה, ורק אכילתו הי' מפירות ותפוחי ארץ ולוזים,
ולא רצה לקבל שום מתנה, ולא שום ממון ולא צרכי
נסיעה, וכו', והדבריי אשר שמעתי ממנו וראיתי אותו
בחג, ואכתוב קצת אשר בזכרוני.

הסדר הי' בלהבות פלאים כל פסוק אשר אמר בקול
הי' מתרגם אותו בלשונו אשר לא נודע לנו, ורק איזהו
דברי זוהר ומדרשים אשר אזכיר בתוכם שמענו, התפלל
בהתלהבות בקולות וברקים לערך ב' או ג' שעות ואח"כ
בא לביתו וטעם רק תפוחי ארץ ביצים ופירות וכיוצא
בלא בשר ומצה, ולא הי' זמן לשמוע ולדרוש ממנו, כי
אם בחול המועד וביום טוב דרשתי ממנו על מהותם

ומהות תורתם, ואמר לי כי הוא משולח ובא בטעם כמוס על פי מצות הראשים, כאשר אביו הוא גם כן ראש חב"ד, וביניהם הם במספר לערך צ"ו אלפים ב"י תחת דגלם, וסדר הזה עם שרי עשרה שרי חמישים שרי מאות שרי אלפים והם מקיימין המעשרות, וכל בי עשרה ביכלתם להחזיק פרנסת מנהל תלמיד חכם היושב על התורה ועבודה ומלמד עמהם בשבתות ומועדים בקביעות עתים לתו' לפי יכלתם, ראש הנשיאים הוא מקובל ובעל רוח"ק והוא מנהיג הדור על פיו הוא נעשה כ"ד, צדיק מושל ביראת אלקים ולא לבד לשפוט את עדתם כ"א כמו שכתב אצל בני יששכר יודעי בינה לעתים מה יעשו ישראל בכל הגולה, ואצלו ס' בשם האביי"ב (ר"ת אחינו בני ישראל בגולה).

הסוד הגדול למה אחינו בני ישראל בגולה?

והנה מה שדיבר בסוד עם מורי וחמי זצ"ל לא אדע, ורק אשר שמעתי וראיתי ממנו אני כותב כי שקר שנאתי, והנה האיש הזה דברתי עמו בד"ת ביו"ט והוא רצה רק בלימוד הפייט של ר"א הקליר, ובו דרש ע"ד האמת וכו' עם עמקות אשר ל"ה מוחי סובל, בשרשי הגלגולים, ועד"ז גילה לי הנשמות של דורינו, ואמר כי הראשונים מן לועזים בלע"ז המה באו בגלגול מן דור של כת ש"ץ ימ"ש, כאשר נכשלו עם חצונים ובאו לחיצונים.

אלמלא השיג כל רצונו בא משיח!

ואעתיק ממקצת מספר ה"אביב" מהנוגע לדעת בדורנו וזה לשונו:

רבי נתן אדלר ותלמידו רבי משה סופר מפראנקפוט דמיין מקובלים בנסתר, רבי נתן אדלר רצה לפסול השוחטים דפראנקפוט דמיין, ולהכניע חותם הסטרא אחרא ששורה על שוחטים פסולים בסוד על חרבך תחי' וגו' ואלמלא השיג כל רצונו בא משיח, אך הסמ"ך מ"ם העמיד עליו רודפים קצבים והוצרך לברוח מפראנקפוט דמיין ועל ר' משולם טימסניץ מפראנקפוט דמיין כתב נשמת שרף - ועל הנודע ביהודה כתב עינו כעין חשמל - ועל מדינת מעהרן פיהם כתב נחתם היא עם חותמו של סמ"ך מ"ם רחמנא ליצלן, וישמור עצמו כל בעל נפש לעבור שם (ואין לך דבר שעומד בפני התשובה).

ובעיר פראג כל זמן שהיה הנודע ביהודה בחיים ללא היה יכול הסמ"ך מ"ם להיות שם, רק בדוחק בבחי' אורח ועכשיו מולך שם, ותחלת הקלקול יצא על ידי חזן וקאה"ר וכו' - ועל בתי כנסיות אלו כתב שם, כל תפלתם בהם תועבה כמו אשר מתפלל בבית הכבוד, וגרוע יותר כי שם אשר מזכירין שם.

ועוד זאת הי' לי לפלא, כי בבית מורי וחמי היה כלב מונח תחת שלחנו תמיד ובשום אופן לא היה כח לגרשו מן הבית, וכל הכאות בו לא הועילו, וכאשר ראה הוא כן אמר לי למה אינו מתקן את הכלב הזה, וכי לא ידע מנהו כי זה הי' רב לוע"ז ממקום פלוני ושהי' סמוך לו, אשר קללו בקללות נמרצות, ונתגלגל בכלב הזה, והיא בסוד ויקרא ל"ה נובח בשמו, כי לה ראשי תיבות לשון הנכרים, (וכזה כתב בילקוט ראובני גם בראשי תיבות לשון הרע).

וחשבתי שאינו כדאי להזכיר זה למורי וחמי, אך בא היום וכו', ספרתי דברים הנ"ל למורי וחמי אשר אמר לי האיש הנעלמי הנ"ל, והשיב לי אני לא אדע איזה תיקון לעשות לו, והגדתי זה להנ"ל, וא"ל זה תיקונו אשר יעשה לו והגדתיו למורי וחמי ועשה כן, ומן אותה השעה נעלם הכלב ולא בא עוד והי' לפלא, וגם בעיני יפלא, והאיש הנ"ל ברגלו בא וברגלו הלך בבוקר אסרו חג אחר תפלת שחרית, והיה ברצוננו שיסע על מסילת הברזל כנהוג ולשלם בעדו ולא רצה לקבל שום ממון לעזר וכתב, כי אם לקיים את פקודתו אשר קבל מן הראשים שלהם, להיות פסח אצלינו לבד, ושוב לשוב לדרכו אשר פנה על דרך קאשווא, ומשם דרך פולין ורוסיא לפנות, והלכתי אני עם בני הישיבה שלי שהי' לי לערך ע' תלמודים אז, ללותו לדרכו, עד כי נעלם, עד כאן.

שאלה ב'

**למה נחתם מדינת מעהרן
בחותמו של הסמ"ך מ"ם?**

תשובה!

א. ידוע דהמלאך המות הוא הסמ"ך מ"ם ואין לו זמן לעבוד בריטעיל ונעשה חכם ונעשה האלסעילער, וכל

תכסיסי מלחמה של הסמ"ך מ"ם^ב הוא, שמעמיד שוחטים ורבנים בכל מקום מסיטרא דיליה **שהבשר לא יהיה כשר**.

ב. ידוע שמערמת הסמ"ך מ"ם **שלא לפתות כל יחיד ויחיד, רק מעמיד שוחטים ורבנים בכל מקום מסיטרא דילי' ועל ידי זה הכל ברשתו**.

ג. ראה מה שכתב בעל "תולדות יעקב יוסף" (פרשת נשא בד"ה העולה) וזה לשון קדשו: **עתה התחכם היצר הרע שלא יצטרך לילך ולפתות וללכוד ברשתו כל יחיד ויחיד, רק יחיד אשר רבים נכשלים בו, והוא שמעמיד שוחט בעיר מסיטרא דיליה המאכיל טריפות לרבים וכולם נלכדו ברשתו, עיי"ש**. ועל ידי זה מעבירים על הדת ונעשים אפיקורסים.

ד. בשאלות ותשובות דברי חיים (יו"ד חלק א' סימן ז') כותב שעל ידי שוחטים שהיו קלים, הרבה קהילות התקלקלו בגרמניה, ועזבו את דרך היהדות רח"ל (עיי"ש באריכות). ובתבואת שור כתוב: שהשוחט חייב להיות ירא שמים מרבים, שהיראת שמים יראה על פניו, ואם לא אז הוא

ב (בספר הקדוש קב הישר פרק ק"ב וזה לשון קדשו: **אברהם יצחק יעקב חיו כמנין בשר, וזהו הסוד בשר בשדה טריפה לא תאכלו**. = אברהם היה חי 175 שנים, יצחק – 180 שנים, יעקב – 147 שנים, צרפם יחד 175=180=147=502 שנים, כי האבות הן בקדושה נגד הקליפה. וזהו הסוד (שמות כב, ל), "ובשר בשדה טריפה לא תאכלו", כי "בשר" הוא גם כן גימטרי' תק"ב, 502.

ב. עוד כתב שם בקב הישר: אדום = 51 = ישמעאל 451 בגימטרי' בשר 502.

מתקלקל יותר ויותר, וממילא הוא מקלקל גם אחרים
האוכלים משחיטתו, הם מתמלאים מטומאה עד שהם
הופכים לאפיקורסים. ("טיול בפרדס" מערכת שחיטה של רבה של
שאלוי זצ"ל).

שאלה ג'

למה השכינה עדיין בגלות, ועדיין לא נבנה
בית המקדש בימינו, הלא כולנו מתפללים
ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ויש לנו ברוך
השם היום מיליוני בעלי תשובה המניחים
תפילין, ושומרים שבת, אז מי מעכב?

תשובה!

בספר "ברית מטה משה" על הגדה של פסח בדף
האחרון [נדפס לפני ד' מאות שנה] וזל"ק:

ועכשיו שאיתרע חזקתם [של השוחטים] ראינו
למפרע שדבר זה החרیب את ביתינו אשר עדיין
לא נבנה בימינו, והשכינה בגלות עדיין בעונינו.
וכאשר נמצא כמה קלקולים אשר אין להעלות על
הספר כי קצר הירעה מלהשתרע, וכו'. ובפרט
בשחיטת הכבשים מחמת צמרו קרוב הדבר
לפשוע ולקלקל ומחמת שיש להם לשחוט הרבה
אינו מדקדקים כל כך וממהרים לשחוט וקרוב
לוודאי שמאכילין נבילות וטריפות כאשר
נתברר...ומי שיהי' מותמי' בדבר ולומר מה גבר

בגוברין ומה יום מיומים ויקל בדבר הזה בוודאי מנהג אבותיהם בידם ששוטחים את דבריהם לאמר מי יתן לנו לאכול בשר ואל תקרי וישטחו אלא וישחטו שהיה נתחייבו שונאיהם של ישראל כליה על שבקשו לאכול בשר תאוה היינו בשר נחירה ואבותינו חטאו ואינם ואנחנו אם נעשה כמעשיהם לא טובים להיות נלכדים בעונם חס ושלום, ואוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה: ואין לנו פה לדבר ומי יוכל להגיד ולספר מה שעבר עלינו עד כה שגרמו לנו השוחטים כמה רעות ולא ידעו ששחטו לעצמם בסכין פגומה כמו כן יהיה מיתתם בכלל נבילה וטרפה לכל הוא הקליפה רח"ל תשליך אותם, ומוכרח להיות מגולגל בכלב וכו' עיי"ש באריכות גדול.

שאלה ד'

למה הרבי לא עושה כלום עבור הסימילאציע, שאנו רואים שיהודים מתחתנים עם גוים רח"ל, וסכום היהודים יורדים מטה מטה מה שבאמת היו צריכים לעלות מעלה מעלה לפי הסטאטיסטיק?

תשובה! מה נאמר ומה נדבר, הלא רבינו הדברי חיים זי"ע כבר כתב שעל ידי בשר פיגול יצאו מן

הדת לערך ג' וחצי מיליאן יהודים רח"ל, כמבואר בשאלות ותשובות דברי חיים" (יו"ד חלק א' סימן ז') שאין עבירה כמאכלות אסורות שמטמטם הלב הישראלי, ובעוונותינו הרבים ראינו על ידי זה יצאו מן הדת כמה קהילות בארץ לוע"ז שאכלו ונתפטמו בנבילות וטריפות על ידי השובי"ם הקלים, וגברו עליהם דעות זרות עד שנאבדו מן הקהל (עיי"ש דבריו החוצבים להבות אש).

שאלה ה'

למה רבינו לא עושה איזה דבר לתקן אחת ולתמיד שכולם יאמינו בביאת המשיח ובתחיית המתים, ונחכה לו באמת שיבוא כמו שכתוב אחכה לו בכל יום שיבוא?

תשובה!

בשנת תשכ"ה ראיתי שהאנשים כאן בארצות הברית מטומטמים כל כך שאף אחד אינו מדבר על ביאת המשיח ובוודאי שאין מחכים לביאתו, וכל אחד טרוד בטרדותיו הגדולים, בפרנסה וכו', וחשבתי לעשות איזה ספר לעורר האנשים שיבקשו ויבכו להשם יתברך על ביאת המשיח, ובוודאי הקדוש ברוך היה שומע תפילותינו והיה שולח לנו את משיח צדקינו!

התחלתי לעיין בספרים הקדושים, ומצאתי הספר הקדוש צפית לישועה מהחפץ חיים זצ"ל, חשבתי למה לי לעשות ספר על זה? הלא החפץ חיים כתב כבר על ביאת המשיח מה שצריך לעשות. הדפסתי מהספר הקדוש הזה 5000 אלפים טופסים וחילקתי אותם בחינם, עד שלא נשאר לי אפילו ספר אחד בבית.

לא עברו הרבה ימים ונהייתי לשוחט, וראיתי שכל החורבן שאינם מאמינים בביאת המשיח, ולא זכינו לביאת המשיח ולתחיית המתים הוא מפני שמאכילים לנו רח"ל נבילות וטריפות ממש, ואז התחלתי לעשות לפי יכולתי לתקן הענין הזה, ועדיין לא זכיתי לתקנו, כי לא עלי לבד החיוב לעשות, אלא כל אחד ואחד מישראל צריכים להשתדל ולתקן העון הגדול הזה, כי כל מגמותיו של הסמ"ך וחיילותיו הוא להאכיל את בני ישראל בנבילות וטריפות חלב ודם, והסמ"ך מ"ם מסמא לנו את העיינים שלא נראה האמת מה עלינו לעשות, ולמה הדור הזה יורד מטה מטה, וכל אחד מדבר ממשיח, ואין עושים משהו ממשות שיבוא.

בואו ונראה מה אומר לנו הרמב"ם על אמונה בביאת המשיח ותחיית המתים?

**מעשה נורא מהרמב"ם אודות אנשי מדינה
אחת שכפרו בתחיית המתים מן התורה מפני
שנטמטמו במאכלות אסורות**

בא וראה מה שכתב הרמב"ם ז"ל, הובא בספר הקדוש צפנח פענח ובספר הקדוש דגל מחנה אפרים (פרשת

עקב), ששמע מהבעל שם טוב זי"ע, שפעם אחת שאלו אנשי מדינה אחת^ג במכתב להרמב"ם ז"ל על תחיית המתים לומר להם מן התורה. ומה שדרשו חז"ל בגמרא מן הפסוקים, אמרו שיש לדורשם באופן אחר. ולא רצה להשיבם הוא בעצמו דבר, אך אמר לתלמידו ר' שמואל אבן תבון שהוא ישיבם.

וזה תוכן דבריו בקיצור על פי חכמת הטבע, כי מכל מיני מאכל ומשקה נעשה דם, ומהדם יורד אל הכבד, ומהכבד עולה הברירות אל הלב, ומהלב יורד המובחר והדק אל המוח, ושם שורה השכל וחיות של האדם. ומי ששומר עצמו ממאכלות המותרות והאסור והטמא, נעשו דמיו צלולין וטהורין, ויש לו לב טהור, והמוח והחיות שלו נעשה חיות טהורות להשיג אמיתית החיות שהיא אלקות של כל העולמות המחי את כולם. ומי ששומר עצמו יותר, ומקדש את אכילתו על פי דרכי ד' ותורתו, נעשה מזה בנין אב, והוא השכל לכל רמ"ח איבריו ומתקדשים ומתטהרים.

וכן להיפוך חס ושלוש, נעשה בנין אב שכל עקור ומעופש בדעות זרות, וחיות שלו נעשה בחינת מת, והוא אבי אבות הטומאה וכו', ורמ"ח איבריו נטמאים וטמא טמא יקרא לכל דבר, ונעלם ממנו אמיתת החיות שהיא אלקות של כל העולמות, ונטמא ונופל לדיעות זרות ואלהים אחרים, הם אלילים אלמים מתים וזבחי מתים יקראו להם.

ג) בצפנת פענח פרשת יתרו: וחתמו על שאלה זו במספר ע' אלף.

לכן התנאים ואמוראים ובעלי המדות וחכמי המשנה הם שמרו נפשן שלא יתגאלו בפת בג הזקן וביין משתיו, ולכן האירו שכלם והיי' שורה עליהם רוח הקודש, לפרש כל מאמר סתום בדת התורה הקדושה, כי שרתה עליהם כח אלקי, אשר הוא ואורייתא כולא חד ואור נשמתם גם כן הוא חוט המשולש אשר לא ינתק לעולם ולעולמי עולמים. אבל אנשים הללו בודאי טמאים ונטמאו דמם, ומשם לבם ומוח שלהם נטמטם במאכלות האסורות והטמאות, ולכך החיות שלהם נוטה למינות ואפיקורסות, ולא יכלו לקבל מתיקות נופת צוף דברי מאמרינו הבנויים על פי שכל אלקי עולם ומלך עליון. והואיל והעיזו פניהם ויצאו לחוץ, פתאום יבוא עליהם הכורת, וכרות יכרתו אותם וכל אשר להם. וכך עלתה להם, כי לא היו ימים מועטים עד אשר בא עליהם מלך גדול והרג אותם וביזז כל אשר להם, עד כאן תוכן דבריו ז"ל.

שאלה ו'

מי אשם בזה שמשיח לא בא?

תשובה

ידוע שמערמת הסמ"ך מ"ס שלא לפתות כל יחיד ויחיד, רק מעמיד שוחטים ורבנים בכל מקום מסיטרא דילי' ועל ידי זה הכל ברשתו.

ראה מה שכתוב בעל "תולדות יעקב יוסף"
(פרשת נשא בדיבור המתחיל העולה) וזה לשון
קדשו:

עתה התחכם היצר הרע שלא יצטרך לילך
ולפתות וללכוד ברשתו כל יחיד ויחיד, רק יחיד
אשר רבים נכשלים בו, והוא שמעמיד שוחט
בעיר מסיטרא דילי' המאכיל טריפות לרבים
וכלם נלכדו ברשתו, עיי"ש.

שאלה ז

מה אנו יכולים לעשות אם אנו רוצים באמת
שמשיח יבוא? הלא ישראל קדושים המה ומי
אינו מסכים לעשות פעולות טובות שיבוא
תיכף ומיד ממש.

תשובה! מי שבאמת רוצה שמשיח יבוא
יפסיק תיכף ומיד באכילת בשר, ויראה
שיהיה לו תפילין ומזוזות כשרים, [ואם הסופר
שלך אוכל בשר בהמה, אז הוא בידו של הסמ"ך מ"ם,
ראה להלן] כי אז הסמ"ך מ"ם לא יוכל לשלוט
עליך

כבר העתקנו מספרים הקדושים שעיקר עיכוב
ביאת המשיח הוא על ידי שרבנים גדולים

בקהילות ישראל מכשילים הרבים ומאכילים
נבילות וטריפות בישראל, וזה אינו דבר חדש,
וכבר מבואר בספר "שערי תשובה לרבינו יונה"
זצ"ל וזה לשון קדשו:

אם הרב אינו משגיח על השו"ב [השוחט
ובודק] כראוי וסומך עצמו על חזקתו הוי הרב
בכלל מאכיל טריפות לישראל חס ושלוש ונתפס
בעונו.

וכן מובא ב"תבואות שור" (על מסכת חולין)
שהסמ"ך מ"ם יושב על כסא של ג' רגלים,
רבנים, חזנים, שוחטים, ואינו צריך לעמול הרבה
וכך יש לו הכל ברשותו.

וכן כתוב בשאלות ותשובות "חתם סופר" (אור
החיים סימן ר"ה) מבואר שמלך זקן וכסיל יושב
על כסא של ג' רגלים, חזנים, שוחטים, סופרים,
וזה לשון קדשו:

המלך זקן וכסיל (הוא היצר הרע) יושב על
כסא של ג' רגלים.

רגל א' - החזנים המוליכין מחוץ למחנה תפלות
כלל ישראל.

רגל ב' - שוחטים המאכילים נבילות וטריפות
לבני ישראל.

רגל ג' - סופרים הכותבים תפילין ומזוזות
פסולים,

ותו לא צריך לכלום, עכל"ק.

שאלה ח'

א. מה עלינו לעשות שיבוא אליהו ויבשרינו
 ביאת משיח צדקינו, ולא יהיה לעם ישראל כל
 כך הרבה צרות משונות לא עלינו רח"ל, שאנו
 רואים ממש את המלאך המות יום יום.
 ב. למה מרעיש כל כך על הכשרות ואינו
 מרעיש עולמות על שמירת שבת, שהוא לפי
 דעתי הרבה יותר חמור, וישנם רבבות אלפי
 ישראל שאינם יודעים משמירת שבת כלל?

תשובה!

א. בספר שאלות ותשובות מראה יחזקאל
 האחרון (להגאון הצדיק מהרי"ח אבדק"ק גלינא
 זצ"ל סימן מ"ג) כתב וז"ל: **כי בעינינו ראינו את
 כל הגזירות קשות ורעות המתרגשות לבא בעולם
 הוא בעוונותינו הרבים רק למען העון הזאת, עד
 כאן לשונו.**

ידוע שאם השוחט כשר אז אליהו בעיר, ואם
 חס ושלום השוחט רע אז מלאך המות בעיר
 רח"ל, כמבואר בספר "אמרי צדיקים, דברי
 גאונים" (עמוד ה' עיי"ש באריכות), ומבואר בספר
 "שמחה בבשר" כי הפלא הוא שהרב או הרבי
 שמחזיק ידי השו"ב [השוחט ובודק] הפסול הוא
 אשם על כל האסונות שנמצאים בכלל ישראל,

והאי עלמא כידוע עלמא דשיקרא, שאנו רואים בעוונותינו הרבים שנקטפים מהכלל ישראל בחורים וילדים ואברכים צעירים רח"ל, והרב המכשיר שמחזיק ידי השוחטים פסולים עומד וצועק כי האשם הוא הביטול תורה או הצניעות, וצועק ובוכה ובאמת היו כולם צריכים אז לצעוק בקול גדול על הרב הזה כי הוא הוא הרוצח שרצח הנפש היקר ההוא. כמבואר ש"הצדיק אבד" למה בגלל ש"ואין איש שם על לב" לידע ולצעוק על האמת מי הרג באמת את הצדיק הקדוש הזה.

ובאמת כי האדם האוהב את הקדוש ברוך הוא באמת אי אפשר שלא יזעק ולא יצעק מרה כשרואה בני אדם מורדים בהקב"ה ומפטמים את גופם ודמם ונפשם ונשמתם עם אכילות של נבילות וטריפות ר"ל, אשר הן יסודי גופי התורה בזה תלוי כל קדושת ישראל, ואם אינם מוחים בכל כוחם הרי נחשבים כאילו בעצמם אוכלים נבילות (כמבואר בשערי תשובה הנ"ל) ועוד כי כל אחד ערב בעד חבירו.

ומה מאוד יכאב לבנו בראותינו שרבים מבני עמנו אפילו אלו שמתפללים ג' פעמים בכל יום ושומרי מצוות, נכשלים במאכלות אסורות ומפטמים גם את נפש ילדיהם בכל מיני פטומי דטמאות ונבילות, אוי לעינינו שכך רואות. ומה יכאב לבנו שבעלי ההשפעה אינם מעוררים את לבב אחינו שלא יביאו חס ושלום אסון עליהם ועל כלל ישראל על ידי אכילות נבילות וספיקי

מאכלות אסורות כמבואר ברמב"ם ושאלות ותשובות דברי חיים הנ"ל.

ואסיים בדברי הקדוש "מהרש"ק" זי"ע בספרו (שאלות ותשובות טוב טעם ודעת חלק א') וזה לשון קדשו:

ללמד דעת לדורות אולי יזדמן עוד מעשה כזה ידעו איך להתנהג ולקיים החכמה תחי' את בעליה בשני עולמות, **"והלוואי כד שכיבנא יפוק לקדמנא זכות זה מה שביערת הרעה הזה מן העולם"** וכן יאבדו כל אויביך ד'. ועלינו יערה רוח ממרום. (דברים הללו ככתבם וכלשונם נעתקו משאלות ותשובות טוב טעם ודעת חלק א' בפתחי שערים שכתב הגאון שר התורה מהרש"ק זצ"ל אודות השוחט רע מעללים מק"ק בארדיטשוב שזכה להרחיקו ולהעבירו).

ב. לא לחינם הזהיר מאוד החפץ חיים זצ"ל, להזהר מבשר שאינו כהוגן בבית אחרים, וזה לשון קדשו: **קל שמזלזל במצות ומלעיג בדברי חכמים אין לאכול משחיטתו, ואם הזמינו אותו לאכול אצל אדם אחד ויודע שאותו האדם קונה בשר משוחט שאינו הגון, כזה, צריך להתרחק מלאכול בשר שם (נדחי ישראל להחפץ חיים ז"ל).**

וראה עד כמה החפץ חיים החמיר במאכלות אסורות שכתב שהוא יותר חמור משמירת שבת", וזה לשונו:

חייל יהודי נכנס לבית הספק אם אפשר לו לאכול כשרות ויוכרח לעבוד שבת, או לשבות בשבת ולא לאכול כשרות מה לבחור והשיב החפץ חיים זצ"ל, הגם ששבת היא חמורה ועונו סקילה אבל מובטח על כל פנים שכשיחזור לביתו ישמור השבתות בכל הזהירות כימי קדם, אבל אם יאכל נבילות וטריפות ישאר הפגם בנשמתו לעולמי עד (מחנה ישראל, להחפץ חיים זצ"ל). וברוך השם שהדפסתי ספרים על קדושת השבת בה' לשונות, ואם כבודו מעוניין להציל אנשים משמירת אתן לו ספרים לחלקם ביעקב ולהפיצם בישראל בחינם.

על כן סוף דבר הכל נשמע, אשרי חלקו ועמלו של כל אחד שיצא במלחמת קודש, ולעמוד בראש מערכת קודש זו להגן על השחיטה כהלכתה במדינתם וידרוש ויבקש להחזיר עטרת קדושת ישראל ליושנה, ושישמרו את נפשם ואת ילדיהם ממכשולים בעניני מאכלות אסורות, כי הכשרות הוא יסוד קדושת ישראל, וה' הטוב יהיה בעזרכם לזכות את הרבים, ומגלגלים זכות על ידי זכאי, ולהעמיד הדת על תילה, ובזכות זה תתקרב גאולתינו ופדות נפשינו ונזכה מהרה לרגלי מבשר בבהגוא"צ בב"א.

שאלה ט'

למה כבודו מדבר כל כך על השוחטים
והשחיטות, ואינו עושה שמשיח יבוא תיכף
ומיד?

תשובה!

טעות גדול בידך, לחשוב מחשבת פסול חלילה
שאני אומר איזה דבר מדעתי, אני רק המעתיק
מכלי לכלי ומגלה לך מה שאמרו הרמב"ם ז"ל
ותלמידי בעל שם טוב זכותם יגן עלינו, ועוד יותר
מאלף ספרי שאלות ותשובות המזהירים על בעיות
השחיטה בימיהם.

ראה מה שכתוב באזהרות מהרצ"א: שרוב
השוחטים במדינה של יראים ושלימים מאכילין
נבילות וטריפות, והם הם הגורמים חלאים רעים,
וזה לשון קדשו:

(ד) ראה לעיל מה שהבאנו מספר ברית מטה משה על
הגדה של פסח, שהתאונן מרירות על רוע המצב וחורבן
השוחטים, והא לך קצת מהעתקת לשונו: הבשר עדיין בין
שנינו שאכלנו נבילות וטריפות עד כה שהי' גודל המכשלה
הזאת בישראל שהרבה שוחטים אין להם הרגשה וכו', דבר
זה החריב את ביתינו אשר עדיין לא נבנה בימינו והשכינה
בגלות עדיין בעונינו, וכאשר נמצאו כמה קלקולים אשר אין
להעלות על הספר כי קצר היריעה מלהשתרע וכו', ואין לנו
פה לדבר ומי יוכל להגיד ולספר מה שעבר עלינו עד כה
שגרמו לנו השוחטים כמה רעות וכו' עכ"ל.

לבי ככנור יהגה בראותי המכשלה הגדולה בעסק השוחטים ובודקים כמעט לא נשמע כזאת בשום מדינה. והאמת אגיד אשר עיני ראו כמעט רובם ככולם האכילו נבילות וטריפות לישראל כל השומע תצילנה שתי אזניו.

פקחו נא וראו זה כמה שנים בעונותינו הרבים מכה מהלכת במדינה זו חולאים רעים ונאמנים חולי מעים, השם יתברך ישמור שארית ישראל, ולמה לא תבינו שזה עבור שמכניסין דברים אסורים לתוך מעיהם וכו' (אזהרות מהרצ"א מדינוב זצ"ל).

ולא לחינם כתב בזוהר הקדוש פרשת וישב (דף קצ"א) אם אדם נזהר ממאכלות אסורות שורה עליו צלם אלקים ודיוקן האדם ודחלין מיני כל חיות ברא ועופא דשמיא ולא אשתני זיוי לעלמין, ואם חס ושלום להיפוך אז סר ממנו הקדושה ודיוקן האדם כי המטמא עצמו במאכלות אסורות טמא טמא יקרא, והוא גופא חתיכא דאיסורא.

ובשביל זה חמור בעיני העולם האיסור של מאכלות אסורות יותר מכל האזהרות כמו חילול שבת וכדומה, (ראה לעיל מהחפץ חיים זצ"ל) והצדק אתם מפני שכשהאדם אוכל מאכל איסור אז חס ושלום נתהפך גופו וכל דמו, ונמסר לסטרא אחרא, ונעשה גוף טמא, ועכור, ונסתם לבו וקשה תשובתו מאד רח"ל

ומי שחושב שאכשיר דרא, וכעת הכל בסדר שאפשר לאכול בשר כשר, טעות גדול בידו, וראה לעיל דביאת המשיח תלוי בכשרות הבשר. ואם משיח לא בא הסימן בידך שאוכלים טריפות ונבילות, ואם אתה רוצה לראות האמת, נא לעיין בכל ספרי שחיטה ובדיקה וניקור [ואתה יכול לשמוע הטעיפ"ס מהאסיפה של התאחדות

(^ה) ראה בספר כדת של תורה שבו מובא האסיפה דחופה בהתאחדות ד' בראשית תשמ"ג לפ"ק בענין ניקור החלב על פי העתקה מדויקת מהטעיפ. [הטעיפ הזה ישנם אצל אלפים מאחבנ"י, וכל אחד יכול לשמוע ולראות האמת לאמיתו].

זוה לשונו שם: כאן נתגלה שכל החמישים שנה רימו אותנו ונתנו לנו לאכול בשר שאינו גלאט בתורת גלאט כשר הרבנים המכשירים הם הרב מסיגעט הרב מנירבאטור והרב מוינה.

רבה של פאפא: בדיוק כפי שלא משתמשים בסירכות למרות שזה כשר, בשר סירכה...

רבה של ווין: בשר הסירכה יכול להיות חשש, סירכה ללא נקב אולי ישנו.

רבה של סיגעט: הלוואי, הלוואי, כמה שכבר כן משתמשים, הורידו תמיד סירכות, זוהי שחיטת גלאט ובכל זאת השתמשו בסירכות, הלא אי אפשר לומר שלא משתמשים בסירכות.

לציבור הזה אפשר לומר, שלא משתמשים בסירכות - ואז במקרה כזה לא היה לכם בשר למכור, קורה שיש בשר כזה, זה בכלל לא הולך חלק, אך קורה לפעמים.

רבה של נירבאטער (מוחה): שתמחל לי, על זה אני משיב מיד: חלילה מלהוציא הודעה כזו, שאנחנו חלילה משתמשים בסירכות, חס וחלילה, אף פעם בעולם, אפי' אם מדובר באיזה ריר קטן, מי שמכיר ויודע מה הכוונה ריר, את זה אנחנו מורידים, אך

הרבנים, שהיו שם 70 רבנים גדולי ישראל, [והספר כדת של תורה שמעותק כל הטעיפס האלו, וספר כשרות הבשר? פנינים יקרים, ועוד, ותראה האמת] ותראה שם מי הם הצדיקים האמיתיים בדורינו שבקשו לתקן הכשרות של הניקור, ומי הם הרבנים של הערב רב שכל מגמתם הוא להכשיל את ישראל בנבילות וטריפות חלב ודם] ותראה האמת לאמיתו.

כשמדובר בשם סירכה שיש לו שורש קשה, עם מקור קשה, ח"ו אף פעם איננו משתמשים בזה.

רבה של סיגעט: את זה הרי אומר רבה של פאפא, הוא אומר בדיוק כפי שאתה אומר, אז אתה גם יכול לעשות אותו דבר.

רבה של פאפע: למרות שע"פ הלכה זה כשר, כי אנו לא אוכלים זאת, כי אנו רוצים לצאת ידי חובת כל השיטות.

רבה של סיגעט: לא, שם זה משהו אחר, שם זה כך, הסירכא שמתחילים לקחת אותה.

רבה של פאפא: נו, שמדובר במחלוקת שבין האחרונים, בין הפוסקים האחרונים איך לנהוג עם הבשר של הצלע י"ב וי"ג, אם כן מדוע להשמש בזה?

רבה של סיגעט: אבל הרי אין לנו פלוגתא, אין בענין הזה כל מחלוקת, אף אחד אינו אומר אחרת, החת"ס אומר שאפשר להוריד אותו, וכך נהגו בהרבה מקומות, אני יודע שבסיגעט גם השתמשו בזה, אפשר לומר שלא ידענו כולנו את אותו דבר, שם לא השתמשו בסירכות כי לא היו צריכים אותם, וישנם מקומות. עד כאן לשון הטעיפ.

שאלה י'

שמעתי מכ"ק אדמו"ר מליובאביטש שליט"א
 שאמר כי כל יהודי צריך לעסוק בענין הגדול
 של מי יהודי, ולמה הרבי שליט"א לא עוסק
 ומרעיש עולמות על ענין הזה שהוא באמת
 צורך גדול לקרב את המשיח, ובענין השוחטים
 הלא כולם צדיקים, ומה מרעיש בזה כל כך?

תשובה!

**טעות גדול בידך לחשוב כך,
 כל עבודתי הוא, במי יהודי?**

למה אומרים ברוך מרדכי היהודי מגילה (דף י"ב) כי
 בזכותו היהודים ניצלו מגזירתו של המן, שהוא נזהר
 שהיהודים לא יכשלו במאכלות אסורות, ולכן ישב בשער
 המלך לשמור שאסתר לא תאכל אוכל שאינו כשר. ורק
 בזכות זה ששמרו ממאכלות אסורות ניצלו היהודים,
 ולכן קראו להם "יהודי", כי אף אוכל שאינו כשר לא
 נכנס לפיהם.

הרי אנו רואים שלקבל את השם יהודי לא זכה מרדכי
 רק על ידי שמחה לכבוד שמים להזהיר את העם שלא
 יכנס בפיהם דברים אסורים.

ולכן מובן הרמז ארור המן וברוך מרדכי היהודי
שברוך מרדכי בגימטרי' 502 כמנין **בשר וארור המן**
 גם כן בגימטרי' 502 כמנין **בשר** וצריך ביאור מה רצה
 להשמיענו בזה, אלא שזה היה כל מלחמותם של מרדכי
 והמן להכשיל את העם במאכלות אסורות כמו הנחש
 השיא את חוה לאכול מעץ הדעת, ובזה אפשר לרמז מה
 שאמר לו הקדוש ברוך הוא **המן העץ** בהא הידועה,
 ומרומז בזה גם כן המן העץ, כי המן למד ממעשה הזאת
 לשלוט על היהודים על ידי שיעברו על ציווי הקדוש ברוך
 הוא כמו המן העץ כנ"ל.

לכן צריכים להזהר מאוד מה'המן' של דורינו
 שהולכים בעקבותיו של המן הנ"ל, וכדי שלא יפלו
 ברשתות של ה'המן' הנ"ל, ניתן סימן קל לדעת אם
 הרב או הרבי הוא הדומה למלאך ה' צבקות ואז יבקשו
 תורה מפיהו, או אם הוא מתוך שאר ה'המן' חברי
 הרע-בנים מהערב רב וצריכים לברוח ממנו כמו הבורח
 מן הארי. וזה מה הרמז כי ארור המן וברוך מרדכי אינו
 יכולים לראות ההבדל כי כולם הולכים עם בגדים יפים
 ולבינים כמו שבתי צבי¹ ותלמידו נתן העזתי, כי לקנות

(ו) וזה לשון ספר תורת הקנאות לר' יעקב עמדין זצ"ל:
 והוא קבוצת מאמרים וכתבים נגד שבתי צבי ומתי סודו
 צילום הדפוס הראשון, אמשטרדם תקי"ב נדפס מחדש
 ע"י הוצאות מקור, ירושלים, תשל"א.

גביית עדות מבי"ד הגדול שבירושלים: האיך ששבתי
 צבי קודם שהמיר דתו האכיל חלב כליות לעשרה
 מישראל בספר הנ"ל בדף 45 ח"ל:
 קבלת עדות בירושלים תוב"ב:

בגדים אפשר לכל אחד בעד כמה מאות דולר והוא כבר רבי, על אף שלא טעם טעם יראת שמים, וכל עבודתו הוא רק להתודע ולהגלות כי הוא רבי על כל הארץ, ועל כן יש לנו הסימן המודד חוס של יראת שמים על ידי שאנו רואים שאינו מוחה על ענין כשרות הבשר שמרומז בברוך מרדכי 502 ומתנהג כמו המן שהוא גם כן גימטריי 502, אז הוא כבר מהסטרא אחרא, וכל שכן וכל שכן אם

במותב תלתא בי דינא כחדא הוינא, ואתא לקדמנא החכם הכולל מוהר"ר משה חביב איש ספרדי והעיד בתורת עדות...ח"ל בלה"ק:

אני מעיד שמפורסם הדבר בין ת"ח בירושלים וחברון, ששבתי צבי תר"ו [תפח רוחו ונשמתו] קודם שהמיר דתו, האכיל חלב כליות לעשרה מישראל, גם צוה להם להקריב פסח בחו"ל והאכילם כסדר אכילת פסח.

גם עשה ברכה על אכילת חלב בזו הנוסחא: בא"ה [ברוך אתה ה'] המתיר אסורים.

וגם שמעתי דבר זה מאדם אחד בעל תורה גדול שעשה ג"כ דבר זה ואח"כ עשה תשובה...

עוד שמעתי מהחכם הכולל הרב אברהם יצחקי אב"ד ור"מ דספרדים בעה"ק ירושלים תוב"ב, ששמע מרבו הגדול החכם הכולל מוהר"ר משה גלאנטי אומר:

מתחילה לא הייתי מבזה לש"צ [לשבתי צבי] ימש"ו [ימח שמו וזכרו], אף על פי שלא הייתי מאמין בו רק אחר שראיתי כתב יד של ש"צ ימש"ו שכתב לכאן לאחד שהיה מאמין בו, וחתם את עצמו אני הויה אלקיכם שבתי צבי, דהיינו שכתב שם הקדוש ככתיבתו.

אחר זה אני מחרים אותו בכל יום ויום. עכ"ל, ועיי"ש עוד באריכות.

הוא נותן הכשר על בשר הטריפות בוודאי שהוא כמו שבתי צבי ימח שמו וזכרו שהאכיל חלב רק לעשרה מישראל, והוא מאכיל חלב¹ נבילה וטריפה לאלפים ורבבות מאחינו בני ישראל, ועל כן אומר רש"י ז"ל על הפסוק **"ואבדיל אתכם מן העמים, אם אתם מובדלים מהם הרי אתם שלי ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר וחבריו וחביריו"**, הרי אנו רואים שהרב הזה שייך לנבוכדנצר וחביריו וצריך תיכף לפרוש ממנו כמו שאמרה התורה הקדושה **"והבדלתם בין הטמא ובין והטהור"** והפסוק הזה ה"י נר לישראל בכל מושבותם.

ראה מה שכתב בספר הזכרונות למהר"ש אבוהב זצ"ל זכרון שלישי, מתאונן מרירות למו על מצב השחיטה בימיו, וכותב בין השאר בזה"ל: **העיקר הוא בדיקת הסכין והבדיקה הראוי' והכשרה תלוי' ביראת חטא אשר כתבו כל חכמינו וזקנינו ז"ל, ואיה איפה זו היראה והרעדה בכמה נערים נעורים בעוה"ר אשר פשטו ידם לקבל רשות הנהוגה והשיגוה, ורוב עסקיהם בעסקי אכילה ושתי' ובתקון השערות וקישוט המלבושים והליכת גנות ופרדסים מקומות מוכנים לפורעניות ופתחים פתוחים לשטן... ועל סמך הרשות שבידם נוטלים עוד רשות לעצמן לשחוט² בכל מקום בסכין אשר ימצאו שם, וכו' עד כאן לשונו.**

(ז) וראה בתהילים (קפיטל קי"ט פסוק ע'): **"טפש כחלב לבם, אני תורתך שעשעת, טפש בגימטרי' 389 = נבלה וטרפה עם ב' התיבות בגימטרי' 389.**

(ח) וע"ע בשו"ת חת"ס יור"ד סי' ח' ואו"ח סי' ר"ח, ו'. ועי' בתולדות יעקב יוסף פ' נשא ד"ה והעולה. עי' שו"ת ד"ח

לזיתן = 496 = עם 5 אותיותיו והכולל בגימטריה כמנין
בשר 502. לרמז מה דאיתא במדרש רבה ויקרא (פרשה
י"ג ס"ג) עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סעודה גדולה

ח"א יור"ד סי' ז', י"ג, ועוד הרבה תשובות קלקולי השו"ב
בימיו. וע"ע שו"ת שו"מ ח"א ספר שני תשובה מ"ח. וע"ע
שו"ת בית אפרים יור"ד סי' ח', לענין בעל השור עם שורו.
וע"ע שו"ת בגדי כהונה או"ח סי' ד'. וע"ע בשו"ת בית שלמה
יור"ד י"ג ע"ט, וברית אברהם יור"ד סי' ה' או' ד'. ועי' שו"ת
אוריין תליתאי סי' פ"ג, תועפות ראם יור"ד סי' א'. ועי' ר"ח
הספרדי יור"ד א' ה', שו"מ קמא ח"א רס"ט, דבר משה צ"ח.
עי' שו"ת חת"ס יור"ד סי' ח', י"ג. עי' באר משה להגר"מ
ירושלימסקי קונ' כבוד חכמים י"ב. עי' שו"ת מהר"י אסאד
הרבה תשובות, ובגינת ורדים הספרדי יור"ד כלל א'. עי'
שו"ת כתב סופר חזק"ה הרבה תשובות בענין זה. עי' משכיל
אל דל ח"ג כ"ב פ"ה. עי' ס' כתב ישר ודברי אמת באורך
נפלא מכל גאוני דור הקדום. עי' שו"ת פרשת מרדכי
(למהר"מ בנעט) חזק"ה. עי' שו"ת אמרי א"ש חזק"ה סי' ב'
ז'. ועי' שו"ת מהר"י אסאד יור"ד סי' ו' י' מ"ז. ועי' שו"ת
עטרת חכמים יור"ד א', בית יצחק יור"ד כ"ח, ושו"ת ריב"א
סי' פ"ט, ומאמר מרדכי סי' ט"ו, ובית אפרים יור"ד סי' ה',
ובית יצחק יור"ד סי' ח' וסי' ל"א, וצמח צדק (ליובאוויטש)
סי' ג' וחת"ס חו"מ קע"ו, כת"ס יור"ד ה', שערי דיעה קמא
סי' מ"א, חסל"א יור"ד סי' ה', ובדע"ת סי' ב' מאו' ל"ג עד
סוף או' מ"ה, שו"ת משיב הלכה יור"ד א'. ובס' יסושה
(שער ד' שער הבכורות) דגדלה המכשלה שהשוחטים
משתכרים, ועמי הארץ עוסקים בשחיטה. בשו"ת ערוגה"ב
יור"ד סי' ה' שו"ת מהר"ש ענגעל ח"א י"ז, מילי דאבות
השמטה לח"ג סי' ו'.

לעבדיו הצדיקים לעתיד לבא, וכל מי שלא אכל נבילות
בעולם הזה זוכה לראותו בעולם הבא.

ובזכות הטהרה והכשרות יבא בעל הכרם ויכלה את
קוציו במטאטא, ונזכה לישב בשלום ובשלוחה איש תחת
גפנו ותאנתו בכדכוד וגומרתא, ונזכה במהרה בימינו
שתשכלל היכלא קדישא ותבני קרתא קדישתא אמן.

בעזרת השם יתברך

לב יצחק

• פורים •

בספר הזה יבואר:

מה שכתוב בזוהר הקדוש ובמדרשים ובספרי בעל
שם טוב זי"ע שלפני ביאת המשיח יהיו רוב
הרבנים מן הערב רב, ויהיה עירבוב גדול שסמ"ך
מ"ם עשה חסידים לאלפים ולרבבות, והנסיון גדול
מאוד לדעת האמת לאמיתו מי הוא באמת הרב או
הצדיק שהוא המן האמיתי וצריך לומר עליו ארור
המן, ומי הוא באמת הצדיק הקדוש האמיתי
שהוא באמת ברוך מרדכי וצריך לומר עליו ברוך
מרדכי היהודי.

עוד יבואר בו סוד נפלא ונורא בביאור ארור המן וברוך
מרדכי היהודי ועוד כמה גימטריאות בענין הנ"ל

ברוך מרדכי בגימטרי' 502 כמנין בשר

ארור המן גם כן בגימטרי' 502 כמנין בשר

ה' אופנים על ארור המן וברוך מרדכי

נדפס בשנת תשס"ב

פה קראקאס ווענזעלא

למה הבעלי תשובה חוזרין לקלקולם

שמעתי מהרב הקדוש האלקי
האב בית דין דקהלה קדושה
נשחיו זצוק"ל, כי מפני זה יארע
לבעלי תשובה שחוזרין
לקלקולם, לפי שאינן נזהרין
במאכלות אסורות, ואינם
נזהרים לאכול בקדושה, ועל ידי
כן הנצוצים המגולגלים
בהמאכלים הם מושכים אותם
אחורנית (מאור ושמש פרשת כי
תבא).

קונטרס
לב יצחק

ביאור נפלה על ברוך מרדכי וארור המן

ברוך מרדכי בגימטרי' 502 כמנין בשר

ארור המן גם כן בגימטרי' 502 כמנין בשר

ה' אופנים על ארור המן וברוך מרדכי

ביאור נפלא בביאור שושנת יעקב שאנו אומרים ברוך מרדכי - ארור המן, כי **ברוך מרדכי** בגימטרי' 502 כמנין **בשר וארור המן** גם כן בגימטרי' 502 כמנין **בשר**^א וצריך ביאור.

א) כדי להבין כל המאמר הזה איך שכל העולם סובב על כשרות הבשר וכל האסונות של כלל ישראל סובב על הכשרות כמבואר בפנים נקדים קצת כמה מקורות בש"ס ובזוהר הקדוש:

א. במסכת תענית (דף ט') כתוב: "ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא".

ב. ואיתא במסכת סנהדרין "למה נקראו ראשונים סופרים? שהיו סופרים כל אותיות שבתורה.

ג. בזוהר הקדוש פרשת תרומה: "אסתכל באורייתא וברא עלמא".

ד. הגר"א ז"ל הובא בספר "רוח אליהו" מביאורו לספרא דצניעותא: כי כל מה שהיה והוא ויהיה עד עולם, הכל כלול בתורה מבראשית עד לעינוי

אופן א: אפשר לפרש בסייעתא דשמיא בדרך רמז כי התורה הקדושה מרמזת לנו שיסוד כל החיים הוא **הבשר** שאם נזהרים בכשרות ה"בשר" כדבעי אז יהיה ברוך מרדכי היהודי היהודי² וכל היהודים יהיו

כל ישראל, ולא הכללים לבד אלא אפילו פרטיו של כל מין ומין של כל אחד בפרט, וכל מה שאירע לו מיום היולדו עד סופו, וכל גלגוליו וכל פרטיו, ופרטי פרטיו, וכן כל מין בהמה וחיה וכל בעל חי שבעולם, וכל עשב וצומח ודומם, כל פרטיו ופרטי פרטיו של כל מין ומין ואישי המינים עד לעולם.

ה. אמרו חז"ל במדרש בראשית (פרק י') "אין לך כל עשב ועשב מלמטה שאין לו מלאך ממונה עליו מלמעלה ואומר לו גדל, וכמו כן כל ברי' יש עליו ממונה מלמעלה להמשיך לה חיותה, וכו'." [אמר המעתיק: וכל אלו הפרטים מרומזים כמה פעמים בתורה כמו מפה שרואים כל הרחובות וכל העיירות בכל העולם, וכמו שנתפרסם כבר הרבה והרבה ענינים מה שאירע בשנים האחרונים איך שכל פרט ופרט מרומז בתורתנו הקדושה].

(ב) כדאיתא במגילה (דף י"ב): לכן אומרים "ברוך מרדכי היהודי" כי בזכותו היהודים ניצלו מגזירתו של המן, שמרדכי נזהר שהיהודים לא יכשלו במאכלות אסורות, ולכן ישב בשער המלך לשמור שאסתר לא תאכל אוכל שאינו כשר.

ולכן אומרים ארור המן אשר ביקש לאבדי כי הוא האכיל את בני ישראל במאכלות אסורות, ועל ידי כך היה לו את הכוח לגזור על היהודים גזירות קשות, וכמו שכתוב בב"ח (אורח חיים סימן תר"ע) וזה לשונו: **בפורים היתה עיקר**

הגזירה לפי שנהנו מסעודתו, על כן נגזר עליהם להרוג ולאבד את הגופים שנהנו מאכילה ושתי' של איסור ושמחה ומשתה של איסור. ולכן הוא ארור המן שהוא גם כן בגימטרי' 502 כמנין בשר, כדי לדעת הסימן בקל, ולזה זוכים רק בפורים אם שותים יין נכנס יין יצא סוד שהוא ההמן האמיתי, וצריכים להתרחם מהם כמטחוי קשת. ולכן ימי הפורים לא יבטלו כי כל יסודי הדת תלוי בזה אם אוכלים כשר או חס ושלוש דבר שאינו כשר.

כדי לראות איך שכל מלחמת מרדכי עם המן שהיה נכד עמלק היה על ענין הכשרות. נעתיק כאן כמה גימטריות על זה:

- א. מרדכי = פתחיה = 503 כמנין בשר עם הכולל.
- ב. ומרדכי ידע את כל אשר נעשה, אשר = 501 עם הכולל כמנין בשר = 502
- ג. נעשה = 425 = שק ושם יקו"ק כמנין בשר = 502.
- ד. אסתר = 661, חלב כרת = עם הכולל 661.
- ה. מגילת אסתר = 1144 עם שתי תיבות בגימטרי' 1146 = חלב = בשר = עמלק = השטן = בגימטרי' 1146.
- ו. שק ואפר = 687, בגמטרי' = אסתר = יקו"ק = בגימטרי' 687.
- ז. שק 400 נגד אדום, אפר = פרא אדם ישמעאל. וּמַלְכוּת אֲדוּם וְשֵׁאֵר מַלְכוּת מְרוֹמְזִים בְּפִיּוּט מַעוֹז צוּר פִּיּוּט שְׁנֵהֲגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹמֵר בְּשִׁיר וּבִרְנָנָה לְאַחֲרֵי הַדִּלְקַת נְרוֹת חֲנוּכָּה, הִפְיִיטָן חֲתָם אֶת שְׁמוֹ בְּרֹאשֵׁי הַ- "בְּתִים" מְרַדְכִי חֹזֵק. שְׁשֵׁה בְּתִים בְּפִיּוּט זֶה, בְּבֵית הָרֹאשׁוֹן פּוֹתַח הִפְיִיטָן בְּתַפְלָה לְבָנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שִׁיבְנָה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אֲמֵן. בְּשֵׁאֵר חֲמֵשֶׁת הַבְּתִים הוּא מֵתָאֵר אֶת גְּלוּת מִצְרַיִם וְשַׁעֲבֹד הָאַרְבַּע מַלְכוּתִים: בָּבֶל, מֶדִּי, יוֹן, וְאַדּוּם, וּמִסִּיִּים בְּתַפְלָה שֶׁתְּבוֹא הָגְאוּלָּה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אֲמֵן.

מתברכים. אבל אם חס ושלוש ה"בשר" אינו כשר כדבעי יהיה ארור המן שחס ושלוש המן יהיה לו הכוח לשלוט על היהודים.

אופן ב: אפשר לפרש גמטריי הנ"ל בהקדם, דהנה **אליהו** בגימטריי 52 - ולהבדיל **כלב** גם כן בגמטריי 52 וצריך ביאור, ואפשר לפרש בהקדם מה שכתב בספר אמרי צדיקים, דברי גאונים (עמוד ה'), **דאם השוחט כשר אליהו הנביא בעיר, שוחט רע מלאך המות בעיר,** אם השוחט ירא שמים כדבעי, אז אליהו הנביא בעיר, ואם אינו כהוגן, אז מלאך המות בעיר, ובס' אור ישראל בפתיחה פירוש בזה דבר נפלא מה שאמרו חז"ל **כלבים שוחקין אליהו בעיר, כלבים בוכין מלאך המות בעיר,** דהיינו כשהשוחט ירא שמים אז הכשרות לאכילה והטריפות להכלבים שזה מנת חלקם כמו שנאמר "לכלב תשליכון אותו", ועל כן שוחקין, ואם כן הרי זה סימן שאלהו בעיר, כיון שאכילת הבשר כהוגן, אבל אם שוחט שלא כהוגן ומאכיל נבילות וטריפות לישראל חס ושלוש אז גוזל חלק הכלבים ועל כן הם בוכין, ואז מלאך המות בעיר, חס ושלוש.

ח. וצומו (עלי) = 148 בגימטריי פסח. "כל שאר וכל דבש"

וכו' שאר עם הכולל כמנין **בשר** 502.

ט. שלשת ימים = 1130 = **בשר כרת** ביחד עם 6 אותיות

ושתי תיבות בגימטריי 1130.

י. פורים = 336, עמלק = המאכל בגימטריי 336.

יא. פורים עם הכולל = 337, בגימטריי שחיטה עם 5

אותיותיו.

יב. פורים = 336, עמלק = המן = בגימטריי עם הכולל 336.

ובזה אפשר לפרש מה שכתבנו לעיל דהנה אם הבשר כשר ואוכלים כשרות אז אנו זוכים שאומרים רק ברוך מרדכי ואליהו הנביא בעיר וכלבים צוחקים (כי היהודים לא אוכלים את הטריפות חס ושלוש, והכלבים מקבלים את כל הטריפות) ואין אנו צריכים לקלל את המן כי אין לו שום שליטה על היהודים ואז זוכים שמרדכי היהודי משנה למלך אחשוורוש וגדול וכו' דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו. אבל אם חס ושלוש הבשר אינו כשר ואוכלים טריפות אז אנו צריכים לומר ארור המן שגם כן בגימטרי' בשר, ואז הכלבים בוכים (כי היהודים אוכלים את הטריפות, במקום ליתנו להכלבים, וגוזלים מהכלבים את הטריפות ומפני זה בוכין הכלבים) ועל כן מלאך המות בעיר חס ושלוש.

וידוע דהמלאך המות הוא הסמ"ך מ"ם ואין לו זמן לעבוד בריטעיל ונעשה חכם ונעשה האלסעילער, וכל תכסיסי מלחמה של הסמ"ך מ"ם³ הוא, שמעמיד

(ג) בספר הקדוש קב הישר פרק ק"ב וזה לשון קדשו:

א. **אברהם יצחק יעקב** חיו כמנין **בשר**, וזהו הסוד **בשר בשדה טריפה לא תאכלו**. = **אברהם** היה חי 175 שנים, **יצחק** – 180 שנים, **יעקב** – 147 שנים, צרפם יחד $175+180+147=502$ שנים, כי האבות הן בקדושה נגד הקליפה. וזהו הסוד (שמות כב, ל), **"ובשר בשדה טריפה לא תאכלו"**, כי **"בשר"** הוא גם כן גימטרי' תק"ב, 502.

ב. עוד כתב שם בקב הישר: **אדום** = 51 = **ישמעאל** 451 בגימטרי' **בשר** 502.

ג. עוד רמז בתיבת **"שמות האבות"** = 638 = **צום בשר**, **יראת יקי"ק** = עם הכולל 638, עץ הדעת = בגימטרי' 639.

שוחטים ורבנים בכל מקום מסיטרא דיליה שהבשר לא יהיה כשר, וידוע שמערמת הסמ"ך מ"ם שלא לפתות כל יחיד ויחיד, רק מעמיד שוחטים ורבנים בכל מקום מסיטרא דילי' ועל ידי זה הכל ברשתו. וראה מה שכתב בעל "תולדות יעקב יוסף" (פרשת נשא בד"ה העולה) וזה לשון קדשו: **עתה התחכם היצר הרע שלא יצטרך לילך ולפתות וללכוד ברשתו כל יחיד ויחיד, רק יחיד אשר רבים נכשלים בו, והוא שמעמיד שוחט בעיר מסיטרא דיליה המאכיל טריפות לרבים וכולם נלכדו ברשתו, עיי"ש.** ועל ידי זה מעבירים על הדת ונעשים אפיקורסים כמו שכתוב הדברי חיים בשו"ת (ני"ד חלק א' סי' ז') כותב שעל ידי שוחטים שהיו קלים, הרבה קהילות התקלקלו בגרמניה, ועזבו את דרך היהדות רח"ל (עיי"ש באריכות).

וכן כתוב בתבואת שור כתוב שהשוחט חייב להיות ירא שמים מרבים, שהיראת שמים יראה על פניו, ואם לא אז הוא מתקלקל יותר ויותר, וממילא הוא מקלקל גם אחרים האוכלים משחיטתו, הם מתמלאים מטומאה עד שהם הופכים לאפיקורסים. (ייטול בפרדס" מערכת שחיטה של רבה של שאמלוי זצ"ל).

עוד אפשר לפרש בסייעתא דשמיא, דהנה כתוב בשלחן ערוך חייב אינש לבסומי בפורי' עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, וצריך ביאור מה יהיה כבר אם יאמרו ארור מרדכי וברוך המן, אתמהא, ואפשר לבאר, דהנה אם שותים כל כך הרבה יין, אז נכנס יין ויצא סוד כי סוד בגימטרי' יין ואם שותים כל כך הרבה זוכים ורואים שאין נפקא מינה איך שאומרים ארור המן או ברוך מרדכי כי העיקר הוא אם אוכלים בשר כשר אז יהיה

ממילא ברוך מרדכי כי הקדושה גוברת, ואם הבשר אינו כשר ואוכלים טריפות אז הקליפה גוברת ויצטרכו לומר ארור המן, כי המן יהיה הראש ולו יהיה כל הכוח לגזור גזירות חס ושלום, ומה שאומרים ארור המן לבד לא יעזור עד שיתקנו את הבשר שיהיה כשר, ויאכלו בשר כשר.

אופן ג: אפשר לפרש, שהעיקר תלוי בכשרות הבשר אם הרב הוא כשר ומעמיד שוחט כשר אז אומרים ברוך מרדכי וזהו סובב על הרב המכשיר דהרב הוא בבחינת מרדכי שהיה יושב בשער המלך ונזהר שלא יאכלו ישראל נבילות וטריפות, ואם הרב אינו משגיח על השוחט כראוי וסומך עצמו על חזקתו (שהחזקה הוא שהשוחטים מאכילים טריפות לישראל, כי לא נותנים להם אופן לשחוט כהוגן, וכל הסיסטעם של השחיטה אינו כשירה, ואפילו השוחט ירצה לשחוט כשר אינו יכול, כידוע להרוצים לידע) הוי הרב בכלל מאכיל טריפות לישראל וכמו שכתוב בספר "שערי תשובה לרבינו יונה" זצ"ל וזה לשון קדשו: **אם הרב אינו משגיח על השו"ב כראוי וסומך עצמו על חזקתו הוי הרב בכלל מאכיל טריפות לישראל חס ושלום ונתפס בעונו, עד כאן לשון קדשו.** ואז אומרים על אותו הרב (שהוא המן והוא מן העירוב רב) **ארור המן** דהיינו שמאכיל טריפות כהמן, ומביא חס ושלום גזירות רעות על עם ישראל כהמן כמו שכתוב בספר שו"ת מראה יחזקאל האחרון (להגאון הצדיק מהרי"ח אבדק"ק גלינא זצ"ל סימן מ"ג) וז"ל: **כי בעינינו ראינו את כל הגזירות קשות ורעות המתרגשות לבא בעולם הוא בעונותינו הרבים רק למען העון הזאת עכ"ל.**

וכמו שכתוב בספר "טיול בפרדס" (מערכת שחיטה של רבה של שאמלוי זצ"ל) **אני בטוח שזה מה שגוזרים גזרות נגד השחיטה, בזמננו זהו רק בגלל זה שלא בדקו טוב את השוחטים**, כמו שצריך, עכ"ל. ועל כן אומרים על הרב המכשיר הזה שמכשיל את ישראל בנבילות וטריפות **ארור המן** דהיינו שמאכיל טריפות כהמן, ועל ידי זה מביא גזירות רעות על עם ישראל כהמן חס ושלוש. ולכן נקרא הרב המכשיר או הרב המתיר לישראל לאכול טריפות ואינו מוכיח להם נקרא **ארור המן** שהוא בא מן העירוב רב והוא המן האמיתי שמאכיל לעם ישראל חס ושלוש דברים שאינו כשרים.

אופן ד': אפשר לפרש בסייעתא דשמיא בדרך רמז כי התורה הקדושה מרמזת לנו יסוד נורא ונפלא לדעת איך שכל אחד ואחד יכול למדוד (כמו מודד חוס) בקלות (הסימן האמיתי) את הרבנים והצדיקים אם הם באמת צדיקים אמיתיים ששייכים להקדושה בבחינת: **ברוך מרדכי היהודי, ומי הם באמת צדיקים ששייכים לערב רב^ה שהם באמת **ארור המן** שצריכים להתרחק מהם כמטחוי קשת, והסימן בזה הוא כך:**

ברוך מרדכי היהודי: אם הוא בבחינת **ברוך מרדכי** שהוא בגימטריי 502 כמנין **בשר אז הוא מעורר**

(ד) כמו שאנו רואים לעיל שכל הצדיקים הקדושים עוררו ולחמו מלחמת ה' במסירת נפש נגש השוחטים של הערב רב שהאכילו את עם בני ישראל בנבילות וטריפות, וכמו כן אנו רואים במאות ספרי שאלות ותשובות איך שכולם עוררו בזמניהם על אכילת נבילות וטריפות. (ה) להעתיק כאן עניני הערב רב מספר ארגנטינה.

וצועק על האנשים לעשות תשובה ושלא יאכלו בשר, מפני שהבשר אינו כשר ואינו מנוקד כהוגן, כמו שאמרה אסתר "לך כנוס את כל היהודים ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים" ולפיכך קבעום למשתה ויום טוב לזכור את עיקר הנס. ולכן אומרים "ברוך מרדכי היהודי" כי בזכותו היהודים ניצלו מגזירתו של המן, הוא נזהר שהיהודים לא יכשלו במאכלות אסורות, ולכן הוא ישב בשער המלך לשמור שאסתר לא תאכל אוכל שאינו כשר.

ארור המן אשר ביקש לאבדי: ומי הם הצדיקים

(שנקראים בעקבתא דמשיחא צדיקים) ששייכים באמת לערב רב והם באמת לא רק ארור המן רק הם מה"המן'ס" האמיתיים, וצריכים להתרחק מהם כמטחוי קשת, והסימן בזה הוא כך: שהצדיק הזה הוא יושב ולומד ומתפלל ואינו מוכיח את אנשי דורו ואינו רב את ריב ה', (כמו שכתב הרמב"ם (הלכות סנהדרין פרק כ"ד הלכה ח'), ועיין שרר ופונש פרשת נשא דף ק"ו, ועיין עוד שם) וכמו שכתוב בכתב סופר (שאלות ותשובות אבן העזר סימן מז) וז"ל: מי שיושב על כסא הרבנות לא יחוס על עצמו, רק על כבוד ה' יהיו עניניו ולבו תמיד). ולא רק שלא איכפת לו כלום אם הבשר כשר או אינו כשר, אלא גם יאמר "הבשר הזה הוא בודאי כשר, הלא יש להם ההכשר מרב הגדול הזה, או הבית דין הגדול הזה!", והכל בחזקת כשרות, על אף שידוע האמת שהרבה רבנים יצאו וצעקו שיש בעיות גדולות בהכשרות (וכל זה היה כתוב בספרים ובכל העיתונים ובטעיפס) ושהרבנים אינם נאמנים כלל על פי ההלכה כי הם מקבלים מיליוני דולרים על ההכשר והשוחד יעוור עיני חכמים, אז תדעו נאמנה כי הרב או הצדיק הזה שייך

כולו להערב רב והוא ארור המן האמיתי כמו שאיתא במסכת מגילה (דף י"ב), לכן אומרים ארור המן אשר ביקש לאבדי כי הוא האכיל את בני ישראל במאכלות אסורות, ועל ידי כך היה לו את הכוח לגזור על היהודים גזירות קשות, וכמו שכתוב בב"ח (אורח חיים סימן תר"ע) וזה לשונו: בפורים היתה עיקר¹ הגזירה לפי שנהנו מסעודתו, על כן נגזר עליהם להרוג ולאבד את הגופים שנהנו מאכילה ושתי של איסור ושמחה ומשתה של איסור. ולכן הוא **ארור המן** שהוא גם כן בגימטרי' 502 כמנין **בשר**, כדי לדעת הסימן בקל, ולזה זוכים רק בפורים אם שותים יין נכנס יין יצא סוד שהוא ה"המן" האמיתי, וצריכים להתרחק מהם כמטחוי קשת. ואם יודעים הסוד הזה כי בשר בגימטרי' 502 יודעים תיכף ומיד מי הוא הרב הזה מסטרא דקדושה או חס ושלוש מסטרא אחרא, ולכן ימי הפורים לא יבטלו כי כל יסודי הדת תלוי בזה אם אוכלים כשר או חס ושלוש דבר שאינו כשר.

אופן ה: עוד אפשר לפרש שהעיקר תלוי בקדושת הבשר אם הרב הוא כשר ומעמיד שוחט כשר אז אומרים

(ו) ה וראה בזה רמז נפלא ש"סטרא אחרא בגימטרי' 480 = **ערב רב** בגימטרי' 470 = **סך הכל בגימטרי' 954**. **שכר ועונש** [שכל הגזירה היתה על ידי העון של מאכלות אסורות, והנס של פורים היתה על ידי התענית של שק ואפר, שהתענית הוא תיקון למאכלות אסורות] גם כן בגימטרי' 954, כמנין סטרא אחרא וערב רב להורות לנו כי כל העודה של הסטרא אחרא וערב רב הוא להאכיל את עם בני ישראל במאכלות אסורות שעל ידי שאוכלים מאכלות אסורות באים לכפור בשכר ועונש.

עליו ברוך מרדכי וזה סובב על הרב המכשיר דהרב הוא בבחינת מרדכי שהיה יושב בשער המלך ונזהר שאסתר לא תאכל טריפות כמו שכתוב באזהרות מהרצ"א: **שורב השוחטים במדינה של יראים ושלימים מאכילין נבילות וטריפות, והם הם הגורמים חלאים רעים, וז"ל: לבי ככנור יהגה בראותי המכשלה הגדולה בעסק השוחטים ובודקים כמעט לא נשמע כזאת בשום מדינה. והאמת אגיד אשר עיני ראו כמעט רובם ככולם האכילו נבילות וטריפות לישראל כל השומע תצילנה שתי אזניו.**

פקחו נא וראו זה כמה שנים בעונותינו הרבים מכה מהלכת במדינה זו חולאים רעים ונאמנים חולי מעים, השם יתברך ישמור שארית ישראל, ולמה לא תבינו שזה עבור שמכניסין דברים אסורים לתוך מעיהם וכו' (אזהרות מהרצ"א מדינוב זצ"ל).

והרב ה"המך" הזה אף על פי שהוא לא שוחט, ולא סוחר - אף על פי כן הוא נקרא מאכיל נבילות וטריפות כמו שכתוב בספר דעת תורה (סי' א' אות י"ב) הוא מצטט בשמו של השערי תשובה לרבינו יונה, שאם הרב המכשיר לא נזהר על השוחט כפי שצריך לשמור ולהזהר, הוא נחשב כמו מאכיל טריפות לישראל חס ושלום עיי"ש, (ועיי' שו"ת חת"ס יו"ד סי' י"ג ובספרי שו"ת זבחו זבחי צדק באורך גדול).

ולא די זה שאם הרב אינו כשר ומעמיד שוחט שאינו כשר אז אומרים עליו ארור המן וזה סובב על הרב המכשיר (או הרב שאינו מעורר את אנשיו על ענין כשרות הבשר) דהרב הוא בבחינת המן שמאכיל לעם ישראל טריפות גם אסור

לילך על הלוי שלו ולהתעסק בקבורתו: כמו דאיתא
בטבח שהאכיל נבילות וטריפות מת במיתה משונה
וכלבים לקו דמו, כדאיתא בירושלמי וזה לשונו: מעשה
 בטבח בציפורין שהיה מאכיל לישראל נבילות וטריפות,
 פעם אחת שתה יין ערב שבת עלה לגג ונפל ומת והיו
 כלבים מלקקין דמו, שאלו לרבי חנינא אי מותר להעביר
 המת משם, אמר להם **כתיב ובשר בשדה טריפה לא**
תאכלו לכלב תשליכון אותו, וזה הי' **גוזל הכלבים**
ומאכילן לישראל ועל כן הניחו אותו שם כי משלהן
 אוכלין (ירושלמי תרומות פ"ח ה"ג, ילקוט פרשת אמור). וכן נפסק
 בהגהות אשר"י שמוכר טריפות ומת בלי תשובה אין
 מתעסקין בקבורתו, וזה לשונו: **המוכר טריפות בחזקת**
כשרות ומת בלי תשובה אסור להתעסק בקבורתו (הג"ה
 אשר"י פרק גיד הנשה סי' ט"ז). ואם רוצים לדעת מה יהיה עם הרב
 הצדיק הזה לאחר פטירתו ובמה יגולגל אפשר לראות
המעשה נורא שאירע בסלאווקיי מקצב שהיה מאכיל
טריפות.

ידוע המעשה הנורא שאירע בתקופתנו לפני כארבעים
 שנה בסלאוואקיי בישוב סמוך לווישניץ, שהקצב דשם
 הי' מוכר לאחד מחשובי בעלי הבתים ולבסוף נחלה
 במחלה מסוכנת ואז קרא לפני גסיתו את הדיין של
 הקהלה והודה לפניו שהרבה שנים מכר בשר טריפה
 לישראל ואמר שזה בשר כשר. ואחר כך מת. וכשהחברה
 קדישא התחילו לחפור הקבר נתמלא הקבר עכברים.
 ורצו להברית את העכברים ולא יכלו בשום אופן. וחפרו
 קבר אחר וגם זה נתמלא עכברים. וזרקו לתוך הקבר קש
 ועצים ועשו שריפה גדולה ושמעו קולות בכי ומרוב פחד

ברחו משם החבריא קדישא ואחר כך שוב נתמלא הקבר עכברים ובאו לפני הרב ושאלו אותו מה לעשות והשיב שישכיבו את המת כך בקבר ושמו את המת בתוך הקבר מתוך בכיות על החרפה של המת ותכף שהשכיבו אותו בתוך הקבר התנפלו עליו העכברים ואכלוהו כולו רח"ל. המעשה הזאת נתפרסמה בכל הסביבה ורבים עשו תשובה. (שמעתי גם כן המעשה הזאת מהרב קעמפלער מוכר ספרים בויליאמסבורג שהיה נוכח שם בשעת הלוי' וראה כל הני"ל).

צער גלגול - למאכילי טריפות

בספר הגלגולים של האר"י ז"ל (דפוק פראנקפורט דף ל"ט ע"א ד"ה והמדבר) כתוב שזה המאכיל טריפות ליהודים מגולגל בעלי העצים, וכשהרוח נושבת ומכה עליה זהו צער גדול, וסופו של העונש שהעלה נופל על הרצפה, והצער הוא בדיוק כמו המות, זה יכול לחזור על עצמו 100 פעם ויותר, כל זה לפי כמה שנים שהוא האכיל טריפות (ועיי' בנפש ישעי' ע' ר"ג, ובספרי שו"ת זבחו זבחי צדק).

והרב הזה מן הערב רב שייד להשט"ן והוא שליח השט"ן

ל"ו שוח"ט בגימטרי' שט"ן

בספר דרכי השחיטה ביאור על הכתוב **וזבחת כאשר צויתך**, כי שוחט דלית ביה יראת שמים כשיעור הנרצה נעשה אח וריע של השטן דמעשיהם דמי לגמרי, ומהאי טעמא **שט"ן בגימטרי' ל"ו שוח"ט**, כי השוחט השווה עצמו לו, (ושוחט להשטן, שהוא השוחט שלו, והשטן הוא מלאך המות) ובמה, דאמרו חז"ל (ב"ב פ"א), טכסיסו של השטן יורד ומסית, ועולה ומקטרג, ורד ונוטל נשמה, וכן הוא בשוחט קל וריק, קודם מסית העם לחטוא באכילת

בשר פיגולו, ואחר כך מקטרג, פירוש שאחר כך כשכבר נתפס בעונו אז מקטרג, מקבץ קרוביו ידידיו ורעיו לעשות מחלוקת עם הקמים נגדו, ואחר כך נוטל נשמה, פירוש, כשכבר עלה בידו להשתיק כל מפריעיו ועושה מלאכתו הרמיה בלי מפריע, נוטל נשמת הקהל ומורידם לשאול תחתית רח"ל.

השם חלי"ף שקוראין לסכין השחיטה - כי עלולה להחליף השוחט וגם האוכלים משחיטתו שימירו דתם רח"ל - ומחליף אכסניותו של אליהו הנביא זכור לטוב עם להבדיל מלאך המות

ומצאתי בספר חלקת חיים אות ש' ערך "שחיטה" כי השם חלי"ף שקוראין לסכין השחיטה לדעתו נקרא כן על כי עלולה להחליף השוחט וגם האוכלים משחיטתו שימירו דתם רח"ל כמבואר בתבואת שור ובשו"ת דברי חיים (צאנו) יור"ד ח"א סי' ז' - ועוד שמחליף אכסניותו של אליהו הנביא זכור לטוב עם להבדיל מלאך המות, כמבואר באמרי צדיקים, דברי גאונים (עמוד ה') דכשהשוחט כשר אז השחיטה טוב ואליהו בעיר, אבל כשמאכיל חס ושלוש נבילות וטריפות גורם שיהיה מלאך המות בעיר, ועוד שמחליף נשמת האדם ממאמין בשם ותורתו, לאפיקורסת כמבואר בדגל מחנה אפרים פרשת עקב בשם הרמב"ם, ועוד כי מחליף טי"ת תחת דלי"ת פירוש שגורסין "כי השוח"ט יעור עיני חכמים" עכ"ל.

אופן ו: אפשר לפרש, דהנה כל עבודתו של מרדכי הצדיק היה להזהיר שלא יכנס בפיהם דברים אסורים, כמו שכתבנו לעיל, כי אם חס ושלוש אסתר היתה אוכלת מאכלות אסורות אז היתה חס ושלוש אבודה לגמרי ולא

היה יכול להיות הנס של פורים, כי על ידי מאכלות אסורות נכנסים לשערי אפיקורסות כמו שכתוב בספר אור שמח בספרו משך החכמה שבמדינת דייטשלאנד (גרמניה) התחיל ההשכלה, והביא ראיות שמשם יתחילו הפרעניות בכל יוראפ, ועיין שו"ת ד"ח יו"ד סימן ז'.

לכן אנו חייבים להכניס הרבה כוחות, לשרש את הפרצה של מאכלות אסורות, ורק לאחר מכן לקוות לעזרתו של הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה אנו מקוים שנוכל לפעול ולעשות הרבה בענינים הקשורים ליהדות. אל תשכחו! שהגזירה הזו אצל המן להרוג את כל היהודים היה רק בענין אכילת טריפות (מגילה י"ב, ועיין לעיל מה

שהבאנו מהב"ח אורח חיים סימן תר"ע).

ודבר נפלא אנו רואים בספר המפורסם אמרי ש"י שכתב: חז"ל (חולין קל"ט:) שואלים **המן מן התורה מנין? היכן מרומז בכל התורה הענין של המן?** ועל כך השיבו שהוא מרומז בפסוק **"המן' העץ אשר צויתוך לבלתי אכל ממנו אכלת"**. ואם כן מה השייכות של הפסוק בפרשת בראשית לענין של המן?

התשובה: רואים לפעמים איך שיהודי מאבד את צלם האלוקות שלו, הוא נהיה מושחת עד כדי כך שהוא מוכן להכחיד את אחיו, ומהיכן נובע השחתה כזו אצל יהודי? זה קורה מכך שאין אוכלים כשר, שהוא מטמטם את הלב, כפי שהרמב"ם כותב שהאוכל נהיה דם, והדם זורם

(ז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות (ב, יז) המן העץ (ג, יא).

ללב ומטמטס אותו עד שהוא הופך אותו ל"המן" יהודי, כי הוא אכל דבר ש"צויתך לבלתי אכל ממנו", ע"כ.

רואים מכך שלאכול אוכל שאינו כשר גורם לרעה הגדולה ביותר, ולכן אומרים ארור המן אשר בקש לאבדי כי הוא האכיל את בני ישראל במאכלות אסורות, על ידי כך היה לו את הכח לגזור על היהודים גזירות קשות (מגילה י"ב), כנ"ל.

ולכן אומרים ברוך מרדכי היהודי כי בזכותו היהודים ניצלו מגזירתו של המן, הוא נזהר שיהודים לא יכשלו במאכלות אסורות, ולכן הוא ישב בשער המלך לשמור שאסתר לא תאכל אוכל שאינו כשר. ורק בזכות זה ששמרו ממאכלות אסורות ניצלו היהודים, ולכן קראו להם "יהודי", כי אף אוכל שאינו כשר לא נכנס לפיהם.

ולכן כתבנו לעיל בביאור ארור המן וברוך מרדכי היהודי ש**ברוך מרדכי** בגימטרי' 502 כמנין **בשר וארור המן** גם כן בגימטרי' 502 כמנין **בשר** וצריך ביאור מה רצה להשמיענו בזה, ואפשר לומר בדרך פשט דהנה, אם אנו רוצים לדעת על הרב או הרבי הצדיק אם הוא מהקדושה או מהערב רב אנו צריכים לראות אם אוכל בשר או לאו, וזה דבר קל מאוד, ששואלים את הרבנית איזה בשר הוא כשר, ותיכף תשמע מה שהיא אוכלת בבית, ואז יודעים ברגע אחד איפו הוא שייך, דהיינו אם הוא אוכל בשר בהמה יודעים תיכף כי הוא מסטרא אחרא, ותברח מפניו. ואם אתה רואה שמדקדק על כשרות הבשר אז תדע שהוא שייך לקדושה לכל הפחות כמו יהודי פשוט שיש לו רק טיפת יראת שמים. וכדי להבין קצת את ענין הכשרות נביא לדוגמה קטנה מה

שכתוב בתורה הקדושה פרשת שמות (כ"ב): **ואנשי קודש תהיו לי, ופירוש רש"י: אם אתם קדושים ופרושים מנבילות וטריפות הרי אתם שלי, ואם לאו אינכם שלי, הפשט הוא כך: הקדוש ברוך הוא אומר כשהיהודים יהיו קדושים, הם לא יאכלו נבילות וטריפות, ואז הם יהיו שלי, וכשהם יאכלו נבילות וטריפות הם לא יהיו שלי, ועל הפסוק "לכלב תשליכון אותו" אומר רש"י: שהכלב נכבד ממנו, הכוונה שמי שאוכל טריפות הוא יותר גרוע מכלב.**

צריכים להבין: למה אצל אף לא תעשה, אצל שום עבירה, אינו אומר הקדוש ברוך הוא שאם תעשה את העבירה לא תהיה שלי, ולמה בטריפות אומר הקדוש ברוך הוא שאם אתם אוכלים טריפות אינכם שלי? הכוונה היא שאם אוכלים טריפות אין נחשבים עוד ליהודי.

ואפשר לפרש בהקדם דברי התוספות ששואל (חולין ה.) איך הגמרא אומרת שהקדוש ברוך הוא שומר את הצדיקים שחלילה לא יכשלו בדבר עבירה כשאינם יודעים על כך? הלא אנו מוצאים בגמרא (מכות ה. ושבת יב) איך ששני תנאים צדיקים עשו עבירה כשלא ידעו, ותוספות אומרים שאם הם לא יאכלו מאכלות אסורות אז בודאי שלא יכשלו בעוון מסוג כזה (טריפות) שאין יודעים עליהם כלל, אבל לא מעבירות מסוג אחר. ועוד צריך להבין מדוע העון של האוכל שאינו כשר חמור בהרבה מכל ה"לא תעשה" האחרים.

ואפשר לבאר דהנה הרמ"א כותב (ביורה דעה סימן פ"א סעי' ז') חלב של מצרית (גויה) על פי ההלכה כשר (לתת "חלב אם" לילד)

בדיוק כמו לתת חלב מאם יהודיה, אבל בכל זאת שלא יתנו לילדים לשתות מ"חלב אם" של גוי, כי חלב של גויה מטמטם את הלב, ומחדיר בילד טבעים רעים. והרשב"א והריטב"א ז"ל (יבמות קי"ד) כותבים שהדבר גורם טבע רע ואכזריות אצל הילד והם מאבדים את המדות היהודיות של ביישנים ורחמנים.

עוד כותב שם הרמ"א שגם אשה יהודיה הנותנת "חלב אם" אסור לה לאכול מאכלות אסורות, אומרים המפרשים (ש"ד וטו"ז) הפשט שאפילו כשהאשה בסכנה חס ושלום שהיא חייבת לאכול איסור בגלל פיקוח נפש בכל זאת אסור לה אז להניק את הילד, כי כשהאשה אוכלת מאכלות אסורות זה מזיק לילד.

עוד כותב שם הרמ"א שלמרות שאנו פוסקים (באו"ח סי' שמ"ג), כשהילד אוכל מעצמו איסור שהוא רק איסור דרבנן, והאבא עושה את עצמו שאינו רואה, אין הבית דין חייב לנזוף באב, זה רק "להלכה", אך באיסורים אחרים כמו בענין חילול שבת ומאכלות אסורות חייב הבית דין למחות באב, ובית הדין חייב בכח למנוע מהילד לאכול את המאכלות האסורות, וזאת למרות שמדובר באיסור דרבנן בלבד, כי מאכלות אסורות יזיק לילד בעתיד - כך כותב הפרי חדש שם - כי מאכלות אסורות גורם שהוא יהיה עם טבע רע, והסוף יהיה שהוא יצא לתרבות רעה (חס ושלום).

עוד כותב שם הפרי חדש, שלדאבוננו מאחר ואיננו יכולים להיות נזהרים בענינים אלו, זו הסיבה מדוע רוב הילדים יורדים מן הדרך ועוזבים את הדת (ר"ל), ורוב הילדים הופכים להיות בעלי עזות פנים של הדור, ואין

להם יראת שמים בלבם, ואפילו כשאומרים להם מוסר, הם אינם יכולים לקבל זאת וכו', ומי לנו גדול יותר מ"אחר" (אחד מן התנאים, הרבי של התנא האלוקי רבי מאיר, שבסוף ימיו יצא לתרבות רעה) שהסיבה לירידתו מדרך הישר היה כי כשאמו היתה מעוברת היא עברה פעם אחת ליד בית עבודה זרה, והיא התאוה בטעם וריח של העבודה זרה, והריח הזה התפשט בכל גופה, וזה אשר גרם לאחר שירד מדרך הישר, לכן חייבים להיות זהירים מה שנותנים לילדים הקטנים לאכול עכ"ל הפר"ח (ועיין גם כן במחזיק ברכה להחיד"א שם אות י"ד וזב"ז אות נ"ג).

עתה ניתן להבין מדוע אצל העבירות האחרות אין הקדוש ברוך הוא אומר שאם תעשו את העבירה ההיא לא תהיו שלי, ואילו רק בטריפות אומרת התורה שאם תעשו את העבירה לא תהיו שלי, כי כשאוכלים טריפות הלב מתטמטם, ואז הגוף וכל האברים הופכים להיות טריפה, ואז הוא כבר אינו מסוגל לעשות שום דבר טוב, שום מצוה, ומושך אותו רק לכיוון העבירות.

ועכשיו אם הרב הוא לבד אוכל בשר ומתיר גם כן לאחרים או אינו מוחה באחרים הוא אינו בכלל יהודי ואינו שייך להקדוש ברוך הוא כנ"ל בדברי רש"י אינכם שלי, ואם רש"י הקדוש אומר אינכם שלי בוודאי שהרב הזה שייך להסטרא אחרא והוא לא רק בבחינת ארור המן רק הוא ה"המן האמיתי כנ"ל בדברי רש"י ז"ל. ובזכות אכילת בשר כשר נזכה להנצל מכל צרה חס ושלום ובמהרה נזכה לגאולה שלימה אמן.

אופן ז: אפשר לפרש, דהנה כל עבודתו של מרדכי הצדיק היה שהיה יושב בשער המלך וגם לפני סעודת

אחשוורוש הזהיר את העם לבל יטמאו בסעודתו ולפיכך נקרא יהודי כנ"ל במגילה (דף י"ב), כמו שכתוב "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה וילבש שק ואפר ויצא בתוך ויצעק זעקה גדולה ומרה", וצריך ביאור מה היה הצעקות הגדולות שהוא ראה וכל הסנהדרין לא ראו, אתמהא,

ואפשר לפרש בהקדם מה שכתוב בספר פינת יקרת (דף ז') דבאם השוחט מקלקל בשחיטתו אז מחליש ומחריב ג' עמודי העולם תורה, עבודה, וגמילות חסדים.

תורה, דעושה תורת ד' פלסתר על ידי שמזלזל ומקיל בדיניה, וגם גורם קטיגוריא בין תלמידי חכמים.

עבודה, על פי מה שאמרו חז"ל (סוף חגיגה) בזמן שבית המקדש היה קיים קרבנו של אדם מכפר, עכשיו שלחנו של אדם מכפר, ואם כן אם שלחנו מלא קיא צואה במרק פיגולים בטלה גם עבודה.

גמילות חסדים, כי הכנסת אורחים הוא עיקרון של מדת החסד וכדברי חז"ל בתענית אצל אבא חלקיהו דמקרבא הנייתא, ואם מכבד אורחו בנבילות וטריפות תקנתו קלקלתו. ועוד כי על הרוב נעשין מחלוקת ושנאת חנם ולשון הרע ועוד, שהוא היפוכו של חסד.

ואם תרצה אחי לדעת עד היכן גדלה כח הכשלון בענין השחיטה אצטט לך מה שכתוב **בעל אור החיים** זצ"ל אשר גאונותו צדקתו ופרישותו מי ימלל וכפי עדותו של בעל שם טוב הקדוש היה חלק רוח האצילות של דוד המלך עליו השלום, דברים שאין לנו השגה בהם.

בספר פרי תואר בסימן ח"י אות ל"א וזה לשונו: **ולדידי חזי לי דכל בן אדם המזלזל קצת במצוה אחת**

ממצות התורה קים לי בגוי' דלא רמי נפשי' למעבד
בדיקה הצריכה לסכין כאשר צונו ד', בין והתבונן חומר
הענין שהמזלזל במצוה אחת בלבד כבר אי אפשר לו
לבדוק הסכין כדבעי.

ודבר חידוש נמצא במגיד משנה הלכות שחיטה (פ"א ה'
כ"ו בשם הראב"ד) דמהאי טעמא הצריכו חז"ל ראיית הסכין
לחכם לפני שחיטה מה שלא מצינו במצות אחרות
כציצית ותפילין, ותמצית דבריו **דבדיקת הסכין צריכה
פניית המחשבה היטב בעת הבדיקה להרגיש בפגימה
ואין כמוהו (של החכם) מי שיוכל להזהר בדבר, ע"כ.**

ומובא במדרש שאליהו הנביא בא אל מרדכי וגילה לו
מה שנעשה בשמים כי הגזירה היתה כבר אחר החתימה
להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים טף ונשים ביום
אחד חס ושלוש, וגילה לו שהגזירה נחתמה עבור שאכלו
מאכלות אסורות, ומרדכי חשב הלא כבר כתוב בתורה
בפרשת בראשית "והנחש היה ערום מכל חית השדה
אשר עשה ה' אלקים ויאמר אל האשה אף כי אמר
אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן (בראשית ג, א), נחש"
בגימטריא משיח – 358, הרי אנו רואים **שהעבירה
הראשונה היתה מאכלות אסורות**: וזה ענין המיתה
שנגזרה לעולם הוא כתוצאה מאכילת דבר האיסור של
עץ הדעת, כמו שכתוב³⁵⁸ "כי ביום אכלך ממנו מות תמות
וגוי", ועל ידי זה נקנסה מיתה על האדם על כל הדורות.
וידוע שכאשר יבוא משיח יתבטל יצר הרע. והרמז בזה

(ח) נחש = 358, בגימטרי' שטן = 358.

(ט) בראשית ב, יז.

שהגימטריא של "נחש" 358 וכן של "משיח" - 358. נחש בגימטריא משיח - 358. ואפשר לפרש, דהנה כמו הנחש שנפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא שיושב בבורות והוא מלא נחשים ועקרבים, כמו כן האוכל מאכל איסור יורד לבירא עמיקתא, כי האיסור הראשון הי' מאכל איסור שהנחש הסית לאדם וחוה, וזה היה הנסיון הראשון, וזה יהיה הנסיון האחרון, וזהו הרמז נחש בגימטריא משיח, שעל ידי שנוהר ממאכלות אסורות שהנחש השיא לחוה לאכול וכו', ועל ידי זה נגזרה המיתה לעולם, ועל ידי שנשמור עצמינו ממאכלות אסורות נזכה לביאת בן ינון'.

עוד כתוב שם, **ומעץ הדעת טוב ורע" לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות** (ב, יז) **המן העץ** (ג, יא), ואיתא בגמרא (חולין קל"ט:) **המן מן התורה מנין** שנאמר **המן העץ**. וצריך ביאור, ואפשר לפרש בהקדם מה שכתוב בספר דרוש לציון (דרוש י"א דף מ"ב ט"ב ד"ה חנה) שביאר שחטא אדם הראשון היה בכפירה ברבונו של עולם, כי ניסת

(י) בספר ברית מטה משה על הגדה של פסח, התאונן מרירות על רוע המצב וחורבן השוחטים, והא לך קצת מהעתקת לשונו: **הבשר עדיין בין שנינו שאכלנו נבילות וטריפות עד כה שהי' גודל המכשלה הזאת בישראל שהרבה שוחטים אין להם הרגשה וכו', דבר זה החריב את ביתינו אשר עדיין לא נבנה בימינו והשכינה בגלות עדיין בעונינו, וכאשר נמצאו כמה קלקולים אשר אין להעלות על הספר כי קצר היריעה מלהשתרע וכו', ואין לנו פה לדבר ומי יוכל להגיד ולספר מה שעבר עלינו עד כה שגרמו לנו השוחטים כמה רעות וכו' עכ"ל.**

י"א) **עץ הדעת טוב ורע = 932, שחיטה = עמלק = שטן =** עם הכולל בגימטרי' 931.

והודח מנחש לאמור והייתם כאלקים, ומשם הודחו כל הברואים לכפרו ביחידו של עולם, עיין שם.

ובזה אפשר לומר, על ידי **"המן העץ"** – שאכל נעשה **מין** ואפיקורס - וזה ביאור הכתוב **המין העץ**, כמבואר בחתם סופר שרוב אפיקורסות בא על ידי מאכלות אסורות.

עוד אפשר לפרש **המן העץ**, כתב על זה, טעמו של העין רביעי- רמז לד' גליות³, ע' בגימטרי' 70 כמנין סוד, כאן רמזה לנו התורה הקדושה שכל הד' גליות היתה רק על שעבר על **"המן העץ"** שאכל מאכל האיסור.

עוד ראה מרדכי הקשר להגזירה שנעשה בעוון למאכלות אסורות, ומה שגרם לזה לעורר את המאכלות אסורות והעון שהיה אצל אדם הראשון כמו שכתב שם המן העץ, וכאן אמר המן יעשו עץ גבוה 50 אמה, וצריך ביאור, אלא שהמן רצה לעורר את הקיטרוג שנעשה אז אצל אדם הראשון שנגזרה הגזירה עבור אכילת עץ הדעת ואדם הראשון עבר על ציווי השם יתברך שאמר לא תאכלון, כמו שכתוב **"ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות"** (ב, יז) ואחר שאכל

(יב) אדום = 51 = ישמעאל = 451 = בגימטרי' בשר. פירוש כי כל המלחמות וההריגות שאנו סובלים בעקבתא דמשיחא הוא בשביל שאנו נזנחים בכשרות הבשר, כמבואר במכתבו של הרמב"ם (הובא בדגל מחנה אפרים פרשת עקב, ובצפנת פענח מהרב הקדוש בעל התולדות יעקב יוסף פרשת יתרו דיבור המתחיל ונראה דשמעתי ממורי), ובשו"ת דברי חיים (יו"ד סימן ז'), ועוד.

שאל אותנו הקדוש ברוך הוא **המן העץ** אשר צויתך לבלתי אכול ממנו אכלת (ג, יא), ועל ידי זה נקנסה מיתה על האדם על כל הדורות. לכן אמר המן להכין עץ וצריך שיהיה גבוה 50 אמה כדי שאם היהודים יאכלו מאכלות אסורות ירדו לאפיקורסות שזה הני שערי טומאה שלא יכולים לצאת משם ואז יהיה העץ הזה בבחינת מדה כנגד מדה, ואז יצליח לכל הדיעות, לפי שיטתו, וכפי שאנו רואים לעיל דעל ידי מאכלות יצאו כולם מן הדם ובאו כל הצרות רח"ל, כמו שאנו רואים מהספרים לעיל שכל הצרות שאנו סובלים הן בגלל השוחטים המאכילים נבלות וטרפות רח"ל. (ועיי' שבת לג: אוהחה"ק שמיני יא, מג. אזהרת מהרצ"א, מקדש מלך, זבחי שלמים, דרכ"ת סי' ס' אות ה').

והתיקון לזה היה צריך שק ואפר ולצום שלשת ימים לילה ויום כמו שכתוב בספר דברי יצחק פרשת אמור בד"ה בזאת יבא באמצע הדברים וז"ל: ועל פי זה יתבארו היטב דרשת חז"ל שאמרו כי ביום הכיפורים לית רשות לשטן לאסטונוי דלא מצינו יום אחר שתיאסר מן התורה לאכול רק ביום הכיפורים והוא הכח הגדול להשתיק כחו של שטן^ג שכל גבורתו לקטרג על בני קל חי **במה שנכנס לתוך מעיהם וכיון שכל העם מתענין שוב**

(ג) כי כל כוחו של שט"ן הוא להכשיל את בני ישראל אפילו בדבר קטן כשרץ משהוא, כמבואר בערוגת הבשם פרשת שמיני, (על הכתוב כי אני ד') דעל ידי שרץ משהו יוכל לבא לידי שאול תחתית רח"ל, עד כאן תוכן דבריו.

והרמז בזה הוא שתיבת "כח ערב רב" = 502 בגימטרי'

בשר 502.

אין לו מה לקטרג, ובזה תבינו טעם האומר בסוף יומא שעיצומו של יום הכיפורים^{יד} מכפר בלי תשובה, והוא לכאורה פלא במקום שהכל יודעין כי אין כפרה בלי תשובה, אבל הדברים מובנים מטעם שאף האיני שב כדבעי מכל מקום על כל פנים מתענה וזה כשלעצמו זכות אדיר לזכות בשבילו בדינא, עכ"ל.

ולכן אומרים ברוך מרדכי היהודי מגילה (דף י"ב) כי בזכותו היהודים ניצלו מגזירתו של המן, שהוא נזהר שהיהודים לא יכשלו במאכלות אסורות, ולכן ישב בשער המלך לשמור שאסתר לא תאכל אוכל שאינו כשר. ורק בזכות זה ששמרו ממאכלות אסורות ניצלו היהודים,

(יד) יום הכפורים = בשר = 919, בגימטרי' "בראשית" עם ששה אותיותיו.

וכן ראש השנה = 861, בגימטרי' בשר = שטן. לרמז שהרצה שיתכפרו לו עונותיו ויזכה לשנה טובה ומתוקה יתרחק צ"ט שערים מהבשר, כי על ידי זה יזכה לברכת שנה טובה ומתוקה, ברוך מרדכי היהודי.

עוד יזכה על ידי זה שיוכל להנות מסעודתו של לויתן ויזכה לשבת ביחד עם רבי שמעון בן יוחאי, שהכל בגימטרי' כמנין בשר:

לויתן = 496 = עם 5 אותיותיו והכולל בגימטרי' כמנין בשר 502. לרמז מה דאיתא במדרש רבה ויקרא (פרשה י"ג ס"ג) עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות סעודה גדולה לעבדיו הצדיקים לעתיד לבא, וכל מי שלא אכל נבילות בעולם הזה זוכה לראותו בעולם הבא.

שמעון = 466 = יוחאי = 35, עם הכולל בגימטרי' כמנין בשר 502.

ולכן קראו להם "יהודי", כי אף אוכל שאינו כשר לא נכנס לפיהם.

הרי אנו רואים שלקבל את השם יהודי לא זכה מרדכי רק על ידי שמחה לכבוד שמים להזהיר את העם שלא יכנס בפיהם דברים אסורים.

ולכן מובן הרמז ארור המן וברוך מרדכי היהודי **שברוך מרדכי** בגימטרי' 502 כמנין **בשר וארור המן** גם כן בגימטרי' 502 כמנין **בשר** וצריך ביאור מה רצה להשמיענו בזה, אלא שזה היה כל מלחמותם של מרדכי והמן להכשיל את העם במאכלות אסורות כמו הנחש השיא את חוה לאכול מעץ הדעת, ובזה אפשר לרמז מה שאמר לו הקדוש ברוך הוא **המן העץ** בהא הידועה, ומרומז בזה גם כן המן ה-עץ, כי המן למד ממעשה הזאת לשלוט על היהודים על ידי שיעברו על ציווי הקדוש ברוך הוא כמו המן העץ כנ"ל.

לכן צריכים להזהר מאוד מה'המן'ס של דורינו שהולכים בעקבותיו של המן הנ"ל, וכדי שלא יפלו ברשתות של ה'המן'ס הנ"ל, ניתן סימן קל לדעת אם הרב או הרבי הוא הדומה למלאך ה' צבקות ואז יבקשו תורה מפיחו, או אם הוא מתוך שאר ה'המן'ס" חברי הרע-בנים מהערב רב וצריכים לברוח ממנו כמו הבורח מן הארי. וזה מה הרמז כי ארור המן וברוך מרדכי אינו יכולים לראות ההבדל כי כולם הולכים עם בגדים יפים ולבינים כמו שבתי צבי ותלמידו נתן העזתי, כי לקנות בגדים אפשר לכל אחד בעד כמה מאות דולר והוא כבר רבי, על אף שלא טעם טעם יראת שמים, וכל עבודתו הוא רק להתודע ולהגלות כי הוא רבי על כל הארץ, ועל

כן יש לנו הסימן המודד חום של יראת שמים על ידי שאנו רואים שאינו מוחה על ענין כשרות הבשר שמרומז בברוך מרדכי 502 ומתנהג כמו המן, אז הוא כבר מהסטרא אחרא, וכל שכן וכל שכן אם הוא נותן הכשר על בשר הטריפות בוודאי שהוא כמו שבתי צבי ימח שמו וזכרו שהאכיל חלב רק לעשרה מישראל, והוא מאכיל חלב^{טו} נבילה וטריפה לאלפים ורבבות מאחינו בני ישראל, ועל כן אומר רש"י ז"ל על הפסוק ואבדיל אתכם מן העמים, אם אתם מובדלים מהם הרי אתם שלי ואם לאו הרי אתם של נבוכדנצר וחבריו וחביריו, הרי אנו רואים שהרב הזה שייך לנבוכדנצר וחביריו וצריך תיכף לפרוש ממנו כמו שאמרה התורה הקדושה "והבדלתם בין הטמא ובין והטהור" והפסוק הזה הי' נר לישראל בכל מושבותם.

ובזכות הטהרה והכשרות יבא בעל הכרם ויכלה את קוציו במטאטא, ונזכה לישב בשלום ובשלוחה איש תחת גפנו ותאנתו בכדכוד וגומרתא, ונזכה במהרה בימינו שתשכלל היכלא קדישא ותבני קרתא קדישתא אמן.

סיום

ולסיום הענין אעתיק דיבור נפלא שראיתי בספר בית יצחק סוף פרשת שמיני ובאשר שלעניית דעתי יש בו הרבה תועלת לעניינינו אעתיקנו בשלימות.

טו) וראה בתהילים (קפיטל קי"ט פסוק ע'): "טפש כחלב לבם, אני תורתך שעשעתי, טפש בגימטרי' 389 = נבלה וטרפה עם ב' התיבות בגימטרי' 389.

כתב שם בדיבור המתחיל אל תשקצו וז"ל: הנה הדיקדוקים בפרשה זו של שיקוף ותיעוב על ידי מאכלות אסורות רבו כמו רבו הלא הם מבוארים במפרשי התורה ולא אאריך בהם, אולם עוד לאלקי מילין בכמה ענינים הנוגעים לנושא זה, דחז"ל בב"מ (מובא גם ברש"י על אתר) דאלמלי לא העלה הקדוש ברוך הוא ישראל ממצרים אלא בשביל שאין מטמאין בשרצים כשאר אומות דיים, וקשה הכי מאכלות אסורות כולל כה"ת כולה.

שנית: מצינו ביורה דעה (סי' פ"א), וכן הוא באור החיים הקדוש סוף פרשת שמיני דמאכלות אסורות גם בשוגג מטמטס הנפש, וצריך עיון למה.

שלישית: מצינו לחז"ל שדרשו בכל מקום שאין הקדוש ברוך הוא מביא תקלה על ידי צדיקים, ופירוש תוספות, דדוקא במאכל איסור ולא שאר דבר, וצריך עיון למה?.

ידוע דרשת חז"ל מובא ברש"י על הכתוב **ואנשי קדש תהיון לי אם אתם נבדלים ממאכלות אסורות אתם שלי ואם לאו אתם של נבוכדנצר וחביריו**, ועוד יש לדקדק וכו'.

וליישב כל הנ"ל נעמיק קצת בסיעתא דשמיא בסדר הבריאה, ויהי רצון שלא יאמר פינו דבר שלא כרצונו, וד' הטוב יכפר.

מבואר במדרשי חז"ל על הכתוב **"בראשית"** שכל העולם נברא בשביל ישראל שנקראו ראשית וישראל נבראו לשמירת התורה וקיום המצות, ואם כן מצד הדין הי' נותן שיתאפשר לכל איש מזרע ישראל לקיים מצות

בוראו בכל עת ורגע דאלי"כ מטיל גרעון במעשי בראשית דכיון שבריאית העולם למען ישראל, וישראל למען המצות, אם יתבטלו ממצות אפילו שעה אחת נמצא אותה שעה יצאה לבטלה, וזה אי אפשר כלל, והרבה קולמסים כבר נשברו ליישב תמיה הלזו.

ולענינינו נאמר הנה ידוע דבאכילה יש עבודה גדולה של העלאת ניצוצי הקדושה שהוא היתה מעיקרי מטרת הבריאה כמבואר בכל ספרי קודש, וכח העלאתן על ידי שהזרעים נזרעין בקרקע וצומחין נמצא שכבר נגמר חלק ראשון של העלאה מדומם לצומח (דד' מינים נבראו זו למעלה מזו דומם, צומח, חי, מדבר) דהקרקע שהוא הדומם מעלה הצמחים, ואחר כך כאשר שור אוכל עשב וחמור באבוס בעליו אז נתעלים הצמחים לחי, וכאשר שוחטים בהמות והחיות ואוכלין בשרם מתעלין מחי למדבר (ועוד יש בו נסתרות, ואכ"מ).

אבל חילוק גדול יש בין אופני ההעלאה דמדומם לצומח וכן מצומח לחי לעולם נעשה בסדר אחד, אבל באכילת אדם יש מין ממינים שונים, הצדיקים ובעלי מדריגה המופשטין מתאות עולם הזה ויודעין לייחד יחודים מעלין באכילתן העלאה היותר גבוה השייך, הבינונים מכוונין באכילתן שיהי' להם כח לעבוד את בוראם, ואף על גב שמרגישין גם עריבות מתיקות גשמי מכל מקום הוה ליה כהנאת הגוף בהדי מצוה, דלדעת הרשב"א והרבה ראשונים אינו מזיק.

והכת האחרונה שלבם אטומים לכוון גם זאת, מכל מקום מקפידין על כל פנים שיהיה כל אכילתן בתכלית הכשרות ויבחרו יותר לרעב מלהכניס לפיהם בשר אסור

חס ושלוש, וקורא הדורות מראש הבוחן כליות ולב אשר לפניו נגלו כל תעלומות בחר במצוה זו של אכילה שיתאפשר לכל יהודי בלי יוצא מן הכלל (אם רק ירצה) לקיימו בכל עת ועידן באופן שלא יבצר רגע מחייו שיתערטל ממצוה גבוה הלזו.

ביאור הדברים כאשר האדם אוכל אכילתו אז בלי ספק מקיים מצוה של זהירות ממאכלות אסורות ודיקדוק בכשרות, כאשר קם מאכילתו אז כל זמן שלא נתעכל המאכל, עדיין עוסק במצוה הלזו, ואין המצוה נקראת אלא על מי שגומרה, וכל זמן שאכילתו בתוך האיציטומכא הלא בידו להקיא כל מאכלו, וכאשר כבר נגמר העיכול אז נתהפך מאכלו ומשתיו לבשר מבשרו ודם מדמו ורק מכת זה חיו יחי' כמו שאנו מברכין כמה פעמים בכל יום "ומפליא לעשות" שהקדוש ברוך הוא קושר נשמתו של האדם שהוא רוחני באכילתו שהוא גשמי והוא פלאי פלאות, וא"א לאדם בער ונבער להשיג אחד מני אלפי אלפים כוונת היוצר למה עשה כן, אבל על פי דברינו יתחדש לן טעם אחד המושג גם לקיצורי מוח כמוני, שעשה הקדוש ברוך הוא כן כדי שתהיי כל חיותנו נוצר ונברא ממקור מצוה דוקא ולא זולת.

וכאשר יתענה האדם יותר משיעור האפשרי יצא רוחו וישוב לאדמתו, נמצא שכל חיותו אך ורק במצותו שקיים באכילת כשר דוקא, נמצא לפי זה באם חס ושלוש יתפטם האדם במאכל האסור אי אפשר שיחשב בין זרע ישראל שבשבילים נברא העולם שהרי לא נברא רק בשביל ישראל המקיימים מצותיו יתברך ואי אפשר למצוא מצוה שיהיה קשור ומדובק בה בכל רגע של חייו

רק האכילה כמו שביארנו ואם אוכל איסור אם כן חסר לו הרבה זמן שבטל ממצות הקדוש ברוך הוא ועל כן הבריאה של אז לאו בשבילו הוא, והלא אי אפשר לבטל רצון הקדוש ברוך הוא שיהי הבריאה בשביל ישראל, ועל כרחך שעל ידי אכילתו נתבטל ממנו שם ישראל.

ומובן במושכל פשוט לפי זה למה ד' שומר נפשות חסידיו שלא יכשלו במאכלות אסורות אפילו בשוגג, שאם בריאת העולם לאו בשבילם יהיה אז על כרחך שיחרב, שהלא הצדיקים הם יסודי העולם, ומובנים גם כן דחז"ל שדוקא אם נזהרין ישראל ממאכלות אסורות נחשבין לגיונו של מלך מלכי המלכים ואם לאו הם של נבוכדנצר וחביריו, פירוש שלא תקשה דאם אין העולם מתקיים בשבילן אם כן האידך עדיין חיים אותן ישראלים שאין נזהרין באכילתן, ועל זה אמר שאינם גרועין מנבוכדנצר וחביריו שגם כן נבראו, ודו"ק.

ומה שדרשו חז"ל שכדאי היתה יציאת מצרים בשביל מאכלות אסורות לבד גם כן יתבאר היטב, דידוע מה שכתוב הרמב"ן ואחריו נמשך החינוך ועוד קדמונים בענין יציאת מצרים אשר כוונת ורצון הבו"ת היתה לאמת מעשי בראשית ולחזקה בידי המאמינים כי הבריאה לא נתברר בראייה ממשית רק באמונה לבד, ועל ידי הנסים ונפלאות שעשה הקדוש ברוך הוא לפרעה ולכל עמו ששידד המערכות ושינה סדרי בראשית על ידי הפיכת הטבע כמה מאות פעמים (כמבואר בהגדה של פסח שנלקו המצריים במצרים ועל הים למאות) עד שנתאמת בבירור גמור כי לד' המלוכה ומושל בעליונים ותחתונים כרצונו ועל כן בידו להטות הטבע כפי רצונו.

וכל זה הוצרך רק אם מקיימין ישראל מצותיו ית' שבשביל זה נברא העולם, אבל בלאו הכי למה הוצרך יציאת מצרים לאמת הבריאה, הלא אם לא יקיימו חס ושלום המצות אז יתבטל כל הבריאה ומהאי טעמא ברגע ראשונה כאשר פקד הקדוש ברוך הוא למשה רבינו ע"ה על עצמו אמר לו בהוציאך העם ממצרים תעבדון את האלקים בהר הזה, דהא בהא תליא דכל נסי יציאת מצרים ופלאותיו לא נצרך רק לזה כנ"ל.

ועל כן קאמר המדרש שאם לא העלה הקדוש ברוך הוא ישראל ממצרים רק בשביל מאכלות אסורות דין, פ"י דמאכלות אסורות הוא מצוה תדיריות לא יזוז מנפש הישראלי רגע אחד ועל כן יש לבריא את העולם שנברא בשביל ישראל המקיימים המצות על מה לתמוך, דכל רגע ורגע של הבריאה מתקיים על ידי האכילה הכשרה, אבל אלמלא לא הי' מצוה זו רק אחרת שאפשר להסיח ממנו יום או שעה ואפילו רגע, כבר לא הי' להבריא האידך להתקיים, וגם נסי יציאת מצרים היו אז בכדי.

ובאופן פשוט יש לומר בסיעתא דשמיא במה זכתה מאכלות אסורות להתעלות כל כך מעלות יתירות על שאר מצות עד שלא מצינו מצוה שנשנו בו כ"כ גזירות קשות ועונשין חמורין להגוף והנפש של המבטלן לו ולזרעו, כמו שמצינו כאן אצל האוכל מאכלות אסורות, ונראה דזה פשוט שכל תכלית האי עלמא לבא על ידיה לעלמא דעתיד, והאי עלמא כפרוזדור לפני הטרקלין כמשלת חז"ל ולפי המצות ומעשים טובים שעושה בעולם הזה לעומתו יקבל שכרו לעולם הבא.

ועל כן כל זמן שגופו של האדם מתפטם במאכלים הכשרים בלי פקפוק אז כל המצות ומעשים טובים הנעשין על ידי הכח שקיבל מאותו האכילה נחשבין לו לטובה ולברכה, ומתברך בשבילן בהצלחה, לא כן כאשר מתפטם במאכלות אסורות ובכח ההוא עוסק במצות ומעשים טובים לתהו נחשבו כולם הבל ורעות רוח ישאם הרוח, דקשר רשעים אינה מן המניין וקודשא בריך הוא שונא גזל בעולה, ומצוה הבאה בעבירה שנאוי אצל הקדוש ברוך הוא וללא נחשבין.

ומיושב היטב למה לא נחשב "ישראל" על ידי מאכלות אסורות דכמו שישראל המבטל כל המצות שבתורה פשיטא שלא נחשב מעם סגולתו של הקדוש ברוך הוא ה"ה האוכל מאכלות אסורות ומקיים מצות באותו הכח דהו"ל כלא עשה כלל וכלל עטיפת קדושת ישראל נפשט ממנו.

ומהאי טעמא נבצר מצדיקים להכשל חס ושלום במאכלות אסורות אפילו בשוגג דאף על גב דגוף האכילה נעשה בשוגג מכל מקום הלא כל המצות שיעשה אחר כך בכח האכילה ההוא בטלין ומבוטלין וכלא נחשבו והוא כשלון עצום עד למאוד, ושומר ישראל ישמרם מכל כי האי, ומיושב גם כן למה הפגם כל כך גדול גם בשוגג, ומטעם זה גופא אמר הקדוש ברוך הוא שאם נשמרין ממאכלות אסורות אנו שלו דבלאו הכי אי אפשר לעשות פעולה קטנה שיתעלס ויתקלס עילאה דכולן כאין נחשבו, אבל באם נשמר וזהיר בכל כחו שלא יכשל אפילו בשוגג ואונס בסרך מאכל של איסור אז ילך לבטח דרכו.

ומהאי טעמא מבואר בהפוסקים כמה פעמים דהכנה למצוה עוד יותר גדולה מגוף המצוה, דברים שקשין להולמן, ואחד מן הראיות מאכילת ערב יום הכיפורים שנחשב כתענית ב' ימים ואינו יותר מהכנה שיוכלו להתענות ביום הכיפורים ואכמ"ל.

אבל לדרכינו הדברים מתקבלין על הלב מאד כי ענין הכנה שדיברו בו היינו הכנה לאפשר שעשיית המצוה יחשב לו למצוה, ולא חס ושלוש להיפוך, לברר ולנקות כל סוג ופסולת מנופה ב"ג נפה, שלא יהא מצוה בעבירה, ושיהא בכוונה ועוד, דברים המעכבין המצוה, ומהאי טעמא נחשב יותר מגוף המצוה דהוה ליה כעין מה דאחז"ל גדול המעשה יותר מן העושה, והיא הדין בזה.

וכבר כתבתי במקום אחר להוסיף תבלין להנאמר, דמהאי טעמא הכנה חשובה יותר מגוף המצוה, דהלא בהכנה מתקיים שני דברים, הראשון ההכנה שהנהו מצוה מצד עצמה, לדוגמא חוב הכוונה לפני העשייה, הוא מצוה בפני עצמה אלא דפליגי רבוותא אי מן התורה או מדרבנן^{טז} וואם כן כאשר יכוון בכוונה הנצרכת לפני עשיית המצות כבר קיים שתי מצות, חדא המצוה לכוון, ושנית, שעל ידי זה יתקיים המצוה בעצמה, וזהו ממש מצוה גוררת מצוה.

ועכשיו בינו והתבוננו אם הכנה למצוה יחידית יעלה לו כפליים מגוף המצוה הזהיר ממאכלות אסורות שמאפשר

(טז) מבואר באורך בשערי תורה, ושאלות ותשובות מחנ"ח, ודפ"ק ועוד, ואכמ"ל.

לו לקיים כל התורה כולה עם כל פרטיה ענפיה ודקדוקיה, על אחת כמה וכמה שנוטל שכר כנגד כל מה שעושה כל ימיו.

ועתה בואו חשבון הנכשל במאכלות אסורות מתעכב מלקיים כל התורה כולה ונענש בכפליים על ביטול כל התורה, וגם על אי זהירותו במאכלות אסורות, וכמה נואלו אלו אשר מדקדקין בקלה כבחמורה לקיים כל מצוה בהידורה ויפיה ושוכח העיקר שבאם אינו בטוח במה שנכנס לתוך פיו אז לשוא כל עמלו, וכל יגיעו לריק חס ושלו.

ולו חכמו ישכילו יבינו אחרית דבר מראשיתו, ויחשוב עם לבבו אם כל כך ימים ושעות אני מבלה בעד מצות שמורים, ואתרוג מהודר, וטלית נאה, וכיוצא, על אחת כמה וכמה הרבה מאד יותר מזה חייב אני לבלות לתקן ביתי שבל יכנס בו רק דברים הכשרים ומהודרים בכשרותם בכל מיני יופי והידור שהלא הוא היתד והפינה אשר בו הכל תלוי ולא לחנם התאמץ נחש הקדמוני להכשיל יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא במידי דאכילה, דאם האכילה שהוא היסוד מרופרף אז כל הבנין יסתר.

וזה לעומת זה ישים ללבו עד כמה ירוויח בהתאמצותו יותר ויותר מכפי יכלתו להשמר ולהזהר ולעשות גדר לפניו מגדר סייג לפניו מסייג ולברוח מצ"ט שערי היתר לבלי להלכד בשער אחד של איסור חס ושלו, שהרי בו תלוי כל תורתו מצותיו ומעשיו כל ימי חייו, ואשר מה"ט יקבל שכר עבור התרחקות ממאכלות אסורות נגד כל תורתו וכו' כנ"ל, ולמסקנא ימצא כי שברו בזה הוא

כפליים מכל שאר שכרו יחד, חדא, עבור התרחקותו ממאכלות אסורות שהוא מצוה חשובה כשלעצמה, והשנית, כי היא הנהו הגורם שיתקיימו כל שאר המצות דאלמלא אכל האסור היו חוטפין ומשליכין כל טיבותא אחיזרא, והשלישית, כי על ידי האכילה ניתן בו גם כח גשמי וחיות לקיים המצוה, שגם כן ליתא באוכל האסור דאז לא שייך שנתן בו חיות כיון שאין המצוה נחשב למצוה.

ובזה תבין דבר נפלא במשנה סוף מכות ר' חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות וכו' ופירש"י שאסר להם שרצים ונבילה שבלאו הכי נפש האדם קץ בהן וכו' והנה בפשטות כוונת רש"י שנפש הישראלי קץ בשרצים ונבילה, והוא פליאה קצת דבשלמא שרצים מובן אבל נבילות נפש ישראל קץ בהן מטעם שאסרון תורה בלי שחיטה אבל אלמלי לא הי' מצות שחיטה למה יקוץ נפש ישראל בנבילה יותר משחוטה, ופוק חזי בדגים וחגבים דליכא חיוב שחיטה אוכלין אותן מתים, ובשלמא אבר מן החי יש בהם שיקוץ וכמבואר במס' שבת שלא לתת לתינוק חגב חי להשתעשע בה שמא יאכלנו, ויעבור משום בל תשקצו.

אבל לקושטא דמילתא אפשר לפרש כוונת רש"י גם בע"א ואקדים ליישב תמיה אחרת שמצינו רק במאכלות אסורות, בחושן משפט (סימן רל"ד סעיף ד') קיימא לן במי שקנה בשר ונמצאת אחר כך אסורה מן התורה אף על גב שכבר אכלו הקונה, יחזיר מוכר הדמים, וביאר הכוונה בסמ"ע שם דאף על גב שבעת האכילה כבר נהנה

הישראל במלואו דהלא לא ידע שהוא טריפה מכל מקום הנאה זו אינה חשובה הנאה לאחר שנודע לו שאסורה מן התורה, (והביאו גם כן הש"ך ביור"ד סי' קי"ט כ"ז), והדברים מרפסין איגרא מה איכפת לן מה שקוץ עכשיו בהו סוף כל סוף נהנה מהן.

אבל על פי הנ"ל הכל על מקומו יבא בשלום, דאף על גב שנהנה מעצם האכילה אבל הזיק לו יותר מדאי במה שכל מעשיו הטובים שנעשו מכחו ההוא לריק הן, ועוד יותר מזה דמבואר במפרשים דעבור הכנה למצוה משלמין שכר גם בהאי עלמא ואם כן אילו היה אוכל כשר ודאי היה מקבל שכר בעולם הזה על הכנה למצוה כנ"ל, וגם בזה ניזק.

ועל פי זה יש לומר בסייעתא דשמיא דגם כוונת רש"י כן דלא הוצרכה תורה לעשות מצוה נפרדת מאכילת איסור, אלא מוטב הוה ליה לכתוב דהמצות הנעשים בכח אכילת איסור מתועבין ניהו, ועל כן יצטרך כל אחד מישראל למנוע ממנו, אלא מהאי טעמא עשאו הקדוש ברוך הוא למצוה בפני עצמה כדי שיקבלו שכר גם על קיום מצוה זו לבד ממה שמקבל עבור שנתאפשר לו לקיים על ידי זה שאר מצות.

ובזה יובן גם כן מה שכתוב בזוהר הקדוש (חלק ג' דף מ"ב עמוד א') דהאוכל איסור כאילו עובד עבודה זרה, דכיון שאוכל איסור הלא כל מצותיו אין מתקבלין לעילא, והולכת לסטרא אחרא, ועל ידי זה נראה עבודתו כאילו עובד לאחרים רח"ל.

ובזה יתפרש גם כן מה שכתוב בדגל מחנה אפרים
פרשת עקב בשם הרמב"ם דעל ידי מאכלות אסורות
נכנס בלב האדם מינות וכפירה, דעל ידי אכילתו מצותיו
ועבודתו אין מתקבלין ונכנסין לסטרא אחרא כידוע
דליכא בינים רק או סטרא דקדושה, ובלאו הכי הכל
הולך לסטרא אחרא רח"ל, וכן כתוב להדיא בזוהר
הקדוש שם דיוצא מרשות הקדושה ונכנס לרשות
הסטרא אחרא, וכיון שהוא ברשותן ועובד להם כבר
נלכד במצודתם וגוברין עליו כחות הטומאה המינות
והכפירה.

ועל ידי זה תבינו מה שכתוב התבואות שור דשוחט
צריך להיות ירי שמים מרבים דאם לא כן יורד השוחט
מטה מטה ונתקלקל, ומקלקל גם אחרים האוכלים
משחיטתו" ודבריו אומרים דורשינו דעל כן מיירי
ששחיטת האי שוחט היתה כשרה דאם לא כן למה
איצטריך לתת טעם שיתקלקלו האוכלים מסיבת קטנות
יראת שמים של השוחט בלאו הכי יתקלקלו על ידי
אכילת נבילות וטריפות, אלא על כרחך דמיירי
שהשחיטה היתה הוגנת אלא כיון שהשוחט קל גורם
קלקול להאוכלין ממעשי ידיו, ודא ודאי טעמא בעי.

אבל על פי הנ"ל הכל מובן דאם אין השוחט ירא שמים
מובהק על כן אינו נזהר כדבעי באכילתו ובאופן זה ודאי
יתקלקל בקרוב כיון שאין מצותיו הולכין להקדושה
כנ"ל דיוצא מסטרא דקדושה לסטרא אחרא, ובככהי

(ז) דברי תבואות שור הללו מובאין גם בטויל בפרדס
(מערכת "שחיטה").

גוונא גם מה ששחט כאילו לא שחט כיון שכתו לאו
מקדושה ניזונת ומצותיו בטלין, וואס כן האוכלין
משחיתתו אוכלי נבילות נינהו.

ונתקרב לן להבין מה שכתוב באבות דרבי נתן דבאים
לעבירות חמורות רח"ל דאחז"ל רשעים הן ברשות לבן
פ"י שאין שולטין בעצמן אלא כעבד נרצע לתאווה, וכל
שכן האוכל מאכלות אסורות שלדעת הזוהר הקדוש
נכנס לרשות הסטרא אחרא ודאי שמחטיאין אותו
בהיותו חמורות רח"ל. ומובן גם כן מה שכתוב בספר
יסוד ושורש העבודה (שער הבכורות פ"ד ד"ה הגידה לי) דאומץ
עונשם חמור מכל עבירות שבעולם, דהלא עבירה זו
שקול נגד כל מצות ועבירות שבתורה שהלא על ידי
אכילת האיסור כל מעשיו אין נחשבין לו.

ויתיישב גם כן באופן נפלא דברי המדרש (בקהלת רבה
פ"א ס"י כ"ח) דלעתיד לבא הקדוש ברוך הוא מוציא כרוז
ומכריז ואומר "כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו יבא
ויטול שכרו", ואחר כך הקדוש ברוך הוא מוציא כרוז
פעם שני' ומכריז ואומר "כל מי שלא אכל נבילות
וטריפות שקצים ורמשים יבא ויטול שכרו", עד כאן.
והדברים תמוהין ומתמיהין ומה עם שאר כל המצות
ושכרן וכי ליכא רק שני מצות הללו של מניעה מאכילת
חזיר ונבילות וטריפות י"ח.

יח) וראיתי להחתם סופר זצ"ל שטרח ליישב הדברים
בתורת משה פרשת קדושים.

ועל פי הנ"ל יתיישבו כל התמיהות כי כן הוא האמת שכל השכר מכל המצות תלוי בהתנהגות במאכלות אסורות ועל כן מכריז הקדוש ברוך הוא דכל הנזהר יבא ויטול שכרו, ואין הכוונה לשכר מניעת אכילה לבד, אלא הכוונה לשכר של קיום כל המצות.

וכמה יאירו לנגד עינינו דברי זוהר הקדוש (חלק ג' דף מ"ב עמוד א') שכתב דכל מה שהאדם סובל בעולם הזה הכל מפני שלא נזהר במאכלות אסורות, וצריך עיון הכי עבירה זו חמורה מכל העבירות להיענש עליה גם בעולם הזה, אבל דבריו הקדושים מאירים על פי הקדמה הנ"ל, ונקדים עוד מבואר בש"ס סוטה (דף כ"א עמוד א') כי התורה והמצות הן המגינים ומצילין ואמרו חז"ל שם דחילוק בין תורה ומצות דתורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגנא ומצלא פירוש מגין מן היסורין ומציל מיצר הרע שלא יכשילנו לחטא, ובמצות דוקא בעידנא דעסיק בה אבל בדלא עסיק אגוני מגנא מן הפורעניות ולא מצלא מיצר הרע.

ועכשיו אם קיום המצות נעשה על ידי מאכלות אסורות שאכל דבכהי גוונא אין נחשבין לכלום נשאר בלי מחסה ומסתור מפני הפורעניות ומוצאין הפורעניות אצלו מקום לחול, והוא גם כן כוונת בעל אור החיים פרשת שמיני שכתב דעל ידי זה באים מכות נוראות רח"ל ע"ש.

וירוח לן גם כן מה שכתוב באגרא דפרקא (אות קכ"ו) דעל ידי זה הבנים יוצאין לתרבות רעה רח"ל, וכן מה שכתוב במאור ושמש שמיני (ד"ה אל תשקצו) **דאפילו רק מקיל בחומרא נטמא נפשו ואינו יכול להשיג השגת**

התורה, דא"י בשבת פ' במה מדליקין דהרגיל בנר זוכה לבנים תלמידי חכמים שנאמר "כי נר מצוה ותורה אור" על ידי נר של מצוה זוכה לאור התורה, ומכלל הן אתה שומע לאו דהאינו זהיר בשום מצוה לא בנר של מצוה ולא בשאר מצוה לא יזכה לבנים ת"ח וכו' וכל שכן אם בנו בעצמו אינו זהיר, וכיון שעל ידי מאכלות אסורות אי אפשר לקיים מצות שיחשב לו כקיים כבר מובן הכל.

ומובן גם כן מה שכתוב בזהר הקדוש דעיקר משפט האדם בראש השנה^ט על אכילת מצות שבפסח^כ דאכילת המצות הוא ראש וראשון לכל עניני אכילה^{כא} שבה החמירה תורה בבל יראה ובל ימצא בגבול ישראל מה שלא מצינו במקום אחר והוא הדין שדנין גם על שאר אכילותיו ומטעם דבו הכל תלוי דאם האכילה לא היתה הוגנת גם מצותיו לא נחשבין.

ומהאי טעמא עולה מעלת הזהירות ממאכלות אסורות יותר מאותן מצות החמורות השקולין נגד כל התורה, כמו **ציצית**, ועוד דבהם נאמר רק ששקול, אבל מאכלות

(ט) וראה מה שכתבנו לעיל ד"ראש השנה = 861, בגימטרי' **בשר** = שטן. לרמזו שהרוצה שיתכפרו לו עונותיו ויזכה לשנה טובה ומתוקה יתרחק צ"ט שערים מהבשר, כי על ידי זה יזכה לברכת שנה טובה ומתוקה, ברוך מרדכי היהודי.

(כ) מובא גם כן בשו"ת אבני נזר סימן שצ"ב.

(כא) והרמז לזה הוא שהתיבות דצ"ך עד"ש באח"ב עם הכולל בגימטרי' 502 כמנין **בשר**, להורות לנו כי כל הענין הגאולה תלוי בזה, אם כשרות הבשר הוא כהוגן ובני ישראל אוכלים כשר, אז נזכה בקרוב ממש להגאולה

אסורות הנהו יסוד ושורש הכל, ובו תלוי הכל, דאם אינו מקיימו כדבעי מה תועלת בשאר מצותיו.

ונמנה גם כן בין המצות שמקבל שכר גם בהאי עלמא וכמו שכתב בכתב סופר (פרשת בחוקתי) דעל טירחת הכנה למצוה גם בהאי עלמא איכא שכר, וגם מאכלות אסורות בכלל זה כמבואר לעיל, ועוד דאיתא במדרש שאין ישראל נזונין בעולם הזה אלא בזכות האמונה^{כב} וכיון שכי' הרמב"ם דמאכלות אסורות מביא מינות וכפירה, מרובה מדה טובה האוכל כשר שנשפע באמונה, ועל כן עומד לן זכות הזהירות במאכלות אסורות להיטיב לן בעולם הזה ובעוה"ב, עכ"ל.

עוד מצאתי דבר פלא בספר בית יצחק פרשת אמור^{כג} וזה לשונו: ועל פי זה יתבארו היטב דברי חז"ל שאמרו כי ביום הכיפורים לית רשות לשטן לאסטוני דלא מצינו יום אחר שתיאסר מן התורה לאכול רק ביום הכיפורים והוא הכח הגדול להשתיק כחו של שטן שכל גבורתו לקטרג על בני קל חי במה שנכנס לתוך מעיהם וכיון שכל העם מתענין שוב אין לו מה לקטרג, ובזה תבינו טעם האומר בסוף יומא שעיצומו של ביום הכיפורים מכפר בלי תשובה, והוא לכאורה פלא במקום שהכל יודעין כי אין כפרה בלי תשובה, אבל הדברים מובנים מטעם שאף האיניו שב כדבעי מכל מקום על כל פנים מתענה וזה כשלעצמו זכות אדיר לזכות בשבילו בדינא, עכ"ל.

(כב) עיין ישמח משה ריש פרשת מטות.

(כג) בדיבור המתחיל בזאת יבא באמצע הדברים.

עוד שם על הכתוב "וזבחת כאשר צויתך", כי שוחט דלית ביה יראת שמים כשיעור הנרצה נעשה אח וריע של השטן דמעשיהם דמי לגמרי ומהאי טעמא שט"ן^כ בגימטרי' ל"ו שוח"ט, כי השוחט השווה עצמו לו, ובמה, דאחז"ל (ב"ב פ"א). טכסיסו של השטן יורד ומסית, עולה ומקטרג, יורד ונוטל נשמה, וכן הוא בשוחט קל וריק, קודם מסית העם לחטוא באכילת בשר פיגולו, ואחר כך מקטרג, פירוש אחר כך כשכבר נתפס בעונו אז מקטרג מקבץ קרוביו ידידיו ורעיו לעשות מחלוקת עם הקמים נגדו, ואחר כך נוטל נשמה, פירוש כשכבר עלה בידו להשתיק כל מפריעיו ועושה מלאכתו הרמיה בלי מפריע נוטל נשמת הקהל ומורידם לשאול תחתית רח"ל.

ומצאתי בספר חלקת חיים (אות ש' ערך "שחיטה") כי השם חל"ף שקוראין לסכין השחיטה לדעתו נקרא כן על כי עלולה להחליף השוחט וגם האוכלים משחיטתו שימירו דתם רח"ל כמבואר בתבואות שור ובשאלות ותשובות דברי חיים (יור"ד ח"א סי' ז') - ועוד שמחליף אכסניותו של אליהו הנביא זכור לטוב עם להבדיל מלאך המות, כמבואר באמרי צדיקים, דברי גאונים עמוד ה' דכשהשוחט כשר אז השחיטה טוב ואליהו בעיר, אבל כשמאכיל חס ושלוש נבילות וטריפות גורם שיהיה מלאך המות בעיר, ועוד שמחליף נשמת האדם ממאמין בד' ותורתו לאפיקורסת כמבואר בדגל מחנה אפרים פרשת עקב בשם הרמב"ם, ועוד כי מחליף טי"ת תחת דלי"ת פירוש שגורסין "כי השוח"ט יעור עיני חכמים" עכ"ל.

בהקדמה לספר פינת יקרת (דף ז') כי דבאם השוחט מקלקל בשחיטתו אז מחליש ומחריב ג' עמודי העולם תורה, עבודה, וגמ"ח, **תורה**, דעושה תורת ד' פלסתר על ידי שמזלזל ומקיל בדיניה, וגם גורם קטיגוריא בין ת"ח. **עבודה**, על פי מה שאמרו חז"ל (סוף חגיגה) בזמן שבית המקדש היה קיים קרבנו של אדם מכפר, עכשיו שלחנו של אדם מכפר, וואם כן אם שלחנו מלא קיא צואה במרק פיגולים בטלה גם עבודה. **גמילות חסדים** כי הכנסת אורחים הוא עיקרן של מדת החסד וכדחז"ל בתענית אצל אבא חלקיהו דמקרבא הנייטא, ואם מכבד אורחו בנבילות וטריפות תקנתו קלקלתו. ועוד כי על הרוב נעשין מחלוקת ושנאת חנם ולשון הרע ועוד, שהוא היפוכו של חסד.

בספר שו"ת מראה יחזקאל האחרון^{כה} כתב וז"ל: **כי בעינינו ראינו את כל הגזירות קשות ורעות המתרגשות לבא בעולם הוא בעו"ה רק למען העון הזאת, עכ"ל.**

ואם תרצה אחי לדעת עד היכן גדלה כח הכשלון בענין השחיטה אצטט לך מה שכתוב בעל אור החיים זצ"ל אשר גאונותו צדקתו ופרישותו מי ימלל וכפי עדותו של בעל שם טוב הקדוש היה חלק רוח האצילות של דוד המלך עליו השלום, דברים שאין לנו השגה בהם.

וכתב בספר פרי תואר^{כו} וז"ל: ולדידי חזי לי דכל בן אדם המזלזל קצת במצוה אחת ממצות התורה קים לי

(כה) הגאון הצדיק מהרי"ח אבדק"ק גלינא זצ"ל סימן

מ"ג.

(כו) בסימן ח"י (אות ל"א).

בגויי דלא רמי נפשיה למעבד בדיקה הצריכה לסכין כאשר צונו ד', בין והתבונן חומר הענין שהמזלזל במצוה אחת בלבד כבר אי אפשר לו לבדוק הסכין כדבעי.

ודבר חידוש נמצא במ"מ הלכות שחיטה (פרק א' ה' כ"ו) בשם הראב"ד דמהאי טעמא הצריכו חז"ל ראיית הסכין לחכם לפני שחיטה מה שלא מצינו במצות אחרות כציצית ותפילין, ותמצית דבריו דבדיקת הסכין צריכה פניית המחשבה היטב בעת הבדיקה להרגיש בפגימה ואין כמוהו (של החכם) מי שיוכל להזהר בדבר, עד כאן.

ונסיים בדברי הספר ערוגת הבושם שכתב על הפסוק **כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים** וגו', דבפרק איזהו נשך (בבא מציעא ס"א ע"ב) הקשו בגמרא יציאת מצרים דכתב רחמנא גבי שרצים למה לי.

ונראה בסייעתא דשמיא על פי מאמר רז"ל בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, ופירוש דהיה תלוי ברגע אחד, וכן כל ענינים **הכל תלוי רק ברגע אחד, דברגע אחד יוכל להתהפך מן הקצה אל הקצה הן לטוב הן חס ושלום להיפך. כידוע שיוחנן כהן גדול שימש בכהונה גדולה שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי, ואיתא בשם האריז"ל דנכשל במאכל.** על כן מזהיר רחמנא במאכלות אסורות ובפרט בשרצים, דעל ידי שרץ משהו יוכל לבוא לידי שאול תחתית רח"ל. והיינו דמזהיר רחמנא אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים, דמהאי טעמא הוצרך השי"ת להעלותם משפלות המצב אל מדריגה גבוה שבקדושה, כי לא יכלו להתמהמה אפילו רגע אחת, והכל תלוי באותו משהו, (ערוגת הבושם).

ובזכות שנוהר ממאכלות אסורות נזכה לראות בסעודה של צדיקים שיעשה להם הקדוש ברוך הוא בגן עדן לעתיד לבא, כדאיתא במדרש (ויקרא פרשה י'), אריסטון (פירוש סעודה גדולה) עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לעתיד לבא, וכל מי שלא אכל נבילות בעולם הזה זוכה לראותו וכו' בב"א.

תיקון הברית

עין¹³ בגימטרי' 130, ק"ל¹⁴ שנה של קר"י של אדם הראשון, וקר"י גם כן בגימטרי' ש"י שהנוהר בקדושת הברית נקרא צדיק כמבואר בזוהר הקדוש (חלק ב' דף נ"ז ע"ב ובעוד כמה מקומות בזוהר), וכמו שכתוב במשניות סוף עוקצין איתא: "עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות", וצדיק נקרא השומר על

(כז) בספר הליקוטים (כתבי האריז"ל) פרשת תזריע (סימן ג') וזה לשונו: ועירב הטוב והרע הוא עירוב שבעים אומות, כי סאמ"ל הוא מלך על שבעים שרים, ומיכא"ל הוא מלך על שבעים סנהדרין שבעים נפש לבית יעקב, וכו'.

(כח) בספר הליקוטים (כתבי האריז"ל) פרשת תזריע (סימן ג') וזה לשונו: וענין מה ששימש אדם הראשון ק"ל שנה בליליין ורוחיין, מצד סמא"ל שעולה ק"ל, וכו'. ולכן השדים פורחים באויר, לפי שהם מיסוד האש, והרוח, וענין קריאתה צרעת, מצד ליליית צר"ת עיין, ולכן הורגות ילדי חוה (שמואל א' ו'), וכעסתה צרתה גם כעס, אבל היא אינה שולטת במי שמקדש עצמו בשעת תשמיש, שהוא מושך משך הזרע ממקום עליון, שהוא מנהר גן עדן, ונעשה להם עונג היפך הנג"ע, ונרמז בפסוק (ישעיה ל"ב כ') אשריכם זורעי על כל מים החיים, והוא מי שמקדש עצמו.

קדושת הברית, ובפרט בדור הזה שהדור מקולקל כל כך ואיתא בספרי בעל שם טוב זי"ע שהנזהר במצוה שהוא מת מצוה^{כט} שכל העולם אינם נזהרים עליה^ל, הנזהר מקבל שכר כנגד כל העולם, וכן איתא בספר חסידים.

(כט) כתוב בתורתינו הקדושה בפרשת אמור: אמור אל הכהנים בני אהרן. כפי המבואר בספרים הקדושים, שם כהן מרומז על צדיק והפסוק אומר אמור אל הכהנים דהיינו אל הצדיקים שהם רק בני אהרן דהיינו שאינם במדרגת אהרן שנאמר עליו שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו רק לא בא לדרגת אהרן היינו צדיק אמת, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו שלא יטמאו את עצמם לנפש כדי לקרב נפש ההוא להשי"ת והוא דוקא בעמיו, ופירוש רש"י בעוד שהמת בתוך עמיו יצא מת מצוה היינו כשעדיין בתוך עמיו ולא יצא לרבות רעה מה שאין כן מת מצוה היינו כשיצא לתרבות רעה בוודאי שיטמא ופיקוח נפש דוחה הכל וכל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא.

(ל) שכל מצוה שאין לה עוסקים היא בבחינת מת מצוה, ועל ידי שנוזהר בזמן הזה בבחינת מת מצוה הלזו, מקבל שכר ביותר כנגד כל העולם כולו. והרי הצדקה הוא כעת בבחינה זו, שבני אדם מחפשים תירוצים שונים מדוע אין ליתן צדקה להציל עם ישראל מכשלונות כגון כשרות טהרת המשפחה תפילין שבת קדושת ישראל ועוד שירבה יראת שמים בעולם, ומביאים רא"י לזה ממה שהרשעים מלאים כסף וזהב, ורק כאשר צריכים ליתן להצלת ילדי ישראל שלא ירדו לטמיון ח"ו, אז קשה מאוד להשיג כסף לצורך זה, וכל זה מחמת גודל העיכוב שבא מהיצה"ר על זה, כי אינו רוצה בשום אופן שיתנו צדקה הגונה במקום הראוי לקרב על ידי זה את ביאת משיח צדקינו שיבוא במהרה בימינו..

ולפי מה שכתוב דגדולה צדקה שמקרבת את הגאולה, יש לומר בדרך רמז דמשי"ח ראשי תיבות מ'חצית ש'קל י'דו ח'ייבת, רומז שמצוה זו (שהוא בגדר צדקה, להציל את חבריו מירידתו לטמיון הוא מחצית השקל, כי מחצית רומז לאחדות ישראל כי כלנו ערבים זה בזה, והוא אופן הראשון של צדקה שצוה הקב"ה לישראל ליתן לנדבת המשכן, ועל ידי צדקה כזו יתקרב בנין בית המקדש ב"ב) וזהו רמז לצדקה בכלליותה השיכות לכל עם ישראל, וצדקה כזו באמת תקרב ביאת המשיח במהרה בימינו אמן.

ולפי מה שכתוב בכתבי האריז"ל שעירב הטוב והרע הוא עירוב שבעים אומות, כי סאמ"ל הוא מלך על שבעים שרים, ומיכא"ל הוא מלך על שבעים סנהדרין שבעים נפש לבית יעקב, עד כאן לשונו.

ואפשר לרמז בסייעתא דשמיא ששורש התיבה בלי האלף סמא"ל בגימטרי' 130 כתיבת "עין" ועל ידי שיזהר בשמירת עינים יזכה לנצח אותו, כנ"ל.

ואפשר לרמז בסייעתא דשמיא דהנה מיכא"ל (שהוא מלך על שבעים סנהדרין שבעים נפש לבית יעקב), מיכא"ל בגמטרי' 101, לרמז כי אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לבין השונה פרקו מאה פעמים ואחד, וכפי שפירוש הבעל שם טוב זי"ע, שאחד רומז על השי"ת ששונה לכבוד השי"ת, שלא שוכח את האחד יחיד ומיוחד, וכמו שידוע עד כמה היה חביב לימוד תורת הסוד (סוד בגימטרי' שבעים, וזהו הסוד שעל ידי לימוד הסוד זוכים לעין בעין יראו בשוב ה' ציון) על תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו, מובא שהרה"ק מוהרי"א מזידיטשוב בעצמו אמר: שלמד ושנה הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד. ובוודאי לטעם הנ"ל.

לא נחרב בית המקדש ולא גלו ישראל בין "עין" אומות, אלא בעבור פגם העינים, כמו שאמר ישעי' הנביא (פרק ג' פסוק ט"ז), ומשקרות עינים הלוך וטפוף, ולכן העונש בישעי' פרק כ"ט הוי אריאל אריאל בפסוק יוד, כי נסך עליכם ה' רוח תרדמה ויעצם את עינכם רח"ל, ומתנחמים בתקון העינים כמו שנאמר על ידי אותו הנביא (ישעי' נב, ח) כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון. (יפה עינים).

ועל פי הנ"ל אפשר לבאר הפסוק "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון", שעל ידי שנעשה תיקון על שמירת עין שנשמר על ב' עינים שב' השימוש רומז על עין הב', יזכו ש"יראו בשוב" יראו רומז על יראת שמים. "בשוב" אותיות שו"ב, והרמז בזה "שו"ב אשוב אליך" (ודבר נפלא גילה לנו הרב ווייסמאנדל זצ"ל), כי התיבה "משיח" נמצא בפסוק "היפלא מה' דבר למועד אשוב אליך כעת חיה – היש דבר בלתי אפשרי לגבי הקדוש ברוך הוא? אני נשבע שבזמן הנכון אשו"ב אליך", על ידי שיעשו תשובה על פגם העין נזכה שיהיה ה' בציון בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.

עוד אפשר לפרש בסייעתא דשמיא דהנה כתוב בשו"ת מאיר נתיבים (סי' ע"ו), וז"ל: ראוי לתקן שעל כל פנים משבעים שנה ואילך לא ישחוט שום אדם אף שמרגיש עדיין והוא בכחו משום לא פלוג, כיון דרובא דרובא באותן השנים כבר בטל כח ההרגש. גם עד שבעים שנה צריכין מורי הוראות להשגיח על השוחטים הבאים בימים לנסותם לפרקים אם עומדין על חזקתן בהרגשה כי קרוב הוא להתקלקל, ואני מעיד

שראיתי שוחטים שהי' סבורים שהם מרגישים והיו ידיהם רותתים והראיתי להם עין בעין ונשבעו שלא הרגישו בעצמם כלל והחזיקו לי טובה ופסקו לשחוט וראוי לגדור פרצה זו. עכ"ל (מובא ביד אפרים סי' א').

ועל ידי שיזהרו בקדושת בדיקת הסכין ששם הוי' רמוז עליו נזכה למה שכתוב בדברי הימים ב' שישראל מבקשים שיראו פניו יתברך עין בעין.

יהי רצון שיתקיים בנו הנבואה מישעי' הנביא (ישעי' נב, ח') מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום על הרי יהודה, אומר לציון מלך אלוקיך וכו' כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון, וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלוקינו, במהרה בימינו אמן.

יעזור השי"ת שנזכה לגדל ולחנך בנינו על דרך הסלולה לנו מדור דור, ונזכה לבני חיי ומזוני, רפואות וישועות ונראהו עין בעין בשובו אל נוהו, מתוך שמחה ונחת ותשובה שלימה, בהתגלות כבוד מלכותו בביאת משיח בן דוד במהרה דידן אמן.

בעזהשי"ת

ספר

"מי לה' אלי"

בו יבואר:

- א. מעשה נורא בהשגחה פרטית.
- ב. יום הנורא – ט"ז בתמוז" שהערב רב עשו את העגל.
- ג. התיקונים שצריכים לעשות לתקן הקלקול הגדול הזה, ומה תקנתו? מי הם המקלקלים, מי הם המתקנים? מי יזכה? ומי לא יזכה? [השכר והעונש].
- ד. מעשה נורא מהחפץ חיים זצ"ל.
- ה. החילוק הגדול (אחר מעשה העגל), בין אלו ששמעו את משה שצועק מי לה' אלי, ורצו תיכף ומיד לקראת משה רבינו עליו השלום, ומה בין אלו שלא שמעו את הכרוז ולא הקשיבו בקולו של מרע"ה.
- ו. ביאור בדברי החפץ חיים זצ"ל מדברי הזוהר הקדוש - החילוק בין גן עדן העליון לגן עדן התחתון.

v

יום גבר האויב ותבקע העיר
שבעה עשר בתמוז תשס"ז לפ"ק
פה עיה"ק בית שמש יצ"ו

הספר נדפס לזכות את הרבים
ומתחלק בחנם לכל דורש ומבקש

v

ענין השכר ועונש הוא אחד מהיסודות
הגדולים בקדושת ישראל וטהרתן

v

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים
מספר זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה
ומדינה, כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם
ולעורר לבות אחינו בני ישראל לתשובה שלימה.

v

שם המחבר לא נזכר, כי לא הבאנו בו
אומר הבא מן החדש רק דברים בשם
אומרם, וקבל האמת ממי שאמרה.

מי לה' אלי

ספר "מי לה' אלי"

— פרק א' —

מעשה נורא בהשגחה פרטית

אצלנו בחברה מזכי הרבים ידוע, שכל ההצלחה שלנו הוא, כי הרבה פעמים אנחנו מכניסים ביום אחד אפילו מאה וחמישים שעות (כמה עסקנים ביחד) כדי לגמור את העבודה בתוך זמן קצר, זאת אומרת שחלק מן הפועלים העוסקים בהפצת היהדות עובדים מעת לעת שלם ויותר, [והרבה פעמים רואים אחר כך דברים נפלאים], ואכמ"ל.

מי לה' אלי

וזה מה שקרא עכשיו, עבדנו לסדר הספרים של הערב רב, הרבה אנשים, הרבה שעות, בכל הכוחות כמעט עד כדי חלשות, ובס"ד גדולה שאין להעריך גמרנו העבודה בט"ז בתמוז.

ביום י"ז בתמוז בבוקר, אחד מן העסקנים למד בספר לוח "דבר בעתו", וראה מה שאתם תראו כעת. ותבינו שהקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם בהשגחה פרטית, שהתיקון הזה [המלחמה נגד הערב רב], נעשה בדיוק ביום הזה שהערב רב עשו את העגל (והרגו את החור, וגם רצו להרוג את אהרן הכהן אם לא יעשה להם את העגל), ולכן מי שרוצה לזכות למה שרבינו הקדוש בעל חפץ חיים זצ"ל ועוד צדיקים קדושים זכו, [ראה בספר הערב רב חלק ט"ז] יראה ויעשה לזכות לפרסם הספרים האלו בכל העולם כולו. [ראה להלן].

מי לה' אלי

— פרק ב' —

יום הנורא - "ט"ז תמוז" שהערב רב עשו את העגל

יום הנורא "ט"ז תמוז" שהערב רב
עשו את העגל בב' אלפים שנת תמ"ט: טעו
ישראל בהיותם למרגלות הר סיני (!), כי
משה רבינו עליו השלום בושש לרדת
מההר, וערבב השטן את העולם בחושך
ואפילה, שיטעו לחשוב שמת (רש"י תשא),
ויקהל הערב רב על הזקנים ותבעום לעשות
להם אלהים אחרים אשר ילכו לפניהם וכו',
ומשלא שמעו להם — הרגום (תנחומא
בהעלותך, י"ד).

מי לה' אלי

הערב רב שחטו את חור

ויפנו לחור בן כלב ומרים הנביאה,
ויוכיחם, ויהרגהו גם כן (סנהדרין ז.),
ויבואו לאהרן "ויבן (= הבין) מחור הזבוח
לפניו" ונתיירא שלא ירצחוהו נפש, ויעש
ביצוע בדין (שם), ויצא העגל הלז שנעשה
מתכשיטי האספסוף ומעשה שטן הצליח
שהיתה בו רוח חיים (רש"י תשא, ור'
תוספות שאנץ סוטה י"ב).

שכר הנשים שלא פרקו נזמי הזהב שלהם להערב רב

הנשים לא התפרק, על כן ניתן להם ראש
חודש כיום-מועד שלא תעשינה בו מלאכה
(אורח חיים סימן תי"ז. ועיין עוד במנהגי

מי לה' אלי

ראש חודש, ביום ל' בתשרי וביום א'
(בתמוז).

**ביום שנעשה בו העגל ט"ז בתמוז,
ראוי לקרוא קריאת שמע בחצות
היום**

מהראוי לקרוא קריאת שמע בחצי היום
כי בא שש, לפי מה שכתוב בתיקונים,
תיקון ע' להגביר האמונה נגד הכפירה
(מל"ח ט, ט)

ראה בלוח יום ביומו ביום ב' דראש
חודש תמוז, על פי ה"מורה נבוכים", (ג,
כט) על מנהג עובדי עבודה זרה לבכות בב'
תמוז (יחזקאל ח, יד).

* * *

מי לה' אלי

ז'מני ת'שובה מ'משמשים ו'באים

דורשי רשומות היו אומרים: תמו"ז,
ראשי תיבות: זמני תשובה ממשמשים
ובאים, הימים מתקצרים והלילות
מתארכים, וכך חשים הכל שהזמן קרב ובא
יותר לימים הנוראים (מיום א' תמוז עד
מאה ימים, חל יום הכיפורים).

ז'ריזים מ'קדימים ו'עושים ת'שובה

לכן גם זריזים מקדימים ועושים תשובה
(בימים אלה הוות דא מרגלא בפומיה בעל
הספר הקדוש בעל אהבת ישראל זצ"ל).

* * *

מי לה' אלי

— פרק ג' —

המלחמה נגד הערב רב

מעשה נורא מהחפץ חיים:

**ויעמד משה בשער המחנה
ויאמר:**

”מי לה' אלי”

**ויאספו אליו כל בני לוי:
(שמות לב כו)**

החילוק הגדול (אחר מעשה העגל), בין
אלו ששמעו את משה שיצוהם מי לה'
אלי, ורצו תיכף ומיד לקראת משה רבינו
עליו השלום, ובין אלו שלא שמעו את

מי לה' אלי

הכרוז ולא הקשיבו בקולו של
משה רבינו ע"ה.

בספר ליקוטי חפץ חיים דף קס"ח וזה
לשוננו:

רב אחד ביקר אצל החפץ חיים זצ"ל
כשעמד לפניו שאלו החפץ חיים זצ"ל
האם הוא כהן או ישראל? השיב לו הרב
"ישראל" אני, אמר לו החפץ חיים "אני
כהן"! – חזר בעל החפץ חיים ושאלו :
היודע אתה מה הנפקא מינה בזה שאני
כהן ואתה ישראל? – ומיד השיב בעצמו:
לכשיבא משיח צדקינו במהרה בימינו,
יעלו כולם לירושלים וכל אחד מישראל
יחפוץ להכנס לעזרה ולהקריב קרבנות
ולעבוד את עבודת בית המקדש.

כולנו נרוץ אל שערי בית המקדש,
וכשיגיע עד השער יעמדו שם שוערים
ויבדקו את כל הרוצים להכנס, ואז

מי לה' אלי

יפרידו בין שנינו. לי יתנו להכנס פנימה,
ואילו אתה תידרוש להישאר בחוץ.

קנאת הנשאים בחוץ תהיה גדולה עד
מאוד, שהנה הכהנים יזכו לדבר הנכסף
– לעבוד את עבודת הקודש, ולישראלים
לא תינתן רשות לעבודה, המשיך החפץ
חיים ושאל "היודע אתה מהו הגורם
למצב זה? הבה ואספר לך: לפני כשלושת
אלפי שנה, עמד משה במדבר וקרא: מי
לה' אלי!, אבות אבותי נזדרזו לשמע
הקריאה והתייצבו לפני משה, אבות
אבותיך לא נענו לקריאה. כשכר על
היענותם לקריאה, זכו אבות אבותי
במעלת הכהונה. וסיים החפץ חיים את
דבריו באמרו: "לשם מה אני מספר לך
את כל זה?"

היות שלכל איש מישראל יש רגעים בימי
חיו, שבהם הוא שומע קול פנימי
המכריז ואומר:

מי לה' אלי

מי לה' אלי?

כאשר תשמע קריאה זו ביום מן הימים מהדהדת בליבך פנימה, חושה, אל תעמוד!!!

אל תחזור על השגיאה של אבותיך! אשר הפסידו לנצח דבר נפלא שיכלו לקבל בקלות, ולא נענו לקריאה. אלא רוץ מיד לקול הקריאה, לבל תחמיץ את ההזדמנות!!!

עוד אפשר לפרש ולהבין בביאור דברי החפץ חיים זצ"ל, במה שכתוב בזוהר הקדוש, ומובא בחק לישראל יום ב' פרשת חקת, וזה לשונו:

– פרק ד' –

החילוק בין גן עדן העליון
לגן עדן התחתון:

תא א חזי, זכאין דזכאן לאתקשרא בצורא דחיי, א בוא וראה, צדיקים הזוכים להתקשר בצרור החיים, הם זוכים לראות בכבוד המלך העליון הקדוש, כמו שאתה אומר לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו. והם המדור שלהם הוא

שלד

חקת ליום שני

זוהר

תרגום הזוהר

יותר עליון מכל המלאכים הקדושים וכל מדריגותיהם, כי מקום עליון זה אין העליונים והתחתונים זוכים לראותו. זהו שכתוב עין לא ראתה אלהים וזולתך וגו'.

ב ואלו שאינם זוכים לעלות כל כך כמו אלו, מקום יש להם למטה כפי דרכיהם, ואלו אינם זוכים למקום ההוא ולראות כמו שרואים אלו שלמעלה, ואלו עומדים במקום של עדן התחתון ולא יותר. ואם תאמר מהו עדן התחתון. אלא זה הוא עדן שנקרא חכמה התחתונה, והיא עומדת על הגן שבארץ וההשגחה של עדן הזה עליו, ואלו עומדים בזה הגן ונהנים מעדן הזה.

ג מה בין עדן התחתון לעדן העליון. כיתרון האור מן החושך. עדן התחתון נקרא עדנה, שהיא נקבה. עדן העליון נקרא עדן, שהוא זכר, עליו כתוב עין לא ראתה אלהים וזולתך. זה העדן התחתון נקרא גן כלפי עדן שלמעלה, וזה הגן נקרא עדן כלפי הגן שלמטה. ואלו הנמצאים בגן שלמטה נהנים מאותו העדן שעליהם, בכל שבת ושבת ובכל חודש וחודש, זהו שכתוב והיה מדי חודש בחדשו ומדי שבת בשבתו וגו'. ד ועל אלו אמר שלמה, מן החיים אשר המה חיים עדנה, כי אלו הם במדרגה עליונה יותר מהם. מי הם אלו. היינו אלו שכבר מתו וקבלו עונשם שתי פעמים. ואלו נקראים כסף מזוקק, שנכנס לאור פעם ושתיים ויצא ממנו הזוהמא, ונתברר ונעשה נקי. וטוב משניהם את אשר עדן לא היה, היינו הרוח ההוא העומד למעלה ומתעכב מלדת למטה, שזה עומד בקיומו ואין לו לקבל עונש, ויש לו מזון מהמזון ההוא העליון שלמעלה למעלה.

ה טוב מכולם, מי שלא נפרד מהקב"ה, ואינו בגלוי, וכל דבריו הם בצנעה. זה הוא זכאי חסיד ששמר מצוות התורה וקיים אותן ועסק בתורה יומם ולילה, זה נאחז ונהנה

אינון זכאן למחמי ביקרא עלאה דמלכא קדישא, כמה דאת אמר (תהלים כז ד) לחזות בנועם יי ולבקר בהיכלו. ואינון מדוריהון יתיר ועלאה מפל אינון מלאכין קדישין וכל דרגין דילהון, דהא ההוא אתרא (נ"א חדרה) עלאה לא זכאן עלאין ותתאין למחמי ליה, דהא הוא דכתיב (ישעיה סד ג) עין לא ראתה אלהים וזולתך וגו'. ב ואינון דלא זכאן כל כך באינון דוכתי, אית לון לתתא כפום ארתיהו. ואלין לא זכאן לסלקא לההוא אתר ולמחמי כמה דתמאן אינון דלעילא, ואלין קימי בקיומא דעדן תתא ולא יתיר. ואי תימא מאן עדן תתא. אלא דא עדן דאקרי חכמה תתא, ודא קימא על גן דבארעא, ואשגחותא דהאי עדן עליה (ולא יתיר), ואלין קימי בהאי גן, ואתהנון מעדן דא. ג ומאי בין עדן תתא לעלאה. כיתרון האור מן החושך. עדן תתא אקרי עדנא, נוקבא. עדן עלאה אקרי עדן, דכר. עליה כתיב עין לא ראתה אלהים וזולתך. האי עדן תתא אקרי גן לעדן דלעילא, והאי גן אקרי עדן לגן דלתתא. ואלין דמשפחתי בגן תתא אתהנון מהאי עדן דעליהו, בכל שבת ושבת ובכל ירחא וירחא, דהא הוא דכתיב (שם סו כג) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו. ד ועל אלין אמר שלמה מן החיים אשר המה חיים עדנה (קהלת ד ב), דהא אלין בדרגא עלאה יתיר מניהו. מאן אינון. שפכר מתו וקבילו עונשא תרי זמני. ואלין אקרון כסף מזוקק, דעאל לנורא זמנין ותריין, ונפיק מניה זוהמא ואתברר ואתנקי. וטוב משניהם את אשר עדן לא היה. ההוא רוחא דקאים לעילא ואתעכב לנחתא לתתא, דהא קאים בקיומיה, ולית ליה לקבלא עונשא. ואית ליה מזונא מההוא מזונא עלאה דלעילא לעילא. ה טב מפלהו, מאן דלא אתפרש ולא אתגליא, וכל מלוי בסתימא אינון. דא הוא זכאה חסידא דנטר פקודי אורייתא וקיים לון, ואשתדל באורייתא יממא ולילי, דא אתאחיד אתהני בדרגא עלאה על כל שאר בני נשא, וכלהו אתאחדן (נ"א אתוקדן) מחפה דהאי:

במדרגה עליונה על כל שאר בני האדם, וכולם נשרפים מחופה של זה:

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך א'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספר
הזהר

*
א.
בראשית

ב.
שמות

ג.

ו'קרא

ד.
במדבר

ה.
דברים

1

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ב'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספר
תיקוני זוהר
וזוהר חדש
וכתבי
האריז"ל

ו. תיקוני
זוהר
ז. זוהר
חדש

ח. עץ חיים
ט. שער
הגלגולים
י. שער
הפסוקים
יא. שער
הליקוטים

2

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ג'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
כתבי
האריז"ל
ומגלה
עמוקות

יב. עץ הדעת
טוב
יג. שער
מאמרי
רשב"י,
ליקוטי תורה,

משנת
חסידים
יד. מגלה
עמוקות על
התורה
טז. מגלה
עמוקות
ואתחנן

3

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ד'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספרי
קבלה
וחסידות

טז.
ספר מנהיגי
הדור
האחרון

יז.
ספר מנהיגי
הערב רב
והסטרא
אחרא

4

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ה'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספרי
קבלה
וחסידות

יט.
ספרי קבלה

ספר
לב יצחק
לפורים

ספר מי לה'
אלי

5

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ו'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספרי
קבלה
מוסר
וחסידות

שכר ועונש
פרשת פנחס
דיני ערבות
תוכחה
ומחאה

שכר ועונש
פרשת מטות
הערב רב
במשנת
רבינו הלל
מקאלאמייא
צ"ל

6

חברה מזכי
הרבים העולמי

קובץ ספרי
ערב
רב

כרך ז'

ספר הערב
רב וכל
המסתעף

על פי
ספרי
קבלה
וחסידות

דרך האמת
הערב רב
בימות המשיח
חלק
א-ב-ג

91 גליונות
שמע ישראל

26 גליונות מי
לה' אלי

7

חברה מזכי
הרבים העולמי